

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summarium textuale et conclusiones super Sextum

Johannes <de Vanckel>

[Köln], [1. Feb. 1465 vielmehr 1485]

[Liber quintus]

[urn:nbn:de:bsz:31-316114](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316114)

De accusationibus

unus patrinus. vide hic in gl. ij. et vi
demonstratur communiter in cathecismo 2
baptismo unum adhiberi. An au-
tem plures accedentes ad levandum
puerum de fonte peccant? Arch. hic di-
cit qd sic. quia faciunt contra prohibi-
tionem canonum. Putat tamen Jo. and. qd
ubi statutum non resistit qd illa sit levis
culpa. maxime si statutum assistat ut in
.c. cum p. de accusat. Hodie videmus
de consuetudine plures accedere ad le-
vandum puerum de baptismo. que consue-
tudo videtur excusare a peccato. sic
et dispensatio episcopi excusaret s3 Boni-
ficus quia eius dispensatio non reperit pro-
hibita. pro quo glo. in .c. at si clerici.
supra de iudic.

Secunda Si plures accedunt
ad levandum puerum
de baptismo. contrahit quo ad omnes
spiritualis cognatio. Probat hic in tex-
tu. Et intellige non quo ad se invicem.
pro ut notat in .c. Martinus supra eo.
tit. et est glo. in .c. si. xxx. q. iij. et hic Jo-
an. Boni et doct. Sed contrahit cum
suscepto et parentibus suscepti. Ita
intelligit hic tex. et probat. c. i. eo. tit.
supra. Et intellige idem de confirma-
tione quo ad tenentem. confirmatum.
ut hic in .s. de confirmatione

Ultima Ex alijs sa-
cramentis spi-
ritualis. Proba-
tur hic in si. tex. et ratione huius dat.
gl. si. Et si opponat de ca. omnis. xxx.
.q. i. ubi text. dicit qd omnes quos in
penitentia suscipimus. ita filij nostri
sunt ut baptisinate suscepti. ergo etiam
in penitentia contrahit spiritualis
cognatio. Solo aut queritur an
ex penitentia oriatur cognatio impe-
diens et dirimens matrimonia. 7 dic

q non ut hic probatur. Aut alia. et
dic q sic. Non ob. dictio similitudinis
ut. que ponit in dicto. c. omnis. quia
dic q non importat omnimodam si-
militudinem. Unde patet q recepta
ad penitentiam dicit filia spiritualis sa-
cerdotis recipientis eam ad confessi-
onem. Et si cum ea fornicaret depo-
ni deberet 7 durius puniri q p. adu-
terio. de quo in casu. si quis sacerdos.
xxx. q. i. et i ca. seq. Nec ob. hic tex. ubi
dicit ex alijs sacramentis nequaquam
ori cognationem. Quia dicit q ma-
gis concordat. ut patet cum additur ca-
sequens q matrimonium impedit 7c

De accusationibus. inquisitionibus et denunciati- onibus.

Ostquam inquisitus

confitetur crimina a
liqua. coram inquisi-
tore. non potest con-
fessionem ex eo revocare q super cri-
minibus illis. non erat diffamatus.
nec capta per inquisitorem et fuerit
tradita. Hoc dicit

Prima In processu in-
quisitionis hec
duo sunt observanda. ut inquisitiones
precedat infamia. 7 inquisito tradan-
tur per inquisitorem capitula. Proba-
tur per inquisitorem capitula. Proba-

Sūmariū et Conclusiones sexti

tur hic in tex. et in. c. cum oporteat. 7
.c. qualiter et quando. ij. supra eo. Et
ratio est quare infamia debeat prece
dere quia nemo sine accusatore est
demnandus. l. Reptus. §. si quis. ff. de mu
ne. et hono. et. c. de manifesta. ij. q. i. et
ideo requiritur accusator verus. si p
ceditur scilicet per viam accusatōis
vt saltez fide? puta infamia quādo p
ceditur per viam inquisitōis. Et h
ordo est de necessitate et substantia.
sicut et traditio caploz quādo pars
petit ipsū observari. aut excipiat seu
negat se infamatum. Si autem pars
tacet valz processus eo non observa
to. facit glo. si. c. p. xxi. et glo. i. in. c. i
sup de libel. obl

Secūda 2. et si. Si h^o
non observato coram inquisitore su
per certis criminibus depntato inq
ritus crimen confitetur debet puniri
nec potest reuocari confessio. Proba
tur hic in tex. Et ratio est qd lz stul
te fecit inquisitus q se non opposuit.
tamen tacēdo huic forme renunciat
vt dixi. et magis si confitetur vt hic.
et ei confitenti creditur in suz preiu
diciū. c. si. de coha. cle. et mul. Ido
punitur. quia iam factum est crimen
per confessionem notorium. facit ca.
ecce. xxiij. q. iij. Si autē ex alio capi
te suam confessionem vellz reuocare
id posset fm Jo. an. Et quando pos
sit quis suam confessionem reuocare
vide per glo. in. c. et litteris. de diuoz
et in ca. si quis iuratus. ij. q. iij. et in. c.
si. sup de confess.

Sed opponitur
contra tex. Nemo sine accusatione ē
puniendus vt dixi in prima conclusi
one. sed hic nullus est accusator. et

am fictus. igitur 2. Solutio contra
rium procedit regulariter. Fallit au
tem in casibus notatis in. c. vt nostrū
vt ecclesi. bene. sine dimi. confe. Inter
quos est vnus in notorijs. c. ad nraz.
iij. de iureiurā. Et crimina huius de
quo in tex. erant notoria per confes
sionem. de quo in. c. penult. in glo. an
tepenul. sup de purga. can. Est dicit
omissio ordinis etiam in notorijs vi
ciat processum. vt in ca. eoz qui. xi. q.
iij. Sic vt notat. ij. q. i. in sūma. et. c. vl
tl. de purga. ca. quia contrariū proce
dit quando ordo est de substantia et
necessitate. quia tunc ommissio eius vi
ciat. arg. c. cum dilecta. de Rept. Sec^o
si esset congruitatis quia ommissio ei⁹
non viciat parte tacente. quando au
tem pars resistit si non auditur pōt
appellare. et isto casu loquitur tex. h.
Facit. c. i. sup de reff. spol.

His cui com

missa ē inquisitio criminū
contra certam personam
inquiri. de criminum veritate. omis
sa inquisitione infamie parte presen
te. et non contradicente. non potest
inquisitus processuz hmōi impugna
re Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōclusio
Quamuis in causa in
quisitionis prius de infamia debet
inquiri. valet tamen processuz si pre
sente et tacente inquisito. infamie inq
sitione ommissa ad veritatē contingat
procedi. Probat hic in tex. Et ratio
huius est eadem que in preced. c. qd
vtrobiz renunciatus est processui q
debit si id esset petitus premiti. Et
intellige hanc conclusionem vt in gl
i. quando papa inquisitionem com
mittit ad petitionem alterius q tūc

De hereticis

debet delegatus inquisitor premittit
re articulum infamie. etiam si papa scri
bat inultorum relatione accepimus.
fm Jo. an. Ratio quia papa scriben
do ad petitionem alterius intelligit
parti reservasse oēs defensiones. nec
velle iuris ordinē corrumpere. l. siquē
.l. de inoffic. test. et. c. ecclesia. ij. de es
lecti. Aliud autē est quando papa pro
prio motu inquisitionem committit
et ex officio fm gl. Qd verum qndo
papa ex officio committit asserendo
talem infamati. quia dicit constat no
bis talem infamatum. Secus autem
si simpliciter narrando hoc diceret.
vt quia dicit Multoz clamoz ad nos
peruenit talem fore criminofuz. quo
calu de infamia est querendū. per nō
in. c. cum oporteat. sup. eo. ti. An autē
epūs ex sola suspitione contra subdi
tum suū potest inquirere. Dicit h. Ar
chid. q. si subditus soli epō est suspe
ctus et occulte. 7 non potest procedē
contra eum. Aut epō 7 alijs est veri
similitē suspectus. et sic potest. Et ita
tenet Jo. an. in. c. ex parte. sup. de off.
oz. vbi videt caluz. Panoz. dicit in. c.
cuz oporteat. sup. eo. q. si ordinarius
procedit alio promouente inquisiti
onem. debet observare ordinem iuri
eti requisitus eum non observat. po
test appellari. facit. c. supra proxi. et q
ibi dicit. Si at ex officio mero proces
dit tunc si sibi constat de infamia per
inquisitionem extraiudicialiter factā
et potest procedere ad inquisitionez
veritatis qntuncuz pars contradi
cit. c. qualiter 7 quando. ij. supra eod.
et. Satis enim est q. ad ipsuz clamoz
peruenit. nec habz alicui de hoc facē
fidem. Si tñ inq̄sus appellaret opoz
teret ordinariū apud iudicem appella
tionis docere de infamia. de quo i

alleg. c. qualiter et quando. et in Spe
S. nunc tractemus. vñ. hoc aut scias.

De hereticis

Noniam numerus

episcopoz ad degra
dationez clericoz a

iure requisitus. nō potest faciliter cō
uenire concedit papa. q. qñ clericus
in sacris ordinibus cōstitutus fuerit
ppter heresim immurandus. aut tra
dendus seclari curie potest solus epi
scopus eius euz degradare conuoca
tis abbatibus 7 alijs prelatis ac litte
ratis de quibus id videbitur expedi
re. Hoc dicit

Prima con Licet re
gulariter
plures epi requirant in degradatōe
clerici constituti in ordinibus sacris
solus tñ ep̄s deponit clericū in qbus
cunq. sacris ordinib. constitutū pro
pter crimen heresis. Probat hīc i te
xtu. Et quot epi requirant in degra
datione presbyteri. diaconi aut sub
diaconi. vide hīc in glo. ij. et nō. xxxij
dist. in sūma. et ille numerus etiā oliz
requirebat in ransa heresis. Sed iu
re nouo solus ep̄s sufficit vt hīc vide
mus. Et ratio huius iuris noui p̄z
in ter. In degradatōe aut eoz qui
in minorib. ordinibus sunt. non req
rebat etiam olūm numerus epoz vt
nō. in. c. degra datio. 7. e. li. de penis

Scdā Ep̄s in clerici ppter
heresiz degradatio

y 2

Sūmariū et Conclusiones sexti

ne debz personas h exp̄sas puocare
Et q̄ sint puocandi p̄ in ter Et cuz
dic̄ de l̄ratis. includit etiā laicos l̄ra
ros vt sūt doctores et periti i iure ca
nonico et civili fm̄ Jo. an. Et hi sūt
p̄ntes loco ep̄oz. p̄sertim abbates. d̄
qb̄ in ter. faciūt nō. Job. an. in. c. de
gradatio. alleg. Et intellige q̄ isti de
bent eē p̄ntes in ybali degradatōne
In q̄ etiā debēt adesse captares ep̄i.
vt h̄ i g. si. nisi ep̄s t̄i h̄ sol̄ p̄scripsit
let fm̄ doc. In actuali at degradati
one nō requir̄ p̄ntia oīm istoz vt tāt
git Jo. an. in all. c. degradatio. Et lz
hi oēs sint vocādi. et sup̄ ipsis vocā
dis stēt determinatiōni ep̄i. t̄i sol̄ ep̄s
fert iñiaz q̄ ip̄i eē degradare f̄ Jo. an.

Altima Cleric̄ in hē
si resipuerit. degradat̄ ac seculari cu
rie tradit̄. aut p̄petuo immurat̄. Pro
bat̄ h̄ in ter. et in. c. ad abolendā. s̄ p̄.
et. c. excoīcam̄. ij. s̄. eo. Immurat̄ aut̄
seu p̄petuo carceri tradit̄. q̄n̄ p̄ suaz
p̄denatiōnē vult redire ad fidez. c. ex
coīcam̄. ij. alle. Idē si fuerit religios̄
lap̄ q̄ vult redire. de q̄ in. c. accāt̄. s̄
fi. e. t. Quis at̄ sit hētic̄. vide glo. l. ij
c. de hēt. et in. c. firmissime. s̄. e. ti. Di
cit̄ enī mlt̄. modis q̄s hētic̄. Primo
q̄ fallā de fide opionē gignit vt Arri
us. Sabell̄. et filēs. aut sequit̄ vt ar
riani 7 filēs. xxiij. q. iij. heretic̄. Alio
mō d̄ heretic̄ a sac̄ris ecclē 7 cōione
fidelīū diuisus. iij. q. i. ca. q̄ at̄. Itē q̄
aliē sentit de articul̄ fidei q̄ rōna ec
clesia xxiij. q. i. h̄ est fides. Itē q̄ sac̄rā
scripturā aliē intelligit q̄ sp̄s effla
gitat. c. hēsis. xxiij. q. iij. Itē q̄ dubi
tat in fide. c. i. s̄. e. q̄ firmic̄ credē debe
mus. c. i. s̄. de s̄. t. D̄ at̄ hētic̄ f̄m̄ Jo

and. sup̄ rñb. h̄ ab heretic̄oz. i. diuidō
q̄ diuidit̄ ab ecclē vnitate. et sic respi
cit̄ p̄ncipiū a q̄ recedit̄. Vel d̄ ab he
reo q̄ heret̄ errori quē defendit̄. Er
roz enī nō facit̄ hereticū h̄ p̄riax de
fensio. c. dānam̄. s̄. de s̄. t. et. i. q. i. h̄ e
et sic respicit̄ t̄in̄ ad quē tēdit̄. Et
q̄ i hoc eligit̄. dicit̄ eē hētic̄ ab electi
one q̄ p̄ talis electōnis obstinatiōnē
sit hētic̄. xxiij. q. iij. hēsis. cū t̄b̄. ca.
sequētibz fm̄ Job. ano.

Quicunqz se

pelit̄ hētic̄os. credētes. fan
tozes. 7 defensozes ip̄oz. i

cimiterio excoīcat̄ est ip̄so iure. nec
debz absolui. nisi satisfecerit et p̄rijs
manib̄ sepultoz exhumauerit Et lo
cus p̄terea sepultura carebit̄. Inbi
bet etiāz papa ne aliq̄s laic̄ publice
vl̄ occulte p̄sumat de fide catholica
disputare. als̄ debet excoīcari. Hoc
dic̄ vsqz. s̄ heretic̄.

Pr̄. Excoīcat̄ eē sepeliēs
scient̄ heretic̄oz cre
dentiuz. receptatoz. fautoz et defen
soz. corpa. nec absoluit̄ nisi ea exhu
mauerit. et loc̄ p̄uat̄ ecclēastica sepul
tura. Probat̄ h̄ in p̄n. Et alios q̄tu
or casuz in qb̄ p̄uat̄ q̄s ecclēastica se
pultura ponit̄ glo. in. c. ex p̄te. ij. de se
pul. Ab̄erito at̄ hoc cāu denegat̄ ecclē
astica sepultura. c. sac̄ris. s̄. d̄ sepul. Itē
excoīcat̄ in casu h̄ ter. non absoluit̄
nisi p̄missa satisfactiōne vt p̄z ex ter.
Et tal̄ satisfactiō deo fieri d̄z p̄ p̄ccō
et ecclē p̄ offensa fm̄ Arch all. c. cū de
sideres. s̄. vlt. s̄. de sent. ex. et. c. excoīca
mus. s̄. q̄ aut̄. s̄. e. Et quō d̄nt̄ h̄ q̄nqz
noīa in ter. et p̄clone posita t̄cat̄ hic

De hereticis

Jo. an. plix p^r Arch. Et de hético habuim⁹ sup. c. pr. De credēte dīc q^d dī ille q^d p^rio ore dīc se credē errores aliozū héticoz. alle. c. cū p^r p^runlis. de p^rse. dist. iij. et tales iudicant hético. c. excōicam⁹. ij. s. e. ti. et. c. sup. q^dbusdā. s. de ver. sig. vbi d^r hoc. Itē dicunt cre dētes q^d adorauerūt 7 reuerentiā suo mō exhibuerūt héticois. aut p^rsolonez aut cōionez ab héticois receperūt. aut sūta faciūt ad ritū eoz p^rinētia. nam ex factis p^rsumit affectus. c. nup. de bi ga. er. ca. q^d viderit. xxij. q. v. duz tū ra lia sūnt facta q^d spectant ad ritū erran tiū. et p^r q^d error p^rbat sūm Arch. Cū infert q^d visitans hereticos aut dās eis elemosynā. aut p^rbens eis ducatū aut similia faciens. et quib⁹ de eozū ritū nihil apparet expresse nō dī hēti cus. Qd intelligit Jo. an. nisi p^ri⁹ fu isset lapsus. vt in. c. accusat. s. ille q^d q^d. f. e. Receptatores at sūt q^d sciēt reci piunt hereticos vt celent vel euadāt man⁹ iudicis. facit. l. agruit. ff. de off. p^rsi. et. l. i. ff. de receptato. facit. c. felici. in p^rn. de pe. Et sic s^r gramaticū hoc verbū videt frequentiaz denota re. tū sūm Juristas capīe pro recipere. l. si. ff. de recepta. De fautoribus 7 de fensoribus. socijs. p^rortibus. collegis et sodalibus. vide glo. notabilē in cle siquis suadente. de penis. et hic lati⁹ per Jo. and. post Arch

Secūda 7. et fina.

Disputantes de fide catholica laici publice vel occulte debent excōicari Probat^r hic in s^rhibemus. 7 dīc monitionem premittendam sūm Ar chidiacl. per. c. indigne. xij. q. ij. 7 sentit

gl. in verbo innodetur. Item intelli ge per laicum. illum. qui nulluz ordi nem habet. nec religiosus existit. licz etiam quandoq^d ponatur pro illitte rato Ita sentit hic glo. verbi laice. et placet Dominici. Et dicit Job. an. q^d laici sibi debent cauere vt neduz tur bis concitatis pro vt dicitur in. l. ne mo. l. de sum. trinitel. sed nec p^riuatiz de fide disputent. vt hic patet. alias debēt excōmunicari vt hic. Et sic vi detur q^d peccat mortaliter per cano nez Nemo episcopoz. xi. q. iij. De cle rico an potest disputare de fide. Bīc q^d sic dūmodo non disputet quasi du būs de fide. de quo gl. in ca. nos ad fidem. xvi. dist.

Heretici creden

tes eis. fautores. defēsores. et recepta tores ipsozū cum suis filijs. vsq^d in secundam generatiouem non debēt ad aliquod beneficium ecclesiasticū vel officium publicum admitti. et p^r moti ad ecclesiastica bñficiā aut di gnitates. ad preces huiusmodi perso narum eis sunt p^riuati. Et si sciēter ea receperunt ad alia non debent ad mitti. filij etiāz per patrem hereticū emancipatio facta non valet. etiam si post emancipationem detegatur q^d pater tempore emancipationis fuit in crimine heresis. Hoc dicit vsq^d in finem

Prima 7. Heretici credē tes eis. recepta tores. defensores ac eoz vsq^d in scōaz generationem filij nō p^rnt ad eccasti ca beneficia. aut publica officia pro moueri. Probat^r h. et capīe h bñficiū.

Sūmariū et Conclusiōes sexti

in lata significatiōe. licet sum^o in ma-
teria stricta s^z glo. Et de officijs pu-
blicis exemplificat gl. ut in officio in-
dicandi et notariatus. Per que patz
q^d papa p^ot inhabilitare laicos ad of-
ficia etiam secularia. q^ui p^omittunt cri-
mina ecclesiastica. facit. c. felix. i. de pen^o
Et habemus h^o etiam casuz in q^o filius
p^o crimine paterno puni^o. cōtra. c. in
dei. i. q. iij. vbi dicit q^d filius nō por-
tabit iniquitatez patris. de quo dicit
dum ut ibi in gl. sumaria.

Secūda ¶ Obtinentes ad pre-
ficia ecclesiastica illi sunt privati. et si sci-
enter ea receperūt. inhabiles sunt ad
obtinenda. Probā^o h^o in. s. ad hec. Et
quo patet q^d licet regulariter non re-
fert p^o quem p^oces offerant. ut in gl. t^o
spēale est ut res reddat viciosa si ob-
tineat ex p^oceib^o reprobatoz. Et rō
spēalitatis est immēsitās hui^o crimi-
nis s^z Jo. mo. ita ut etiam ignoran-
tia hic nō profit. Simile in. c. si alicu-
ius. de elec. Et quia ter. loquit^o de be-
neficijs et dignitatib^o ecclesiasticis non
h^oz locū in secularib^o. nec extendit ad
dignitatē episcopalem s^z Jo. an. 7. Boni-
per ea que habuim^o in. c. ij. sup^o eo. li.
de preb. q^d nō est p^orie dignitas s^z cul-
men dignitatus. iō in materia penali
appellone dignitatis nō includit.

Ultima ¶ Non valet es-
t^o mancipatio fi-
lioz facta p^o hereticū si postea detega-
tur viciū. Probā^o hic i. si. Et quo p^o
q^d gestū p^o inhabilem toleratū nō va-
let q^ui illō fecit nō ex publico off^o. s^z
privato. sec^o si ex publico ut si forte
iudex fuit ut in. c. ad pbandū. s. de re-
iud. et i. l. barbari. ff. de off. prel. P^o
igit^o hic q^d p^opter crimen heresis soluit^o
patria p^oas. de q^o et ei^o effectib^o Inst.

de pa. po. sol. s. fi. et ibi gl. Et q^d sit es-
t^o mancipatio. vide in s^zpterea Inst. q.
mo. ius patr. pot. sol. Et eodē mō nō
valeret manumissio serui facta p^o hē-
ticū. s^z non ea rōne q^d seruus sui iuris
sit effectus. s^z q^d d^ons p^oatēz nō habu-
it in eum. cū a tpe delicti tam seruus
q^ui reliqua bona intelligant fuisse cō-
fiscata. c. cū s^z leges. i. eo. ti. Et iō nō
valet manumissio.

Ilij vel here

des perentū i infirmitate
sua hereticoz solatōes p

man^o impōnem s^z pessimā hēticoz
p^osuētudinē nō admittant ad p^obandū
q^d nō sana mēte id fecerūt. aut p^oditā
loq^ola. si in vita suspecti erāt aut diffā-
masti de heresi. aut p^ostat q^d fuerint sa-
ne mētis. als admittent ad hanc p^o-
bationē dūmō vranē ad hoc testib^o
fidedignis. et nō suspectis Hoc dicit

Prima ¶ Recipiēs solatōē ab
hēticis iudicat hētic^o
si eo tpe fuit sane mētis. Probā^o hic
Ales ei p^ont dici credētes ut dicit. s. c.
pr. Et ponit h^o solō i malā p^ote. s^z re-
gularit^o p^o ut xij. q. ij. aie. et. c. cū tps.

Secūda ¶ Esti de sana mente
suspitione hēsis aut
infamia p^ostet. nō admittit ab hētib^o
et filijs eoz p^obatio p^oria Probā^o hic
Et q^d p^o p^omo h^o suspitionē impedire
p^obationē p^oria. q^d est h^o spēale i odiū
h^o criminis. als nō impedit s^z fortiorē
p^obatioōē req^orit ut in. c. q^d verisile. s.
de p^osup. et. l. ij. l. q^d acc. n. p. et ad hāc
suspitōez p^obandā suffic^o lenis p^obatio
s^z Arch. ut i. c. lras. de p^osup. 7. l. ij. l.
d^o hēti. Itē dicit Arch. q^d ad hoc q^d in-
famia a facultate p^obandi repellat. req^o
rit q^d sit publica. c. inquisitōis in si. s.
eo. de accusat. Et quo videtur q^d nō

De hereticis

sufficit rumor. xxiii. q. iiij. non inuenitur. in ff. Item dicit Arch. q. de sana mente requiritur q. constet legitime id est clara probatione. et competentibus iudicijs. c. non solum. supra eo. li. de regular.

Ultima ¶ Predictis cessantibus possunt filij et heredes consolationes ab heretico petentis probare q. dicitur id fecit non fuit sane mentis. Probatur hic in ff. et hoc dummodo utatur testibus fidei dignis. non suspectis puta uxore. filijs. aut familiaribus. de quibus notatur in. c. in litteris. supra de testi. et. iiij. q. v. in summa fm Arch. Admittunt ergo isti ad probandum negatiuam. contra. c. quoniam contra. in ff. de proba. sed hec est negatiua q. litatis in se includens affirmatiuam. Nam tu non es sane mentis. includit hanc. tu es furiosus. id est est probabilis. iuxta non. in ca. actor. vi. q. vlt. et. c. bone. i. supra de elect. Et probatur furor per verba et facta. de quo in. c. cum dilectus. de success. ab intestat. et h. Archidiaconus

uper eo quod

scribitur q. ecclesia non claudit gremium redeunti. et alibi q. in heresim abiuratum relapsi sine aliqua audientia curie seculari tradendi. que sibi videntur aduersari Respondit papa q. taliter relapsi sunt sine aliqua audientia tradendi curie seculari. si tamen reuersi fuerint et penitent. non sunt eis deneganda penitentia et eucharistie sacramenta. Hoc dicit.

Extor elicitur talis conclusio Quamuis relapsi in heresim absq. ulla audientia tradantur

curie seculari. sacra tamen penitentia et eucharistie eis conceduntur si penitent. et ad fide fuerint reuersi. Probatur hic. Et hic est vnus casus in q. audientia denegatur alicui. Alij habentur per glo. in ca. i. xxiii. dist. Quid autem de alijs sacramentis scilicet vinctione extrema. et sepultura ecclesiastica. Dicit Jo. an. q. hic non dicitur extrema vinctio quia non adaptatur huic casui. quia relapsi in heresim tradunt incendio. et idem de sepultura. de quo in. c. statutus. li. i. eo. super glo. antepenult. Et in his verbis fm Papa vult Jo. an. q. nec cinis nec corpus traditur ecclesiastice sepulture. Et ex hoc dicto Jo. an. dicit Dominus notandum q. istis qui damnantur ad mortem non est concedenda vinctio extrema. Idem sentit Arch. xxvii. dist. s. oleuz. vbi dicit q. istud sacramentum non debet dari nisi constitutis in infirmitate corporali qui fm humanarum estimationem morti appropinquant. pro q. facit text. de sacra vinct. c. vno. Et sic de facto dicit se Dominus alias respondisse se cum quidam damnatus omnino voluisset hoc sacramentum suscipere. Ex dictis etiam non. hic Jo. mo. q. liberatus a peccato quo ad deum per penitentiam non est liberatus quo ad mundum. et in foro iudiciali. alk. ca. admonet xxiii. q. ii. Idem tenet gl. in. c. de his. s. de accusat. et Arch. de pe. dist. vi. c. sacerdos. sup. vbo pfectus

¶ In fidei fauorem

procedit papa ut in negotio inquisitionis heretice prauitatis hereticos. fautores et credentes eis admittant in testimonium excommunicati participes et socij criminis dummodo veritate deponunt ex numero et qualitate personarum ac alijs

Sūmariū et Conclūiones sexti

coniecturis sit presumptio verisimilis. Hoc dicit

Ex text elicitor talis conclusio In fauorem fidei contra hereticos admittuntur in testes alias de iure inhabiles. dummodo verisimile presumat qd non deponatur ab eis falsitas. Probat hic in text. Multa ergo i iure sunt statuta in fauore fidei contra iura communia vt hic et. c. ij. et. iij. supra eo. et. c. 7. pxi. quia magnus est fauor fidei. et merito cum extra ipsam nullus potest saluari. vt in ca. alienus. et ca. quicunq. xliij. q. i. et tantus qd etiam papa de crimine heresis occulto potest accusari fin Arch. facit ca. si papa. xl. dist. i. mo et deponi si nollet se corrigere. et consiliū hoc casu esset iudex eius. alleg. ca. si papa. in glo. et in. ca. nunc xxi. dist. Si tamen post mortem papa de heresi accusat. successor ei⁹ erit iudex. Facit quod notat. xliij. q. i. ca. i. Ita ad propositum. excomunicati qui de iure repellunt a testimonio. vt i. c. veniens. ij. in si. de testi. Item participes in crimine qui etiam repellunt. vt in. c. veniens. i. de testi. et. c. mediatores. supra eo. li. 7. ti. admittunt contra hereticos in fauorem fidei vt hic. Item si testis sit inhabilis fm ea que habetur in. c. felicis. 7. eo. li. de penis. 5. in iudicijs fm Archi. Ad admittunt hoc casu dūmodo non presumant dicere falsum. que presumptio colligitur ex numero testiu vt facilius credat inquisitor. x. testibus qd vnobus. facit. c. in nostra. de testi. Item ex qualitate personarū deponentiu quis forte frater contra fratrem deponit. de quo non est verisimile qd falsum diceret. c. litteras. de presumpti. Item ex qualitate eorum contra quos deponitur quia

infamati sunt aut suspecti de heresi contra quos facilius creditur testibus. vt hic in gl. si. Et quia text. loquitur quando procederetur per viam inquisitionis non haberet locum hic text. in casu quo procederetur contra hereticum per viam accusationis aut exceptionis. quia istud ius exorbitans est a iure communi ideo non extenditur ad casus non expressos. etiam ex similitudine rationis. Et ita tenet hic glo. ij. et sequitur Jo. and. licet Arch tenuit contrarium Sed Domi sequit Jo. an. rationibus dictis. Et quia processus inquisitionis fauorabilis est respectum ad processum accusationis aut exceptionis criminū quod dicit notandum.

Residentes

in regno. prouincia. aut loco etiam si sint excomunicati. aut intrusi de facto debet ad requisitionem ordinarioꝝ aut delegatorum ipsorum aut inquisitorum heretice prauitatis. quando recusus ad superiores haberi non potest sine periculo exercere officium suum 7 iurisdictionem contra hereticos. fautores et defensores eorū Nec propterea requirentes sunt excomunicati. aut fidentes intelliguntur approbati Hoc dicit

Prima con Possunt inquisitores ordinarij et delegati petere iusticie executiones contra hereticos aut secularem iurisdictionem in loco habentibus. licet intrusi aut excomunicatis sine metu excommunicationis Probatur hic in textu. Et intelligendo moꝝa in aduendo habentem po

De hereticis

testatem est periculosa. alias secus ut
h in glo. iij. et sic multa specialia sunt
hic in favorem fidei statuta. Primo
quod intrusus tyrannus aut excommuni-
catus licite exercet. quod est iurisdic-
tionis. tamen per hoc vicium in eo non
tollit ea. neque in agris. xiiij. q. v. Sed
speciale quia hic valet processus habi-
tus per excommunicationem maiore excom-
municatione et publice qui regulariter non
valet. ut in. c. ad probandum. super de
re iud. et in. c. i. supra eo. li. de supp. ne.
prel. et in. c. i. in excommunicatione ligatus
iurisdictionem exercere potest. c. si cele-
brat. de cle. ex. ministri. Tertium specia-
le quia excommunicans hic excommunicato non
est excommunicatus. contra. c. cum desides
et. c. nuper. super de sen. ex. et hic in glo.
iij. Et sic potest papa statuere quod com-
municans hic excommunicato non incurrit ex-
communicationem ut hic patet. facit. c. si ve-
re. super de sen. ex.

Am contu-

maciam in causa heresis suspi-
tionem presumptionem vehe-
mentem adijciat. ideo si suspectus de
heresi citeatur ut respondeat. et propter
contumaciam suam excommunicatus excom-
municationem per annum sustineat ut
hereticus potest condemnari. Hoc dicit
Prima Suspectus de
aliquo crimine
potest super eo citari. et si comparet
et subterfugit. aut etiam non compa-
ret potest excommunicari. Probat hic in
iuncto. c. lras. super de presumpt. Et in-
tellige quod suspitio est probabilis et ita
precedit hic textus. Communis enim repel-
li debet suspitio que recipi. ij. q. i. primo
super omnia. ubi de hoc. Et si talis sus-
pectus citeatur. et non veniat. aut venit
sed contumaciter recedit presumitur

culpabilis super eo super quo citatur.
ut hic. 7. c. nullus dubitat. super de pre-
sumpt. Et quia contumacia gravis pec-
catus est. xi. q. i. sciendum. et non. iij. q. i. i
suma. ideo potest excommunicari etiam sine
nova citatione. per. c. i. supra de iudi.
ubi de hoc. Dicit tamen Arch. quod an-
tequam excommunicetur requiritur quod precedat ad
monitio iudicis. saltem bina. de quo
xiiij. q. iij. dixit ap. supra eod. c. ex-
communicamus. qui aut. in glo.

Secunda et fi.

Si su-
suspectus citeatur ut de fide respon-
deat. et propter contumaciam fuerit
excommunicatus per annum persistens dam-
natur ut hereticus. Probat hic in
text. et ratio est quia iste presumptivus
censeatur hereticus. ut hic in text. Et quo
habemus optimus textus. in Boni ad
cognoscendam differentiam inter suspi-
tionem. presumptionem vehementem. et pre-
sumptionem violentam. de quo hic in
glo. ij. et per An. de bu. in. c. vestra. d.
coba. cle. et mu. Nam ut hic patet pro-
pter suspensionem quis potest citari et
citato potest iudici purgatio ut in. c.
lras. supra de presum. et. c. ad abolen-
dam. quia vero. supra eo. ti. quam si
non fecerit poterit excommunicari. c.
excommunicamus. qui ante. s. eo. Proba-
tur autem suspitio levi argumeto. l. ij. de
here. ut si frater asserit fratrem su-
um hereticum. quia non est verisimi-
le quod frater hoc diceret nisi esset talis
c. lras. all. Si igitur citatus talis non
comparet. aut comparet sed subterfugit.
vel facit aliquem alium actum qui
inducit etiam presumptionem quod delictum
fecerit. tunc dicte suspensioni ad-
ditur secunda presumptio tanquam confir-
mans primam. Et de vehementem aut fortis.
et talis de heresim abjurare. c. pr. in

Sūmariū et Conclusiōes sexti

prin. sicut illi q̄ deprehensi sunt in heresi. c. ad abolendam. sp̄nti. sup̄ eo. ti
Si autē iste propter contumaciam suam excōicet et in ea perdurat p̄ annū insurgit alia presumptō. Et additur veheementi que dicitur violenta. et ex illa potest damnari vt hereticus in heresi. et in alijs criminib⁹ tanq̄ de crimine conuictus vt hic in gl. fi. qd̄ verū nisi contrariū probet. quia iste nō ē hereticus nisi presumptiue. nec est presumptio illa iuris et de iure q̄ in contrariū fieri potest probatio vt tenet glo. penul. in. c. lras. de presumpt.

Excusat⁹ aut

vehementer suspectus de heresi qui in iudicio heresim abiurauit. si postea reincidat in ipsa censeri debet relapsus. et relapsorum pena puniri. Sec⁹ si modica et leuis suspitio fuit contra ipsum de heresi. Ille etiam q̄ in vno articulo errauit. et heresim simpliciter aut generalit̄ abiurauit. si in alio articulo. etiam se parato delinquit vt relapsus. est puniendus Idem de eo qui heresim de qua constat abiurauit. si postmodum verbo aut facto hereticis fauore impendit. Hoc dicit vsq̄. licet

Prima De heresi suspectus illam abiurare debet. siue suspitō sit vehemens siue leuis. probat̄ hic et in. c. ad abolendam supra eo. t. Et forma abiurationis colligit̄ ex ca. Ego Berengarius. de conf. dist. ij. et. c. inter. de pur. ca. Nam suspitio etiā vehemens nō plene probat. ideo ex illa non potest quis condemnari. presertim de heresi. Secus est de violēta vt dixi sup̄. c. p. r. et h. g. ij. Et q̄ sit leuis suspitio. q̄

vehemens tetigi s. c. pr. Et dicit̄ Archid. q̄ vehemens presumptio p̄ ortū h̄e ex dictis testiū. vt si infamatus ē quis publice de heresi. testes desuper pducunt in iudicio instituto p̄ tales et deponūt p̄ talem q̄ viderūt euz cōuenire cū hereticis in puenticulis eorū. et familiaritate p̄tinue et occulte cū eis habere. iuxta nō. in. c. inter. de pur. ca. Leuis est q̄n quis p̄ annuz fuit excōicatus. c. grauem. de penis. aut rumor est de eo q̄ sit credens hereticis. aut visitet eos. aut familiaritates habet cū eis. nec tñ ex hoc magnum scandalū est ortū. Et breuiter istud relinquit arbitrio iudicis

Secda Et si vehementer de heresi suspect⁹ p̄ abiurationē in heresi labit. censet̄ relapsus. et pena relapsorū punit̄. Probat̄ hic in. si. Secus si leuis fuit suspectus vt in tex. Rō diuersitatis est fm Jo. mo. q̄ licet p̄pter vehementē suspitioē nō p̄t dici vere lapsus in heresim. q̄ de lapsu nō plene p̄stat. tñ q̄ talis presumptio pl⁹ facit q̄ semiplenam p̄bationē. id̄ p̄t dici lapsus cū pl⁹ habeat de lapsu q̄ de ei⁹ p̄rio. vt in fili nō. f. e. li. de ver. sig. c. fi. ideo iuris fictione d̄ relaps⁹ vt h. Si at̄ leuis et modica fuit suspitio tunc q̄a talis pl⁹ h̄ de p̄rio lapsus q̄ de lapsu. id̄ non punit̄ pena relapsorū vt h̄ in scdo dicto h⁹ p̄n. Est at̄ pena relapsorū grauis et magna. c. sup̄ eo. sup̄ e. q̄ sine vlla auidētia tradunt̄ curie seculari igne cremandi. c. ad abolendam. supra eo. ti. Item intellige etiā conclusiōē q̄n ista abiuratio fuit facta in iudicio vt hic. et in. c. excōmunicamus. i. si. sup̄ eo. ti. fm Arch et Jo. mo.

Tertia Et tamē quis pena relapsorū possit

De hereticis

fit puniri. requiritur quod saltem constet de heresi posteriori. Probatur hic in glo. ille et ibi not. Jo. an. requiritur ut constet de priori vel posteriori plene ut locum habeat pena. relapsorum nec utroque casu sufficit sola suspitio etiam vehemens quod talis non plene probat ut dixi. super et est glo. in c. litteras de presumptio.

Quarta con. In vno articulo fidei culpabilis. heresim abiuras dicitur relapsus si postmodum committat in alium articulum heresis. Probatur hic et in secundo vero et procedit sine generalitate heresis. abiurauerit quod adijcit in iuramento et omnem heresim per quod c. ego berengarius de conse. dist. ij. et ita habet consuetudo secundum Jo. an. quod omnis suspectus vel hereticus licet in articulo tantum generaliter abiurat. Quid ergo si abiurasset solum illam speciem heresis aut vnum capitulum. glo. hic in verbo simpliciter tenet quod si labatur in aliam speciem aut capitulum heresis. non dicitur relapsus quia tenet Jo. an. ut verba aliquid opentur iuxta c. si papa. de privileg. Et quod in penis benigna fieri debet interpretatio arch. tenet prius et sequitur. Dicitur quod cum hereses omnes in se habent coneritatem. c. excommunicam. ij. super c. ti. Ideo abiuras etiam vnam speciem heresis videtur omnes abiurasse. Ideo in vna relapsus postea dicitur relapsus. hec opinio est verior secundum Bonifacium. Ad rationes Jo. and. dicit ad primam quod licet quo ad verba vna speciem abiuras heresim videtur specialiter abiurare. tamen propter coneritatem talis in effectu omnes abiuravit. Ad secundam dicit quod hic non fit extensio aliqua quia iste intelligitur generaliter omnes abiurasse. Quid autem sit articulus videtur in c. penitentium e. li. de testi. Et dicitur h. arch. quod idem est quod mensuratur. Et dicitur ab arto as. quod artat firmiter ad cre-

dendum. c. firmiter. de sum. trini. et ibi in rubrica notatur de articulis fidei et per Jo. mo. s. e. li. de sum. trini. super rubrica

Ultima. Abiuras hereticus aut quincit. si verbo aut facto hereticis comunicat relapsus dicitur. Probatur in glo. ille quoque. Et est ratio secundum Jo. mo. quod contra abiurationem factam directe vel indirecte facere non debet. et in tantum debet odire hereticos quod nullam comitantiam cum illis habeat. xij. q. iij. ocl. Alias si contrarium fecerit ducatum hereticis prebens. aut visitans illos aut aliquid horum de quibus in textu relapsus censetur et hereticus. Et intellege ubi prius fuit lapsus. alias non. ut notatur in c. ij. primo responsio. s. eo. per Jo. an. post arch. Non enim sufficeret quod fuisset solum suspectus de prima heresi et eam abiurasset secundum Jo. an. Et an iste in necessitate posset sine pena. relapsorum per hereticos dare elemosinam. dicitur quod sic ut h. in glo. verbi non possit. Et de hoc an omnibus danda sit elemosyna aut potius fidelis quam infidelis videtur. gl. in ca. quiescamus. xij. dist.

Licet periurus

etiam post pactam penitentiam repellat a testimonio. si tamen in causa habeat celas veritatem. detestando. postmodum vult veritatem dicere in fauorem fidei admitti debet. si ex manifestis indicibus appareat quod vult veritatem deponere. H. dicit usque ad. sane. **Prima.** Quavis prius etiam emendatus a testio regulariter repellitur. in causa tamen heresis cum circumstantiis idem suadent talis admittitur. Probatur prima pars in c. testimonium supra de testi. Secunda pars probatur hic et ratio specialitatis. est fauor fidei propter quem

Sūmariū et Conclusiōes sexti

multa specialia statuunt. Et limita
conclusionē nisi aliud pura falsitas etiā
obstaret vt in glo. verbi obstat. Po
test ergo papa statuere et dispensare
q̄ periurus ad testimoniū admittat
quod tenz Arch. post Cincen. xxiij. q̄
v. paruli. arg. c. cū J 7 A. de re iud

Scdā 7. **et si** Et si testis
ex intervallo non possit dictuz corrigē
In cā tam heresis id p̄t fidei fauore.
Probat p̄ma ps i. c. cū clamor. de tes
sti. et. c. p̄terea. de tes. cogl. vbi de hoc
Scdā ps p̄bat hic in tex.

Sane ex quone

gocū fidei est sūme priuilegiatus. nō
debet per alia negocia impediri. Jō
inquisitor heretice prauitatis a sede
ap̄lica deputat. nō debet se de diuina
tionib⁹ 7 sortilegijs intrōmittē nisi sa
pian heresim manifeste. nec debet se
intrōmittē de q̄stione aut restōne vsu
rarū. p̄t tñ heredes fautorū heretico
rū p̄pellere qui fautores non fuerunt
heretici vt penitentiā iniunctā defun
ctis in bonis t̄palib⁹ faciendam ad
impleant. non at̄ possit p̄pellere eos.
vt penitentiā recipiāt. et faciāt. quam
defuncti p̄miserūt facē. si fuerūt ante
q̄ eis fuisset imposta p̄uentū morte.
Nū autē heredes a successione repel
lunt p̄pter heresim defuncti. potest p̄
mortē heretici ad declarationē ipsi
ad fines q̄ bona p̄fiscenē p̄cedi. p̄nt
etiā sacerdotes et alij clerici negocū
inquisitionis impediētes per inqui
sitores puniri. Et religiosi graui⁹ sūt
puniendi q̄ seculares clerici si inuen
ti fuerint in heresi aut crimine p̄simi
li. Hoc dicit vsq; in finem

Prima 7. Inquisitor he
retice prauita

ris nō cognoscit de sortilegijs 7 diui
nationib⁹. Probat hic in tex. et fallit
in vno casu q̄n talia sapiunt heresim
manifeste vt hic. Nū aut sapiūt heres
sim vide hic in glo. verbi saperent. et
ad fines q̄ inq̄sitores possunt se intro
mittere nō sufficit illud. sed etiā requi
ri q̄ sapiant heresim manifeste vt h.
Nec potest cognoscere an sapiant he
resim quia iurisdicō est sibi attribu
ta existente illa qualitate notozietat.
vt vult hic glo. in vbo manifeste. Se
cus si vellet cognoscere an sapiāt ma
nifeste heresim. quia illud posset inq̄
sitor per. c. i. sup. eo. li. de offi. lega. fm
Dom. de quo hic in fi. per eū. et sequi
tur Panoz. in. c. i. sup. de sortilegi. Et
quot modis capiē diuination. 7 an sit
de genere maloz vide h p̄ Arch. 7. g.
nōbile. xxiij. q. ij. in sūma. 7 in. c. i. et. ij.
sup. de sortile. Et quō genus diuina
tionis a peris fuit inuentū. 7 de qua
tuor ip̄s generib⁹ in ca. igi. xxiij. q. iij
Scdā 7. Nec p̄t talis inq̄
tor se de q̄onib⁹ vsu
rarū intrōmittere. Probat hic in. s. de
q̄stionibus. Quod veruz in foro con
tentioso aut iudiciali. etiam si p̄ inqui
sitores p̄ aliquos sit p̄cessum q̄ perti
naciter dixerūt exercē vsuras non eē
peccatū et cōiūcti de hoc eas abiura
rarūt 7 restitutio eis iniūcta fuit q̄ si
eis super hoc q̄stio moueat a debito
rib⁹ inq̄sitores tñ se nō intrōmittunt
vt h in tex. dū dicit in p̄ntia 7. Et si d̄
facto de hmōi q̄stioib⁹ se intrōmit
tant nō valet qd agūt fm Jo. mō. q̄
non spectat ad eoz officū vt h et in
regula ea que sūt. 7. de re. iuris In fo
ro aut p̄ntiali possūt inquisitores iū
gere vsurarum restitutionem vt hic
etiā probatur Et ex hoc dicit Dōi.
q̄ potest imponi pro p̄ntia id ad qd

De hereticis

etiam de iure quis tenet ut confessor
imponit usurario pro pñia q̄ male
extorta restituat. qd̄ dicit bñ nõndũ.

Tertia ^{Ordinarij locoꝝ} debent de p̄dictis
crimib⁹ diligenter inquirẽ et di
stricta ultione corrigẽ. Probat̄ hec p̄
clusio. quo ad diuinationes ⁊ sortile
gia in hoc sane. in prin. et in ca. per
uenit. xxvi. q. v. Et qua pena t̄es cri
minosi debent puniri. vide in glo. i. s̄
de sortileg. q̄ dicit q̄ debent priuari
officio et beneficio. Et dicit ibi Pa
uorũ q̄ etiaz ep̄s p̄t tales sortilegos
dehonestare. ponendo eos ad scilaz
cũ vituperio. aut alias. ⁊ deicere eos
extra dioc. vide bonũ tex. xxvi. q. v. c
ep̄i. et qd̄ nõ. xxxij. q. i. de benedicto.
Et etiã iudex secularis p̄t se impedi
re q̄ non est mere ecclesiasticũ. imo a
cerrime puniẽ per ius ciuile. vt. l. de
male. et mathe. per totũ. Quo ad cri
men usurarũ idem tenet h̄c Jo. mo.
et facit. c. i. in fi. de usur.

Quarta ^{Compelliẽ be} res fautoꝝ he
reticoꝝ defuncti implẽ pñiam dum
mõ p̄sistat in re t̄pali implementam.
Probat̄ h̄c in s̄. fi. vero. Et idẽ in he
redibus alioꝝ vt in. c. fi. de sepul. ⁊ in
.c. in l̄ris. de rap. Et qñ pñia p̄sistat i
rebus t̄paliibus defuncti. ita q̄ possit
p̄ heredẽ vel aliũ expleri. et profit sa
luti aie defuncti. vt h̄c in gl. verbi ad
salutẽ. et in gl. seq. Si autẽ defuncto nõ
fuisse inuicta pñia dũ vixit. post mor
tem ei non posset imponi. q̄ pñia de
functi sibi reseruat in purgatorio. c.
qualis. xxv. dist. Nec inozienti id est
rendenti ad mortẽ est pñia iniũgẽda
sed solũ innotescẽda vt in ca. i. xxvi. q.
vij. Nec hoc casu heredib⁹ pro defu
cto p̄t imponi satisfactio. vt h̄c i. s̄. por

ro. Nec ob. c. v̄gentis. s̄. e. vbi filij he
redes puniunt̄ p̄ peccatis parentũ
q̄ illud p̄cedit in p̄fiscatione bonoꝝ
non in pena corporali aut pñia. q̄ su
os tenz auctores. c. quesuit. de his q̄
fi. a ma. pt. c. de quo. i. q. liij. in pn. Et
p̄cedit p̄clusio de eo fautoꝝ aut re
ceptatoꝝ hereticoꝝ. qui tñ nõ est he
reticus. p̄tẽ vt h̄c in glo. verbi h̄eti
cus. Nã licz inquisitores p̄ tales pos
sunt procedẽ vt h̄c. ⁊ sint excõicati. c.
excõicamus. s̄. credẽtes. sup̄ eo. tit. nec
debeant sepeliri in cimiterio. vt. s̄. eo
.c. ij. Tñ possunt habere heredes. nec
bona eoz possunt p̄fiscari. sic nec bo
na heretici penitentis ⁊ incorporati
vnitati ecclẽ añ mortẽ. licet decefferit
añ pñiam petactã. q̄ etiã p̄t h̄e here
dẽ vt h̄c in s̄. porro. licet aliud sit in
heretico. de cui⁹ crimine etiã post
mortẽ querit̄ ad effectũ confiscatiõis
bonoꝝ. vt h̄c in s̄. in eo. et. c. cũ fm̄. s̄.
eo. et. c. v̄gentis. sup̄ eo.

Quinta con. ^{Impediẽ} res inqui
sitores procedere super heresi. possũt
per inquisitores puniri. Probat̄ h̄c
in s̄. sacerdotes. Et procedit siue im
pedientes sint clerici siue laici. pro q̄
.c. i. pro. Tales enim dicunt̄ heretico
rũ fautores. facit s̄. fi. vero. sup̄ eo.

Altima con. ^{Pro he} res aut
crimine simili. grauius puniunt̄ reli
giosi q̄ seculares clerici. Probat̄ h̄c
in s̄. fi. Et potest esse ratio q̄ in eodẽ
genere delicti grauius peccat. ex quo
artiori vinculo sunt astricti fm̄ Joh
mo. fact. c. q̄ntumlibet. xvi. dist. S̄
an hec ratio indistincte sit vera. t̄dat
h̄c Jo. an post sancti. Tho. in. ij. q. q.
clxxvi. art. fi. vbi tenet q̄ sic. in trib⁹
casib⁹. Primus qñ peccat p̄ra votũ

Sūmariū et Conclusiones sexti

religiōis sue. vt fornicat aut furatur
ptra vota p̄tinentie 7 paup̄tatis. Se
cund⁹ cū peccat ex p̄temptu q̄ p hoc
sit ingrat⁹ diuini officij. quo sublima
tus est ad statū p̄fectionis. 7 dei filiū
p̄culcat p̄ p̄temptū. Tertio p̄pter scan
dalū. q̄ multi ad eius vitā respiciunt
Facit d̄ voto. c. magne. Sed si religi
osus nō ex p̄temptu. s̄ ex infirmitate
vel ignorātia peccat. nō ptra votum
religionis et occulte absq̄ scandalo
leui⁹ peccat eodē genere p̄cā q̄ secu
laris. q̄ ex multis bonis que facit ab
sorbet p̄cā illi⁹ si sit leue. et si sit mor
tale facili⁹ resurgit p̄pter intentionez
quā habet ad deū erectā. que licet in
tercipiat. facili⁹ tñ reparat. Sed fate
tur q̄ si t̄es lapsi veniāt ad p̄temptū.
p̄sumi efficiunt et incorrigibiles. p̄
quo facit alle. c. q̄ntūlibet. Sed dicit
Dōm. q̄ licet tā dicta pbant q̄ religi
osus lapsus facili⁹ redit ad p̄niam q̄
alius hō. nō tñ p̄cludūt q̄ delictū ei⁹
sit i se min⁹ q̄ alioz. Un̄ gl. in ca. hō
christian⁹. xl. dist. examinat qd̄ p̄cā
sit graui⁹. et vult in hoc p̄temptuz in
quocunq̄ attendi deb̄. vt pl⁹ cōtem
nens. plus peccet. et illō Dōm credit
verius. Posset tñ occasionalit̄ graui
us fieri delictum alteri⁹ q̄ religiosi q̄
h̄z fratres sublenātes. 7 sic facilius re
surgit. vñ talis grauitas nō surgit ex
substātia delicti. s̄ poti⁹ ex p̄seueran
tia delicti q̄ facit q̄nq̄ veniale transi
re in mortale. vt nōt gl. in s̄nūc autē
xxv. dist. dist. dist.

Statutū per

quod negociū inquisitiōis
heretice p̄auitatis impe
dit directe v̄l indirecte. nullius ē mo
menti. Et h̄ntes p̄tatem edendi 7 cor
rigēdi in loco illa statuta. possūt ad

exhibendū tale statutū ordinario lo
ci aut inquisitori p̄pellī. 7 ad illud re
uocandū aut saltē moderandū vt nō
extendať ad hoc negociū inquisiti
onis. Hoc dicit

Ex ter elicit talis p̄cō. Mō
valent statuta laicoz
rum per q̄ impedit aut retardat dire
cte vel indirecte processus inq̄sitorū.
Probat h̄. et rō est q̄ statuta laicoz
que derogant p̄uilegijs ecclesie non
valent. c. nouerit. s̄. de sen. ex. c. i. s̄. e. li
de emu. eccl. Idem si sint ptra fidem
aut negocio fidei p̄stent impedimē
tū directe v̄l indirecte vt hic. et exem
pla patent in glo. An aut valet statu
tū laicoz q̄ p̄trahens m̄rimoniū cū
filiā filias sine p̄sensu parentuz. in
cidat in certā penā. tractat h̄ late Jo
an. Et refert Bononie in disputatio
ne de finitū q̄ sic. q̄ est p̄sonū vtri
q̄ iuri. xxxij. q. ij. honorantur. ff. de ri
nup̄. l. ij. et. ij. Nec est sup̄ substātia
m̄rimoniij. sed super forma p̄trahēdi
editū. 7 p̄ multas alias rōnes. Jo. an
tñ tenet p̄trariū q̄. non p̄t negari q̄n
illud statutū p̄stet impedimentum
m̄rimonia contrahēdi directe aut
indirecte. ergo non valet per hūc tex
Itē pena prohibet in m̄rimonio ne
libertas eius impediāť. c. gemma. de
sponsa. et ergo etiam ab hac pena in
dex ecclasticus p̄trahentē p̄t defendē
cū m̄rimoniū et oīa dependentia ab
eo sint de foro ecclesie. c. twā. de ordi.
cog. et. c. latoz. qui si sunt legi. et hanc
tenet Dōm. et dñs An. c. i. de spon. et
idem ibi tenet Panoz. Nam vbicum
q̄ statutū laicoz penam imponit re
trahendo a contractu m̄rimoniij. 7 il
la pena diminuit p̄rimoniū v̄l famā
p̄trahentiū tale statutū non est seruā
dū. iuxta nō. in. c. penul. s̄. de se. nup. 7

De hereticis

glo. in c. cum leges. 7. eo. ti.

n e aliqui dece

tero in dabiuz reuocet an officiu inquisitoris heretice prauitatis deputati a sede aplice in certo loco expirat per mortem pape. declarat ipm officiu suuz durare nedum quo ad negocia in vita mandatoris cepta. sed etiam quo ad non cepta aut etiã nondũ exorta. Hoc d. elicitur talis cõclusio officiu inquisitorum heresis non expirat morte concedentis. etiam in negocijs nondum incẽptis aut exortis. Probatu hic i text. et est speciale in fauorem fidei. vt hic in si. text. Per quod respondetur ad. c. gratum. cũ suis concord. supra de of. si. dele. que probant delegatam iuris dictionẽ expirare per mortem concedentis quo ad non cepta. Nam propter fauorem fidei multa specialia i hac materia sunt statuta gl. si. alle. et facit hic text. fm Dom. q. iurisdictio concessa. vt nõ expirat quo ad negocia non cepta. non includit negocia que nondum erant tempore concessiõis orta nisi hoc exprimat vt h. qd dicit nõndum Dom. pro privilegijs. et conseruatorijs. Et procedit cõclusio fm Jo. an. in inquisitore simplici ter dato. secus si daretur cum clausula vsq. ad beneplacitum sedis aplice aut voluntatez pape. quia tunc dicitur vt in. c. si gratiose. sup. eod. li. de Rpt. Et an procedit in dato ab inferiore q. a papa. Sensel. tenet q. sic q. eadem semper est ratio. Sed Dom. tenet contrarium. cũ hic text. sit exorbitans in multis a iure cõmuni. Ido ex identitate rationis non debet extendi. vt in regula que a iure. 7. de reg.

jur. Et tex. bis nõ absq. mysterio exprimit ab aplice sede fm eu. 3. An autem inquisitor hereticor. sit ordinarius aut delegatus. Iste tex. inducit pro et contra. Nam ex quo post mortem concedentis durat officiu videt ordinarius. In contrarium videt q. hoc specialiter hic in eo est constitutum. Jo. an. hic loquitur alternatiue. Videt enim ordinarius quia ad vniuersitatem causarum datur a pncipi. pe. facit. c. ij. supra eo. li. de offi. lega. 7. hic glo. Sed contrarium tangit. 7. eo per hoc. et. 7. c. pro. 7. deniq. et sic sentit q. sit delegatus. quod videtur sequi. Lapus qui dicit q. non videt datus ad vniuersitatem causarum sed ad vnã causam. scilicet heresis. licet ad vniuersitatem personarum fm Dom. Et si dicit. Rptum ad futuras lites non extẽdit. c. si. supra de Rpt. Dic q. contrarium procedit in Rpto ad lites 7. iusticiam quod est odiosum et stricti iur. Hic tex. loquitur i concessione fauorabili propter fidem catholicam. et hic est pmissio generalis que bene pprehendit futura. l. si. C. qui poti. in pig. hab.

Officiu i

quisitoruz in aliquo loco deputatoz efficacius peragatur. vult papa q. plures inquisitores ad inquirenduz in certo loco deputati. possunt infra illum locuz vbi cunq. procedere simul. aut etiã separatim contra hereticos. fautores. et defensores. prout eis melius videbit expedire omni timore humano postposito. Et si aliquis ad fidem vere redire voluerit ei dũmodo primo heresiz abiuret iuxta formã ecclesie ab solutionẽ impendat. et q. talibus in

Sūmariū et Conclusiones sexti

ungi consuevit pro penitentia iniungant. Hoc dicit vsq; ad s. verū.

Prima Pluribus inq; pliciter datis respectu alicuius loci. aut provincie potest iporum quilibz singulariter procedere. et in qualibet illius parte pro tribunali sedere. Probatur hic in principio. Et quo duo specialia habemus primū q; sicut ordinari potest sedere in qualibet parte dioc. sue pro tribunali vt hic in gl. iij. Ita et inquisitor. Et tenēdo q; talis sit delegatus tunc habem' speciale de quo dixi sup. c. pro. In alio autem delegato dicit vt in c. statut. de Rpt. sup. eo. li. Scdm speciale q; licet plures inquisitores simpliciter dent. vnus tamen potest procedere singulariter sine alio regulariter cōtra vt hic in glo. iij. Ratio specialitatis est fauor fidei vt in prin. text.

Secda et si Hereticus vnitate ecclesie redire potest inquisitor si abiurat heresim ab excoicatioe absoluere s; forinā ecclesie prout hic in vers. si vero. nāz tales excoicati sunt ipso iure vt patz i. c. excoimunicamus. supra eo. ti. Et fm Arch. inq; sitores possunt etiāz absoluere tales a sententijs quas papa profert contra tales ter in anno. puta in die Iouis septimane sancte. In die ascensionis dñi. et in festo dedicationis ecclesie sancti Petri qd est in octaua Martini fm gl. in cle. i. super verbo solennes. de iudi. Nāz hic tex. generaliter inquisitoribus absolutōem eorum permittit. ergo nedum a sententijs canonis sed etiam a sententijs tali pape absoluunt. de quo vide Joh. an. in c. excoimunicamus. i. s. sane. super glo. i.

supra eos. ti. Plus dicit hic Arch. q; istos etiam episcopus aut eius superior absoluere potest Idē notat Jo. xxiiij. q. i. c. ij.

Verum vt in tā graui crimine heresis cū magna cautela procedat. vult papa q; inquisitores aut ab eis super examinatione testium sup heresi deputati adhibeant duas psonas religiosas et discretas. coram quibus notarius aut duo viri loco ipius adhibiti fideliter dicta iporum conscribant. Vult etiam q; religiosi q; dum in seculo adhuc eēt officium tabellionatus exercuerunt. per inquisitores requisiti. teneantur hoc casu scribere et facere omnia que spectant ad officium scriniarij. Hoc dicit vsq; ad s. p. p. c. i.

Prima Non debet sola heresis testes examinare. sed coram viris religiosis quos secum debz habere. Probatur hic. et iterum est hic vnum speciale. nam regulariter in quilibet causa debēt testes in secreto examinari per iudicem adhibito solo notario. de quo in c. venerabilis. sup. de testi. In hoc autē crimine nō omnino secrete examinantur. facit. c. salu. no. ix. q. iij. Ratio specialitatis est qd hoc crimen graue est. ideo cautius in eo procedi debet. facit. c. quiescam. xliij. distict. Debent ergo adhiberi duo viri religiosi. Et intelligit Arch. et Jo. an. post eum stricte hoc verbū de illis qui habitum religionis assumpserunt. quia p illis religiosis presumitur. facit. c. ij. s. super eo. de no. ope. nund. vbi de hoc. Nec sufficit q; sint religiosi nisi etiam sint discreti. p. tex. Sunt enim multi religiosi idiote et

De hereticis

et ignari iuris. c. ex multa. de voto. q̄ hoc cāu non debent adhiberi. sed discreti. qui possunt discernere inter lepram et lepram id est quis et qualiter sit ligandus. absolvendus. de penitē. dist. vi. in. c. i. in p̄nci.

Secūda ¶. 7 si. Potest etiā tabellio religiosus in crimine heresis exercere officium tabellionatus. Probatur hic in text. Imo in casu text. tenet religiosus exercere officium notariatus. Nam quod precipitur necesse est fieri. xiiij. q. i. quod precipitur. Sed hoc verū dūmodo illud officium exercuit dū fuit in seculo. alias nō tenetur (licet notarius fuisset) inchoare exercitium in religione ut sentit text. Extra autē hūc casum nō potest monachus tabellio exercere suū officium. etiam in causis coram iudice ecclesiastico vertentibus de quo in. c. sicut. ne cle. vel mo. 7 hic in glo. verbi premissa. que tenet q̄ vereres rogationes potest complere. licet non posset novas assumere. Jo. de ligū. tamen dicit q̄ sine licentia prelati sui non debet complere instrumenta sua. Nec ob. q̄ preventus sit per rogationes. quia per ingressum religionis mortificatus est. nec habet velle vel nolle. c. constitutionē. supra eo. li. de regula.

Compescendi per censurā ecclesiasticam appellatiōe postposita potestatem habent inquisitores in eos. qui negociū inquisitionis aut fidei aliquo modo impediunt. et ergo congregato populo pro inquisitionis negotio. possunt predicatorum questuarios arcere a predicationis officio. q̄

etiam de iure est eis interdictum. cuius lolum petere possunt humiliter charitativū subsidium. Possunt etiam contra predictos si opus fuerit invocare auxilium brachij secularis. non ob. quibuscunq̄ privilegijs sub quacūq̄ verborum forma. 7 quibuscunq̄ concessis aut concedendis. nec obstanti cōstitutione edita de duab' dietis. Certe etiam papa q̄ rectores et consules civitatum et locorum ad requisitiones diocesanorum aut inquisitorum iurēt inviolabiliter observare. facere observari sui regiminis tempore a subditis iurisdictioni ipsorum constitutiones editas contra hereticos fautores 7 credentes et eorum filios 7 nepotes. Qui si noluerint iurare et observare tanq̄ infames et hereticorum fautores officio et honore priventur. nec ulterius pro consule aut rectore habeat in aliquo. Imo facta per eum nullam habent firmitatem. Hoc dicit vsq̄ in finem.

Prima con Inquisitores prelati heretice possunt pro concertantibus fidem. congregationes fidelium facere. et questores ibidem predicare volentes ut desistant censura ecclesiastica compellere. Probatur hic in text. Debet tamen monitio sententiarum censure precedere ut hic. Et illud regulare. ut in. c. sacro. supra de sententia. Et nota ex text. q̄ questores eleemosynarum officium inquisitionis. etiam per predicationes suas impedire non debent. alias possunt censura ecclesiastica compelli ut desistant ut hic. Et sic videtur q̄ mortaliter peccant per ea. episcoporum. xi. q. iij. Quod verum si moniti non desistunt. sed pertinacius insistunt. Patet etiam ex text.

Sūmariū et Conclusiones sexti

q̄ ad questores non pertinet predica
re. et concoz. ad hoc cle. ij. in princ. de
penit. et remiss. de quo etiam in. c. cū
et eo. s. de pe. et rem.

Ultima ¶ ^{Officiales se-}
culares ad re
quisitionem iudicis ecclesiastici tenē
tur iurare q̄ constōnes editas cōtra
hereticos obseruēt. et eas ab alijs ob
seruari faciant. Probat̄ hic in fine
Idem etiam olim erat statutum i. c.
excōdicamus. i. simoneant. et c. ad abo
lendam. s. statūimus. sup̄ eo. ti. Et pe
na iudicum secularium iurare nolen
tium patet ex tex. nam vt infames et
hereticorum fautores officio et hono
re spoliētur per sententiam scilicet fm
Jo. mo. et Arch. et inhabiles reddū
tur ipso iure ad obtinendum alia of
ficia. Ex quo patet q̄ facilius repellū
tur ab obtinendo q̄ deiciat̄ ab ob
tento

Commissi of-
ficii debent inquisitores
erequantur cōcedit papa
liberam facultatez inquisitoribus fa
ciendi septem hic expressa. Primo q̄
possunt cōmittere citationes et denū
tationes sententiarū in hereticos et
eorum fautores latarū. Secūdo q̄ p̄nt
peritos aduocare vt eis assistant. et
consiliūz prebeant. Tertio q̄ possunt
clerum et populum conuocare prout
negocio inquisitionis viderint expe
dire. Quarto q̄ contra eos possunt p̄
cedere qui in prouintia inquisitorū
heresim constat cōmisisse. si in aliam
voluerint se transferre. Quinto poss
sunt facere sibi tradere quoscunq̄ li
bros et processus per iudices aposto
licos aut legatos p̄tra hereticos ha
bitos. Sexto q̄ possunt cōmutare et

mitigare penas ab heresi reuersis in
fictas. Septimo et ultimo q̄ possunt
priuare hereticos. fautores et defenso
res ac eoz filios. ac denunciare eos
priuatos quibuscunq̄ officijs publi
cis et honoribus. nec non beneficijs
ecclesiasticis et dignitatibus de dioce
sanorum aut eis absentibus eozū vi
cariozum consilio nisi p̄ ordinarios
talibus fuisset talium beneficiorū fa
cta collatio. Hoc dicit.

Prima ¶ Cōmittere pos
sunt inquisito
res citationes alijs et sententiarū la
tarum super crimen heresis denūcia
tōnes. Probat̄ hic in principio Ra
tio dubitandi fuit in citatione quasi
ante citationem non esset perpetuata
iurisdictio. ar. c. pastoralis. s. i. sup̄ de
offi. deleg. Quo ad sententiam ratio
dubitandi ponit̄ hic in glo. verbi sen
tentiarum Potuit etiam ratio esse q̄
per diffinitiuaz videbat̄ functus offi
cio suo. per. c. in litteris. de offi. deleg
sup̄ra. Sed ratio decidēdi in contra
rium in vtroq̄ dicto tangitur in pn.
.c. fm Jo. an. vt scilicet liberius ereq̄
possunt officiu inuictum. Item et q̄
inquisitor delegatus est pro quo. c. p̄
hoc. s. eo. ti. et habet iurisdictionē. nō
ministerium tm̄. ideo p̄mittere potest
et hoc habz a lege. c. pastoralis. in pn
sup̄ de offi. deleg. Per quam rationez
dicit Jo. an. q̄ licz hic conceditur so
lum de duobus actibus q̄ eos com
mittere potest. Idē tamen est in alijs
actibus iudicialibus. et hoc tenet gl.
in cle. nolentes super verbo ipsoz. eo
ti. in cle. quam vide

Secūda ¶ P̄nt inquisitor peri
tos pro negocio si
dei aduocare. et eis vt sibi assistant p̄
cipere. Probat̄ hic in vers. aduocādī.

De hereticis

Et licet nemo cogatur regulariter suis stipendijs militare ut in. c. cum ex officio. de prescrip. et in ca. non licet. xi. q. iij. tñ hoc cau tenent gratis consilere fm doct. nec debent exigere salarium. licet oblatum possunt recipere Cuius ratio est. quia qsq; negocium fidei defendere tenent. ca. nolite. xi. q. iij. f3 Arch. Et dicunt hic periti litterati q differunt a prudentib? ut in ca. nemo perit? xi. q. iij. Nec de quolibz literato intelligit ter. puta medico. sed de theologo. legist. et canonist. arg. c. si. q. i. e. Na cu de crimine eccastico tractet. c. ut inquisitionis. s. phibemus. f. eo. p. canones decidi debz. ut in ca. si quis cu clerici. xi. q. i. cu suffragio et famulatu legu. ut in ca. si in adiutoriis. r. distinc. et ca. hortamur. iij. q. ix. Hos aut vocabit put expedierit ut dicit ter. Tñ dicit Jo. an. q. cu hoc arbitrio inqstioz sit pmissus. vocat? non pt sibi desup qonem referre. allegat in simili. c. statutum. s. assessore. s. de Rp. eo. li. In srium tñ facit gl. in. c. ij. s. de corp. vicia. Pro pcoradatia dicit pt fm Lapu Aut aliqd relinquit co scie alic? et sic non audiet volens sibi qonem referre. ita pcedit s. assessorez. Aut discretioni. et sic audiet srium allegans. et sic in casu nro audiet. de q per Dom. in. c. cu appellantis. s. eo. li. de iura. calum.

Tertia Probat etiaz inquisitionis pcessu puocare cleru et populum. Probat hic in versi. puocandi. Et sit ista puocatio ad sententias et penas quas inferunt. et ad videndu cruciari aliqs p crimine heresis qd expedit ad instructione et terroze alioz fm Jo. an. et Dom. Idem fieri solet qu abinrant heresim. qd etiam fit

publice in loco alto. et specialiter ad hoc deputato

Quarta Procedit inqstioz contra delinquentem in sua prouintia. etiam si se transferat ad alias et sit de alta. Probat in versi. et ptra. nam rone delicti in loco pmissi. sortit foru in illo loco. facit. c. si. s. de fo. ppe. et. l. i. l. vbi de cri. agi oz. Et sic pt hoc casu pcedi p absentez in crimine heresis. et si pstat de pfidia. et sunt solennia edicta pposita. pt absens pronuciari reus de crimine. si non pstat pt excocari. et sic locum habet. c. cu ptumacia. s. e. ti. et li Et hec procedit qu citatio pcessit mutatione domicilij. et sic fuerit puenti p. c. pposuisti. s. de fo. ppete. Et aut talis non pcessit. tñ remittendi sunt ad locu delicti. quia sibi foru sortunt. vr in au. ut nulli iud. s. si vero quis pprehensas. de quo remittit Archid ad no. in. ca. i. iij. q. vi. et. c. i. s. de rapto. Qualiter in alijs criminib? pt contra absentem procedi remittit ad. c. veritatis. s. de dol. et ptu. et glo. iij. q. ix. in summa. Et quid in cau pverso huius ter. vide hic in gl. verbi pcededi.

Quinta con etiaz pcessus i causa inqstionis per quoscunq; habitos. et mitigare et pmutare potest penas circa obedientes. Probat hic in versi. necnon. et sequenti. Et ad scdm concor. ca. accedens. l. dist. et ca. tempora. xxvi. q. vij. Nec ob. iura hic in. g. verbi mutadi alt. quia hic snia diffinitiva nondu fuit lata super pena carceris. Sed ad cautela fuit imposita sponte ad gram redeunt pca carceris. ne alijs noceat aut alios inficiat vel ut appareat an in luce an in tenebris ambulet et non ad penam.

Sūmariū et Conclusiones sexti

argumēto. c. quīs. de penis de quo
hic Jo. an. p. arch. q. ec̄ docet formaē
iniam qñ q̄s redit ab heresi ut h̄ p̄ eū

Ultima con. Heretici
tes filij et eoz nepotes ip̄o iure sunt
excoicati ⁊ per inq̄sitores puari p̄nt
oibus publicis officijs h̄orib⁹ et b̄n
ficijs ecclesiasticis. Probat h̄ in. ff.
⁊ b̄nificio puari d̄z de p̄silio dyocesis
aut eo absente sui vicarij al̄s nō p̄t
puari b̄nificio nisi in casu sc̄z cū ep̄s sci
enter p̄tuliss̄ b̄nificiuz h̄erico quo ca
su nō ē req̄rend⁹ in puatōe facit. c. di
uersis s̄. de cle. cōiuga. imo hoc casu
est puniendus vt in ff. qz fautor cen
set heretici ⁊ vt talis debet puniri. c.
decreuit. f. e. fm archidi. ⁊ p̄ metropo
litaniū suū p̄ ca. qz p̄gnouim⁹ xi. q. iij
fm Bom. An aut̄ in casu hui⁹ tex. re
grat̄ etiā p̄sensus Diocelani aut vica
rij Arch. ⁊ Jo. an. tenent q̄ sic qd̄ in
nuat p̄posito de i. tex. dū d̄ d̄ p̄silio
diocelani. quia p̄pō de sui natura vi
det̄ ip̄ortare necitatē sequēdi cōsiliū
fm Inno. an. c. pl̄. de p̄sli. ⁊ notat̄ in
c. cū olūm de arbi. et plene p̄ Jo. an.
in. c. nullus plurib⁹. f. de re. iuris ⁊ sit
rō hui⁹ in hoc tex. vt inde p̄cedat de
stitūtō vñ p̄cessit instō p̄ ca. inuentū
xvi. q. vij.

Contra cristia

nos ad ritū indeoz trāseun
tes aut redeūtes et eoz fautores ē p̄
cedendū tāq̄ p̄tra h̄eticos etiā si ba
ptisati fuerit metu mortis aut dū fue
rūt adhuc infantes. hoc dicit.

Prima con. Christia
ni ad ri
tū indeoz trāseūtes puniūtur ut he
retici et oēs eoz fautores. Probat

h. Tales em̄ heretici cēseāt et lex ciuī
lis etiā punit tales p̄sificatōe bonozū
vt. li. l. de apōsta. Cū p̄z q̄ dicētes
legē cū euāgelio. et circūcisionē suā
dā cū baptismo incidūt i heresim dā
natā. c. maiores post prin. de baptis.
fm Jo. an. q. etiā dicit q̄ iudei indu
cētes cristianos ad ritū eoz etiā p̄nt
p̄ inq̄sitores puniri de quo hic p̄ eū
Secda 2. 7. fi. In infantia
aut etiā p̄
metū mortis baptisati p̄pellūtur ad
obseruantia susceptē fidei et redeun
tes ad iudaismum iudicātur heretici
Probat h̄ in tex. ex quo p̄z q̄ metus
etiā cadēs inconstantem nō impedit
effectū baptisati. Sec⁹ si coactō fuit
absoluta puta q̄s inuit⁹ ⁊ reclamās
imnergit cū verboz platōe. de quo
in. c. maiores de baptis. et hic in. g. iij
p̄z sc̄do ex isto q̄ ignozāter baptis
ati obligant̄ sacramento baptisati. qd̄
vex in infantib⁹ q̄ ignozāt qd̄ vidēt
li. l. de fal. mo. et iudez in furiof. dū
modo non obstat contraria p̄cedēs
volūtas vt notat̄ in all. c. maiores ⁊
rō horū p̄z in. c. q̄ris de p̄se. dist. iij.
Nā hoc opatur magna virtus hui⁹
salutaris sacramēti. fides pentū ⁊ pa
trinoy de quo etiā notatur in. c. nis
hil de cōse. dist. iij. Et d̄ boīs istorū
redeūtiū ad iudaismū dic vt in. g. fi.

Ecreuit papa

q̄ p̄pter heresim maritorum
non debeant confiscari dotes catho
licarum vxozum. nisi mulieres sciēnt
matrimonia cōtraxissent cum ip̄s
hereticis. hoc dicit.

Prima 2. p̄pter heresim
mariti dos vt
oris catholice non debet confiscari.

De hereticis

Probatuꝛ hic in tex. et procedit in
distinctione. qñ post matrimonium con
tractum maritus labitur in heresim
7 faciunt ea que habentur hic in gl.
ij. Si autem heresis mariti precessit
matrimonium est distinguendum. qz
si mulier secum contrahens illud igno
rabat et idem per tex. hic a cõtra
rio fm Jo. an. aut illud sciebat 7 tñc
punitur vt heretica et dos confisca
bitur ita procedit tex. hic in secunda
parte facit. c. cum fm. f. e. nec mirum
quia per hoc videtur fauisse heretico.
Ideo merito punitur ut heretico
rum fautor. et sic nedum dos sed etia
am cetera bona confiscantur fm ar
chidi. et facit ad hoc tex. in auc. de p
uile. do. hereti. mulie. non prestan. p
totum.

Ultima con. Validũ
est ma
trimonium inter cristianam et here
ticum etiam scienter contractũ. Pro
batur hic in tex. et notatur in. c. si. de
condi. appo. super glo. i. per Jo. an. 7
per glo. in ca. non oportet xxvij. q. i.
licet nõ debz contrahi cũ tali ut ibi
dem et in ca. caue. eadem cau. et qst.
Simile est in excommunicato cum
quo matrimoniuꝛ contractum tenet
de quo non est dubium et probatur
in. c. significasti de eo. qui dux. in ma.
quam pol. per aducl.

Tatutuꝛ in. c.
ij. s. e. qd̄ inhabilitat ad be
neficia ecclesiastica. et officia publi
ca hereticos et eorum filios vsqz in
secundam generationem intelligitur
de descendētibz vsqz ad secunduz
gradum. per lineam masculinaz 7 in

descendētibz per lineam maternaz
solum includit existentes in primo
gradu. Sed nec predicti descendē
tes sunt ad officia et beneficia inha
biles si ipsorum parentes ante ipso
rum mortem ecclesie fuerint incoꝛ
porati et receperunt penitentiam p
culpīs suis aut parati erant peniten
tiam subire.

Prima con. Inhabi
les sũt ad
ecclesiasticum beneficium et officiuꝛ
seculare filij hereticorum vsqz ad se
cũdum gradum paterne linee. 7 vsqz
ad primum materne. Probatuꝛ hic
in prima parte Et declara hãc con
clusionem vt hic in glo. iij. que etiam
dicit hunc tex. procedere in filijs na
turalibus tñ et illegitimis. et illud
dicit equum quia non attendim hãc
patriam potestatem cum per crimen
heresis perdatuꝛ patria potestas vt
in. c. ij. ff. s. e. ti. et li. et idem tenet
archidi. et Jo. mo. nam hec iura in
distinctione loquuntur de descendē
tibz et filijs. et cum ratio pene sit in
differens ad omnes filios. quia pa
ternum crimen in eis timetur. l. quis
quis. l. ad le. iul. maies. Ideo iden
titatis ratione et non extensione om
nes includuntur. et patet ex dictis.
qz magis puniuntur descendētes ex
viris in casu tex. qz descendentes ex
feminis. quia primi vsqz ad secundũ
gradum inclusive. secundũ vero vsqz
ad primum. Cuius ratio est fm Jo.
monachi quia infectõ in viro est ma
ior qz in muliere. nam maiorũ bono
malus malum opponitur fm philo
sophum facit xxxij. q. v. hec imago
Secda. et si. Non tñ di
citur here

Sūmariū et Conclusiones sexti

tici q̄ añ mortēnitati ecclesie sunt in corporati. Probat̄ hic in secūda parte et facit. c. ferrū. l. dis. Un̄ tales in filiis non puniūtur tanq̄ decedētes in heresi vt̄ hic. et ad euītandū hanc penā sufficit parentē penitētē hāc penitiā recepisse. licet illā añ mortē non p̄fecit. Idez si non recepit sed patus fuit recipere vt̄ in fi. text. iuncta. g. fi. Ratio aut̄ cōclusiōis est fm̄ Jo. mo. qz̄ verba sunt intelligenda cū plene rantia et cōtinuatōe vt̄ in. l. quociēs ff. qui satis. cogūtur. Item sunt intelligenda si res in eodem statu perseuerat. l. cum quis. ff. de solu. An autē filij relapsorū in heresim indistincte sūt inhabiles ad officia publicaydēt q̄ sic. qz̄ vt̄ filij hereticorū euadere possunt hanc penā. text. r̄quirit duo scz̄ q̄ penites sint penitentes et q̄ sint in vita incorporati eccle. sed relapsi nō re incorporantur qz̄ sine omni audientia curie seculari reliquūtur. c. sup̄ eo s. e. r. et. c. ad abolēdū. s. illos s. e. Cōtrariū tñ̄ determinat̄ hic Jo. an. 7 Do mi. qz̄ q̄uis nō reincorporātur eccle ut̄ eis saluetur vita tp̄alis tñ̄ quo ad salutē eternā incorporātur alle. c. sup̄ eo. Ideo si penitent nō dicūtur heretici de quo hic plenius Dom̄.

Inquisitores hereticę prauitatis etiā a se. ap. deputati nō possunt cōtra ep̄os inquirē de hoc crimine. nisi aliud habeatur in lris eoz̄ expresse. si tñ̄ eos suspectos inueniāt. id̄ debēt se. ap. nūciāre. h̄ d̄
Ext̄er. elicitur talis cōclusio In generalī mādato inquisitiōis criminū non venit p̄tās inquirendi cōtra ep̄m. Probat̄ hic i text. et intellige etiā ut cām instructaz̄ ad papā remittāt vt̄ hic in. g. iij. in fi.

Habem̄ ergo hic vnā prerogatiuā ep̄oz̄ et rō hui⁹ est qz̄ ep̄i sunt colūne eccle. Igitur cōtra eos tales processus fieri nō dñt̄ sñ sp̄ali licētia pap̄e. 7 licet hic text. de ep̄iscopis solum loquat̄. añ̄ putat̄ Jo. an. satis eque q̄ si ex qualitate vel pluralitate p̄sonarū de heresi suspectaz̄ piculū notabile aut grandis p̄turbatio credat̄ p̄uentura si cōtra illos inquirat̄ de heresi. licet illi nō sint ep̄i q̄ etiā consu lēdus ē papa facit. c. fi. s. d̄ trāfactō. 7 qd̄ ibi notat̄ et in cle. p̄ma ad fi. e. ti. v̄ fi. q̄ si odiij iuncta. g. v̄bi obtentu que dicit q̄ si ob scandalū vitandū inquisitor obmittat p̄cedere nō ligatur pena illi⁹ cle. ergo p̄pter scādalu vitandū potest omittere processum.

Et hoc quod

papa generalit̄ p̄mittit alicui negociū inquisitiōis. nō derogat sup̄ processu hereticorū locorū ordinarijs 7 ut meli⁹ inquisitiōis negociū fiat d̄ eodē facto. v̄qz̄ p̄t̄ inq̄rē cōmūit̄ vel diuisim. Et si in inia discorpat̄ ad se dē aplicā negociū sufficient̄ r̄mittat̄ instructū. 7 dñt̄ ep̄i i inq̄rēdo auctoritate ordinaria aut delegata. seruare modū inq̄sitorib⁹ a iure. aut alijs cōstitutōib⁹ 7 ordinatōib⁹ apostolicis traditum. hoc dicit.

Prima con. Si papa ḡnāl̄ delegat alicui inq̄sitiōis negociū. nō derogat p̄ hoc ordinarijs sup̄ processu hereticorū. Probat̄ h̄ in p̄ncipio 7 potuit eē ratio dubitadi qz̄ papa alteri p̄mittēdo hoc officii v̄idebat̄ illō ab ordinario aduocasse facit. c. licz̄ s. d̄ offi. le. 7. c. eccle. ij. vt̄ li. penden. cum filib⁹ Itē incōueniēs vidēt̄ ad diuersa iudicia quem posse trahi. c. dispen

De hereticis

dis. supra eo. li. de Rp. 7. l. repetita. L
de epis. et cle. Et ita quidam magni di
xerunt his rationibus. tamen hic contra
rium est dispositum. Non ob. rationes
et iura allegata. quia succumbunt in
favorem fidei propter quez hoc ius
nouum emanavit. et suffragat debito
ordinario. fm Jo. an. Uel fm Bo
mi. contraria procedunt in inquisito
re specialiter contra certas personas
deputato. qui ordinario derogat. ut
hic in glo. i. arg. c. pastoralis. de Rp.
7. c. studuisti. sup. de off. lega. aliud in
generaliter deputato quia talis gene
ralis commissio videtur multiplicare sub
sidium. non auferre aut transferre. ma
xime quousq; non est descensum p in
quisitorem ad species. quia antea eq
parantur legato et ep. Sicut ergo
legatus non tollit iurisdictionem ep
ita nec inquisitor iurisdictionem ordi
narij. Sed post descensum ad species
videtur delegatus ad vnam causam
tm. et sic derogat ordinario. per. c. pa
storalis. in fi. de Rp. l.

Secda ¶ Hmōi inquisitor etiā
generaliter i aliq; lo
co deputatus non est ordinarius s;
delegatus. Probatur hic dum dicit
tex. delegat. probatur idē. 7. p. r. r. n. so
arguendo p decretalem vltimaz. sup
de re iudi. vbi duobus iudicibus or
dinarijs discordantibus in sententia
tenet sententia absolutoria. Hic autē
debet fieri remissio ad sedē apostolicā
cam. ergo sunt inquisitores delegati.
Idem probat fm veritatem sup. e. c.
ne aliqui. licet etiam in contrarijs in
ducat. Sed verius est q; favore fidei
iurisdictione inquisitorum non expiret p
obitū pape. licet sint delegati fm Jo
an. Patet ergo ex istis q; iurisdictione
alicui generaliter pmissa respectu cer

ti territorij sup vno negotio tm. pu
ta bladoz aut simili d; delegata et n
ordinaria. de quo in. c. cū ab ecclesia
rum. sup. de off. or. 7. facit cle. ij. de Rp

Tertia ¶ Possunt ep̄s et in
quisitor contra eun
dē sup eodē facto simul pcedē. et si in
sua discordat cām instructā ad papā
remittē. Probatur h in vñ. vep. Rō p̄z
in tex. q; negociū meli⁹ discutit qd a
plurib⁹ agitat. c. prudentiā. vers. illa
quippe. s. de off. del. Et sic p̄t q; hoc
casu sup eodē crimine trahi ad diuer
sos iudices. Regulariter 7 ut in. c. dis
pendia. s. eo. li. de Rp. Et de delicto
vni⁹ pluries querit. de q; hic in gl. vñ
differendū. Quid si sit citat ad diuer
sa loca. cui debz citat⁹ obedire? Arch
putat q; corā inquisitore debz apparere
etiam si pri⁹ ab ordinario fuit citat⁹.
q; cbunal suū sit maius. xi. q. iij. q; resi
stit. et. ca. q; 3. viij. disti. Idē tenet Jo.
an. Jo. de lig. et lati⁹. Dom. p̄nt isti si
mul pcedē. 7 in eodē loco puenire ut
in vñ. vep. in pn. P̄nt etiā pcedē sunl
l; sep̄atim q; ad locū Ita loquit h tex
i vñ. et si diuisim. et tūc debet sibi inui
cē p̄cess⁹ p̄icare. 7 i fine fieri d; qm nō
restat nisi ferre sniaz ut i exuagl. Hñ
dicit ex eo q; et gl. in cle. i. e. ti. sup ver
bo ad sniaz. Si autē alter solus pro
cessit. videt q; non teneat alteri. cōica
re suum processum ut in extrauagan
alle. S; hodie tene circa hoc qd ha
bet in cle. i. e. t. p. pn. Cū at i snia dis
cordat debet iri ad papam ut h. et p
vtrunq; debet fieri remissio negocij
instructi. Sed dicit Jo. an. q; si alter
nollet instruere. alter id facere debet.
Et dic eos discordare siue discordat
ferendo. quia proferunt contrarias
sententias. siue in non ferendo. q; ab
stinent a pronunciatōne propter dis

Sūmariū et Conclusiones sexti

cordiam. et hoc vltimum placet Jo. monachi.

Altima con. Ordinarius procedens in negotio inquisitionis quacūq; potestate debet modum datū inquisitoribus in procedendo obseruare. Probat̄ hic in *si*. Et intellige etiam de modis procedēdi datis in clementinis. quia tex. iste intelligit̄ de ordinationibus tam factis q̄ faciendis. et sic etiaz illas includit. Si autem ordinarius procedere auctoritate ordinaria quando contra suos subditos procedit. sed quando procedit contra exemptos. quod potest. vt i. c. ad abolendam. in *si*. supra eo. tunc auctoritate delegata intelligit̄ procedē fin Lapum

Inquisitio nis negociū

ad gloriam dei prosperetur mandat papa obseruari omnes leges editas per Fredericum Imperatorem contra hereticos. et eorum fautores. nisi sint contra canones. Vult etiā q̄ domini temporales et rectores locorum obediant ordinarijs locorum et inquisitoribus in hereticorum et eorum fautorum captione. inuestigatione. et diligēti custodia. et ad carcerem seu locum ad quem mandant deductione. ac convictos. et condemnatos de heresi statim recipiant. et puniāt debita pena. non obstante appellatione aut p̄clamatione aliqua. Prohibet etiam ne temporales dñi de hoc crimine cognoscant. aut iudicēt. quia est mere ecclesiasticū Nec captos ob hoc crimē heresis liberent. nisi ab inquisitore aut episcopo habeant licentiam. aut mā

datum. aut executionem eis a diocessano vel inquisitore commissam facere differant. aut alias processum inquisitorum aut diocessanorum aliquo modo impediant. Contrafaciētes aut se opponentes et eis scienter auxilium et consilium prestantes excommunicat. et si per annum in excommunicatione permanent vt hereticos condemnat. Hoc dicit.

Prima con. Debet superior secularis super fidei negocijs auxilium prestare et parere iudicibus ecclesiasticis. Probat̄ hic in *ter*. in *si*. vniuersos. Et quatuor in *ter*. enumerant̄ in quibus debent obedire ecclesiasticis iudicibus. videlicet in hereticorum inuestigatione. captione. custodia. i. deductione ad locum ad quem mandauerit. et quintū addit̄ quia condemnatos de heresi debet statim recipere et punire debita animaduersione id ē pena. que auertit animā a corpore. vt in *c*. ad abolendam. *si*. supra eo. Et sic iudex laicus exequitur sententiam ecclesiastici iudicis absq; eo q̄ d̄ viribus eius cognoscat. quod probat̄ hic *ter* et de hoc in *c*. i. *si*. de off. or. Itē patet ex isto q̄ in criminalibus statim sententia est executioni demandanda. secundum in *c*. i. *si*. allegat̄ remittit

Secūda Suspecti et infamati de heresi debent subacta custodia in carceribus donec p̄ ecclesiam negocium eorum terminatum fuerit detineri. Probat̄ hic in *si*. et vt p̄fatas. et patet ex eodē *si*. q̄ ep̄i et inquisitores possunt habere carceres de quo hodie in *de*. i. *si*. hanc. cū *si*. seq. eodem titulo. Et patet ex istis q̄ litē pendente potest quis detineri in carcere. quod est speciale in hoc casu

De hereticis

propter enormitatem criminis. Et procedit quando suspitio est non levis contra aliquem. alias antequam quis sit convictus non incurritur pena carceris. in civilibus aut criminalibus. l. negantes. l. de acti. et obli. et xv. q. viij. c. si. fm Joh. mo. de quo in. c. si clerici. de senten. ex. quia procedit ubi vult dare fideiussores. et ubi crimen non est enorme ut ibi patet.

Tertia Aliquo de heretico si condemnato debet procedi ad executionem sententie non obstante ipsius appellatōe. Probatur hic in versi. non ob. Nam hereticis credentibus et fautoribus eorum interdicta est appellatio. ut hinc patet. Et intellige quando constat eos hereticos esse. quia convicti sunt aut confessi et condemnati. quia tales nullo iuris privilegio gaudere debent ut in auct. de privileg. docti. circa mediū. Si autem non constat eos esse tales. non debet eis beneficium iuris auferri. ideo si in processu inquisitionis grauentur. qui dicuntur suspecti de heresi possunt appellare. quia defensio legitima eis non est deneganda. c. cum inter. 7. c. significaverunt. de excepti. sup. cum illa sit iuris naturalis. cle. pastoralis. de re iudi. et sic isti a diffinitiva non appellant ut hic. sed ab interlocutoria aut gravamine bene appellant. fm Jo. an. et Do.

Quarta con- Crimen heresis est mere ecclesiasticum. ideo de eo non impedit se iudex secularis. etiam contra laicum. Probatur hic in §. prohibem. Unde quattuor in text. prohibentur iudicibus secularibus. Primum ne quoquo modo cognoscant de hoc crimine. hoc est nec principaliter. nec incidē-

ter fm gl. Et licet alias iudex incidēter cognoscit de questione. de qua principaliter non potest cognoscere. ut in l. quotiens. l. de iudi. tamē dicitur hoc verū quando iudex alias de se est capax cognitionis. licet propter magnitudinem cause non potest cognoscere. tunc incidentia cause facit quod potest cognoscere ne sit in potestate rei illudere iurisdictionē. l. si eidem. ff. de iur. om. iu. Secus ubi iudex in se capax non est. ut quia iudex est laicus et negocia sunt ecclesiastica. quia tunc nec incidēter cognoscere potest ut hic. et in concord. in glo. allegi. Secundo prohibetur iudici seculari ne captos pro dicto crimine relaxet sine licentia inquisitoris. aut episcopi. Et sufficit in relaxatione licentia unius eorum. etiam si alius contrarium mandat. fm Jo. an. Patet ex isto quod de mandato iudicis aut alterius quem captum detinet sine illius licentia eum relaxare non debet. et fm leges pena relaxatis captivos est gravis ut patet in l. a commentariis. l. de cust. reo. Tertio prohibetur ne executione eis pro dicto crimine iniuriam facere detractent. et sic hoc casu negligentia et tarditas habet penas excommunicationis Quarto prohibetur ne directe aut indirecte processus inquisitorum impediant Et si opponitur de eo quod habetur deuteronomio vij. ubi populo israel mandatum fuit ut aras idolorum subverterent. et xij. ubi iubentur idolatre interfici. et civitates comburi igne. facit ca. vtilē xxiij. q. ij. ubi simile habetur. Dicitur Jo. an. respondendum per id quod habetur. ij. q. vij. scilicet cum Balaam. versiculis ita. ubi dicitur quod multa in veteri testamento concedebantur que hodie sunt prohibita. nec sunt habenda in exen-

Sūmariū et Conclusiones sexti

plum nostre actionis. ad idem. xxiij. q. iij. quis ignoret. et de penit. disti. ij. c. si enim.

Ultima con- <sup>Excōmu-
nicatio</sup>
nem incurrit contra hanc constitui-
onem faciens negotio fidei se oppo-
nens. Probatur hic i. s. h. quis. Et lo-
quitur iudicibus temporalibus vsqz
ad vers. nec non. Et abinde etiam a-
stringit alios vt ex verbis claret. In-
cidit aut in hanc penam faciens con-
tra aliquem casuz huius. c. s. vniuer-
sos vsqz ad. s. fi. Vel fin alios faciens
contra aliquos de quattuor casibz in
s. prohibeinus positis. Primus intel-
lectus videt placere Jo. an. et Dom̄

um secundū

leges bona contrahentiu
nefarias et incestas nupti-
as confiscata sunt. et mulier rapta ra-
ptoris nuptiis consentiens amittat
ipso iure bona que sibi per legem a
raptore et consortibus eius obuene-
rant. et illicitas merces transuehens.
aut vectigal non soluens dominium
rerum vectarum amittat. decernit pa-
pa bona hereticor. cu3 horribili de-
linquant ipso iure esse confiscata. nō
tū debent bona ipsa per principes et
dños tpales apprehendi. priusqz per
inquisitorem aut epum loci de heresi
sunt condemnati. Hoc d

Prima con- <sup>Heretico-
rum bona</sup>
ipso iure sunt confiscata. Probatur h
in prima parte text. Et quadruplici
argumēto legali in tex. probatur. de
quibus argumentis dic vt in tex. hic
iuncta glo. Et conclusiones intellige
vt confiscatio bonorū heretici sit fa-

cta a tempore commissi delicti. vt h i
glo. verbi ipso iure. Quod adeo ver-
est qz vendicari possunt bona per su-
scuz de manu possessoris nullo dato
precio per quocunqz manus transi-
erint. per. l. incivilem. l. de fur. nisi p
ctum aut aliquid loco precij esset in
bonis heretici. ar. l. si cum dotem. s. fi.
. ff. solu. matr. 7 facit. c. vgentis. supra
eo. ti. et. l. apostataz. i. rñf. l. de apo-
statis.

Secda con. 7 fi. <sup>Appre-
hensio</sup>
tamen bonorū non est facienda nisi
condemnatione facta de heresi appre-
hensio bonorū sit declarata. Probatur
hic in s. confiscationis. et sic super he-
resi sententia est ferenda. 7 per iudicē
ecclesiasticum vt hic. et. c. vt cōmissi.
et. c. supra proz. s. 7 vt prefatas. Non
ob. ca. i. xxiiij. q. i. Ubi probatur qz non
oportet nouam sententiam ferre cu3
per canones prius sit lata. quia dicit
Arch in alleg. c. vt commissi. qz verū
est. qz ad hoc vt sit hereticus non o-
portet nouam sententiam ferre. s. suf-
ficit qz incidit in heresim damnatā
Ad hoc tamen qz occupatio bonorū
fieri potest requirit sententia vt hic.
Licet enī ipso iure bona heretici sint
confiscata. executio tū differtur donec
ipse d cuius bonis agitur declaretur
per sententiam hereticus extitisse. Et
sic hec est vna sententia declaratoria
tū. et valet confiscationem ipso iure
factam esse quia sufficit i sententia de-
clarare quem esse hereticum. licet ni-
hil dicatur de confiscatione. quia illa
ipso iure est facta vt hic. faciunt nota
ta in. c. i. de homici. Item valet quo-
ad fructus mediū temporis post com-
missum delictum et ante sententiā
am perceptos quod fiscus petere

De hereticis

potest vt nō. in auz. de incestu. nupel.
Itēz quia si bona alienant post deli-
ctum commissum a fisco vendicant vt
dixi supra. Quid autem de alienatis
statim ante lapsum in heresim. vide
hic Dom̄

Statuta pre-

decessorū suorū sequens pa-
pa concedit q̄ in negocio
inquisitionis valeat procedi simplici-
ter et de plano sine strepitu ⁊ figura
iudicij. vult etiam si accusatorib⁹ aut
testib⁹ in crimine heresis videat peri-
culū posse grave accidē. nō debeant
ipsoꝝ noia accusatis aut illis cōtra
quos inquirē publicari. s; secreta de-
bent exprimi noia eorū. corā ep̄o aut
eo absente corā suo vicario. si inquisi-
tor procedat aut corā inquisitore. si
ep̄s procedat. et nihilominus coram
prouidīs et honestis viris iurisperi-
tis quorūq; consilio in processu ⁊ sen-
tentia debet vti. Possunt etiam inquisi-
tor et ep̄s illis precipere s; pena ex-
communicationis. vt noia ipsa teneant
in secreto. licet ep̄s inquisitorem aut
econtra inquisitor ep̄s propterea nō
possit excoicicare. et periculo cessante
debent noia accusatorū et testiuū par-
tibus publicari sicut in quolib; alio
processu iudicij. Precipit tñ fictiōes
vitari vt non dicāt periculū in publi-
catione vbi nō est aut securitatē vbi
est discrimen qd̄ ipsoꝝ p̄cie reliquit.
Ultimo p̄tiones. mandata et respon-
sa Romanorū pontificū sup negotio
inquisitionis facta p̄tōnib⁹ sup scri-
ptis non p̄traria approbat ⁊ reseruat
hoc dicit

Pr. In negocio inquisiti-
onis heretice p̄traria

tis. potest procedi simpliciter de pla-
no sine strepitu ⁊ figura iudicij. Pro-
bat hic in prin. Et de significatione
horū verborū hic aliquid dicit glo.
magna in pn. et tractant hic Jo. mo
⁊ Arch. in. c. indemnitatib⁹. s. eo. li. s.
electi. Sed Jo. and. hec omnia hic de-
cidit propter ea que habent in tex. ⁊
glo. in cle. de ver. sign. vbi omnia ista
decidunt Et quia tex. hic dicit possit
videt q̄ iudex hoc casu non artat ita
procedē. arg. l. non quicquid. ff. de iu-
di. De quo et alijs quattuor casibus
in quibus potest procedi simpliciter
et de plano vide nō. in cle. ij. de iudi.
et in cle. sepe. sup verbo nō contradi-
cē allegata.

Secda. ⁊. et si. Si accusa-
torib⁹ aut
testib⁹ imminet periculū potest ⁊ de-
bet omitti publicatio testiuū. aut no-
minū accusatorū. Probat hic in. s. in-
bemus. Et est hic speciale q̄ publica-
tio nominū non fit hoc casu. duz ta-
mē periculū quod timeē sit grave vt
dicit text. facit. c. graue. xi. q. ij. Regu-
lariter autem fieri debet publicatio
nominum vt accusati aut hi ⁊ quos
inquirē plenius valeant se defendē.
.c. qualiter et quando. ij. s. debent. sup
de accusa. et cessante. ⁊. eod. c. Ratio
specialitatis est grave periculum qd̄
timetur ⁊ fauor fidei. Super hoc au-
tem periculo statuitur conscientie episco-
pi aut inquisitoris vt hic in. s. ceterū.
Pro quo sciendū s; Arch. q̄ in tri-
bus casibus quis relinquitur consci-
entie sue. Primo quando non debet
prohiberi quia potest illud de quo
agitur facere aut etiam dimittere si-
ne peccato vt xxxij. q̄st. liij. vir cum
propria. Secūdo qm̄ timetur scanda-
luz. vt q̄ multitudo est in causa vt in

Sūmariū et Conclusiones sexti

cañ. deniq. iij. dist. Tertio qñ deficit iudiciū. et hoc dupliciter ptingē pōt Uno mō ppter personā que nō pōt in dicari. vt. xvij. dist. s̄ hinc etiam. 7 ca. nūc aut. xxi. dist. Alio mō ppter crimē qđ occultū est. vt. xxxv. q. vi. c. si duo. et. ij. q. v. p̄suluisti. f̄m Jo. an. 7 Bom̄ Quid aut in alijs causis si iudex nō publicatis attestōnibus pferat s̄ntiaz an tenet? Glo. hic in vbo iudicijs. tenet q̄ sic. si pars tacuit et nō p̄tra d̄xit. qđ est bene notandū f̄m Bom̄

De scismaticis

ad succidē

dos infructuosos palmites papa recitat. factis d̄testabilibus Jacobi et Petri de calumna olim cardinalib⁹. eos a cardinalatu deponit. ac om̄i honore spoliat. ac eos vt scismaticos 7 hereticos puniendos ab oib⁹ capiēdos exponit. et oibus bonis priuat. et omnes qui eos sciēter. p̄ cardinalib⁹ haberint aut admiserint. etiam si cardinales fuerint excoīcat. et pape absoluti onē reservat. Insuper etiam oēs posteros Johis de calumna fr̄is dicti Jacobi. 7 p̄ris dicti Petri oibus bonis eoz p̄fiscatis. reddit inhabiles et indignos ad honore cardinalat⁹ et q̄cunq; officia. et beneficia in ecclesia kōna in perpetuū. In alijs ecclesijs vsq; in quartū graduz. et vult q̄ similes excessus pariformitē puniant̄ i futurū Hoc dicit. Et est in pte renocata per extrauagl. Benedicti q̄ incipit Ad du dū bone memorie. vbi isti fuerint restituti ad oēs penas p̄ter q̄s ad

cardinalatuz. et inhabilitatis ad papatū. et bona cōfiscata que erāt alijs p̄cessa. et post eū Clemēs. v. clementē eos ad cardinalatum restituit. Et hi duo itez in cardinalatu assūpti fuerūt. postea Jo. xxij. iuxta interpretatiōne noīs gratiosi vnū ex his posteris dñi Johis h̄ damnatis altitudine dignitatis p̄mendauit. et in cardinales p̄mouit f̄m Jo. and. qui dicit se p̄pterea parū moraturū in hoc. c. nec hodie legit.

Nota ex p̄n. text. pulcrā argam ad formandum p̄cessus p̄tra p̄tumaces f̄m Bom̄

Ex hoc ^{ter. potest elici talis conclusio} Ad soluz papam de p̄silio cardinaliuz spectat de positio eoz. Probat̄ in hoc text. Et que sit potestas collegij cardinaliuz sede vacante. vide hic in glo. magna Et conclusio glo. est hodie approbata in cle. Ne romani. de electi. Et an tunc possit restituere deposituz p̄ papam. arg. est in hoc text. q̄ sic duz text. expresse in hoc casu id prohibet. ibi. nec etiā p̄ collegiū. de quo dicendum vt in alle. clem. Et an cardinales faciunt collegiū. remittit Jo. and. ad nō. per Hoffl. in. c. ad liberandā. de iudeis. Et glo. h̄ sunt vt plurimuz l̄tales sunt tñ notāde propter auctoritates quas allegant f̄m Bom̄.

De homicidio

ro huma

ni generis redempti one dei fili⁹ ad ima mūdi descendit. morte temporale subijt

De homicidio

ascensus beato petro curaz gregis sui commisit cui papa succedens animarum saluti iugiter intendit. unde qz quidam inhumanitate et senicia detestanda alios per assassinos occidi faciunt. corporum et animarum interdum mortem procurant. papa volens occurrere statuit qz quicumqz aliquem christianum per assassinos occidi fecerit aut mandauerit licet mors secunda non fuerit aut patent. r. receptauerit defecerit aut occultauerit ipso facto sit excommunicatus. et ab omni honore dignitate beneficio et officio depositus. et cum omnibus suis bonis diffidatus tanquam cristiane religionis emulus. nec requiritur contra eum aliqua excommunicationis depositionis aut diffidationis sententia. postquam probabiliter argumentis consisterit ipsum commisisse huiusmodi scelus. hoc dicit.

Ex **ter** elicitur talis conclusio faciens vel mandans quez interfici ab assassinis puniri tribus penis hic contentis. Probat hic in **ter**. Et quinqz persone hac constitutione ligantur que patent in **ter**. et prima plus delinquit quam secunda. secunda plus quam tertia et sic de alijs secundum **hosti**. Et per intellectum **ter**. aduertendum secundum **Jo. an.** hic super **glo.** ubi formidantes. qz est quidam baro saracenus qui habet sub se assassinos qui sunt serui sui. ita nutriti qz pendo mandato domini credunt saluari et solent alios interficere pro pecunia et multi christiani principes a talibus occisi sunt. Et dicuntur assassini forte a scindo is. qz scindunt animam a corpore. Juxta velle et mandatum domini sui et per hec videtur secundum **archid.** qz **ter**. non loquitur de his qui sunt sub alterius dominio. et pro pecunia homines occidunt et pro eo

facit **ter**. secundum **Jo. an.** S3 **Jo. de ymo.** tenet contra quia causa finalis constitutionis fuit periculum animarum et correctio peccatorum ut sentit hic **glo.** verbi presertim et **Jo. an.** super ea que cause etiam concludunt ad quos cunctos pro pecunia occidunt alios et placet **domico** quia est **ter**. simpliciter loquitur in **ter**. de quibuscunqz assassinis facit. c. si romanorum **xix.** dist. Non haberet autem hic **ter**. locum si infidelis hoc modo occideretur qz **ter**. dicit christianum non dicit hominem per quod **Jo. an.** dicit se defendisse quendam prelatum qui probatus fuit homines fecisse occidi qz non sufficit ad has penas incurrendas sed locum habent alie pene civiles et canoniche de quibus **Hosti.** in summa. e. ti. qua pena. Cauti ergo dicit esse aduocati in observandis verbis huius **ter**. et quo ad has penas non requiritur sententia iudicis sed sufficit sententia declaratoria super crimine qz tale crimen commisit aut probatum sit et pene sortietur suum effectum **concor.** c. cum secundum **ti. prox.** et sic debent intelligi omnia iura civilia et canonica que dicunt ipso facto quem puniri confiscatione aut alia pena ut sufficiat iudicem declarari ipsum reum. l. si. cum similibus. l. ad le. iuli. mater. facit. l. si. l. si reus vel accusa. mor. fuerit. plures autem penas quas imponit ecclesia enumerat hic **Jo. an.** de quo per **glo.** in. c. ad reprehendendos de offi. ordina.

Relatis aut

clericis licitum est de suis malefactoribus apud secularem iudicem deponere querelam. petere emendam et prouideri ne de cetero talia presu

Sūmariū et Conclusiones sexti

mantur dūmodo q̄ ad penā sanguinis non intendūt p̄stentur nec eis imputabit si ad penam sanguinis p̄ iudicem secularem procedatur alias materia trucidandi et delinquendi i clericos laicis daretur. hoc dicit.

Ex tex. elicitor talis cōclusio. Possūt clerici s̄ suis malefactoribus coram seculari iudice conqueri et emendam petere etiaz si pena sanguinis pro eis de iure debeat infligi. Probat̄ hic i tex. et intellige dūmodo p̄stetur q̄ ad penam sanguinis agere nō intendit. de quo hic in glo. vbi p̄stado et intellige q̄ etiam si clericus tradat iudici malefactorum vel procurat q̄ capiat̄ qz nō imputabitur sibi mors in de secuta de quo tamen in spe. ti. ij. §. iuxta. vñ. quid si clericus tradidit. et Bossi. in summa e. ti. §. que pena vñ. verū. Quid aut̄ si dicit clericus accuso talem de tali furto et protestatur vt hic an incurrit irregularitatem si iudex p̄cedit ad mortem Jo. an. dicit q̄ licet clericus caute facit si dicit conqueror vt sic seruet verba tex. faciunt nota. ij. q. vij. laicis. et Inno. in c. cū. p. d. accusa. tamē putat hoc casu cessare irregularitatem nam et querela inofficiosi dicitur accusatio. L. de in offi. testa. l. pentibus. et l. in arenam et sequitur Bossi.

S qui mādat

aliquem verberari licet prohibet sp̄m occidi vel mutilari efficiē irregularis si mandatarius eū occidat aut mutilet quia in culpa fuit et cogitare debuit q̄ dicta possent evēnire. hoc dicit.

Ex tex. elicitor talis cōclusio. Mandat̄ aliquē ver

berari mors imputat̄ licet expresse in hibeat ne occidatur. Probat̄ hic i tex. et ratio dubitationis ponitur h̄ in glo. i. Ratio autem decisionis i cōtrarium ponitur hic in glo. iij. quia i culpa fuit mandado. igitur casus sequens ei imputatur per que patet q̄ hec deē. non habet locū in illo q̄ licite verberare mandat aliquem qz tūc non esset in culpa unde cessaret causa constitutionis ergo et constitutio. c. cum cessate s̄ de appel. fin. Jo. an. et Bossi. Et nō ex hoc tex. q̄ quo ad penam irregularitatis incurrēdas paria sunt aliquē interficere vel mēbrum mutilare. ad quod etiam facit ele. i. e. ti. et ibi glo. alle. concoz.

De vsuris

Surarum vo-

raginem compescere volens papa p̄cipit. c. quia in omnibus s̄ e. ti. observare contra vsurarios sub maledictionis pena. Statuit etiā ut nec collegiū nec vniuersitas aliqua vel singularis etiā persona cuiuscunq̄ sit status aut dignitatis alienigenis publice vsuram exercere volentibus ad hoc in terris suis domos cōducere. conductas habere aut etiam permittant inhabitare sed eas infra tres menses de terris suis expellant nec alios de cetero admittāt nec aliquis talibus ad exercendum vsuras locet aut alio titulo concedat. Contrarium facientes si sūt episcopi aut maiores suspendit. Si sunt minores excommunicat collegiū aut vniuersitatem interdicit. Et laicos per locorum ordinariorum per censuram ecclesiasticā puniri p̄cipit. hoc dicit.

De usuris

Prima. Precipit papa sub pena ma-
ledictōis cōtra usurarios obseruari
statuta. s. eo. ti. c. q. in oibus probat
hic in prin. Et tres pene ibidem pti-
nent quas hic enumerat gl. verbi cō-
stōnem. Et vocat h. tex. usuras voras
gine. nā vorago dī pfunditas seu ba-
raturū ad qd tendunt usurarij. Et po-
nit p. psumptione. nā voracitas dicit
gulositas q. oia cōsumit. Ita usura q.
ad solventem dī vorago q. psumit s.
stantiā et bona sua. Item q. ad recipi-
entem p. dicit vorago. q. psumit aiaz
iphus Licet enim aia immortalis sit
vt in ca. tpus. xiiij. q. iij. hoc verū est q.
ad viuere. tñ quo ad bene viuere est
mortalis. q. illud perdit p. usuram et
p. qdlibet peccm mortale s. in Jo. mo.
Et p. per hūc tex. q. usura est crimē
eccāsticum q. pccnit periculum aiaz.
An at sit mere eccāsticū. videt q. nō.
q. etiam leges usuras p. hibēt. vt h. in
glo. verbi aiaz. de quo per Jo. mo. h.
super rubca. 7. Barf. hic. Et breuiter
p. dicit q. vbi non sit qstio an id qd
petit sit usura vel non. iudex secular.
p. cognoscere. vt si repetat usura. so-
luta. Vbi aut questio est an id quod
petit noie usuraz includat vel non.
tunc spectat cognitio ad iudicē eccā-
sticū s. in Pau. in cle. i. e. ti. 7. pbat in. c.
post miserabilē. s. eo. tit. de quo lati-
hic Bom.

Scda. 7. si. Dñi vniuersi-
tates. 7. col-
legia debēt expellere alienigenas in
terris suis usuras publice exercentes
alias incidunt in penas hic positas.
Probat hic in set quia. vsq. i. si. Ex
quo patet pmo q. hec p. stō non habz
locū in oriundis de terris ipsi dñi.
vniuersitatis. aut collegij vt hic in g.

verbi alienigenas. Bene tñ habet lo-
cū in incolis et ciuibz nō origine s.
ex accidenti. vt in eadē gl. q. hec p. stō
ponderat civilitatem respectu origis
tñ. 7. hoc casu ciues ex accidenti veni-
unt appellone alienigenarū qd nota.
Scdo p. hanc p. stōnem nō hie locū
in alienigena q. clam usurā exercet. et
nō publice seu manifeste. de quo dicit
vt hic in glo. verbi manifeste. Tertio
p. q. null. debet locare domū aliūde
genitis ad exercendū usuras. ad aliū
aut actū bene p. locare. probat vbi
ad hoc in tex. positū. s. nec alio quo-
cunq. titulo ad usurā exercendā con-
cedere p. etiaz ex titulo p. uatuo do-
minij. vt tenet hic glo. in verbo titlo.
quā sequit Arch. 7. Benf. Ex qua p.
q. verbū pcedo. est aptū denotare cō-
cessionē translatiuam si p. gruat mate-
rie in qua pferē s. in Bom. Pene autē
facientū p. tra hanc p. stōnem patēt ex
tex. Aduerte tñ q. tex. loquēs de vni-
uersitate loquit de vniuersitate eccā-
stica. non in seculari. qd patet p. text.
pcedentē immediate. qui dicit si fue-
rint p. sone eccāsticē. q. determinatio du-
rat vsq. ad versū. ceterū. q. aduersatur
pcedentib. et ita tenent cleric. p. ysa-
nus Jo. de lig. Jo. de faul. Jo. an. et
Bom. licet Arch. 7. Benf. tenuerūt cō-
trariū. s. p. ma opio videt p. sonare lre

Tertia. Usurarius
manifesti in vltima
voluntate mandēt usuras
extortas per eos restitui. nō tñ debet
eis eccāstica sepultura cōcedi. donec
iuxta facultates d. usuris extortis sa-
tisfecerint. aut illis quibus restō faci-
enda est si pntes sint idonee de restō
ne facienda caueant. aut alijs qui eis
adquirē possunt vel eis absentib. or
A Z

Sūmariū et Conclusiones sexti

dinario loci aut eius vices gerenti aut parochie in qua testator habitabat rectori coram aliquibus fide dignis d. parochia aut notario publico de ipsius ordinarij mandato Ex binōi tamen cautōne semper adquiritur actio illis quibus restō vsurarium debet fieri et si quantitas vsurarium sit certa illa debet exprimi. Si incerta sit debet recipiens cautōdem quantitatem aliquam moderare vel r. similem al. ipe tenetur Qui cōtra hanc constitutōem manifestū vsurarium ad sepulturam ecclesiasticā admittere fuerint ausi subiacent penis c. quia in omnib. s. e. r. nullus etiam testamento manifesti vsurarij interfit aut confessionē ei? audiat aut absoluat nisi pri? de vsuris satisfecerit aut cautionem idoneam de satisfaciēdo s. in vires patrimonij prestet Et alie ab eo factum testamentū est nullum hoc dicit.

Prima con. Manifestus vsurarius nō traditur sepulture ecclesiastice nisi primo satisfaciat aut d. satisfaciēdo caveat idonee. Probatum h. in principio tex. nec habet hic tex. locum in vsurario non manifesto. Et quis sit manifestus vide hic glo. et s. c. pri. Occultus ergo potest sepeliri in cimiterio non premissa satisfaciōe aut cautōne de qua in tex. Quid at si postea pateat talē fuisse vsurariū an sit exhumandus. Dominicus putat distinguendū qz aut mortuus est nō apparentibus aliquibus signis contritiōis. et sic si ossa discerni possunt ab alijs debet exhumari ar. c. sacris. s. d. sepulturis. Aut fuit cōfessus vel al. signa contritiōis in eo apparuerunt et tunc nō exhumabit per. c. a nobis

de sen. ex. et heredes ipsius compelli debent precise ad satisfaciendum. ut hic in glo. v. Qualiter autem et quibus fieri debet restitutio vsurarum aut satisfactio vide hic in glo. verbi satisfieri iuncta. g. vbi facultates Itē nō habet locus hic tex. in eo qui mutauit ad vsuras. sed nōdum vsuras recepit. ut patet in tex. ibi quas receperunt. Iste enim licet dō tenetur satisfacere de peccato. non tamen tenetur satisfacere alicui alteri de vsura. Ideo cantus debz esse aduocatus q. vult ut ista constitutōne ad viciandum testamentum aut sepulturā impediendam ut nō simpliciter formet articulum q. mutauit ad vsurā pnt dicit Jo. an. se vidisse allegat in simili. nota. s. e. r. c. i. An autēz preter vsuram lucrum ex ea perceptum sit restituendum. dic q. quo ad casum hui? dec. sufficit restituere vsuras rceptas Et idem tenz Archid. in omni casu. alij tenuerunt contra Sz dic s. in Jo. hā. cal. in. c. si. s. e. r. q. si res recepta p vsura non parit fructum ut est pecunia triticuz aut similes res. et sufficit restituere rem quia si lucrum ex tali re percipitur illud ē ex industria. Tenetur tamen ad compensam damni quod alter in bonis sustinuit per detentionem illius rei aut res pro vsura recepta est fructifera. tunc si naturaliter fructus germinat ut ager aut ex vsu ut domus que locatur. et tunc nedum res extorta sed etiam fructus sunt restituendi facit p hoc. l. si. rez in si. ff. de hereti. de quo hic latius p. Dominicum.

Secunda con. Si manifestus vsurarius mandat vsuram per eū extortā restitui et moritur ante q. resti

De excessibus prelatorū

tuatur potest sepeliri ad cimiterium si postea per quemcunq; alium cautio idonea fin formam hic traditam exhibeatur. Hanc p̄clusionem tenet h̄ Jo. an. et vult hic tex. dū dicit sic cautio. et alibi fuerit satisfactū. et sic loquitur impersonaliter. sufficit ergo per quemcunq; satisfiat aut caveatur. non aut sic esset q̄ ad validandū testamētū ut patet ex glo. ff. Que aut cautio dicitur idonea vide hic in glo. verbi dō idoneam. Et p̄ hanc cautōem adq̄ritur actio illis quibus restitutio est facienda ut hic p̄batur. An aut dñō adq̄rit actio p̄ p̄curatorē. vide hic glo. verbi adq̄rere ad quas solet fieri remissio.

Terti. Ubi d̄ q̄ntitate vsurarij constat debet illa i cautōe expr̄mi al̄s iudex id qd̄ verisimile est debz arbitrari. Probat hic in s̄ceterū. et potest cōstare d̄ certa quantitate q̄ forte ab vno solo extorsit aut m̄strū habuit ad hoc opus cū quo facta computatōe corā mltis p̄stat bñ quātū exegit fm̄ Jo. an. Qualic̄ aut fiet moderatio seu ratio certe quātitat̄is p̄ iudicē q̄n̄ d̄ ea non cōstat. vide hic in glo. verbi alioquin.

Ultima Prohibitum est vsurarium manifestū ad sepulturā eccl̄asticā admittē. testamētū cōdere. aut testamento ip̄i interesse nisi p̄mo satisfaciat aut de satisfaciēdo caveat idonee. Probat hic in s̄. ff. et pondera tex. q̄ loquit̄ de admittētibz ad sepulturaz nō de sepelientibz. p̄ quo vide glo. i cle. eos. de sepul. et haberet locū pena huius tex. si vsurarij nō sepeliret̄ h̄ sin geretur sepeliri. et in veritate al̄i aut etiā nullus sepeliret̄. qz ratio p̄hibitō

nis etiā hoc casu concludit q̄ fuit etiā opprobrium heredum facit. c. quanto de priuile. fm̄ Job. an. patet hic etiā q̄ papa potest infringere testamēta laicorū et alias vltimas voluntates. de quo dic̄ ut hic in glosa finali.

De excessibz prelatorum

Am ex eo

q̄ de nouo domos vel loca ad habitandū fratres mendicantes suscipiunt et olim recepta dimittunt scandala diuersa proueniūt. p̄hibet papa ne de cetero mendicantes in quocunq; constituti loco ad habitandū domos vel loca suscipiunt de nouo aut hacten̄ recepta alienēt q̄cunq; titulo nisi habeant a se. ap. specialem licentiam de hac constitutiōe mentionem faciētem. et contra factū papa irritat. ad eos tamen qui vitā heremiticā et solitariā ducunt hanc constitutiōem non vult papa extendi quin possint i locis ubi non ē habitatio hominū loca acquirere aut mutare de licentiā suorum dūtaxat superiorum. hoc dicit.

Prima con. Prohibiti sunt mendicantes ad habitandum acquirere noua loca vel alienare aut mutare anteq̄ sine speciali pape licentiā. Probat hic in tex. et contra factum est irritum ut i s̄nos in fi. Item hodie transgressores huius constitutiōis sūt ip̄so facto excommunicati per cle. cupietes p̄mo responso de penis. Licet autem nouū multis modis dicā ut notat glo. super verbo nouo in. c. ges

Sūmariū et Conclusiones sexti

nerali. s. e. li. de elec. tamē quo ad casum huius dec. dicuntur mendicātes adq̄rere de nouo quando adquirūt eum post hanc decretalem q̄d pbat hic glo. v. fm Jo. an. Antiqua autē dicuntur hic loca quādo fuerunt aī hanc decretalem adquisita. Unde si post hanc decretalem adquisita mutantur sine licentiā pape aut alienentur non habet locum pena hic posita. nec alle. cle. fm Lapum hic 7 pbat natura huius dictionis hacten? que dicitur ab hac et tenus et significat idem q̄d vsq; nunc fm Papiam q̄d Bon. dicitur alde notabile quia vidit cōtrariū bononie n̄sum dū frēs de obseruantia inciperēt edificare locū supra montē sancte marie de spāli licentiā pape ex parte septentrionalis 7 quia locus erat valde ventosus et frigidus deliberauerunt mutare ī loco eodem. sed ex altera parte vt mōs eos tegetet et per dicta patet q̄ non habet locū hic tex. Ratio autē huius conclusiōis ē scandalū ortū ex adq̄sitione 7 mutatiōe locorū ut p3 in tex. naz fm Jo. an. pluriina scādala psueuerunt obuēire respectu clericorū 7 aliorū religiosorū quib? appropinquabant Ideo in si. permittitur adq̄sitiō in locis vbi non est hoīm habitatio. hinc aliqui religiosi sunt privilegiati ne ad certam mensurā religiosi medicātes possint se apud eos locare fm Jo. an. An autē legati possint dare hanc licentiā. Bon. videtur tenere q̄ non. cum aliud sit sedes apostolica. aliud ipsius legati p c. si. de si. presbi. d. quo in. c. si abbatē s. e. li. de elec.

Scdā con. Debet autē papa dando licentiā contra hanc constitutiōem face

re de ea mentiōem spālem Probat hic in s. nos. 7 huius occōne late tractat hic Jo. an. et post euz Bon. an. papa in rescripto contra ius concessio de iure communi teneatur facere mentiōem. et dic breuiter q̄ aut rescriptū habet clausulas derogatorias in iure communi scriptas. aut nō primo casu tunc si in rescripto noīatim continetur non ob. tali se. vel ca. aut alias per equipollentiam vt valet si concedens habet ius tollendi talem leges aut ca. ut est princeps vt s. de sp. c. nonnulli. c. si apostolicas. s. e. li. de preben. l. ij. s. si quis a p̄cipi pe. ff. ne quid in lo. pub. Si vero rescriptū non noīatim seu per equipollentiam noīm seu generaliter habet clausulam nō obstante aliqua. l. quo casu sunt diuerse opinionēs. sed glo. in. c. i. s. e. li. de consti. super verbo no scatur distinguit inter priuilegia et rescripta vt priuilegia valeant. quia princeps priuilegiando intendit facere contra ius ij. dis. c. priuilegia. et c. abbate. de v. sig. Rescripta autē nō valeant. q̄ papa pcedendo rescriptū videtur facē fm ius cōne ut. l. rescripta l. de p̄cipi. impa. offeren. canonizata lxx. q. ij. 7 p hac distictiōe facit mos curie qui habet rescripta p cancellariam sine lectōne transire. priuilegia autē nō fm Jo. an. et Bon. Secūdo aut casu principali qm nō h3 clausulas derogatoriā tūc si est de casib? de quibus cauet de iure debere fieri mentiōem tunc nō valet nisi fiat mentiō de iure illo ut hic. et. c. nonnulli. s. de rescript. de eta. et qua. eam te. de cle. nō rescript. c. cū dilect. et. c. plē. et t3 Archi. in. c. licet. s. e. li. de consti. aut non est de illis casibus tunc in forma priuilegij concessum tenet per s. dicta Si

De priuilegijs

in forma rescripti conceditur tunc si motu proprio principis conceditur 7 v3. c. si motu proprio. s. e. li. de preben. et in cle. si roman. e. ti. 7 facit. g. si. in si. supra de inu. peti. c. ij. Si autē ad petitionem alterius concessum ē non v3 nisi princeps ex certa scientiā scribat. quo casu valeret. quia in dubio non presuimē princeps iuris obseruantiam velle tollere ut in. c. ecclesia. ij. supra de elec. et. l. si quando. c. de inoffi. testa. et per dicta fm Joh. an. potest haberi magna informatio ad illam questionē qua queritur de v3bis derogatorijs ad priuilegia. p. a. c. a. p. s. u. e. d. i. n. e. s. An tollantur per verba generalia 7 q̄ i priuilegijs sufficiant generalia verba Probat h 7 in. c. vt officii. s. con. traditores supra. eo. li. de heret. De cōiuetudinibus 7 statutis idem probatur in. c. quia sepe. 7. c. cum non de ceat supra. e. li. de elec. et cle. prima in si. de iure patr. De his quatuor per mixtum probatur idē in cle. dudū v3si. nos etenim de sepul. et in. c. i. i. si. de sen. ex. Et generalit̄ potest dici q̄ in omī materia si per verba derogatoria licet generaliter prolata ab eo qui derogare potest apparet ei? voluntas q̄ generaliter omnibus derogare voluit illi stabitur per supra dicta vide hic plenius per doc.

Ultima Ad vitam he remittit̄ potest transire monachus si licentiā ei prestat solus suus prelatus. Probat hic in. s. fi. Quid autē si velit transire ad aliam religionem. vide per glo. 7 ibi dixi in. c. cū singula. s. e. li. de p̄bē.

De priuilegijs

Olētes liber

ratem sic obseruare exemptis vt alij eam non infringant nec exempti eius limites excedāt Statuit papa q̄ quādo cūq̄ aliqui sint exempti tamen possunt ratione contractus rei de qua agitur 7 ratōne delicti coram ordinarijs locorum conueniri. Exemptio autem proderit eis vt si delinquant contrahant aut res de q̄ agitur in loco exempto sita sit non possint coram ordinario loci conueniri. nec etiam ratione domicilij. imo nec per ordinarium loci vbi domicilium est constitutum possunt ad locum delicti contractus aut rei remitti. In casibus tamen quibus iura cōmunia ordinarijs iurisdictionem tribuunt in exemptos iurisdictionē habent in ipsos Et idem per omnia dicit papa de priuilegijs vt non possint conueniri nisi coram certis iudicibus. hoc dicit v3q̄ fm eos.

Prima con Exempti legia quantumcūq̄ lata non includunt exceptiōem ratione rei cōtractus vel delicti concernentis loca non exempta Probat hic i. tex. nec ob. id frustra est exemptio. vt patet hic v3si. nunquid iuncta glo. verbi nunquid ergo 7 intellige nisi aliqui sint priuilegiati cōtra formas huius dec. put hodie sunt habentes multa priuilegia. vt etiam in his casibus hic permissis non possint coram ordinarijs conueniri que priuilegia valēt 7 tenēt fm Jo. an. 7 Dom. hic 7 intellige nisi priuilegium exemptionis esset impetratum post citationem ordinarij vt c. cum capella. s. e. 7 auc. qua in prouicia. vbi d̄ cri. agrī oportz fm Dom.

Sūmariū et Conclusiones sexti

Et per hunc text. dicit Jo. an. q. quis debet esse cautus vt semper contrahat cum exempto extra locū exemptum q. de actibus gestis in loco exempto ordinarij se non intromittit vt hic in vñ. nunquid.

Secūda con. Et licet iudex domicilij possit cognoscere de contractu aut delicto aut re sita alibi. hoc tamen fallit qm̄ domiciliū exemptōis habet priuilegiū. Probatur p̄ma pars in. c. fi. s. d. fo. compe. 7 ibi. g. i. sc̄o a pars p̄bat h̄ in vñ. nunquid. imo licet iudex domicilij possit remittere subditū ad respon. dēdū corā iudice cōtract. delicti aut rei site. ut i. c. rōna. s. p̄bētes. s. e. li. de fo. ppe. 7 p̄ glo. i. de. pastoralis. de re. iudi. tamē ordinaris loci exempti id nō p̄t vt hic. et illud voluit h̄ glo. dū equiparat illū anglico fm̄ Jo. an. et q. h̄c remissionē iudex domicilij facē possit in delictis est planū p. g. in all. t. pastoralis. sed in p̄tractibus aut ratione rei alibi site iudex nō habet remittere. sed satis ē q. iniungat q. vadat defensur. ibi causaz fm̄ Hosti. et Archi. et hoc voluit hic tex. dū dixit iniungēdi fm̄ Dom̄. P̄z ex dictis q. si monachus exēptus incedit sine habitu extra locū exemptū p̄t puniri p̄ ordinaris imo et ligat̄ statuto ep̄i puniente certū delictū facit. c. q. sup̄ his et ibi notat sup̄. g. i. s. de ma. et obe. 7 ita disputando tenuit Stephan. p̄uincialis hic. qd̄ vez nisi esset plene exēptus. p̄tra casus etiā in hac decretali exemptos q̄lia p̄uilegia dicit Jo. an. se vidisse In his ergo v̄ba p̄uilegio. r̄ū sunt ponderanda vt in. c. porro s. e. ti. cum p̄cor. ibi allegatis Quid̄ at̄ si monach. monasterij exempti stans in loco exempto percussit lapide stantem

tem extra locū exemptū quis erit iudex huius delicti Jo. an. dicit disputando fuisse terminatū q. vterq. iudex de qua questione vide. de re. iuris in obscuris in mercu.

Tertia con. In multis casibz exēpti subfunt iurisdictōi ordinarij Probatur hic i. s. saluis iuncta. g. verbi instituta. et ad. de. g. plē. in. de. dudū de sepul. vbi patent multa noua iura quibus ordinaris habent p̄tatem in exemptos

Ultima con. Priuilegiat. vt non teneatur nisi tm̄ sub vno iudice respondere non censet per hoc exemptus ab alijs iudicibus ratione cōtractus delicti aut rei site Probatur hic in. s. et id̄ ip̄m ex quo patet q. ad omnes causas alicui. etiā nondū exortas p̄t sibi dari delegatus. qd̄ vez in modum priuilegij. non aut̄ in modū rescripti nec ob. c. fi. supra de Resp. ita dicit hic glo. verbi certo p̄z sc̄o ex isto q. priuilegiū recipit limitaciones quas recepit ius cōmune in materia sup̄ qua disposit. qz sicut de iure cōmuni in sua p̄uincia et nō alibi d̄z quis de crimine damnari. ij. q. vi. porro tū illa iura r̄cipiūt limitatōz nisi extra p̄uinciam delinq̄ret. c. i. supra de rescripto. Ita dicim. etiā in p̄uilegio simpliciter disponente q. debeat quis sub vno iudice respondere vt h̄ Quid̄ aut̄ si actor est priuilegiat. de trabendo suos obnoxios coram certo iudice 7 trahit reum priuilegiatū vt d̄z hic in tex. vide hic late p̄ Dom̄

Neos quib. conceditur priuilegiū ab apostolica sed̄e ne ab aliquo iudice possint excomunicari suspēdi vel interdici vt habēt

De privilegijs

plures religiosi non possunt locorum ordinarij sententias censure proferre ubicunq; fuerint constituti nisi sint in locis constituti in locis ordinarijs ipsi subiectis ut ibi morantur et pro tempore quo ibi resident hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis conclusio Privilegium concessum persone ne a quoq; possit excommunicari non operatur effectum si persona inheret non privilegiate rel. Probat hinc in tex. et excludit istud privilegium omnes ordinarios ne hec tria in tex. posita possint in taliter privilegium exercere excepto papa et eius legato et latere ut dicitur de v. sig. c. veniens in prin. fm Jo. an. et si ordinarius excommunicet sic privilegiatus non valet sententia tanq; a non suo iudice lata fm Hosti. alle. c. romana in ff. supra. e. li. de fo. compe. In huiusmodi autem privilegiiis quo ad alia salva manet iurisdictio ordinarij ut hic in glo. verbi quantum ad ista. et determinat hoc tex. in. c. ne aliqui. e. ti.

De diuersis mundi partibus multi confluant ad sedem apostolicam papa ad profectum eorum et communem aliorum omnium utilitatem statuit q; in curia romana sit studium vniuersale iuris diuini et humani canonici et ciuilibis et q; studentes ibidem gaudeant libertatibus privilegijs et fructus beneficiorum integre percipiant sicut illi qui in alijs studijs vniuersalibus student hoc dicit

Prima con. Curia romana habet vniuersalis studij privilegia Probat hinc et ratio quare ordinatum

illud fuit patet ex tex. propter scilicet utilitatem omnium quibus literati possunt afferre scientie fructus oportunitum ut in. c. cum ex eo supra. e. li. de elec. Et apparet hic mirabile quia in curia romana potest legi ius ciuile et non parisius nec in locis vicinis ut supra. e. super specula. Et est ratio quia in francia illo iure non videtur fm Johannem de fautu. Quid autem venit hinc appellatōe romane curie videtur hic in glo. penult. Item patet hic q; locus ubi studium deputatur debet habere certa privilegia vide etiam de hoc et de privilegijs doctorum in cle. prima. e. ti. et l. medicos. l. de profes. et medi. li. x.

Secunda con. Clerici beneficiarij absentes gratia studiorum in studio vltimatis percipiunt fructus sui beneficii si id sibi sit indultum. Probat hinc in fine iudicio. c. tue. s. de cle. non resi. Et illud intelligitur vix exceptis distributōibus quotidianis ut hinc in. g. fi. Item dūmodo sit in studio de licentia sui prelati aliter enim in studio esse non potest et quis prelati hanc licentiam dare potest dicit in. c. licet cano. s. e. li. de elec. in vltima conclusio. nec eo ipso q; quis est in studio de licentia superioris sui potest percipere fructus beneficii sui ut tenet h. g. fi. h. requirit q; id sit sibi indultum ut dicit in. c. tue. all. Et intelligitur indultum fm Jo. an. ibidem. si illud sit sibi indultum ex privilegio iuris cōis ut in studio de theologia vel per privilegium hominis aut consuetudinem vel potestatem ecclesie aut etiam privilegium studij Et licet Archiepiscopus tenet de iure communi absentes causa studij de licentia prelati percipere fructus sicut presentes. quia non minus seruit ecclesie q; ibi existens argumento. l. advocati. l. de aduoc.

Sūmariū et Conclusiones sexti

diverso. iudi. quam opi. etiam sequit
Lapus. tamen opi. Jo. an. 7 glo. ff. b
verior est de iure quia privilegiū eti
am in corpore iuris clausum ut ha
bent studentes in theologia. c. super
specula. supra. e. de magis. nō debet ex
identitate etiam rationis extēdi ad
alias personas ut patet per glo. in. c.
constitutionē supra. e. li. de regulari.

Abates pri
vilegiati a se. ap. q. possūt so
lennem benedictionē facere super po
pulum possunt in ecclesijs iphis ple
no iure subiectis quādo celebrantur
officia divina. Post solennia missaz
ac laudes matutinas et vespertinas
solenniter benedicere populo. Alibi
in vijs 7 locis alijs eaz facere nō pos
sunt nisi id expresse eis sit concessum
non possunt conferre primam tonsu
ram nisi suis conuersis aut eis in q̄s
quasi episcopalem habent iurisdicō
nem nisi aliud habeant ex privilegio
hoc dicit.

Prima con. Si papa
privilegium abbati q. possit solenni
ter bñdicere populo intelligitur bñ
dicendi facultas data in tribus offi
cijs divinis hic expressis in ecclesijs
subiectis taliter privilegiato. Proba
tur hic in tex. in principio. Aliud est
in archiepiscopo q. in tota provincia
sua etiam in locis exemptis benedi
ctionez impendit ut in de. secūda. e.
ti. Et que benedictio sit solennis pa
tet hic in glo. verbi solennem que di
cit q. illa sit benedictio episcopozuz
quā faciunt solenniter dicendo Sit
nomē domini benedictum quia pri
vatam etiam presbiteri faciūt in mis
sa quam gl. intellige nisi episcop⁹ sit

psens. quia tunc psbz eam facere non
debet ut in. c. deniqz. xxi. dis. hoc vez
episcopo prohibente. sed eo permit
tente poterit etiaz benedicere episco
pū ut notat gl. xvi. dis. ecce. fm Do
mi. Quid autem de psbz cardinali
bus an benedicant vide per Jo. an.
in. c. ij. supra de suppl. negli. prela. vbi
dicit q. licet tales super ordinez sacer
dotalet nullam benedictionem ha
beant. vtruntur tamen episcopalibus
insignijs 7 minores ordines cōferūt
7 solenniter benedicunt fm Lapum
7 cum tex. hic loquitur d. privilegio
apostolico soluz. probat q. abates
consuetudine non possunt adquire
re hanc potestatem benedicendi. nā
insignia episcopalia non pscribūtur
p inferiores xxiij. dis. puenit facit. c.
quanto. supra de consue.

Ultima con. Sol. cō
uerf sui
monasterij potest abbas conferre tō
suram clericalem 7 illis in quos ha
bent iurisdicōnem quasi episcopale
Probat hic in. ff. 7 quando abbas
habeat quasi episcopalem vide in. g.
verbi quasi episcopalem Et an quibz
libet abbas tōsurare potest suos cō
uersos vide hic in glo. vbi tonsuraz.
que glo. facit fm Jo. an. pro abbatibz
bus qui bñdicunt calices patenas
7 vestes sacerdotales de quibz de sa
cra vnc. c. vno in ff. 7 de conse. dist. i.
vestimenta. nam si benedicunt et cō
secrant personas fortius et res xij. q.
ij. precipimus. sed a consecratione ca
licis in qua fit vñctio ut in. d. c. vni
co abstinere debēt. in alijs predictis
et similibus sustineri possunt in quibz
bus sit solum verbalis benedictio.
quando ad opus suarum ecclesiarū
id agunt. alias abstinere debent

De privilegijs

cum nec solenniter benedicat populum ut hic nec aquam etiam solenniter benedicunt. ut in. c. aqua de cose. ecc. vel al. maxime quia ipsorum benedictio simplex est vel ad plus mirra ut notatur in cle. attendentes in. s. sta. ruimus de sta. mo. et ibi de isto per guil. de more lau. plene ubi tenet contra ista q. videlicet non possint benedocere calices vestes et cetera &c. De abbatibus autem mitratibus tractat Joh. an. an. f. e. c. ut apostolice. s. glo. ij.

Actoitate

se. ap. statuit q. exempti non possint construere capellas aut oratoria in locis non exemptis sine diocesanoz ipsorum locorum licentia nec tempore interdicti celebrent divina in sic constructis nisi in casibus a iure pmissis. Inhibet etiam papa ne exempti capellas oratoria in locis exemptis presunt facere nisi habeant licentiam aut privilegium se. ap. causas e. hominum liberorum sibi subditorum non debent in se ut actores aut defensores assumere. hoc dicit

Prima con. Sine licentia diocesani non potest d. nouo capella aut oratorium construi. Probatum hic in principio et in ca. nemo edificet. d. c. se. dist. i. et in auc. ut nul. fa. ora. do. p. ter volun. episco. colla. v. et intellige conclusionem de oratorio publico. secus in privato. ut in. c. patentibus s. e. et. c. si. de cens. s. et quomodo differunt capella et oratorium ibi vide quid autem si sine diocesani licentia construatur oratorium in diocesi. dicit q. cedit diocesano cum suis fructibus. non ut in suos usus habeat. s. ut illud tanquam ut alia oratoria sue diocesis

regat et fructus in utilitatem ipsius convertat. fm Johannem andree in. c. cum olim. ij. super gl. i. s. e. et La pum hic.

Secunda con. Serit autem papa respectu loci exempti vicem ordinarij diocesani. Probatum hic in s. inhibemus. quia in locis non exemptis diocesanus dat licentiam. In exemptis papa dat. de quo hic in glo. verbi sedis apostolice que etiam tenet legatum de latere hanc licentiam posse dare. De q. videlicet an legatus de latere potest illa que reuerantur sedi apostolice vide in. c. si abbatem. supra. e. li. de elec. Item privilegium concessum aliquibus ut possint in fundis suis edificare ecclesias et capellas cum altari et celebratione divinorum sine licentia diocesani intelligitur d. fundis habitis tempore privilegij non de post adquisitis ar. c. pastoralis. et c. in his cum similibus. supra. e. ti. et q. sumus in materia que est contra ius ut in ij. dis. privilegia. Idem fieri d. interpretatio stricta dummodo verba aliquid conferunt. c. abbatibus supra. de ver. sig. fm Jo. cal. in consilio xij. et Bom. hic.

Ultima con. Superior non potest suo nomine agere pro causa sui subditi etiam censualis. alias tamen liberari. Probatum hic in fi. et procedit conclusio tam in causis criminalibus quam civilibus subditi quod probant verba causas seu lites hic posita. nam hec differunt. per causas enim intelliguntur criminales. per lites civiles. quia lites nomen actionem significat siue in rem siue in personam. ut. ff. de ver. sig. l. lites. de quo etiam in. l. causas.

Sūmariū et Conclusiones sexti

L. de transac. et limita hanc conclusiōnem nisi superior in re subditi haberet aliquod ius vt forte directum dominiū. quia tunc pro suo iure potest esse in iudicio. pro quo vi. nota. i. c. quoniā frequenter s. penult. in. glo. sa. i. ut li. non cōtestata. et hoc voluit hic textus dum dicit tantum. Secundo limita conclusiōnez nisi superior velit venire vt procurator subditi ad iudiciū pro eo quia illud potest nisi religio prohiberet. ut. s. d. postu. c. ij. de quo dicit ut notatur i. c. cum. J. et. A. de re iudi. et probat h. tex. cum dicit suo nomine. Tertio limita illud verum ut hic in glo. si. nisi videlicet fuerit turbatus subditus colonus in colendo. quia potest dominus agere interdīcto vti possidetis. vel si i. iniuriā superioris factam esset daretur actio iniuriarum et est iniuria quotienscūq; grauatur eius subditus. et h. hoc procedit qd notatur de re iudi. ad apostolice vfi. eratq; parata alias nō potest dominus agere pro suo subdito. ut ei satisfiat sicut nec ius subditi potest remittere s. in. glo. quam nota. quia vult qd dominus non potest remittere illata suis subditis tēpore guerre faciēdo pacem nisi ipsi subditi cōsentiant s. in. Domi.

¶ Aliqui prop

ter sua pūilegia aplice alijs iurētē phibet papa ne pūilegia quibuscūq; singularib; psonis pcessa ne excōicari a quoquā suspendi aut incōicari possint vel sub quacūq; vborū forma extēdant ad ordinariōrū sententias et pcessus exceptis pūilegijs hoc mō pcessis regib; regis et eorū filijs aut etiā religiosi nō psonarum

h. ordinum aut locor rōe. hoc dicit. **Ex tex.** elicī tal' pclusio pūilegiū cōcessū psonē singulari ne a quoquā possit excōmunicari suspēdi aut terra ei' incōicari nō dicit ad snias ordinariōrū extēdi. Probat h. in. tex. et fallit hec pclusio si tale pūilegiū sit pcessū regib; regis aut eorū filijs ut h. i. tex. Talebit igit' istud pūilegiū ploc sic pūilegiate cōtra snias et pcessus et snias delegatorū executorū et pfuatorū. qd h. tū reuocāt quo ad ordinarios qd vep nisi cōtē derogatorie esset i. rescripto dictorū iudiciū et tales cōtē. qd etiā huic pūilegio derogarēt. de qb; plene. s. n. p. xi. c. i. p. Jo. an. et ibi aliqd dicit. Itē pcedit h. tex. et pclusio etiā si hodie post qd hec decretal' emanauit pcederet psonē pūilegiū de quo i. tex. qd hec dec. locuz h. in. pūilegijs pcessis an hanc dec. et post p rōem tex. postā i. p. n. qd vget eq̄liter. et p hoc facit finis tex. ibi ppetuo. nec ob. qd tex. dicit d. pcessis. et sic videt loq. de pteritis. qd incōicatio lrē nō ē ut distinguat pcessa ante hanc dec. a pcedēdis post. h. ē incōicatio ut quotienscūq; qrit de virib; talis pūilegiū sit loc' ei qd h. dicit. et sile. i. c. si pūilegiū. de vbo sig. s. in. Jo. an. et dicit Domi. hoc dictū bñ notādū. quia ex eo patet qd pstitutō loquēs p vba pteriti tempis extēditur ad futura quando ratio et verba constitutōis futuro adaptantur. non habet autēz hic tex. locum nec conclusio in huiusmodi pūilegijs concessis ordinib; regularium aut locis eorum vt in. g. si. Secus in concessio locis seculariū quia illa sunt reuocata quo ad ordinariōrū sententias per hunc tex. Qui autem hoc pūilegiū habent et a quibus possunt excōmunicari suspēdi

De privilegijs

di aut interdicti. vide hic in glo. verbi a quocunq.

V Apostolice

sedis benignitas interpretatur privilegia de usu pontificalium abbatibus et alijs inferioribus prelatibus concessa. ne inde sequantur scandala statuit papa qd abbatibus et alijs prelatibus habentes usum mitre ex privilegio pape si sint exempti in consilijs provincialibus et synodis episcopalibus qui bus aliqui tenentur interesse utantur mitris tantummodo aurifrisiatis. non tamen aureas aut argenteas lamias aut gemmas habentibus non exempti vero utantur solum simplicibus et albis In alijs autem locis quibuscumque utantur mitris prout eis permittitur sum est a se. ap. hoc dicit.

Prima con. Prelatibus inferioribus ab episcopis non competit de iure communi usus mitre ratione sue dignitatis Probatur hic in principio iuncta glo. ij.

Secunda con. Potest tamen papa inferiori prelato concedere per privilegium ornamenta pontificalia et mitram pro ecclesie sue honorem et gloriam Probatur hic in tex. qui etiam probat quod plus debet honorari prelatibus qui plus potest uti talibus quam alijs quod nota per ordinandis abbatibus qui per eos geruntur secundum Dominum Sicut autem ornamenta pontificalia baculus pastoralis. quotum papa non utitur. c. i. ad si. de sacra. vnc. et annulus et alia de quibus ibi notatur Dicit tamen Jo. an. quod inferiores taliter privilegiati pro ornamenta pontificalia huiusmodi non possunt ordines exercere sicut nec olim chori episcopi id potuerunt

leviij. dist. chori episcopi. per quod etiam destruitur id quod dicitur apud abbatibus quod abbatibus mitrati possent virgines consecrare. quod ponit Archid. xxvi. q. vi. c. ii. In honorem enim ecclesiarum non in amplitudinem officij dantur illa. ut hic patet secundum Jo. an.

Ultima con. Quavis prelati in synodis debeant stare cum ornamentis sue dignitatis quibus utuntur in divinis officijs mitrati. tamen ex privilegio ultra permissiorem huiusmodi textum non utantur talibus Probatur hic in tex. et si contra permissiorem se concessam utantur talibus in synodo possunt ordinarij eis resistere et coercere etiam si sint exempti cum delinquant in loco non exempto p. c. i. s. e. ti. et circa usum pontificalium in huiusmodi privilegiatis debet omnino attendi tenor privilegij. unde si abbati est concessus usus pontificalium in monasterio suo extra illud eo uti non possit per iura hic in glo. si. allegata. et probatur huiusmodi textum. si. nec ob. c. i. s. d. vsu. pal. ubi archiepiscopus cui precedit uti pallio in ecclesia sua potest eo uti in omnibus ecclesijs sibi subiectis. et sic videtur etiam huiusmodi appellatio monasterij contineri omnes ecclesie eius subiecte. quod dicitur dum quod nulli preiudicat si archiepiscopus utatur pallio in ecclesijs sibi subiectis. huiusmodi de traheret huiusmodi episcopi per usum pontificalium hoc casu. Si autem privilegium non restringit usum pontificalium ad suum monasterium. sed simpliciter preiudicat usum pontificalium tunc potest eo uti in suo monasterio et in ecclesia sibi pleno iure subiectis ar. c. abbatibus in pn. s. e. ti. Si autem vult uti in alijs locis in quibus est invitatus. et tunc in exceptis id potest etiam invito episcopo ar. c. q. translatoem s. de tpi. ordi. In non exceptis episcopus potest eum prohibere. In synodo

Sūmariū et Conclusiones sexti

seruare debet provisionē huius tex.
que fuit equissima propter ea que h̄
habentur in gl.v.

¶ In persone

ecclesiæ exceptōis p̄textu cor
rectōes ⁊ iudicia ordinariorū declināt
⁊ plura que eis infamiā pariunt p̄su
mant. statuit papa q̄ quicumq̄ asse
rūt se per p̄slegia aliqua exemptos
teneant ad requisitionē ordinariorū
ipsis ordinarijs in loco p̄gruo ⁊ secu
ro aut delegatis ab ipsis ordinarijs
infra terminū p̄petētē. cessante impe
dimento. ostendē. et ad legenda inte
graliter exhibere. necnō de articulis
de quibus questio est transumptuz
tradē. Qui autē p̄scriptionē canoni
cam allegant sup̄ libertate. seu exem
ptione. debent de ea corā ordinarijs
aut delegatis p̄dictis fidem facere
Qui autē allegant simul p̄scriptionē
et p̄uilegiū debent edere p̄uilegium
fm̄ modū supra dictū. Et si nō sit suf
ficiens ad p̄bandū exemptionem sed
dat causaz p̄scribendū. debet coram
p̄dictis personis. xl. annorū p̄scri
ptio probari. qua probatōne p̄den
te non debent allegātes in libertatis
possessione turbari. licet ordinariorū
de iure p̄muni sit fundata intētio. ni
si p̄scriptionem allegantes posside
rent vi aut clam aut precario. Si autē
p̄uilegia non exhibuerint vt dictuz
est. s̄. tunc quia de iure cōmuni inten
tio ordinariorū est fundata. possunt
libere vti iurisdictione sua. Hoc dic
v̄q̄ in finem

¶ Prima con. Dicens se
exemptuz
a iurisdictione ordinaria cogit osten
dere ordinario exemptionis p̄uilegi

gia. Probatuz hic in. si. Et p̄ actica
compellendi tradit in tex. quia debet
per ordinariū assignari locus secur⁹
et congruus. Et eligi debēt persone
p̄udentes coram quibus fiet editio
et debet terminus p̄petens assignari
ad eā faciendū. vt hic patet. ⁊ infra il
lū. ita debet edi q̄ possit integrum et
totuz videri et legi. sed copia non de
bet tradi. nisi illoz articuloz super q̄
bus p̄traversa vertit. Et hec forma
semper est obseruanda. vbi quis cogi
tur ad editionē alicuius instrumē
ti vt probat hic glo. verbi integralit̄
quā nota. quia facit q̄ ex visione at
testationum quis non presumit ple
ne percontasse dicta testium. de quo
per Inno. in. c. cum clamor. sup̄. de te
sti. De quibus autem ordinarijs hic
tex. loquitur dicit Jo. and. q̄ de illis
quorum intentio iure communi ē sū
data vt patet in. sp̄nult. et si. S̄. sa
tis idē credit Dom̄ de illis quorū iu
risdictio est tam notoria et fūdata p̄
uilegio vel consuetudine q̄ non po
test negari. vt in partibus gallicanis
in multis decanis. archidiaconis. et
similibus potest exemplificari. de qui
bus loquitur. c. dilectus. de appellat.
.c. ex parte. de ver. signific. c. cum cō
tingat. de fo. compen. et. c. i. de off. or.
Dicitur autē hic locus congruus q̄
non est turpis v̄ in honestus fm̄ Jo
an. per. c. cum ep̄s. supra eo. li. de offi.
ord. Et si opponatur. nullus cogitur
edere aduersario suo instrumēta. dic
vt hic in glo. verbi tradere

¶ Scdā. Allegans p̄scripti
onem exemptionis
seu libertatis debet eam probare co
ram ordinario aut ab eo delegatis.
Probat hic tex. in. si. at. Ex q̄ p̄
mo q̄ libtas ē p̄scriptibilis. qd̄ verit̄

De privilegijs

est trāslative de vno superiore ad aliu
ad hoc. c. veniēs. 7. c. cū ex officij. d. p
scrip. sed extinctive ita ut prescribēs
nullū habeat superiorē ē imprescribibil'
c. cū non deceat d. prescrip. s. Potest
etiā subditus certas libertates p̄scri
ber. c. c. auditis. de p̄scrip. c. accedenti
bus de exces. pla. 7. c. i. de plan. et affi.
non autē plenā exemptōem. Ido ter.
hic dixit libertate. Secūdo patet q̄
ordinarius p̄t esse iudex in sue eccle
sie causa nec dicit̄ p̄terea eē iudex i
causa sua de quo hic in glo. verbī or
dinarijs. 7. hanc solutiōem tene in pre
scriptōe q̄ p̄bat corā eo sed in p̄vile
gio qd̄ editur corā eo ut s. p̄. dic
q̄ illo casu non iudicat sed ostendit̄
sibi p̄vilegiū nō ut iudici sed ut ex
tra iudicialiter se informet fm̄ p̄a
cticā. c. cū contingat s. de Rp. vñ si eo
viso apparet q̄ inducit exemptōem
dicit̄ q̄ obstat. si erit dubiū recipit de
cisionē ad papā p. c. cū venissent et q̄
ibi notantur s. de iudi. fm̄ Dom̄.

Tertia Licet autē liberta
tis p̄scriptōez ali
leganti obstat ius p̄mūc. nō debet tñ
turbari in possessiōe sua. lite pendēte
probat̄ h. in s. q̄ si tales et idē in ali
legante p̄vilegiū vt dicit̄ glosa vbi
turbet pro hoc. c. i. s. vt li. p̄. et rō cō
clusiōis ē q̄ ex oñsione p̄vilegij seu ti
tuli reddebat̄ dubiū ius aduersarij. iō
non fit statim executio p̄ ordinario
nec p̄t turbare possessionez sic adiu
tam titulo nedum allegato s̄ produ
cto vt h. Nec ob. c. cū dilect̄ de cau
sa pos. et p̄rie. s. vbi statim fit execu
tio in petitorio cū p̄stat̄ d. eo vbi ple
ne cōstabat de p̄rietate cū fuerit de
illa plenissime discussū et cognitum
hic autē agitur de nōdū cognito 7. dī
scusso Et eodez modo potest r̄nderi

ad s. sequē. hic in tex. fm̄ Papū 7. Do
mi. 7. dicit̄ Pap' abbas p̄chsiōem p
cedere quando allegat̄ p̄vilegiū et p̄
scriptio. si em̄ solū p̄vilegiū allegaret̄
tunc nō cōferret ad titulū p̄scribendi
q̄ de ip̄a nō agitur fm̄ ei. Et sic p̄t
q̄ in acquisitione eiusdē iuris potest
quis se iuuare duplici titulo de quo
remittit̄ hic glo. vbi munitos et vi. h.
Jo. mo. et doc. in. c. auditis s. de pre
scrip. hoc tamē casu qm̄ allegans p̄v
legiū est in possessione exemptiōis
non debet ordinarius pendente p̄ba
tionis articulo iurisdictionem in euz
exercere ut dicit̄. sec' si sola p̄scriptio
allegaretur. quia tūc videtur q̄ siue
ordinarius sit in possessiōe subiectio
nis siue non potest vti iurisdictione
sua contra allegantē p̄scriptōez do
nec probet p̄scriptionem. et sic loq̄
tur finis. c. 7. ratio quia p̄scriptio est
odiosa ut hic in glo. fin. et ius cōe est
favorabile supra. e. li. de prescrip. c. i.
et de resti. spo. cum ad decimas fm̄
Dominicum.

Ultima con. Fundat
episcop' super subiectione quarunlibet per
sonarum ecclesiasticarum sue diocef
intentionem suam de iure communi
ita q̄ non ipse sed dicens contrariū
grauatur onere probādi. Probat̄
hic in s. fi. 7. glo. allegat.

Discoporuz

7 aliorum prelatorum quere
lis papa excitat' statuit ne aliq̄ quā
tuncunq̄ exempti scienter celebrent
aut celebrari facient in civitatibus
vill' aut locis ab hōie vel a iure inter
dictis nisi in casibus a iure permis
sis nec etiam excommunicatos p̄v

Sūmariū et Conclusiones sexti

bluce aut interdīctos admittāt ad diuina officia ecclesiastica sacramenta aut sepulturam ecclesiasticam cōtrariū facientes p̄ter alias penas iuris sūt suspēsi ab ingressu ecclesie donec ad arbitrium eius cuius sententiā contempserunt satisfecerint de transgressione hoc dicit

Prima con. Non pot sunt exempti quantuncūq; plene i locis interdīctis celebrare. excōicatos publice ad diuina officia. sacramēta ecclesiastica vel sepulturā ecclesie admittere. Probat hic in tex. et idem dicit in nō exemptis ut p̄bat. c. is qui. de sen. ex. cōmuni. Sed an pena huius tex. etiam locum habet in nō exemptis contra hanc constitutiōem facientib;. g. plē. hic tenet q̄ sic et seq̄tur archi. Jo. mo. tenet cōtrariū p̄ roēs. gl. et dicit Jo. an. q̄ uellet hāc opi. p̄ualere p̄pter m̄ta picula que imminēt clericis ex admissiōe excōicatos ad diuina q̄ ut docet exp̄tētia clericorū legio ex hoc ligatur saltem in italia et p̄ hac opi. facit q̄ dēc. ista locata ē s̄b titulo de puile. q̄ nō p̄gruit decretalē loqui d̄ non exemptis et nō priuilegiatis et sic transit dominicus Quis autez d̄ publice excōicatus uide p̄ glo. i. cle. eos de sepul. et talis si eccliam intrat d̄nt om̄s exire ut notat xi. q. iij. sicut ap̄t. Si tamē sacerdos incepit cano nem non dimittet p̄terea missā inexpletā s̄m Inno. in. c. nup. d̄ sen. excōi non sic fiet in occulte excommūicatio q̄ sciens tales in ecclia ita exire debet q̄ eū nō p̄dat facit vij. q. i. s̄m fin archidi.

Ultima Delinquentes contra hāc cōstitutiōez p̄ter penas iuris ab ingressu

su ecclie sunt suspēsi donec satisfecerint ad arbitrium iudicis cōtemp̄ti. Probat hic in fi. et pena iuris in celebrante in loco interdīcto est irregularitas. c. is qui. de sen. ex. In celebrante corāz excōicato maiori publice ē suspensio ab ingressu ecclie et talis est p̄xim⁹ irregularitati quia si ingressus ecclesiam in ea celebret diuina ut prius est irregularis ut in all. c. is q̄. et hic in glo. plē. Quid autē si iste ini que arbitretur dicit q̄ tūc debet reduci ad arbitrium boni uiri ut in. c. ueniens. et. c. quinta vallis s̄ d̄ iureiurā s̄m Jo. an. et idem dicit vbi cūq; alii quid relinquitur arbitrio iudicis s̄m Dom̄. de quo per glo. in. c. i. supra. e. li. de iura. calum. et licet archidi. tenet hunc tex. locum habere solum in cōtēnente sententiā hominis. tamē credit Dom̄. q̄ etiam has penas incurrit ueniens contra sententias iuris et tunc stet arbitrio cōditōris illius iuris facit. g. p̄t. in. c. i. de ma. contra. interdīc. eccl. contracto. Item tenent hic Jo. mo. archi. et doc. q̄ si exempti ad diuina recipiunt sepeliunt aut sacramenta administrant excommunicatis ab ep̄iscopis possit ep̄i. p̄cedere contra tales exemptos q̄ delinquent in rem non exemptam. s̄. c. patentibus. et quia priuilegia exemptionis ad hos casus se non extendūt nec extēdere p̄nt ut s̄. e. cū et planta re. excōicatos et s̄ de sen. ex. c. et nō nulli de q̄ hic late p̄ Jo. mo. et dom̄

Et exemptio

nem p̄cessā ecclie censent̄ exempti tā ecclia q̄ monachi et canonici clerici et cōuersi ac p̄petuo oblato nō sūt p̄s̄bz prochiai quo ad ea q̄ curā respiciūt nec ip̄i prochiai Si sūt canonici

De privilegijs

alicuius ecclesie sunt exempti nō pro
pterea ecclesia aut clerici alij sunt ex
empti Item si clerici eximantur non
est ecclā exempta nisi aliud habeatur
in privilegio exemptōis hoc dicit.

Exter elicit tal' conclusio. Ple
nior ē exemptio q̄ cō
cedit̄ ecclē q̄ clericis. z illa plenior ē
q̄ que conceditur canonicis Probat̄
hic in tex. ex quo patent tres gradus
exemptionis. q̄nq̄ em̄ eximit̄ monas
terij seu ecclā quo casu ministri in
ciudunt̄ z alie p̄sone deputate serui
tio ecclē Itēz et p̄uersi et p̄petuo ob
lati. hi em̄ gaudent privilegio monas
terij vel ecclē cōcesso de quo in glo.
fi. in de. p̄ma de deci. et dicunt̄ perpe
tuo oblati q̄ se z sua dederūt ecclē cū
effectū vt ibi et. c. vt privilegia. s. e. z
possunt dici hi q̄ de familia vocant̄.
c. cū olim. s. de arbi. fm̄ Jo. an. z d̄ cō
uersis seclariū ecclāz an gaudent̄ emu
nitate ecclāstica quo ad ca. si q̄s suas
dente. xvij. q. iij. tangitur in. c. nō du
biū. s. de sen. excōi. et tex. h̄ facit q̄ sic
loq̄tur em̄ p̄mixtin de monasterio z
ecclā seclari. z vult q̄ p̄uersi ecclāz
seclariū gaudeāt exemptiōe cōcessa
ecclē. Fortius ergo debent gaudere
emunitate fm̄ Bōm. q̄nq̄ et sc̄do ca
su. canonici alicui⁹ ecclē eximunt̄. q̄
casu ecclesia nō intelligit̄ exempta nec
alij clerici ecclē vt vicarij et alij p̄ ser
uitio ecclē deputati. nec oblati ecclē
aut cōuersi. ut in glo. fi. q̄ verba privi
legiozū stricte sunt interpretanda. duz
in aliqd̄ p̄ferant. c. porro. q̄ similibz
s. e. Et rō ē fm̄ Jo. an. q̄ p̄iudicat̄
ordinarie p̄tati q̄ favorabilis est. xi.
q. iij. p̄uenit. et. c. qui resistit. Nec ob.
huic. ij. casu. l. ciuib⁹. ff. d̄ reb⁹ dubijs
quā. g. plē. allegat. p̄ hoc dicto. licet
magis faciat contra. dū dicit q̄ relis

atū aut fidei cōmissū datū ciuib⁹ ci
uitatis. videt̄ ciuitati relisū. Nā licz
varie sunt solutiones. tū p̄t dici fm̄
pa. in. c. requisisti. s. s. testa. q̄ ciuitas
resp̄ctū adquisitiōis resp̄tat̄ a ciuib⁹
vt in illa. l. ciuib⁹. Non sic est in ca
nonicis alicuius ecclesie. qz i ecclesia
etiam sunt p̄lati vicarij et alie perso
ne ecclesiastice. Quāq̄ vero et tertio
casu exemptio p̄cedit̄ clericis alicui⁹
ecclesie. quo casu ecclā nō intelligit̄ ex
empta Cū hoc casu ecclā i oib⁹ respō
debit̄ ep̄o p̄ter q̄ in iurisdictiōe cleri
coz z canonicoz Et ex his patet q̄
dispositio relata ad rez contentā nō
includit rem continentē. amplior est
ergo dispositio referēs se ad cōtinēs.
qz illa etiā includit rē p̄tentā. licet nō
ecōtra. vt probat̄ tex. in principio iij
do si. fm̄ Bōm.

¶ Papa in ali

quo privilegio aut scriptura nō
p̄ncipaliter sup̄ exemptiōe facta nar
ret aliquā ecclā spectare ad roma
ne ecclē ius z p̄rietatē nisi aliter ex
emptio probeat̄ exempta per hec verba
nō censet̄. sed si cū de ecclē aut mōste
rij exemptiōe ageret̄ papa assertiue
vtat̄ aliq̄ de quatuordeciz formis h̄
positis hoc sufficit ad p̄batōnem li
bertatis Prima si asserat ipsaz eccles
iā exemptā Secūda si asserat eā esse
iuris b̄i petri. Tertia si asserat eam
spectare ad ius z p̄rietatem romane
ecclē Quarta si asseritur spectare spe
cialit̄ ad romanaz ecclesiam Quinta
z sexta si simpliciter aut sine medio
dicat̄ p̄tinere ad romanā ecclā. Et
ē rō q̄tuor casuū vltimoz q̄ cū om̄s
ecclē toti⁹ orbis spectat̄ ad romanā
ecclā. si v̄ba p̄dicta nō inducerent
exemptiōem nisi si opa rent qd̄ eē nō
B i

Sūmariū et Conclusiones sexti

debet. Septima forma si privilegium dicitur. aut papa asserit quod ecclesia sit libera. Octava si asserit quod potestas romanae ecclesiae libertate. Nonna si dicit quod prerogativa gaudeat speciali. Decima si dicit quod romanae ecclesiae solvat annum censum ad percepte libertatis indicium. Undecima si dicit quod ipsam ecclesiam eximit ab ordinarij potestate. Duodecima si dicit quod non audeat illuc episcopus cathedram collocare. Decimatercia si dicit quod non audeat ibi episcopus exercere potestatem imperandi seu ordinationem quae visus lesionem exercendi. Decimaquarta si alii qui recipiuntur a papa in proprios et speciales subiectos. non autem sunt exempti in spaciales et proprios filios romanae ecclesiae suscepti. nec etiam ecclesia si simpliciter annuum censum dicat solvere romanae ecclesiae propterea est exempta. Nec si ecclesiae datur libertatis privilegium. et sequatur clausula ut solvat annum censum. aut conceditur aliquibus quod non possint excommunicari suspendi aut interdici aut aliud privilegium speciale sit processum. aut si aliquid in speciales romanae ecclesiae filij assumatur. et sequatur in privilegio quod ad indicium libertatis solvant ecclesiae romanae annuum censum. non vult tamen derogare aut tollere alios modos si repiantur aliqui modi exemptionum. hoc dicit.

Prima conclusio. Verba narrata in concessione principis non probant nisi super eis fundatur intentio narrantis. Probatur hic in principio. et exemplum patet in glo. ij. secus si princeps de facto proprio tale quid narraret super quo fundatur intentio sua. ut si dicit mandamus tale a nobis excommunicatum capi. quod probant haec verba excommunicationem. de. lris de pba. Ratio autem dubitandi

potest sumi hic ex. g. l. ij. sed ratio decidendi est secundum Jo. mona. quod natura narratorum est quod probentur et non probent. c. illud de presumptio. et ideo nec omnia narrata in instrumento notarij inducunt probatorem secundum Hosti. in. c. quoniam de pba. Sed solum illa quae dicuntur et loco in instrumento contentis sunt gesta. nisi aliud in scriptura exprimat. allegat text. istum. Et per haec tollitur opinio bernardi notata de rescriptis nonnulli. super verbo sine spaciali mandato ubi dicitur quod quis probatur procurator alicuius eo ipso quod papa scribit. Conquestus est nobis procurator illius quod falsum est ut habet per secundum Archiepiscopus qui remittit de materia ista ad summam azo. l. de falsa causa adiecto. et vide etiam per Antbo. in. c. si de successu ab intestato. et hic Dominus. et per in alle. cle. lris.

Ultima conclusio. Quavis iure communi quelibet ecclesia totius orbis romanae ecclesiae est subiecta. varie tamen sunt forme per quas probare potest ab ordinariis inferioribus se exemptam ecclesiam. Probatur hic in text. vbi ad v. non sic. ubi quatuordecim forme enumerantur quae nota. et quoniam plus est recipere aliquos in subiectos romanae ecclesiae quam in filios per in v. similiter iure sequitur. Cuius ratio ponitur hic in. g. verbi non existunt. et habet hic text. etiam locum in privilegiis exemptionum processibus personis religionibus. aut ordinibus. quod eadem est ratio secundum Dominum. quoniam visus text. solum loquitur de monasterijs et ecclesijs. Nam hoc ideo fecit quod sic incepit in principio facit. c. s. proximum. Nota hic quod verba probantur privilegiorum aliquid dicitur operari. et ad hoc solet contra allegari text. Et dicitur ut x. d. si romanorum. et hic late per Dominum. quod illud verum est re-

De privilegijs

gulariter. Fallit quando aliqua verba exprimentur causa dubitationis tollende. c. a multis. de eta. et qualif. z. c. littere. de dilat. Idem si id quod conceditur erat totum ex dispositione iuris communis. et expressio fit solum quia plus solz timeri. quod specialiter exprimitur quod generaliter cauetur in. c. quia in causis. s. de procurat. et. c. et si chris. de iure iura. fm. Dom.

Item aliqui

sint privilegiati ut tempore in dicti possint celebrare divina ianuis clausis. excoicatis et interdictis exclusis. alios etiam alium de venientes non debent admittere. nisi sint super hoc privilegiati. et si dicto modo persona singularis sit privilegiata. licite potest admittere eius familiares. domesticos. licet aliud sit in familiaribus alicuius conventus. aut collegij sic privilegiati. nec hoc privilegio gaudet ille cuius culpa interdictum latum fuit. Hoc dicitur.

Prima Privilegiati ut tempore interdicti clausis ecclesijs possint divina celebrare. non possunt alios etiam extraneos admittere. Probat hic in prin. text. Et ratio dubitandi sumit hic ex gl. ij. Et ratio decidendi in contrarium patet ex eadem glo. Ex qua nota quod argumentum a contrario sensu validum est in iure. et dicitur fortissimum. l. i. huius rei. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. Non tamen procedit ubi contrarium exprimitur in iure. sic hic fit. facit glo. ij. in. c. significasti. sup. de fo. ppe. Item in privilegijs etiam non sumit hoc argumentum a contrario sensu ut hic patet. de quo in. c. cum in par. tibus. s. de ver. signif.

Secunda Privilegium concessum singulari persone includit domesticos et familiares. quoniam alias esset inutile. Probat hic in secunda parte text. secus si remaneret sine illis utile ut hic patet in. non sic. Et vult hic glo. penult. in prin. Et de familiaribus privilegiati fm. formaz. tex. hic. dicit quod possunt nedum missam. sed et alias horas audire per verbum divina. in tex. positum. Item dno absente privilegio utri non potest. quod probat tex. ibi cum ea fm. Jo. an. et Senf. et Dom. Item quod hic dicitur de familiaribus conventus sic privilegiati ut non gaudeant hoc privilegio. Dicit illud. verum in mercenarijs et similibus. secus in perpetuo oblatis et conversis. de quibus in. c. cum olim. s. de arb. et. c. per exemptionem. s. eo. Quid autem si vnus esset solus in conventu presens. an ne posset familiarē admittere ad concelebrandum secum. Glo. si. hic tenet quod sic. quaz etiam tenet Jo. cald. i. tractatu de ecclesiastico interdicto in. vi. membro. s. si. Quid si in ecclesia. licet Archid. tenuit contra.

Ultima Quismodi privilegio non utitur qui causas dedit interdicto. Probat hic in fine text. Ratio est quia nemo debet invari ex eo in quo deliquit. c. ex tenore. s. de Rp. fm. Jo. mo.

Noniam episcopi frequentē se habent absetare a sua ecclesia. nec tamen decet eos esse villo die sine missa. concedit eis papa quod possint habere altare viaticum. et in eo ubicunqz locorum celebrare ac celebrari facere.

15 2.

Sūmariū et Conclusiones sexti

sine tamen alicuius interdicti transgressione. hoc dicit.

Ex **ter** **Quā**vis missa regulariter in ecclesia debeat celebrari. hnt tamen episcopi privilegium in viatico altari ubiq; celebrandi aut celebrare faciendi. Probatu hic in tex. 7 rō huius privilegij patet ex principio tex. quia sepius habet episcopi se absentare a suis ecclesijs. 7 nō debēt ex honestate esse sine missa igitur ic. et quis in. c. q. nonnulli. s. e. fuit promissum ut episcopi tēpore interdicti possent extra ecclesias suas celebrare. tñ hic latius eis promittitur ut scz etiaz possint facere coram se celebrari nec possent prohiberi per alios in quoz diocesi sunt. quia ex privilegio hui? tex. cōceditur eis auctoritas celebrandi aut faciendi celebrare corā se ubiq; id ē per totam christianitatem in altari viatico id ē portabili aut portabile vehi. Et hoc privilegium tam generale solus papa concedit notat Jo. an. in. c. in his. supra. e. ti. Episcopi autem i sua diocesi hanc licentiaz alij concedere possūt sin Jo. an. in all. c. in his. Quedam alia privilegia episcopis concessa colligit hic. glo. penultima. et vide plene de privilegij epoz in spe. ti. ij. s. nunc de episcopoz vsi. appellatio quoq; i multis. Et an hoc privilegium etiam competit electo et confirmato. non autem consecrato. Dom. determinat q sic. qz ubi materia ē pariter proportionabilis confirmato. sicut consecrato appellatōne episcopi. comprehenditur etiā nō consecratus. ut notat. g. in ele. q. vis post prin. de foro compe. Ita at auditio inisse aut celebratio spectat ad nō consecratū sicut ad consecra

tum. Ubi autem materia non est in differens appellatione episcopi veniret solum consecratus. ut voluit glo. in cle. prima d. penis super verbo potestificem. de quo per panoz. in alle. cle. quis de fo. compe.

De iniurijs 7 dāno dato

Si pigne

e rationes seu represalie per quas vnus p alio grauatur reprobentur a iure civili tanq; graues legi. et equitati naturali contrarie. ne tamen ad personas ecclesiasticas aut bona eorum concedantur aut extendantur quantuncunq; generaliter concessa. prohibet per hanc cōstitutionem specialiter papa et contrafacientes nisi infra mensem a tempore concessionis aut extētionis presumptionem suaz reuocent. excommunicationem incurrunt 7 vniuersitatē interdicto supponit. hoc dicit.

Prima cō dicitur ius civile et naturalis ratio q non fiat vnus persoē p debito alterius ipignatio Probatu hic in tex. cū p cordā. allegatis hic in. g. iij. in pn. 7 in quab. g. sequi. Nec ob. q heres grauet p dūcto debito et successor p pdecessore. q isti vna persona censent iuris fūctōne ut hic in glo. ubi p grauat. Quid autez de fideiussore an intelligat condēnatus condemnato picipali debitore p quo fideiussit. dic ut in ea. gl. quaz tenet doc. communiter. Et huiusmodi pignationes vnus pro alio vocantur represalie ut hic. et sunt etiā ex

De penis

preste prohibite i aut. vt nō fideiul.
pig. pro ali. perso. si. coll. v. 7 in auc.
imo. l. de ac. et ob. vbi etiā pena po
nitur. qz quadruplū exacti tenet ex
tendēs represalias ad alios restituere.
7 ab actione prima debet cadere.
et facit. l. extat. ff. q. me. cau. Non ob.
c. dñs. xliij. q. ij. vbi videt represalias
non eē phibitas iure. diuino vel po
sitino quia loquit qñ ciuitas vel do
minus requisitus non vult iusticiam
facit fm glo. hic in verbo concedi. et
sic sentit glo. adhuc illo casu licitam
esse pignorationem facere auctoritate
te proprii iudicis. quod tenet hic Ar
chibō post Sui. duz tamen precedat
sententia eius super neglectu et defes
ctu iusticie. Guido tñ epūs Concoz
dien in sua disputatione tenuit qz in
der spoliati contra illos qui non sūt
de sua iurisdictione. non potest repre
salias cōcedere. pro quo facit. c. inno
tuit. de elect. et. c. ij. s. eo. li. de consti.
Et intelligit illō. c. dñs. qz ciuitas re
quisita vt iusticiam faciat. et negligēs
plecenda est per suum iudicē. et ita
etiā intelligit Jo. de sau. et franc.
ver. de quo per Joh. an. super regula
non debet. de reg. in. in mercl. Dicitur
tamen Arch pot procedere fm Sui
donez quando nullus reperitur supe
rior qui de ciuitate aut dño negligē
te. iusticiam faciat. quod tamen raro
contingit. cuz ex tali defectu iudex ec
clesiasticus possit adiri fm euz. de q
vide plene per Bar. in tract. represal
iarum in. iij. pñcipali qōne in scdo
dubio.

Secunda ¶ Debitum suū
non fuit obligatus ratione represali
arum consecutus. in foro conscientie
non est tutus probatur hic in tex. f. 3

Sui. et Arch. nam illud est male ab
latum vt hic patet. ergo debz restitui
alias recipiens non potest saluari vt
in regula peccatum. f. de regl. iur. de q
plenus. per Jo. an. allegl. regula non
debet quis. f. de regl. iur.

Ultima ¶ Concedēs vel
extendens re
presalias contra clericos. aut ipsorū
bona. punitur pena hic prenta. Pro
batur hic in tex. et patet ex hoc qz dis
ferentia est inter concedere et extēde
re represalias. de quo dic vt hic i gl.
verbi extendi. Et qz hec pena etiā lo
cum habz in concedente. aut extendē
te represalias ad bona clericorū. licet
in versi. illi antez. nihil dicatur de bo
nis. patet qz hic prohibent cōcedi re
presalie. aut extendi contra personas
ecclesiasticas. aut bona. ergo contra
rium faciens debet pati penam huius
.c. Et quia est satis. contra personas
extendunt qñ ad bona extendunt Et
fm doct. mensis d quo loquitur tex
currit de momento ad momentū si
cut tempus interponende appellatio
nis. c. qz ad consultationez. s. de re iu
di. Quid autem si clericus fuit cap?
infra mensem 7 diuissus. vide hic in
gl. ff.

De penis.

omana ec

clesia statuit qz archi
epūs qñ prouintia vi
sitat. aut pccatorū pūn
ciale pūocat. pū pūni
re illos qz sibi. sue familie. aut nuncijs
ppter ea missis iniuriant si offensa sit
notoria. et per eaz sua impediāt iuris
dictio. alias id nō pū. nisi aliud ei tri

Sūmariū et Conclusiones sexti

busat consuetudo. hodie autē iure no
no p̄t punire quilibz manifestas of
fensas sibi ⁊ suis illatas cū sua iuris
dictōe vtitur. etiam si ex talib⁹ offen
sis sua iurisdictō nō impeditur. Hoc
dicit.

Exter elicit tal' conclusio. Po
test archieps p̄ totaz
p̄uincia punire sibi vel suis iniuriam
et dū vtit iurisdictōne debita. dū tū
offēsa fuerit notoria ⁊ manifesta. Pro
batur hic in sibi etiā. qd̄ verū etiam
si per illam iniuriam nō impediatur
iurisdictio epi qd̄ p̄cedit hic specialit̄
papa. Nō ob. hic v̄h. si hac occasiōe
vbi requirit q̄ ex iniuria illata impe
ditur iurisdictio archiepi. q̄ sibi pa
pa ius vetus declarat. sed postea in
sibi ius nouū statuit. et licz Hosti.
miratur d̄ hoc q̄ primū dictū huius
ter. statim corrigitur. p̄ secundum tū
dicit Jo. an. q̄ ex hoc nō d̄ turbari
ppapa in se fecit p̄nūciādo p̄mo inf̄
pres de iure qd̄ tūc erat. et sc̄do ex in
sta cā nouū ius statuēdo qd̄ vet⁹ am
pliat. s̄c̄. i. c. ad pet̄itōez. s̄. de accusa.
⁊. c. ex p̄te d̄ p̄el. p̄b̄. ⁊ fm Hosti. hoc
fecit Inno. papa in hac dec. vt scia
m⁹ q̄ si i suis. g. inueniant̄ d̄ria sciam⁹
posteriori dicto seu opiniōi standū
⁊ hoc nota p̄ sc̄ptis Inno. qd̄ v̄p̄ d̄
cit dom̄. nisi cū p̄ores opiones iuuā
tur meliorib⁹ rōib⁹. qz tūc illis stare
t̄. d̄. ca. ego solus. ⁊ quō h̄ ar̄ep̄us
p̄t eē iudex i cā p̄pa. ⁊ an illud sit lic̄
tū. vide h̄ i. g. vbi punire. ⁊ plene h̄ p̄
Dom̄. q̄ de papa incipit ⁊ descenden
do de singul' p̄lat̄is ⁊ iudicibz illō p̄
seq̄tur. ⁊ vide p̄an. i. c. cū venisset. d̄ in
di. Et q̄ h̄ d̄ p̄cedē text. qn̄ iniuria
ē notoria. Ideo ē fm Jo. mona. ne
ar̄ep̄s regulariter p̄bitus exercē iuris
dictōem i subditos suffraganeoz iur

ta nō. i. c. pastoral. s̄. de offi. oz. vale
at hoc p̄textu i om̄i cāu iurisdictōne
vsurpare. Et intellige idē qd̄ h̄ d̄ in
q̄libet epo etiā inferiore iurisdictōez
habente a fortiori cū illi ordinariāz
h̄nt regularit̄ fm Hosti. ⁊ ber. tenuit
contrarium.

degradatio ver

balis clerici in sacris ordinib⁹
bus p̄stituti debz fieri a proprio epo
assistente sibi certo epozū numero a
canonibus diffinito. quibz in mino
ribus ordinibus cōstitutus possit de
gradari a solo ip̄o epo. Actualis au
tez degradatio clerici fit ad instar ex
actorationis militis secularis. cui pri
mo militaria auferuntur insignia. et
tunc a castris reijcitur. p̄uilegio et
consortio militari exutus Ita cleric⁹
degradandus debet indni sacris ves
tibus acti i officio suo deberet solē
niter ministrare. Cui ep̄s su⁹ singula
tam vestes q̄ alia que sibi in ordina
tione fuerunt collata auferat. incipi
endo ab illo ornamento quod sibi vt
rimo collatum fuerat. et procedendo
gradatim vsqz ad primam vestem in
collatione prime tonsure eidez colla
ta. Et radatur tunc caput. ne aliqd̄
vestigium in eo clericatus remaneat
Et potest ep̄s in abstractiōne huius
modi ornamentozū ad terrorem vel
verbis aliquibus oppositis illis quib⁹
bus vtit tempore ordinationis. et in
ablatione vltimi pōt dicere auctori
tate dei omnipotentis tibi habitum
clericalem auferimus. ⁊ te deponim⁹
degradamus. et exuimus omni ordi
ne et p̄uilegio clericali. Hoc dicit.
Prima cō. Degradatio
depositio ab ordine clericoz in sacrl.

De penis

psistentorū fieri d; a pprio epō. cū tñ
assistētia alioz. Probat h in pncipi
pio. Et quot dñt assistē et dē vide h i
glo. ij. qz sex in depositiōe p̄sbi. tres i
depositiōe diaconi ⁊ subdiaconi. nec
d; p̄putari in hoc nūero epoz epus
p̄p̄. qd̄ p̄bat tex. dum dicit a pprio
epō sibi assistēte certo nūero x. Assi
stūt autē isti ep̄i deponenti. nō tñ vt
assessores quoz ē psulere solū vt in. l.
fi. c. de assesso. S; assunt vt iudices
quoz etiā ē sniare Probat in. c. i. xv
q. vij. et. c. epus. ij. c. cā. ⁊. q. i. vbi dicit
tales cās sinodali iudicio oportz dis
finiri facit. c. non p̄t. s. de re iudi. fm
Bom. ⁊ ita h tex. d; intelligi de tali
assistētia de q̄ iura antiq̄ disponūt
fm eū An at i actuali seu reali degra
datiōe de q̄ in s. actualis i. e. requiratur
ista assistētia. Dic q̄ non p̄ tex. in s.
cleric? i. e. q̄ nihil dicit de assistētia. ⁊
t; spe. ti. d̄ accusa. s. cdo libro. v. Et ē
nōndū q̄ actuali de gradatō executō ē
ybalis de gradatōnis ⁊ executio snie
nō requirit illā epoz assistētia quales
requirit platō snie. et hoc tenz Jo. an.
hic. Dicit tñ q̄ de psuetudine genera
li ep̄i audiūt cū suo capitulo. ⁊ qñqz
soli cās crimiales clericoz suoz p̄ q̄
bus debet depositō non adiūcto sibi
hoc numero epoz qñ nō p̄cedit ad
actualē de gradatōem. ⁊ eos p̄ictos
ant p̄fessos puniunt. facit p̄ hac psue
tudine. c. fi. d̄ cele. missa. c. non est. e. li.
de psue. ⁊. c. l. z. e. li. de offi. vica. c. at fi.
⁊. c. cū non ab hoie. s. de iudi. Itē dī
cūt hic doc. q̄ absens possit deponi
verbaliter si p̄tūmācī ē absens. nota
tur in. c. veritatis de do. et p̄tū. et. iij.
q. ix. in summa. s; actualitē nō. etiā si p̄
curator su? sit p̄s p̄ regulā legis. de
q̄ in. c. veniēs. s. de accusa. q̄ vbi p̄ca
non potest imponi absentī nō potest

pcedi p̄ pcuratozem.

Secunda In de grada
tōe clerici in
minozib? ordinibus psituti sufficit
inīa pp̄ij ip̄i ep̄i. Probat h in vfi.
quanq̄. Ex quo p̄ q̄ cleric? in mino
ribus psituti p̄t. p̄ crimine de grada
ri. Et p̄bat etiā in. c. cū nō ab hoie. s.
de iudi. Secdo p̄z ex hoc q̄ maior so
lennitas requirit in de gradatōe eius q̄
est in maiori ordine psituti? An autē
elcūs psfirmat? nondū pssecrat? p̄t de
gradari clericū. Dic q̄ non. de quo p̄
doc. i. c. trāmissā. s. de elec. ⁊ h p̄ doc.

Ultima Degradatio
clericā actuali
lis sit ad instar militis armate milia
cie ex auctoratōis Probat hic i s. ac
tualis. Ex quo p̄ q̄ validū est argu
mentū de militia armata ad celestem
seu clericā. et nō ex textu p̄acticam
deponēdi militē secularē et p̄acticā
suandā in depositiōe clericoz. et est
plana ex tex. An autē sacerdos de gra
datus retinet p̄uilegiū ca. si q̄s suadē
te. xvij. q. iij. g. fi. hic t; q̄ nō. Cōficēt
tñ verū sacramentuz eucharistie fm
archi. hic post sanctū tho. et Inno. ⁊
Hosti. in. c. ij. s. de cle. ex. minis. quāqz
hic. g. fi. videt sentire p̄tra. et rō diuer
sitas est. q̄ p̄tās psficiendī nō depen
det a bonitate sacerdotis s; ab ordie
s; de gradat? ordinē retinet et caracte
rē q̄ imp̄mīt an ab ipso deo. nec p̄ ho
minē p̄t auferri p̄uilegiū quod a iure
positio datū ē clerico faciliē tolli p̄t
vñ in inultis casib? auferi etiā nō de
gradato. vt p̄z supra. e. li. de biga. c. i
Et hec ē cōis opi. ex quo patet q̄ si
de gradat? p̄ papā restituerēt de no
uo nō ordinaret q̄uis insignia abla
ta eidē restitui deberēt Itē p̄z q̄ p̄u
legiū clericale nō est p̄cessū characteri

Sūmariū et Conclusiones sexti

clericali quod voluit hic glo. fi.

Namuis ad

custodiā reor et nō ad penā
carcer sit deputat? p̄t tñ ep̄s aut ali?
ordinarius clericos suos de crimini
bus p̄fessos vel cōuictos si circūstan
tie id exigant damnare ad penā car
ceris in p̄petuū vel ad tps. hoc dicit

Ex tex elicif tal' conclusio. Quā
nili sit deputatus ad custodiā. p̄t tñ
de iure canonico dānari q̄s ad p̄pet
uum. vel ad tps ad carceris penam
Probat hic in tex. et ad p̄mā partez
alle. g. ij. Et licz monasteriū ponat p̄
carcere xxvij. q. i. c. ij. Tñ putat arch.
hic tex. directe intelligendū de vero
carcere quē etiā clerici habere p̄nt z
ecclā. vt in. c. inq̄stōis. si. de hereti. s.
c. li. et cle. p̄mā. s. sane de hereti. Et d̄z
q̄s damnat? ad p̄petuos carceres p̄
ecclā. q̄n p̄ sniam damnat q̄s inclu
dēdus ad tps vite sue pane doloris
z aq̄ angustie sustentād? vt in. c. noui
mus. s. de ver. sig. et sentit hic. g. vbi
in p̄petuū. qd̄ vez q̄n p̄ delicto con
dēnat? q̄s ad carceres. qz si super cō
tumacia intelligeret ad tps p̄dēnat?
p̄ tex. in. c. ex lris. s. de p̄sti. fm Jo. an.
z Jo. de fau. Et rō quare ius canoni
cū p̄misit penā carceris fuit fm Jo.
mo. z archi. qz de nō vult mortē pec
catoris s̄ magis vt cōuertat z viuat
ezechie. xvij. et in auc. vt non lux ho.
cōtra na. in prin. coll. v. s̄ iura civilia
loco carceris infligunt penā mortis.
vt hic i glo. ij. mitius ergo agūt hoc
casu iura canonica. Et si dicat. nō de
bemus vti re ad aliū finē q̄ sit ordi

nata p̄ glo. in. c. tertio. s. de app. Dic
fm Job. de fau. illud vez q̄n id esset
contra naturam illius rei. s̄ quādo
est p̄ter naturam rei possumus bene
vti vt hic.

Bicunqz ali

quis dānat a iure vel ab ho
mine cū suis filijs z posteris vsqz ad
tertiā generatōem nō afficiūtur aliq̄
pena descendētes p̄ lineā femininam
nisi aliud sit in iuris vel hoīs. senten
tia expressum. hoc dicit.

Ex tex elicif talis conclusio.
Pena alicui cum suis
posteris imposta ab homie vel a iu
re non extenditur ad posteros linee
feminine Probat hic in tex. et gl.
ij. dat rationem tex. Fallit hec cōclu
sio quando aliud in sententia expris
mitur vt hic in si. patet iuncta. g. si. z
patet hic qz regulariter appellatione
posterorum in materia penali nō ve
niant descendētes ex linea feminina
Et hoc vez etiā si simpliciter sine de
terminatione quota numeri posteris
tas alicuius damnetur fm Job. an.
Sed tunc quo ad quartū graduz in
cludantur descendentes in pena pos
tius pontificis decisione q̄ doctorū
determinatione eget fm Jo. an. z Do
mi. Quid autem si pena imponit ali
cui et sue cognationi vsqz ad certum
gradum an collaterales includātur.
Barfi. disputant et dicit. qz si querit
an collaterales debuerūt puniri. Et
dicendum qz cum nec puniantur in
crimine lese maiestatis. l. si quis in
militibus vi. q. ij. et iura vulgaris q̄

De penis

restringunt penas ad auctores suos
Si queritur an papa potuit punire
collaterales. et dicendum q̄ sic ex ple
nitudine potestatis facit. c. i. sup. e. li.
de scisma. et. c. 7. p. xi. in. scetex

Elisis recor

dationis honorij tertij ve
stigijs inherens bonifacius insequens
percutientes aut capientes cardina
lem romane ecclesie. et consocios ip
sorum aut ad id dantes consilijs vel
favorem id fieri mandantes vel rati
habentes aut predicta facientem re
ceptantes et defensantes dicit esse re
os criminis lese maiestatis infames
diffidatos et bannitos intestabiles
active et passive et incapaces alicui
successionis. etiam ab intestato et vult
eorum edificia dari in ruinas ut nec
reparentur tempore aliquo nec ali
quis eis solvat debita aut responde
at in iudicio. et omnia bona eorum
applicentur fisco. et eis priventur suc
cedentes ab intestato. et omnibus feu
dis beneficijs et alijs que tenent a q̄
buscunq; ecclesijs sunt ipso iure pri
vati. et de eis per ecclesiarum reccto
res potest disponi et filij eorum et ne
potes ipso iure privati sunt omnib
beneficijs. etiam si sit dignitas episco
palis nec possunt pmoveri ad aliquem
honorem vel dignitatem ecclesiasti
cam vel secularem. nec possunt esse no
tarij testes in iudicio aut in aliquo
officio publico. adempta spe dispen
sationis super premisorum aliquo.
Item insecutores et alij prenomina
ti sunt ipso facto excommunicati. si

cut manus violentas iniiciens et per
omnia loca in quibus delictum est
perpetratum debet singulis diebus
dominicis et festiuis pulsatis campa
nis et accensis candelis excommuni
cati publice nunciari. nec possunt ex
cepto mortis articulo ab alio q̄ p
papam absolui. et anteq̄ absolvatur
debet idonee cauere q̄ pene impo
nende parebunt et domino auxilian
te peragant. et nudi diebus festiuis
ferulas in manibus habentes per ec
clesias principales illius loci et vicis
simum incedant cum quibus per eas
dem ecclesias sustigentur et postmo
dum ultra mare triennio penitenti
am peragant. postea iniurias suas et
suorum prosequi et debita postmo
dum contracta repetitio eis non de
bet denegari nudum consilium aut
simplicem favorem in premissis pre
bentes. fin quod excessus exigit de
bet puniri per iudices et poterit pro
pter enormitatem flagicij. etiam ad
collaterales fratres et nepotes et pro
nepotes extendere penas in hac con
stitutione contentas. Hoc dicit vsq;
ad. p. premissis.

Prima conclu

sio Lapiens percutiens hostiliter in
sequens cardinalem romane ecclesie
tanq̄ sacrilegus vna cum socio cri
minis dante consilium auxilium aut
favorem obnoxius est multiplici pe
ne. Probatur hic in principio. Pe
na autem percutientis alium quem
cumq; pontificem habetur in clemē
tina prima eodem titulo dicitur au
tem insequi cardinalem hostiliter q̄ in

Sūmariū et Conclusiones sexti

sequitur illi tāq̄ capitalis inimicus hostem. vel quando insequitur publice et manifeste facit. c. de his. l. dis. fm archidiaconū q̄ d̄ capiēte dicit̄ verū est si eū cepit cū effectu. vñ si q̄s insultū ad domū cardinalis fecerit. vñ eū obsedit i domo nō est loc⁹ huic pene si non obsedit eū ad custodiam sed ad verecundiā tm̄ fm archi. all. nō. Innocen. in. c. nūp. de sen. excom. s̄. Quid at̄ sit dare p̄siliū auxiliū a ut opē in delictis habeat in. l. furti. s̄. p̄siliū. ff. de furtis. vbi dicit̄. Consiliū dare videtur q̄ persuad̄ impellit aut instruit p̄silio ad furtū faciendū. Opē fert qui ministeriū atq̄ adiutorium ad surripiedas res p̄bet. fm Jo. mo. 7 arch. facit insti. de ob. que ex delict. nas. s̄. inter dū. et fm Inno. dicitur cōsuluisse delictū. etiā his q̄ oñdit vtilit̄ tatē puenientē ex illo. vt notat in. c. audientia de homicidi. et ex illo cōsilio merito tenet. q̄ fraudulentū. vt i regula nemo ex p̄silio. de re. iuris De socio fauore et defensore. vide gl. in cle. i. e. ti. et vide que dixi in. c. ij. supra e. li. de hereti.

Secunda cō. Potest clericus ppter delictū laici in clericū cōmissi etiā eius descendētes punire suis bonis honorib⁹ et dignitatibus licet non deliquerunt ipsi. Probat̄ hic in. s̄. q̄ si q̄s. et simile habetur in all. c. ij.

Tertia con. Licet regu- lariter insequēs et vibrās clericū excoīcat⁹ non sit si eū non pcurat. tñ excoīcatōnem incurrit hostiliter insequēs cardiales quīs i eū man⁹ violētās nō iniiciat. Prima pars pbatur p glo. in. c. si q̄s pulsat⁹ d̄ pe. dis. i. et tenz archi. xvij. q.

iiij. c. sicut secunda pars hic in sp̄nti et est casus specialis.

Ultima con. Ponens simpliciter penā danti cōsiliū vel fauorem nō intelligitur de nudo cōsilio vel fauore. Probat̄ in. s̄. illud. et ē bñ notandū. Est aut̄ nudus fauor q̄ nil adijcit ad delictū. sed nihilomin⁹ delictū esset factū. vt si cōsultat post insecutōem vt insecutor sibi caueat tal⁹ peccat. s̄ non tantū q̄ cōprehēdatur sub primo membro tex. Idē in eo q̄ scit delictū faciendū. et non indicat ad quod tenetur vt supra de fur. c. q̄ cū fure. vel dicit ad aliū. placet mihi hoc delictū. Alius ē fauor adijciens. et ē qñ quis p̄stat opem aut auxiliū et sic prestat aliquid ad delictum forte accommodat arma insecutib⁹ cardinalem. et de tali loquitur prin. tex. de quo etiā vide in cle. prima. e. ti. in glosa

Premissis annectit papa q̄ si aliquis clericos vel religiosos familiares Cardinalium aut Pape insequitur modo dicto. ita puniatur vt pena proportionetur delicto. Occidens autem Cardinalem per se aut per alium vel occisioni causam dās ultra penas predictas sic debet pūiri q̄ magis q̄ vi vere eligat mori. et nihilominus potestates temporales penis legalib⁹. contra tales possunt vti. nam nemo posset esse tur⁹ si romane ecclesie cardinales et eius filij speciales predictis subijcerentur piculis. vnde etiā vult q̄ p̄cipes seclares hāc p̄stōem faciāt obseruari alias tā ipi q̄ ipoz officiales infra menses a tēpore quo

De penis

predictorum habent noticiam incur-
runt sententiam excommunicatōnis
et ciuitas quecumq; preter urbem ro-
manam que talia presumentibus de-
derit consilium. auxilium vel fauorē
aut eos infra menses iuxta facultatē
condigne non punit. pontificali et sa-
cerdotali dignitate eo ipso est priua-
ta. et ipso iure interdicta. Hoc dicit.

Prima con. In iuri-
tes fami-
liaribus cardinaliū aut pape. debet sibi
iugari pene debite. Probatur hic in
princip. Et intellige de familiarib;
clericis et religiosis ipsorum. non autē in
laicis seruitoribus eorum. quia rex. de
eis non loquitur. Et qui dicunt famili-
ares. vide in. c. si. de verb. sig. Et p;
hic q; familia non gaudet privilegio
dñi. de quo in. c. licet. s. eo. li. de pūle.
vbi in ij^o rñso gaudet familia eodem
privilegio cū dño. Et dicit q; ibi agit
de re fauorabili. hic de pena odiosa.
Item ibi alias privilegium esset inu-
tile. secus hic

Secunda con. Equae puniuntur
Cardina-
lem romane ecclesie occidētes et occi-
sioni causam prebentes. Probatur h
in. s. si quis. quod verum est causa pro-
xima. vt in dante opem aut consiliū
occisioni. c. de cetero. de homicidio.
secus si remotam dedisset. c. exhibita
s. de homicidio. Item propter penas
isti dicuntur speculū vindicte. qz sicut
nos speculamur i speculo sic speculā-
do penā istoz retrahimur ab offēsa
simili. s. e. li. de homici. p. hūani et oc-
cisorib; p̄broz inferioroz et mōchorū
dicit vt hētur xvij. q. iij. si q̄s deiceps.
7. c. p̄broz. 7. c. q̄ occiderit de pcutiē-
te capiēte aut insequēte ep̄m vi. i. cle.
si quis suadente. e. ti. de penis.

Tertia con. Non cessat
pena legal-
licz delinques passus sit penā cano-
nicā criminis. Probatur hic in. s. per hoc
vñ. p. eodem delicto pnt plures pene
imponi. qd̄ vez qm̄ ē enorme nec q̄li-
bet pena p se sufficit. de q̄ i. c. at si cle-
rici. s. de iudi. fm̄ Jo. an. 7. facit qd̄ li-
cet statutū loci ipōit penā p delicto
m̄ nō videt sublata pena iuris impo-
sita p eodē delicto. de quo p. Ly. in. l.
qui sepulcro i. si. l. de sepult. viol.

Quarta cō. Si has pe-
nas nō fece-
rit obseruari iudex secularis puniē cū
suis officialib; Probatur h in. s. q̄ ppter
7 nisi id infra mēsez fecerit taz ip̄e q̄
eius officialis incurrit excoīcatōem
vt in eodē s. p̄mo. et sic ppter delictū
dñi officiales eius puniuntur etiā pe-
na excoīcatōis. s. hoc ē idō fm̄ archi-
di. q; debebāt inforzare dñm ad id
qd̄ incubebat p ca. erroz. lxxvi. dif.
et qz id neglexerūt puniuntur ob p̄pū
delictū. 7 sic nō obstat p̄trariū qd̄ for-
mari possz de regula nō d̄z. de re. iu-
ris. p qd̄ videt q; si officialis fecit qd̄
poterat nō ligat. et currit iste mensis
a tpe noticie p̄dicti delicti aut p sci-
cusatorem aut p denūciatōem seu fa-
mā fm̄ archi. et postmodū p̄putatur
de momēto ad momentum. de quo
hic per eum.

Altima. Civitas i p̄di-
cis delinqs
dando consilium auxilium aut fauo-
rem priuatur pontificali et sacerdo-
tali dignitate preter urbem. Probatur
hic in si. et sic episcopus in tali loco
non potest exercere officium suū epi-
scopale. et priuatur iure suo sine culpa
sua. s. non sine causa. An at in dioceſi
officiū exercere potest. vide hic Jo.

Sūmariū et Conclusiones sexti

an. post Arch. et vbi diocesis non est sub coercionē ciuitatis est minus dubium. de quo hic late per Bom. Præ ex isto q̄ tota ciuitas vñ vniuersitas potest delinquere. quod verum quando omnes de vniuersitate collegialiter. et vt cōmune. vel vt rectores ciuitatis illicitū; aliquid agunt. aut q̄ incumbit facere negligunt. facit. l. In bemus. c. de sacrosan. eccl. l. aliud q̄ refertur. ff. de regl. iu. et per doct. in. c. i. s. de do. et p̄m. Unde hic ciuitas non debz capi pro hoibus ciuitatis quia si singulares delinquit. s. est p̄uulsum. Hic autē quando ciuitas aut cōitas delinquit. Quare aut vrb̄ romana excipitur vide in gl. si.

De penitentis 7 remissionibus

Romana ec-
clesia prohibet ne archieps. questoribus fabrice sue ecclē det potestatem citandi s̄ditos suffraganeoz sue prouintie q̄ eis resistunt. aut nolunt obedire. possūt tñ archiepi omnes christifideles ad benignam receptionem et subuentionem faciendam fabrice charitatiue monere. Item in indulgentis cōcedendis non debet archieps numerum statutum in. c. cum ex eo. in si. s. e. et extēdere. Hoc dicit

Prima Potest archiepiscopus pro subsidio fabrice sue ecclesie per totam suam prouintiam questores mittere. Probatur hic in prin. et quis sit officium istoz questorum habuim? in. c.

vt officium q̄ compescendi. s. eo. li. de bere. et in. c. cum ex eo. s. eo. et cle. ii. s. eo. titu.

Secūda con- Potest archiepiscopus ad subuentionem faciendam subditos monere. sed questoribus potestatem citandi eis resistentibus aut non parentibus non potest cōcedere. Probatur hic in prima parte tex. 7 ratio huius est fm̄ Hosti. quia contribuere ad opus fabrice est opus pietatis et misericordie. lxxvi. dist. c. non satis. Et licet ad principes et religiosos spectat ecclesias restaurare. lxxvi. dist. c. fin. tamen ad hoc nemo est astringendus. Sunt enim ab initio vota gratuita. vt in. c. magne. s. eo. de vot. Nec ob. c. si. de his que fi. s. ma. part. ca. quia illud de his quozū principaliter interest. et qui ad id tenent. scilicet de canonicis cathedralis ecclesie. Itē quando maior pars capituli p̄sentit. illos bene compellit ep̄s. quia ei immedie te subsunt. Secus in cāu nostro. de q̄ ibi per Jo. an. Ratio autē scdē partis conclusionis est quia regulariter archieps nō habet iurisdictionem in prouintia. c. pastoralis. sup̄ de off. oz Item quia in hac materia non habz iuris executionem. sed solam monitionem et exhortationem. vnde cancellaria hoc casu non concedit compulsozias fm̄ Host. et ideo nec alteri. scz questori potest archiepus ista concedere. quia nihil dat. c. q̄ autem. supra de iurepa. fm̄ Hosti. Joh. mo. et doct. Possēt tamen suffraganeos et eozum officiales punire et citare si resisterent questoribus fabrice ecclesie metropolitane fm̄ Hostiensis quia alias hec potestas mittēdi questores. et p̄cedēdi indulgentias eis penes

De penitentijs et remissionibus

Archiepiscopum illusoria facit. c. i. s. e. li. de offi. vica. et sequitur Boni. No ob. huc tex. c. i. s. ti. pr. q. illo loquitur qm dicitur suffraganeorum impedire nuncios archiepiscopi in his in quibus competit ei iurisdicção contentiosa. vel quasi iste tex. in his in quibus habet solam charitativam exhortationem ut dicitur

Ultima con. In concessis indulgentijs non debet archiepiscopus excedere statutum generalis concilij. Probat huc in s. fi. facit. c. fi. in fine. et illud concilium habetur. s. eo. c. cum ex eo. s. ad hec. Et ibi dicitur q. in dedicatione ecclesie non possunt episcopi dare ultra unum annum indulgentiarum in anniversario et alijs actibus non plus q. quadraginta dies. Et sic per illud tex. patet q. episcopi concedere possunt indulgentias. Idem possunt archiepiscopi ut hic patet. Idem potest legatus notatur in. c. si sup. de off. lega. semper tamen suis subditis. Non subditi tamen illis uti possunt de licentia suorum prelatorum. de quo in. c. q. autem. supra eo. 7. eo. c. fi. An autem electus 7 confirmatus non tamen consecratus potest concedere indulgentias. tractatur in. c. accessibus. supra de excessibus. prelati. et ibi Caspar calderi. tenet q. sic. etiam si non sit presbyter. quia istud pertinet ad clauem iurisdictionis quam iste habet. c. transmissam. supra de elec. ideo ibi Panoz. Idez Tho. in quarto sententiarum. dist. xx. q. iij. ar. iij. fm Boni. 7 facit quia talis in foro contentioso absolvere potest ab excommunicatione de. c. sede vacante. Item abbatibus 7 alijs prelatibus inferioribus. dicitur q. omnes q. non possunt indulgentias con-

cedere. qz non reperit eis concessum. nec alii q. s. pt thesauri eccle. dispensare nisi papa. et ille cui id p. papaz repit concessum. Et tenet Pan. in cle. i. de here. 7 doct. in dicto. c. accessibus. Nec ob. q. capitulum sede vacante succedit in his que sunt iurisdictionis quia non in omnibus his succedit ut patet in depositione clericorum. abbatum. collatione prebendarum. c. vno. sup. eo. li. ne se. vac. Et sic nec in concessione indulgentiarum. de quo latius in dicto. c. accessibus.

Episcopus

subdito suo dat licentiam eligendi confessores. non potest confessor a tali electus in casibus reservatis episcopo absolvere confitentem. Non valet etiam aliqua consuetudo q. aliquis possit eligere sibi confessorem qui absolvendi aut ligandi eum habeat potestatem preter sui superioris licentiam. Hoc dicitur

Prima con. Potest episcopus sibi subdito dare licentiam eligendi confessorem. Probat huc in pnc. 7 an inferior episcopo hanc licentiam suo subdito dare potest. vide hic in g. i. que tenet q. sic. Item tenet etiam q. episcopus omnibus de diocesi hanc licentiam dare potest. etiam si alij habeant specialem sacerdotem curatum quo etiam tenet Boni. quia quilibet dicitur episcopi parochianus. x. q. i. precipimus. et. c. fi. supra de ferl. No autem posset eam dare vicarius episcopi generalis. fm Arch. An autem hec licentia consumatur unica electione Job. an. remittit ad notata in. c. non potest. supra eo. li. de prebendis per que dicendum q. utile est q. ex-

Sūmariū et Conclusiones sexti

p̄matur in licentia q̄ quotienscunq̄
voluerit possit eligere

Secunda ¶ Habens ab
episcopo licentiam eligendi confessorum debet
eligere personam idoneam. nec tamē
habet talis in casibus reservatis
episcopo aliquam potestatem.
Probatur hic in p̄ma parte et rō huius
patet in textu et idē dicendū est si
ep̄s dedit sacerdoti generalē licentiā
de audiendis p̄fessionib⁹ suoz subdi
toz fm̄ Jo. an. q̄ eadē est rō et p̄bat̄
in cle. dudū. statum⁹. v̄. p̄. h̄m̄ oī s̄
sepul. H̄ns autē h̄m̄ oī licentiā eligen
di p̄fessorē d̄z eligere idoneū. et quis
sit idone⁹ vide hic glo. verbi idoneā
cui adde glo. in cle. p̄na de p̄uile. sup
verbo speciali q̄ tenet etiā requiri q̄
sic electus habeat exercitiū sue potes
tatis. id est curam aiarum. Ibi t̄m te
net panoz. post hosti. in summa ti. eo
dem. s̄. cui. q̄ etiam simplex sacerdos
hoc casu censetur idone⁹. q̄ talis ha
bet p̄tatem p̄ se et materiā subiectam
quā habens licentiā h̄m̄ oī eū eligit. et
sic nihil euz impedit. qui autē sunt ca
sus reservati ep̄is vide h̄ in glo. v̄bi
reservata. ad quā solet quotidie fieri
remissio et p̄ guil. de mon. lau. in cle.
dudum. de sepul. sup verbo concessa
q̄ dat versus Qui facit incestū deflo
rans aut homicida. Sacrilegus pa
trū p̄cussor aut sodomita. Transgressor
voti. piurus. sortileg⁹. Sic m̄tita
fides. faciēs incēdia. plis opp̄ssor
blasphem⁹. heretic⁹. oīs adulter. Pō
tificē sup his semp̄ detēt⁹ adibit. Et
ibi d̄c dicit sup verbo absolutōnis q̄
de istis casib⁹ nō p̄t dari certa reglā.
q̄ dependent ex statutis ep̄oz et con
suetudinibus q̄s etiā tenet Jo. an. in
summa p̄fessionali. li. iij. ti. xxxvij. De

casibus papalibus vide Inno. in. c.
nup sup v̄bo sp̄aliter. s̄. de sen. ex. v̄bi
ponit quinq̄. p̄m⁹ est in ca. si q̄s suas
dente xvij. q̄. iij. secundus in p̄fractore
ecclē. c. p̄quest⁹ s̄ de sen. ex. tercius in
eo qui falsificavit literas pape. c. du
ra. in fi. de cri. fal. quartus in eo qui
communicat excommunicato a pa
pa in crimine damnato. c. inquisitio
in. supra de sen. excommuni. quintus
in incendiario ecclesiarum. c. tua. su
pra de sen. excom.

Ultima ¶ Non potest
cunq̄ consuetudine ut quis sine supe
rioris licentia possit confessorum eli
gere. Probatur hic in. s̄. fi. et intellige
de eo qui possit eum solvere et ligare
ut hic in glo. si. et triplicē rōez hui⁹ cō
clusionis ponit hic glo. verbi consue
tudo. quibus addit Bon. aliaz quia
dicitur proverbiorum xxvij. de p̄s
lato. Agnosce diligenter faciem peco
ris tui. sed hanc agnitionem impedi
ret hec consuetudo. igitur non valet
Nec sufficeret hoc casu p̄suetudo cu
ius inicij non est memoria q̄s p̄bat
negativa tex. v̄bi n̄lta quoq̄ fm̄ Bon.
mi. Sed quid tūc de sacerdotibus q̄
sibi eligunt confessorum et sibi inuis
cem confitentur. Tex. hic facit cōtra
eos. ad idem. c. si. supra. e. v̄bi aliqui
privilegiantur in electione confesso
ris. nec alij super hoc sunt privilegia
ti fm̄ Hosti. in. c. conquerete de offi.
ordi. vnde debent confiteri sacerdo
tes penitentiario episcopi aut episco
po fm̄ abbatem in. c. si. supra. e. ti. for
te satis possz dici q̄ de tacita tolerā
tia episcoporum et scientia videatur
eis data licentia eligendi confessorē
ar. nōz in. c. veniens de filijs p̄sbi. et
c. fraternitati de scismati.

De sētētia excoīcationis

Indulgentie ab

vno vel pluribus in dedicatione ec-
clesie aut alio pio actu cōcesse vires
non obtinent si statutum. c. cuz ex eo
Sed hoc supra. e. ti. excedunt. hoc di-
cit.

Exter elicitur talis conclu-
sio Sine ab vno siue
a pluribus episcopis concedatur in-
dulgentie non possunt consiliū gene-
rale quod habetur supra. e. c. cum ex
eo excedere. Probat hie in ter. fa-
cit. c. i. supra. e. ti. et li. Ex quo patz q
tantū valet indulgētia data ab vno
episcopo q̄tum data a pluribus. etis
am successoribus eiusde dignitatis
nec plus valet secunda q̄ prima. Et
hoc facit papalis restrictio que hoc
facere potuit primo. quia omnes in-
feriores habent potestātē ab eo spē
autem a solo deo. ca. i. xc. dist. Item
hoc potuit ratione iurisdicōis quā
habet in omnes ca. in nouo xxi. dist.
et habuit iustam causam hoc facien-
di propter abusum episcopozum. ut
notat Inno. in alle. c. cuz ab eo. Das-
bant enim episcopi in alienis dioce-
sibus indulgentias sub spe ratifica-
tionis episcopozum ipsozum locorū.
Et dicit Jo. an. q̄ quandoq̄ om-
nium episcopozum qui haberi pote-
rant in curia recipiebātur sigilla. Nā
ipse vidit. xx. sigilla in vna litera. et
postea predicabatur tot ānos indul-
gentiarū esse datos quot sigilla sibi
habebantur. quibus fraudibus per
hanc decretalem obuiatur. Sed cuz
adhuc hodie contrariū sepe fiat cuz
plures episcopi dent indulgētiās ad
vnum casum quilibet vsq̄ ad nume-
rū in alle. c. cum ex eo statutum. Nā
quid valent saltem pro numero die-

rum q̄ vnus episcopus potest dare?
disputat hie gl. ff. ponēdo duas opi-
niones Et tenet gl. q̄ valent. qd̄ eti-
am tenet Archi. et Henke. Sed q̄ in
nullo valent huiusmodi indulgentie
tenet hie Jo. mo. quam etiam tenet
Cas. caldi. in repetitione. c. nostro s̄
e. ti. per ter. illius. c. dum dicit nō ex-
cedit. per quem ter. episcopozum po-
testas restricta est ad certum numez
in tantum q̄ si excedant illum. pote-
statem non habent. pro quo videtur
hie etiam ter. dum dicit. indulgēti-
as. que excedunt. vires non obtinēt
Nec dicit q̄ non obtinent vires. in
eo q̄ excedunt. sed simpliciter loqui-
tur in toto viciantur. et sunt nullie. et
in hac opinione etiā residet hie Bo-
mi. et est de iure verior. prima tamē
benignior

De snia excom- municationis

Am me- dicinalis sit excoīca

tio nō mōrtis disciplinās 7 nō eradi-
cans dummodo ille in quem lata est
eam non condemnat Statuit q̄ qui
cunq̄ Index excoīcat. sententiā
excoīcatōis in scriptis profe-
rat. causam excoīcatōis in ea expri-
mat. et si requisitus fuerit ab excoīca-
to infra mēse ei exemplū excoīcatōis
ēdat dūmō lris auctētici. requisitō fiat.

Sumariū et Conclusiones sexti

Si quis iudex hanc p̄stitutionem vio-
lat p̄ mēsem ab ingressu ecclē et divi-
nis ē ip̄o facto suspensus p̄ sup̄iores.
Inia h̄mōi debet sine difficultate rela-
tari. et excommunicator ip̄i excom-
municato ī exp̄f̄ 7 ol̄ inesse p̄dēnari
et alias pena arbitraria puniri 7 des-
bent h̄ om̄ia etiāz in inia suspensōis
7 interdicti observari hoc dicit vsq̄
7 caueant

Prima Excommuni-
catio q̄ ē medi-
cina p̄ iudicem ecclesiasticū cū caute-
la 7 p̄videntia ē p̄ferenda. Probat̄
in principio tex. 7 fm̄ Archi. dicitur
excōicatio medicina duplici resp̄ctū
vno modo resp̄ctū p̄ferētis q̄ debet
videre anq̄ excōicet an hec medicina
quā ministrare intendit verisimiliter
p̄futura sit quo ad subditū. vt sic q̄
ad se p̄sequat̄ id quod medentis est
7 corripientis. vt ī tex. dicitur. sic em̄
fecit apostolus excommunicādo om-
nem p̄dōrem in interitum carnis vt
sp̄s eius saluus fiat. xi. q. iij. c. audi.
Sec̄do dicitur medicinalis resp̄ctū
patientis quando eam non p̄temnit
vt hic dicitur. non em̄ euellit seu era-
dicat nec a deo separat excōicatio ip̄-
sa q̄ est pena. c. quo mō. xi. q. iij. cum
c. sequētib̄. h̄ causa p̄pter quaz fer̄ q̄
etiā est radicis extirpanda. alias vt
infern̄ non p̄t. de pe. dif. ij. c. q̄ radix.
vnde est medela anime si paties con-
fusus ex eo q̄ vitari se videt facilius
revertit̄ all. c. audi. 7. c. pia. in prin. s.
e. li. de excep. a p̄trario. excōicatio est
mortalis in quolibet ip̄soz nō recte
se habente. c. ep̄i. xi. q. iij. nā si excōmu-
nicans nō p̄sequitur id qd̄ medētis est
sc̄z vt attendat ea q̄ dei sūt iniusta est
inia ex animo. vt hic in glo. 7 potius
ligat̄ ip̄se q̄ liget. ca. illud plene. ix. q.

ij. vnde dicit Jo. an. thomā dicit. lxxij.
sententiarū dif. viij. articulo si q̄ pla-
tus qui vidit hanc medicinā excom-
municationis etiā iuste lata non p̄-
ficere in subdito sed magis officere.
illam discrete tollere debet. etiā du-
rante contumacia. Cū in quantum
est pena si fertur in inuitum sic aufer-
ri potest per superiores ab inuito fas-
cit. c. i. de re. iuris. non sic in culpa q̄
voluntate contrahitur et sine ea non
tollitur. per que patet q̄ licet regula-
riter non petenti non debet dari ab-
solutio. tamen ex causa id fieri potest
vt patuit quod etiā sentit Inno.
in. c. veniens de testi. et doc. in. c. desu-
deres. supra. e. et. c. significasti. supra
de eo qui dux. in ma. non tamen ab-
solvitur iste a vinculo peccati vt di-
ctum est. quod nō. In patiente etiāz
est mortalis si contemnat et asperna-
tur aut vilipendit eam. talis enim cō-
temptus mortalis est. xi. q. iij. senten-
tia pastoris. et sic intelligitur. c. si ep̄i-
scopi. e. causa et. q. Ubi propter excō-
municationem dicitur q̄s citius mo-
ri. Contemnitur autem excommuni-
catio multis modis. Vno modo pro-
pter accumulātōnem culpe. Secūdo
quando ex certa scientia intrat ecclē-
siam nisi causa predicatōis audien-
de. xxv. dif. c. i. in principio. c. respon-
sio supra. e. Tertio quādo ad valuas
ecclēsie audit diuina. c. permittimus.
supra. e. quo casu etiā clerici patien-
tes puniri debent. cle. i. e. ti. Quarto
si communioni fidelium quam evita-
re potest se ingerit. c. illud supra d̄ cle.
excommuni. ministran. Quinto quā-
do nimis dormit sententia. c. per tu-
as. 7. verum. supra. e. maxime ultra an-
num. xi. q. iij. rursus. 7. c. quicūq̄. fm̄
Jo. an. lxx. c. dilecto. 7. e.

De sētētia excōicationis .

Secunda cō. In sc̄ptl. exp̄ssa cā excōicatio d̄z ferri. et ei⁹ exemplū requisitū d̄z excōicato tradi. Probat̄ h̄ in s̄si quis. ex quo habem⁹ plures solēnitates in hac s̄sia observandas. Nam d̄z ferri in scriptis. et idem in s̄sia diffinitiva. ut h̄ in. g. verbi cām. et sufficit p̄uata scriptura. fm̄ Inno. Sc̄do d̄z in ea exp̄mi cā quia sine cā nemo est excōicandus. et est talis cā p̄tumacia. q̄ pōt surgere ex diuersis alijs causis sp̄alib⁹. ut p̄z in. gl. ver. cām. in pn. Quis tū dicitur quis ab homine etiā p̄ offensa excōicari. d̄ q̄ per. g. in. c. ex parte. s̄. de verbo. sig. et h̄ p̄tumacia d̄z esse manifesta. c. sac̄. cro. supra. e. ti. Et in hoc differt hec s̄sia a diffinitiva. in q̄ non est exp̄mē da cā. c. sicut. supra. d̄ re iudi. et h̄. gl. iij. Solēnitas fm̄ Hosti. q̄ d̄z p̄cedē excōicationem. sc̄z cā iusta non mini ma. c. ep̄ozū. 7 ca. sacerdotum. xi. q. 7. Quarta similiter debz p̄cedere. sc̄lz iustus mor⁹ iudicis. ut h̄c in pn. tex. Quinta etiam d̄z p̄cedē sc̄z monitio canonica. de q̄ in. c. sac̄. supra. e. tit. Et tangit. gl. q̄nta h̄. que dicit. q̄ d̄z esse iusta ex cā ex ordine. et ex animo sunt et due solēnitates q̄ post eaz requiruntur. sc̄z q̄ petenti detur exēpluz infra menses si requirāt p̄ scripturā autenticā. alias locum habent pene hui⁹ tex. et currit hic mensis a die s̄tentie. fm̄. g. verbi requisit⁹. et t̄z Joh. an. in novel. lic̄z Hosti. tenuit et Archidi. q̄ currit post requisitionē. que opinio lic̄z sit eā. tū dicitū. g. p̄fertur ne iudex post plures annos requisit⁹ i hanc penā incidat. ex eo q̄ non s̄p curā habuit ad custodiā hui⁹ sc̄pturē. fm̄ Joh. an. An̄ ar̄ tex. et p̄clusio locū habeant in s̄sia excōicationis p̄

incertā p̄sonam et non noiataz. lata iuxta. c. si sacerdos. supra. de offi. oz. vide hic in. g. verbi cām. q̄ t̄z q̄ sic. et seq̄tur Joh. an. in novel. et est tutū ita seruare. Joh. mō. tū 7 Archi. tenēt nō h̄re locū h̄c tex. et illa opi. est benignior. quia pene s̄nt molliende. c. pene. de pe. dist. 7. et eam approbat pluerudo. q̄re videt̄ posse defēdi. c. leges iij. dist.

Tertia cō. Hui⁹ p̄stōnis violator temerari⁹ ab ingressu ec̄cie et diuinis per mensem vnū est suspens⁹. Probat̄ h̄ i s̄si q̄s. et dicitur violare h̄c p̄stōnē qui ex odio non ex charitate excōicationē tulit. vel nō excōicauit i scrip̄tis. vel cām non exp̄ssit in ea. vel requisit⁹ infra mēse exēplū non tradidit excōicato. fm̄ Archi. Temerari⁹ aut̄ q̄s dicatur. vid̄ hic in. g. singulari in verbo temerari⁹. q̄ dicit h̄c temerariū. q̄ fatue stulte aut negligēte sine cā facit qd̄ p̄hibitū est. et p̄bat Leū quez temere. ff. de iudi. qd̄ nō. q̄ sepe in p̄stōnib⁹ 7 statutis pena imponitur illis q̄ temere violauēnt ea et includūtur etiā tūc illi q̄ dolo contraveniūt. ut h̄c i. e. g. i. fi. Et de effectu suspensionis. de q̄ in textu. Dicit q̄ suspensus a diuinis etiā extra ec̄ciaz diuina celebrās est irregularis. ut h̄ in. g. antepenul. Suspens⁹ aut̄ ab ingressu ec̄cie si extra ec̄ciam in altari viatico celebrat. non est irregularis. si in ec̄cia est irregularis. c. is q̄. 7. e. li. de sen. ex. tenētur tū isti suspēs ad diuina officia dicenda. nō tāq̄ officia tes. s̄z tāq̄ soluentes debitū. fm̄ Joh. mō. alias pena p̄staret eis imunitatē. qd̄ esse non d̄z. l. relegatoruz. ff. de interdici. et rele. Itē quia h̄ suspensio ad temp⁹ determinatum limitat̄

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

non eget alia absolutione. vt hic in
g. de quo. g. in. cle. j. de deci.

Quarta cō. ^{Excōicatio} nem iniuste
lataz dz supior sine difficultate aliq
relaxaret excōicatore taz in expēsis
q̄ interesse p̄denare. Probat̄ h i. s.
supior. Et q̄ patēt due alie p̄ ene ex
cōicatoris iniuste. Differunt em̄ ex
pense 7 interesse. vt p̄batur i. c. i. nra
supra. de iniuri. 7. gl. in. c. si canonici.
supra. de offi. oz. Et sufficit hec p̄ba
ri p̄ iuramentū cum surgāt ex molesti
cio fm̄ Hosti. et Jo. mō. q̄ remittit
ad nō. in. c. dilecti. supra. de fo. p̄petē.
Ultra p̄missa punitur etiam talis ex
cōicator pena arbitraria. vt p̄z i tex.
Sūt 7 alie. de quib⁹ in. c. statum⁹. j.
e. ti. et. c. cū eterni. sup. e. li. de re iudi.
et ideo multis penis affligitur excōi
cator. quia in multis delinquit. c. cū
eterni. alle. Et qd̄ hic dicit̄ de supior
re. intellige d̄ q̄cūqz. q̄ tū imediate p̄
est excōicatori. fm̄ Hosti. secus si me
diate. c. romana. p̄mo r̄iso. j. e. ti. Itē
ista relaxatio fieri dz p̄ supiorē sine
difficultate. de q̄ in. gl. verbi difficul
tate. et extra. g. dic. i. sine moza sine sa
tisfactione et sine cause p̄gnitione et
sine excōicati grauamine. dū tū con
stet q̄ sn̄ia lata sit p̄tra hanc p̄stōnez
fm̄ Ber. Inno. et Archi.

Quinta cō. ^{Hec p̄stitu} tio dās for
mā p̄ferendi sn̄iam excōicationis ec
locū obtinet in sn̄ijs interditi 7 sus
pensionis. Probat̄ h in. s. et hec. et
intellige de suspensionib⁹ 7 interdi
ctis p̄sonarū q̄ fiunt ab officio sacra
mentis aut b̄nficio. in alijs sec⁹. Alij
casus in qb⁹ p̄ueniūt 7 in qb⁹ etiam
differūt he tres sn̄ie censure. hic reci
tantur p̄ Job. an. et Boniū.

Caveant iudic

ces et eccliarū plati ne suspēsiōne ab
officio incurrāt. quia si taliter suspē
si celebrāt vt p̄us diuina irregulari
tatē incurrūt. a q̄ ab alio q̄ p̄ roma
nū pōtificē liberari nō p̄nt. Hoc. d.

Ex tex. ^{elicitor talis p̄clusio} Suspend⁹ ab officio
celebrans diuina incurrit irregulari
tatē a qua nemo p̄t absolue p̄ter ro
manū pontificē. Probat̄ hic i tex.
et in. c. cū eterni. supra. e. li. d̄ re iudi.
et. c. clerici. de cle. excō. ministri. Pro q̄
nō. q̄ irregularitas ē nota seu impe
dimentū canonicū ex facto seu defe
ctu p̄ueniēs q̄ q̄s p̄hibetur ad eccle
siasticos ordines p̄moueri aut i eis
ministrare. fm̄ spe. ti. de offi. leḡs. j. ij.
vers. iuxta. in p̄n. vbi plene tractat d̄
materia irregularitatis post Inno.
in. c. nisi cum p̄dez. supra. d̄ renū. Et
vñ irregularitas sūpsit originez tra
ctat Inno. in. c. tanta. de excel. pla. et
Jo. an. in alle. c. cū eterni. Nam iura
antiq̄ hoc nomē nulli exp̄mebāt Sz
excōicatū aut suspensū celebrātez dī
xerūt indispensabilē 7 deponendum
nisi p̄ papā dispensaret cū eo. iō me
rito talē vocam⁹ irregularē quaz in
terp̄tationē approbant h iura noua
Incurritur aut irregularitas solum
in casib⁹ in iure exp̄ssis. c. is q̄. r̄iso.
j. e. ti. Et hic habemus q̄ suspensus
ab officio celebrans diuina. vt p̄us
ē irregularis. qd̄ verū ec̄ ex alijs offi
cijs diuinis q̄ missa. vt vult hic tex.
de q̄ Inno. in. c. si. de excess. pla. dūz
tū solēnter se ingerat agendo i offi
cio ordinis. vt p̄. ca. si q̄s eps. xi. q.
ij. vt si sacerdos cantat missā. diaco
nus legit euāgeliiū &c. Orando tū vt
faciunt laici nō peccat. imo ad hoc

De sētētia excoīcationis

tenetur. de pe. dist. v. c. fallas. debēt
em̄ suspēsi et excoīcati in sacris p̄sti
tuti aut alias bñficiati legere horas
canonicas. s̄ p̄uatim non officiādo.
fm̄. g. in. c. illud. de cleri. ex. ministr. et
doct. in. c. ij. e. ti. Cū si suspēsus cum
alijs legit. nō d̄ dicere dñs vobiscū
aut simile qd̄ tendit ad dignitatem
ordinis. s̄ nec excoīcat⁹ q̄ etiā non
poss̄ cum alijs horas legē. quia sibi
nō licet alijs coīcare etiā in oratione
c. illud alle. et alle. c. si q̄s ep̄us. xi. q.
ij. imo nec p̄uatiz infra ecclias horas
dicere d̄. fm̄ Jo. an. in. c. j. de cle. exc.
ministr. Et dicitur p̄ q̄ si suspēsus ab
officio aut excoīcat⁹ non celebrat. s̄
tñ̄ interest diuinis. et sic se imiscet n̄
est irregularis. nisi auctoritatē p̄stet
ret celebrati. fm̄ doct. hic. de q̄. g. nō.
in cle. ij. de p̄sule. sup̄ verbo celebrari
aut ip̄e officiare vt p̄us vt hic dicit
gl. verbi sicut p̄us. Fran̄. tñ̄ dicit q̄
si suspēsus intrat chorū legendo et
cantando cuz alijs est irregularis p̄
quo facit. quia psalmista hoc mō in
choro cantando psalmos irregulari
ritatē incurrit. qd̄ veruz si in officio
cantat. vt p̄i. sec⁹ si cantat vt laicus
Et hoc verū tenendo q̄ psalmista
sit ordo. alias sec⁹ est. de q̄ sup̄. in p̄
hemio huius libri. Et itellige s̄ om
nia et p̄clusionē in suspēso ab homi
ne vel a iure p̄ncipaliter. vt in all. ca.
si q̄s ep̄us. et hic. Nā q̄libz in morta
li p̄stit⁹ suspēsus est ab officio p̄n
cipaliter a deo et min⁹ p̄ncipaliter seu
ex p̄sequenti a canone seu iure. quia
sibi non licet celebrare. si tñ̄ celebrat
non est irregularis. vt in. c. si. de cob.
cle. et mulie. 7. c. si celebrat. de cle. excl.
ministr. Quid aut̄ in notorio fornicato
re celebrante. vt p̄us Inno. 7. Ho
stien. hic tenent q̄ est irregularis In

nocen. in. c. si. de cle. exc. ministr. videēt
sentire p̄trariū. quia q̄ suspēsus p̄n
cipaliter a iure sit irregularis si cele
brat. dicit p̄cedere in simpliciter sus
pēso 7 p̄ncipaliter a canone. secus i
suspēso donec peniteat. quia talis
magis a deo q̄ ab homine videtur
ligari. et cum notori⁹ fornicator sit
suspēsus donec penituerit. c. ij. de co.
cle. et mulie. igitur non est irregularis.
si celebrat. et idē sentit in symoniacō
notorio eadē rōne. p. c. tāta. d̄ symo.
et dicit Jo. de imo. in. c. j. de iudi. hāc
opi. benigniorē. et ideo amplectēdā
argu. regule in penis. j. de regu. iur.
Dicit tñ̄ tutius dispensationē impe
trare. de quo latius Panoz. in. c. v̄ra
de co. cle. et mu. Item aduerte q̄ ad
hoc q̄ excoīcatus aut suspēsus cele
brans irregularitatem incurrat. re
quiritur p̄emptus. qd̄ probant ver
ba ca. si quis ep̄us. xi. q. ij. Cū igno
rantia si est probabilis eos excusat.
si crassa et erronea eos non excusat.
s̄ habiles ad dispensanduz reddit. c.
aplice. sup̄. de cle. ex. ministr. Et cōsue
tudo h̄z q̄ cum talibz q̄ sine p̄emptu
celebrauerūt legati de latere dispens
sant. fm̄ Jo. cal. in. c. j. de iudi.

Olet dubita

ri an sup̄ior d̄z absoluerē nō
obstante partis aut iudicis cōtradi
ctiōne illuz q̄ perit se absolui ad cau
telam. quia dicit excoīcationē i ip̄m
latā esse nullam. Itē et an talis pen
dente probatione nullitatis in alijs
sit tanq̄ excoīcat⁹ euitandus. Unde
papa statuit in p̄ma qōne obseruan
dum illum de quo queritur absolue
dū. nisi pars aduersa aut excoīcator
dicant eum excoīcatum p̄ manifesta
offensa. et id probēt infra octo dies

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

quo casu non absoluitur. nisi p̄stet
p̄us emenda sufficiens. vel si offensa
dubia p̄ponitur non absoluitur nisi
de. parendo iuri p̄petens cautio pre
stetur. In sc̄da q̄one vult pendente
articulo p̄bationis illum euitari in
his q̄ in iudicijs facit vt actor. s̄ in
extra iudicialib⁹ actib⁹ talis non est
euitandus. *Doc. d.*

Prima cō. Tūc p̄t peti
absolutio
ad cautelaz q̄n excōicat⁹ dicit excōi
cationē in se latā esse nullā. Probaf
hic p̄n. tex. Et intellige p̄clusionē nō
solū q̄n dicitur nulla excōicatio. q̄
lata post appellatōnē legitimā. aut
quia in se p̄inet patētē errozē into
lerabilē. q̄ casus h̄ exp̄m̄tur in sc̄da
q. tex. et in. c. p̄ tuas. supra. e. ti. Sed
etiā p̄cedit p̄clusio in q̄buscūq; ali
is casib⁹ nullitatis. de q̄b⁹ p̄ gl. in. c.
p̄nti. e. ti. p̄pter idētitatez rōnis. s̄m
Jo. an. et Hosti. et ideo tex. in p̄nci.
loquitur generaliter s̄m doct. Et d̄
ista absolute ad cautelaz tractat
hic Jo. an. p̄ modū sūme. et post euz
Domi. Est em̄ absolutio ad cautelā
q̄dā vera vel putatiua ab eccl̄astica
censura liberatio eos quos res tan
git respiciēs. et h̄z locū in s̄nia excōi
cationis. vt hic in suspēsiōe. vt in. c.
apostolice. s̄. de excep. et in inēdicto
sp̄ali. s̄ non generali. vt. e. c. p̄nti
Ubi igit̄ he s̄nie allegantur nulle lo
cus est huic absolute. et si postea p̄
bationib⁹ p̄stiterit eā fuisse vere nul
lā. habetur p̄ imaginariā aut puta
tiua absolute. si cōstiterit q̄ fuit
excōicatio valida. tūc habet h̄ abso
lutio p̄ vera absolute. et sic p̄z de
claratio descriptionis. Dicitur autē
absolutio ad cautelā. quia petēs eā
licz non putet se ligatuz. tū p̄pter du

plicitatis ambiguū aut scrupulū cō
scientie caute se habēs petit absolui
vel licz nullū scrupulū h̄z. tū eam pe
tit propter dāna vitanda si de facto
vitaretur in iudicijs ⁊ extra. Vel ter
tio ad cautelā cōicare sibi volentiuz
ne timeant periculum. Petitur autē
per sup̄iorem eius q̄ tulit s̄niam. aut
per ip̄m ferentem. aut per delegatuz
pape. de quo hic in. glō. iij. que sentit
talem et generali p̄missione non ab
soluere. et illud intelligit Jo. mona.
verū in parte excōicata. quia testem
excōicatus talis b̄n absoluit ad cau
telam. donec deponat dictum suum
vt nō. in. c. veniens. ij. supra. de testi.
et in. c. si. supra. de iudi. in parte deci
sa. et ita cōiter seruatur. Itē non da
tur hec absolutio q̄n p̄tenditur ex
cōicatio iniusta. quia tunc opus est
vera absolute. cum talis excōica
tio liget. c. cum contingat. supra. de
offi. dele. Item non prestatur etiam
ex n̄itate per iudicez q̄n excōicatio
dicitur nulla. s̄ ex gratia. et ergo iud
ex potest eam denegare si id iudici
et coniecturis videbitur. Et rō est.
quia de iure prius debz constare de
veritate cause q̄ absolutio detur. c.
cum contingat. all. Et contra hunc
rigorem introducta est hec gratia.
igitur non est extendenda. l. q̄ vera
ff. de legi. s̄m Inno. Host. et Jo. an.
ad petitionē tamē excōicatoris aut
partis aduerse non debz denegare.
vt vult hic tex. de quibus omnibus
hic latius per Jo. an. et Domi.

Secūda cō. Anq̄ hui⁹
modi abso
lutio concedatur petenti. debz pars
aduersa citari. Probatur hic in tex.
dum dicit. excōicator vel aduersari⁹
et hoc propter contradictionez sibi

De sétetia excōicationis

pmiffam hie in tex. Un saltem parti a duerse debet significari an aliquo velit opponere qd non est dubiu f^m d o c t. nisi spēale periculuz ess; in mo ra. vel nisi papa spēalē gratiam face ret. sic loqitur. c. venerabilī. 7. c. sacro s. i. supra. e. ti. fm Jo. an. de q in. c. cū parati. supra. de appel.

Tertia cō. Repellitur pe onem ad cautelaz si opponatur ipm excōicatu ppter manifestā offensam Probatur h in vers. nisi q vero. si il la offēsa māifesta pbeī infra. viij. dies q currē incipiūt a die a dimissiois ex ceptionis et non a die allegationis seu ppositionis. et tunc currūt d mo mento ad momentuz. et sic dies in q admittitur etiā pputatur in hoc ter mino fm Archi. et tenent dñi de ro ta deci. ccv. in nouis. que incipit Itē q termin⁹ octo dierum. Aliud tñ est in casu. c. frequens. supra. e. li. d. resti. spo. quia ibi perarium est expresse p papam. scz q dies ppositionis nō debet cōputari. qd hie non expmīe Et h intellige p offēsa manifestaz. notoriam offēsa. fm. g. et idē in cō tumacta notoria. vt in. e. g. que etiaz dicit hanc absolutionem habere lo cum in snia canonis. qd intellige qñ quis dicit alium incidisse in sniaz ca nonis. et ipse dicit contrariū. quia in tali dubio facti potest peti absolu tio ad cautelaz. alias si constaret de linquentem incidisse nō habēt locū

Quarta cō. Pro manis festa offēsa excōicatus non absoluitur nisi pre missa satisfactioe. pro dubia vero excōicatus absoluitur. pstita de pa rendo iuri cautione. Probatur hie in. s. in. pma. in si. et in. c. ex parte. 7. s.

de verbo. sign. vbi de hoc. Et intelli ge pmā partem procedere nisi in spi ritualib⁹. in qbus absolutio d; pce dere emendaz. etiāsi notoria sit offē sa aut ptumacia. alias excōicatus oz dinaretur. vt hie in. g. verbi emendā Itē intellige cautionem sufficientez hoc casu requiri fideiussoziā aut pi gnoratitiā. fm Jo. an. in alt. c. ex par te. nisi aduersarius sit pñs et nō ob iiciat de offēsa saltem dubia. aut cō fiteatur post appellationem h teme rariā; sniam excōicationis latā. qui bus casibus sufficit iuratoria cautio fm Jo. an. in. c. p. t. uas. supra. eo. per tex. in. c. venerabilī. supra. e. ti.

Ultima cō. Audiē ex cōicat⁹ vo lens probare nullitatem snie excom municationis et vitatur talis pendē te articulo pbatōis in alijs. q vt actor facit in iudicijs. non aut in ex tra iudicialib⁹ actib⁹. Probatur hie in si. Ideo aut admittitur si vult p bare nullitatē excōicationis. quia ex hoc dependet an absolutione iudici get aut non. c. cum ptingat. supra. de offi. dele. et vitatur in alijs q in iudi cijs facit vt actor. quia confitetur se excōicatu. licz post appellationem. et nulliter. sed p fesso in iure creditur p se. c. si. supra. de p fess. Ideo vitat me rito. nisi sibi pvideat petendo abso lutionē ad cautelā. qd tñ hoc casu. in extra iudicialibus non vitat. Rō ponitur hie i. g. verbi extra iudiciū.

Tatuim⁹ vt nullus iudex excōicet maiori excōicatione partici pantes excōicatis ab eo in locutiōe aut oratione. aut similib⁹. ppter que ligatur qd minori excōicatione. nisi

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

canonicā p̄mittat monitiōē. aliter
excoicatio p̄lata est nulla. *Hoc. d.*

Ex tex. elicitur talis p̄clusio
Iudex participātes
excoicatis a se non p̄t excoicare nisi
p̄missa canonica monitione. Proba
tur hic in tex. Et q̄ monitiō sit cano
nica hoc casu. p̄. j. e. c. p̄stitutionem.
Et habem⁹ ex isto p̄mo q̄ ē duplex
excoicatio. scz maior ⁊ minor. de ef
fectibus vtriusqz. vide. in. c. a nobis.
supra. de sen. ex. Et quō diverse sunt
sp̄s minoris. p̄. in. c. penul. supra. e.
ti. p. g. Incurritur aut̄ minor ex par
ticipatiōe in orōne. locutione. et filii
bus habita cū excoicato maiori. vt
hic in. g. iij. et si ex tali participio in
dureseat excoicatus maiori p̄t parti
cipans ligari minori. seruata forma
hui⁹ tex. Ex quo videt̄ sc̄do. q̄ parti
cipās excoicato maiori peccet mor
taliter. p. ca. nemo ep̄ozū. xi. q. iij. qd̄
verū. si post monitiōē iudicis non
desistit. fm̄ Jo. an. et de hoc vide p̄
Job. an. in. c. sacris. supra. q̄ me. cau.
vbi pulcre p̄. euz. et d̄z index seruare
formam hui⁹ tex. ⁊ p̄mittere moniti
onem siue excoicet participantes in
specie. siue in genere. vt quia dicit̄ ex
coico petruz. quia cōicat. Ad. excoica
to a me. siue dicat participātes cum
Ad. excoico. fm̄ Inno. Tertio p̄. q̄ si
ep̄us excoicat cōicantes cū excoica
tis ab archiepo aut alio iudice. non
seruata forma tex. nec monitione p̄
missa. non habz locuz hic tex. nec est
s̄nia nulla. vt probat tex. ibi ab eo zc̄
fm̄ Jo. an. Nam cū regulariter s̄tē
tia excoicationis a suo iudice lata. p̄
pter ordinem non seruatum. non sit
nulla. c. sacro. supra. e. et. c. p̄mo. sup̄.
eo. ti. et li. a qua regula excipitur hic
vn⁹ casus singularis extra illum sta
mus regule

¶ **¶ Via pericu**

losum est ep̄is et eorum superiorib⁹
incurrere ip̄o facto s̄niam interdicti
aut suspensionis. Statuit papa p̄
reuerētia officij p̄tifficalis vt n̄ in
currant dictas sententias occasione
cuiuscūqz s̄nie. mandati. aut p̄stituti
onis. nisi de ip̄is fiat mētio sp̄calis.
Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis p̄clusio.
Nullā penā suspen
sionis vel interdicti incurrūt ep̄i. nisi
in s̄nia aut cōstitutione sint expressi
Probat̄ur hic in tex. Et ratio hui⁹
redditur in p̄ncipio tex. quia ep̄i et
superiores p̄nta cardinales non ep̄i
sunt impediti circa officij pontifica
le. vt declarat. g. j. Ideo eis hoc p̄ui
legium est concessū De alijs p̄uile
gijs ep̄ozum dixi remissive. in. c. qm̄
ep̄i. supra. e. li. de p̄uile. Et quia te
xtus nihil dicit d̄ excoicatione. ideo
non habent hoc p̄uilegium in excoi
cationis s̄nia. cui⁹ rōnē dat b. g. iij.

¶ **Omana ec**

lesia statuit q̄ archiepus
aut eius officiales nō pos
sent omittis ep̄is ip̄is subiectis ab
soluere aut relaxare s̄nias excoicati
onis. suspensionis. vel interdicti. ab
archidiaconis et alijs subditis ep̄o
rum prolatis. nisi aliud habeant ex
p̄suetudine. Item q̄ sententia excoi
cationis in genere aut specie ab ar
chiepo prolata aut suis officialib⁹
solūmodo liget subiectos iurisdici
oni ip̄ius. Item q̄ nec proferat ali
quam sententiam excoicationis in
genere aut specie p̄ culpīs p̄teritis
aut p̄ntibus nisi p̄missa canonica

De sētētia excoīcationis

monitione. alias dicit sūias illas in iustas esse. Hoc. d. vsq; ad s̄caueant

Prima cō. Sūiam cen-
sure a s̄dī-
to epi lata. non p̄t archiepus tollere
nisi aliud habeat de consuetudine.
Probatur h̄ in p̄n. Et ratio hui⁹ p̄z
in. g. iij. quia non sunt iudices excoī-
catis nec excoīcatoruz. et intellige
hoc verum et conclusionem. nisi ad
archiepsm appellatū sit et gradatim.
fm Job. an. et nisi p̄suetudo aliud ha-
beat aut priuilegium. fm. g.

Secunda cō. General
sūia ar-
chieps̄i ligat t̄m imēdiate subiectos
ip̄ius iurisdictioni. Probatur h̄c in
s̄. porro. et in. c. a nobis. i. supra. e. ti.
Si igitur archiepus excoīcat omnes
qui furtū fecerint in sua diocefi non
ligantur non subditi in diocefi sua
furtum p̄mittentes. quia licz rōe de-
licti forū sortiuntur archieps̄i. non t̄m
efficiuntur ip̄ius subditi. vt nōt gl. i.
in. c. nup. supra. e. et. g. in. cle. vnica. de
foro p̄pe. sup verbo subditos. qd̄ ve-
rū si ista excoīcatio est lata p̄ modū
sūie. et sic loquitur allega. c. a nobis.
Secus si est lata p̄ statutum penale.
qd̄ fecit archiepus. quia tūc ei⁹ pena
ligatur. etiā nō subditus delinquēs
infra territoriz archieps̄i. et ita cōi-
ter tenent legist. in. l. i. c. de sum. tri.
Ratio est. quia statutuz habz causas
successiuā. et inijcit vinculūz tpe deli-
cti ergo si illo tpe delinquēs efficiē
de iurisdictione statuentis. statutuz
in eum vinculum inijcere potest tan-
q̄ in subditū. Sententia aut̄ ex p̄nti
assumit vires in eū in quem fert. vñ
p̄prehendere habet t̄m subditos fm
Panor. post Inno. in alle. c. a nobis
Ignorantia t̄m statuti excusat a pe-

na statuti etiā in subditis. fm. g. i. ca.
a nobis. et Anto. dicūt hoc verum.
nisi statutum puniat factū alias dā
natum. quo casu ignorantia non ex-
cusat. Ita etiā tenz Bar. in. l. cūctos
p̄pos. c. de sum. tri. que sūia vera in
alia pena ab excoīcatione. quia ab
excoīcationis pena videtur semper
ignorantia statuti excusare. per. c. ij.
supra. e. li. de p̄sti. Et sit rō. quia excoī-
municatio non fertur. nisi rōe contē-
peus. sed ignorans non contemnit.
et illud dicit Panor. equū. in alle. c.
a nobis. Ex his habemus q̄ disposi-
tio generaliter facta restringitur ad
līmites potestatis disponētis. et fa-
cit q̄ statuta laicorum simpliciter lo-
quentia non includunt clericos. etiā
in casibus in quibus non sunt priui-
legati. quia solum ad subditos refe-
runtur. et sic facit h̄c tex. p̄tra Bar.
in. l. omnes populi. ff. de iusti. 7 iure.
vbi notat contrarium.

Ultima cō. Excoīcacionē p̄-
cedere debet monitio pro quocūq;
etiā feratur delicto. Probatur h̄c in
s̄. sed nec in specie. et. c. sacro. supra. e.
ti. alias prolata dicitur iniusta rati-
one ordinis non seruati. vt ibi. Et
dicitur hoc casu monitio competēs
que dicitur generalis aut specialis.
p̄out generalem aut specialem sen-
tentiam ferre intendit iudex. fm do-
ctores. licz generalis non sufficit q̄
per p̄munionem quis debet excom-
municari. c. statumus. et. c. constitu-
tionē. e. ti. et li. Et eodē mō dic in sus-
pensione precedere debere monitio-
nem quando profertur suspensio p̄
contumacia. secus si pro delicto in-
fligeretur per modum pene. puta si
contrito proximū interdicitur officii

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

um. quo casu non requiritur monitio
p. ter. in. c. latores. de cle. excōi. minif.
et nōt Jo. an. in. c. i. de excess. prelat.
qđ nota quis singulare.

Caveant archi

epi ne aliq̄s generalit̄ aut sp̄aliter
excōicēt pro culpis futuris sub hac
forma. si tale quid fecerint. aut pro
culpis p̄teritis si infra certuz temp̄
non satisfecerint de illis. nisi moza ī
satisfactiōe exhibenda p̄cesserit aut
culpa vel offensa aut alia cā rōnabi
lis quā exp̄māt in sn̄is. Hoc dicit. p̄
mo. In vniuersitatē etiā vel colle
giū. p̄hibet papa excōicationē ferri
ne innocentes cōtingat ligari. h̄ illi
de vniuersitate aut collegio qui cul
pabiles sunt p̄nt b̄n excōicari. Hoc
dicit vsq̄ in finem

Prima. Pro futuris
delictis non
p̄t quis excōicari nisi in trib̄ casib̄.
Probat̄ hic in p̄n. Mō valz ergo
excōicatio si diceret p̄lat̄ excōico. T.
vel eos qui furtū fecerint. q̄ eodem
mō possz dicere excōico eū. si p̄tra p̄
cepta decalogi facit. et sic non tenet
excōicatio. Et idez dic̄ in alijs sn̄is
censure. de quib̄ in. c. q̄renti. supra. d̄
verbo. sign̄. quia in omnib̄ illis p̄ce
dit hic. Māz monitio d̄z has sn̄as
p̄cedere. nec debent p̄currere moni
tio et sn̄a. nisi ex causis. de quib̄ in
tex. de quibus exem. p̄lifica. vt in gl.
vnde valeret dicta sn̄a. excōico. T. si
furtum fecerit si suspect̄ sit de furto.
aut culpa p̄cessit. et generalis etiā
si hoc casu valeret si plures erant fu

res in illa diocesi. et ita loquitur. c.
a nobis. i. e. ti. supra. Item et statutū
p̄t ferri ibi in quo p̄ferat̄ p̄ futuro
delicto. vt in. c. ij. supra. e. li. de p̄stit.
Māz illud est de natura p̄stitutiōis
vt futura respiciat. c. si. supra. d̄ p̄sti.
nec sn̄iam p̄ statutū latā oportz pre
cedere monitio. qđ nō. et sic tractus
futuri t̄pis quib̄ spectat ad iudicem
de q̄ hic in. g. et p̄ doct̄. in. c. auditis.
supra. de p̄cura. et in. c. in n̄ra. supra.
de sepul. Itē franc̄. infert ex p̄dict̄.
malefacere iudices. q̄n excōicāt om
nes qui non exequūt̄ eorū manda
ta. aut non citant nōiatim in eis. licz
id cōiter habetur in mandatis

Secunda cō. Nec p̄t
extra ca
sus tres hic expressos p̄ iam p̄missō
delicto sub hac forma. si delinquens
in talem non satisfecerit ferri excōi
catio. Probat̄ hic in eodem. Et
idem dicendū in suspensione et in
dicto. vt iam dixi. Ratio dubitandi
fuit. quia visum fuit quibusdam q̄
ita ferri posset quasi tempus in tali
sententiā expressum haberet locum
monitionis. Sed contrariuz hic sta
tuit̄. nisi cū moza culpa aut offēsa p̄
cedat. vt hic dicitur lata sententiā cō
tra dispositionem huius. Tenet. nec
est nulla. licet sit iniusta. fm̄ Jobā.
andree. quia hic non ponitur decre
tuz annullans. et facit. c. sacro supra
eodem. et canone sententiā pastoris
.xi. q. iij.

Ultima con. Prohibi
bitum ē
in vniuersitatem p̄ferri excōmu
nicationis sententiā. Probat̄ in
syniuerstatem. qui semper ad hoc
allegatur. Et ratio huius prohibi

De fētētia excoīcātiōis

tio nis est vt evitetur periculum ani
marum. et ne innocentes puniantur
Nam si vniuersitas posset excoīmu
nicari ligarentur etiam absentes cō
tra cano. si habes. xxij. q. iij. Item z
stulti innocentes anniculi infantes
contradicentes. et successores. quia
omnes sunt de vniuersitate. vt i. eo. si
sententia. quod esset absurdum. Et
procedit hic text. etiam si maiores
de vniuersitate sint culpabiles. quia
ob hoc non potest vniuersitas excoī
municari. vt hic in glosa finali. licet
propterea posset vniuersitas inter
dici. allegato. c. si sententia. et. c. non
est. supra. de sponsa. An igitur senten
tia lata i vniuersitatē sit nulla. d. lō.
hic in verbo penitus tenet q non ē
nulla. Sed contrarium tenet Hosti.
Jo. mō. Arch. Francif. et docto. cō
muniter. quia excoīmunicatio solum
ligat veram personam. c. cum dilect.
de religio. domi. c. sicut. de iureiurā.
sed vniuersitas dicitur persona non
vera sed repñtatiua. l. mortuus. ff. d.
procurato. Item et personam habē
tem animam rationabilem et bap̄ti
satam. c. j. supra. eodem libro. de reb.
eccle. non alienā. c. omnis xpianus.
xi. q. iij. qua caret vniuersitas. et illō
clarum est tenendo q dicitio. penit.
que in textu ponitur sit exclusiua
potestatis. quod videtur tenere Jo.
an. in. c. vno. de postula. prelado. sup
verbo penitus. Nam sententia a nō
suo iudice lata non valet. c. at. si. de
iudi. facit pro isto. l. non dubius. l.
de legibus. Qualiter igitur potest
vniuersitas compelli ad recipiendū
aliquem in canonicum aut aliud fa
ciendum. Dic singulos monendos.

licz p̄tra capituluz. et non contra sin
gulos habeat iurisdictionem. quia
cum capitulum sit nomen intelligi
bile sine singulis nihil facere potest.
aut per suspensionis. aut interditi
penas cogi debet. quod non habet
dubium. de quo hic latius per do
ctores

Plecto pre

lato ecclesie iurisdictionē
habente promittit papa
se defendere contra spoliantes inu
ste aut occupantes res ecclesie non
solum gladio materiali sed etiā gla
dio spiritali. id est per sententiam
excoīmunicationis. presertim si occa
sione excoīmunicationis late aliqui
bona ecclesie presumpserunt violen
ter inuadere. Nam omnes leges om
nia q iura vim vi repellere. et cum
cāis sese permittūt defensare. et quia
etiam potest quis auxilium presta
re suo vicino et proximo pro ipsius
iniuria repellenda. imo si eam repel
lere negligit cum id facere possit vi
detur iniuriantem fouere magis li
citur est prelato sibi met subuenire
et se vtroq gladio iuuare qui sibi
mutuo solent subuenire. Hoc dicit.

Prima conclu.

Repulsio violentie licita est et per
missa est omni iure. Probatur hic
in principio textus. et declara illud
vt hic in glosa tertia. que alleg. etiaz
iura concord. et pcedit cōclusio dū
tū fiat talis repulsio cum moderami
ne inculpate tutelē. De quo dic

Sūmariū et conclusiōes Sexti

vt nōtur. in. c. significasti. ij. supra. de homicid. et circa hoc nō etiā b. g. in verbo sibimet. que dicit q. hoc modum veramen attendit tū circa lesionem corporale. et non circa alias penas. al. as iste decan. de q. in tex. recurrēdo ad excōicationē p. balliuū tpale illd non obseruass. Itē pcedit p. bo. nes. dū in violentia illata p. sone. h. etiā i. ea q. reb. infer. vt hic pbat. et in. c. olim. de resti. spo. ibi de hoc. Non ob. si dicatur q. nemini licitū est bellū mouere sine auctoritate pncipis. vt in ca. qd. culpā. xxiij. q. iij. quia illud verū est in mouente bellū et in uadente. aliud in defendente. q. non eget auctoritate pncipis. quia iuste se defendē p. auctoritate iuris. vt p. in pn. hui. tex. fm. Hosti. de q. Joh. an. in. c. supra. e. li. de homici.

Secūda Potest q. de fēdē vicinū et p. ximū p. tra. iniuriante eidē suū. p. stando auxiliū. Probat. hic in vers. et qdē. et sic decimā. hic qd. disputauit. Gratian. xxiij. q. iij. p. totum videlz. vtrū q. possit p. pulsare iniuriam socio suo illatā. Et h. pbat. q. sic quia hoc licz. in vicino. multomag. in socio. quia societas est qd. daz. ius fraternitatis. l. verum. ff. p. socio. fm. Jo. an. Itē h. vident. decise. opi. notate sup. e. qnto. de eo q. p. phibere ne cleric. verberet. et non p. bibz. an. sit excōicat. Nā. tex. h. dum dicit q. valens et negligēs iniuriā. te. vicino repellere. videt. iniuriā. te. fouere. probat. hūc esse excōicatū. q. particeps est culpe. vt hic pbat. qd. verū. fm. Jo. an. et alios si dolose hoc p. mittit siue habeat verberantē in p. tate. siue non. p. l. ff. de sicca. et. l. penulti. ff. de

adul. p. q. p. neminē incidere l. cano. nem. q. non ē in dolo. qd. nota. Et ex hoc tex. nō. q. non defendēs quem q. ad defensionē ei. tene. dicitur iniuriari. et p. psequens possz. p. tra. eū. agi. et est de mente. Domi.

Altima cō. Cōtra mo. lestātē. hō. tpalis. ecclē. pōt. p. lat. gladio spūali et materiali se defendē. Probat. h. in. tex. Et rō. dubitādi. et decidēdi. p. h. ex. g. verbi. sibimet. et dicit. Jo. an. q. qū. excōicatio. p. modum. defensionis. fertur. vt. hic. in. tex. nō. est. nē. caria. mo. nitio. et. tū. iusta. est. de. q. p. Inno. i. c. venerabili. sup. de. cens. in. g. magna. vltra. mediū. et. iura. q. dicūt. monitio. nē. p. mittendā. loquūt. qū. ferē. a. iu. dice. tanq. a. iudice. secus. si. pcedit. vt. ps. se. et. sua. gladio. spūali. defendēdo. vt. in. casu. c. nri. qd. nō. q. singulare. ē. Itē. hac. defē. sione. gladij. spūalis. vti. p. p. lat. etiā. alias. sibi. adessz. facul. tas. defē. sionis. gladij. tpalis. fm. Jo. an. Nec. ob. tex. i. nec. qm. a. p. trario. quia. supplendū. ē. ad. illū. maxime. fm. Hosti. Archi. et. Jo. an. p. q. facit. ver. bū. forte. qd. insinuat. q. etiā. affuis. set. tpalis. defē. sio. idē. essz. et. fm. Host. Plat. d. gladiū. spūalē. p. mittere. tan. q. lucē. et. duces. et. deinde. ad. tpalē. re. currē. tanq. ad. malliū. c. postulasti. s. de. homici. Et. q. p. q. clerici. p. n. ar. ma. mouere. p. lua. defē. sioe. de. q. nō. xxiij. q. iij. in. pn. et. vi. Panoz. i. c. cle. rici. s. de. vi. et. ho. cle. vbi. plene. p. seq. tur. et. p. defē. sioe. sua. id. oib. clericis. ē. p. missū. vt. h. iun. g. si. quā. singl. nō.

Enerabilib.

vult. papa. archiep. m. n. posse. absolue. excōicatos. a. p. lat. s. dicit. ipsi.

Defectio excoicationis

suffraganeis. quia non est iudex ipso
rū excoicatorū aut excoicantiū. Sz
excoicatos a suffraganeis aut officii
alib' eoz p̄t absoluere. si ad euz fue
rit appellatus. si non fuit appellatum
ad eū non p̄t absoluere excoicatum
ab ep̄o aut eius officiali ad instātia
alteri' partis. nec p̄t q̄rimoniaz ex
coicati p̄ra partem aduersā recipere.
quia non est hoc casu iudex p̄petēs.
sz possz punire ep̄m excoicatorez si
p̄ra eū excoicat' corā archiep̄o de
ponit q̄relā. nisi ep̄us p̄ alia parte p̄
mulgassz talē sūiam. quia tunc p̄tis
et non iudicis est defendē talē sūiaz
Sec' si ep̄us p̄ suo iure defendēdo
extra iudiciū. aut ex officio p̄cedēs
in iudicio aliquē excoicassz. q̄ possz
p̄pterea pueniri coram archiep̄o. q̄
ip̄ius hoc casu est defensio. Hoc dic
vltz ad sp̄ozro

Prima Non p̄t archiep̄s
absoluere excoica
tū a subditis suozū suffraganeozū
Probat' hic in p̄n. tex. Et dic idēz
ec̄ in alijs sūijs censure. c. rōna. j. r̄nl.
s. e. ti. vbi illud etiā limitat nisi vide
licet cōsuetudo aliud tribuat. vt ibi
p̄z. Et rō p̄clonīs est h̄ in text. Et q̄
patent duo ad hoc req̄ri. vt q̄s pol
sit ab alio excoicatū absoluē. videlz
q̄ sit iudex excoicati et excoicatoris
de quo in. c. cū ab eccliarū. s. de offi.
oz. Sec' p̄z ex isto q̄ p̄tās absoluē
di ab excoicatione. est iurisdictionis
nō ordinis. s̄ q̄ i. c. a nobis. ij. s. e. ti.

Secunda cō. A suffra
ganeo
aut officiali ip̄ius excoicatus absol
uit archiep̄us si ad ip̄m fuit appella
tū. Probat' h̄ in vers. excoicatos.
quia per appellationē fit iudex sub

ditorum suffraganei sui. vt hic in. c.
pastoralis. supra. de offi. oz. cū simili
bus. Naz licz appellatio non suspen
dit excoicationē p̄us latā. c. pastora
lis. in fi. supra. de appel. 7. c. is cui. s. fi.
j. e. ti. denoluit tū cām ad sup̄iorē. et
ei dat absoluendi p̄tatem. vt h̄. et s̄
hoc p. g. i. c. ad rep̄mēdā. de offi. oz.

Tertia cō. et si. Subdit'
suffraganei ex
coicatus auditur ab archiep̄o. q̄n s̄
iniusta excoicatione p̄q̄ritur de ep̄o
vt pena ei imponatur et p̄ interesse
suo. Probat' h̄ in vers. s. fi. Sec' si
p̄querētur de iniusta excoicatione
ad finē q̄ relaxetur sūia. quia tūc nō
audiretur. vt hic in vers. neutra. Et
quo p̄z q̄ iniuste excoicans est puni
end'. 7. tenetur ad interesse. vt hic. et
c. j. supra. e. ti. 7. li. Et hoc casu ep̄us
p̄ archiep̄m puniri p̄t. quia iudex ē
hoc casu. cū re' est ip̄e ep̄us. Et quo
patz q̄ vbi agitur de iniustitia ad
gesti p̄ iudicē si q̄dem p̄cessit ex offi
cio suo d̄z ip̄e iudex vocari ad defē
denduz processū suū. Si autem pro
cessit ad instātia alterius partis
tunc p̄ncipaliter spectat defensio
illius actus ad partem pro qua ges
tus est. et non ad iudicem. Secūda
rio tamen bene ad illum pertinet. q̄
iudex defendere potest suam senten
tiam si vult. ij. q. vi. quotiens. s̄ quo
per Innocē. in. c. in nostra. de pro
curator. let. c. de cetero. de accusatio.
Quid autem si iudex ex officio pro
cessit ex instigatione procuratoris
fiscalis quis vocat'. Solutio procu
rator fiscalis et ille in expensis con
demnatur si non debite deducit q̄s
sequi d̄z. et non iudex. q̄ hoc casu nō
p̄cedit ex mero suo officio. q̄ nō.

Sūmariū et conclusiōes Sexti

¶ Deo archi-

epus vel ipius officialis in casib⁹ in
q̄bus iurisdictionē h̄z in excōicatos
a suis suffraganeis an̄ aliqua3 cause
p̄gnitionē eos absoluerē p̄t si id pe-
tunt iuxta ecclie formā. Exēpluz dat
de eo q̄ appellat post diffinitivā. pre-
terq̄ in casib⁹ q̄b⁹ iura p̄hibent ap-
pellationē. Idem de excōicato a suf-
fraganeo extra iudiciū aliq̄ue3 p̄ de-
fensione iuris sui excōicante. qui de
hoc p̄t conqueri archiepo. ⁊ an̄ cog-
nitio nez cause dz ei p̄cedi absolutio.
nisi epus diceret eū suspensū p̄ offen-
sa manifesta. Cū si citat⁹ non p̄paret
in termino ⁊ p̄fiteretur se p̄umacē. vel
alias d̄ p̄umacia eius constat. quia
forte in iudicio dixit se nolle cōparē
tūc q̄ p̄umacia sua seu offensa ē ma-
nifesta. ideo si ob eā sit excōicat⁹ ⁊ se
petat absolui an̄q̄ de expensis satis-
fiat ⁊ cautionē p̄stet de stādo iuri
nō debz sibi absolutio p̄cedi. Sec⁹ si
suffragane⁹ citatū non p̄parēt excōi-
cat⁹. et ille excōicat⁹ dicat se i itinē
captū fuisse vel alio legitimo impe-
dimēto detētū p̄pter qd̄ non potuit
venire ad iudiciū. quia tūc cū suffra-
gane⁹ p̄cessit ex officio. aut cum ad
archiepm̄ est interposita appellatio
debz excōicato p̄q̄renti p̄tin⁹ fm̄ for-
mā ecclie p̄cedi absolutio p̄ariformi-
ter exemplificat de citato ad locum
non tutū. et p̄pter nō p̄parationē ex-
cōicatū. q̄ si iudex non p̄nūciauit lo-
cū idoneū. p̄t supior adiri. et dz ante
omnia ei mun⁹ absolutionis in fōz
ecclie p̄cedi. Hoc. d. vsq; s̄h̄ si ex cā.

¶ Prima. Si iudex a q̄
excōicat⁹ pe-
tit absolui habeat absolūcōi p̄tātē

debz ei an̄ omnia p̄cedere absolutio-
nem. Probatur hic in. c. cū p̄tingat
de offi. dele. Et dic illud verū serua-
ta forma ecclie. de q̄ in. c. cū desideres
supra. e. ti. Et dic illud verū semp̄ et
quocūq; tpe. quia s̄nta excōicatiōis
nūq̄ transit in rem iudicatā quo ad
hoc q̄ ab ea absolutio peti nō possz
si p̄stet cautionem aut emendam.
iuxta. c. ex parte. j. supra. de verb. sigl.
licet bene transit in rem iudicatam.
quo ad hoc q̄ non restituitur excōi-
catus contra condemnationē expē-
sarum. vel vt non reputetur p̄umax
si non appellauit infra decē dies. c.
q̄ ad consultationem. supra. de re iu-
dici. S3 tunc potest adhuc querimo-
nia supplicationis vel restitutionis i
integruz fieri superiori qua talis pe-
tit. aut supplicat se restitui ad causaz
agendam sine pena expensaruz. quia
p̄tendit se non fuisse contumacem.
fm̄ Jo. and. in. c. querelam. supra. de
procura. licet hec supplicatio in sen-
tentijs que omnino transeunt in rez
iudicatam non potest fieri nisi p̄ncipi-
pi. vt nōt Jo. an. in. c. ex lris. supra. d̄
resti. in inte. Itē et infra. x. dies per
appellationē possēt s̄nta excōicatiōis
reuocari. l. ab eo. c. quomodo et q̄n-
do iudex. Item si a diffinitiva sit ap-
pellatum et infra decem dies iudex
excōmunicat partem non parentem
forte antequam appellatio inēponit
absolutio a superiore est petenda. q̄
hoc casu est necessaria. quia non re-
uocatur excōicatio hoc casu per viā
attentati. vt tenet hic. g. notabilis in
verbo appellatū. quaz tenent d̄ni de
rota deci. cclxxvij. licz Joh. inona.
tenuit contra. de q̄ in. c. non solum.
supra. e. li. de. appel. ⁊ ibi. disti

De sētētia excōicatiōis

Secūda ¶ et si. Si mani
festa offensa
vel p̄tūmācia opponit̄ petēti absolu
tiōnē. non p̄cedit̄ absolutio eidē aū
omnē cause p̄gnitiōnē. Probatur h̄
in versi. nisi suffragane⁹. hoc em̄ casu
p̄mo d̄z p̄stari satisfactio anteq̄ deē
absolutio. vt in. c. solz. s. e. 7. c. ex pte
7. de verbo. sig. Sec⁹ si offēsa dubia
vel p̄tūmācia dubia allegetur. q̄ nō
d̄z impediri absolutio in fōz ecclē.
et exempla de vtraq̄ p̄tūmācia dat
hic tex. Nā citat⁹ non p̄parēs d̄z p̄
sūpt⁹ p̄tūmācia. q̄ potuit eē impediri
ita q̄ venire nō potuit. vt h̄ in. s. idēz
de q̄ vi. g. magnā in cle. si aū. de do. 7
p̄tu. q̄ sentit hūc verū p̄tūmācia si ci
ratio apprehendit̄ ip̄m citatum. S3
dic q̄ est vera donec p̄batur p̄trari
um. Itē ē vera donec p̄stet de impe
dimēto. et ideo etiāz dicit̄ p̄sūptiua.
vt hic. Si igitur talis fuerit excōica
tus 7 petit se absoluti. allegās suū im
pedimentū d̄z statim absoluti etiā re
stitutione expēsarū nō facta. fm Jo.
an. et p3 in versi. p̄ce. Sec⁹ si iste p̄si
retur se p̄tūmāciam. aut in iudicio di
xit se nolle parere. q̄ excōicat⁹ p̄ tali
p̄tūmācia nō absoluti. nisi satisfactio
one p̄missa. alle. c. ex pte. Quid at si
nūci⁹ q̄ citauit refert iudici citatum
rūdisse se nolle p̄parē. an sit manifeste
ste p̄tūmācia si nō p̄pareat. Si. h̄ t3 q̄
nō. quam nō. 7 ē in verbo i iudicio.
oportz ei p̄ alios p̄bari hāc r̄nsionē
p̄tis. aūq̄ p̄tūmācia ei⁹ efficiat mani
festa. S3 an credat̄ nūcio sic referēti
ex dictis. p3 q̄ n. p. g. h. Nā nūci⁹ iu
rat citare fidelit̄ citationes referre.
vñ credit̄ ei sup illis duob⁹ 7 sup suo
facto. n̄ sup r̄nsionē p̄tis. de q̄ ec̄ 7. frā.
de zaba. in alk. elem. si aū. Aliud ex
dat tex. i. versi. et hoc ip̄m. De citato

ad locū n̄ tantum 7 de hoc excipiēte.
Nā licz iudex assignet ei c̄minuz ad
p̄bandū. et ip̄e exceptionē suā nō p̄
bat nec p̄paret. 7 ideo excōicat⁹. nō
dicit̄ manifeste p̄tūmācia q̄ min⁹ possz
a tali s̄nta appellare. qd̄ nōndum fm
Do. Licz em̄ p̄tūmācia in nō veniēdo nō
audit̄ appellās. alle. cle. si aū. tñ quia
h̄ p̄tendit̄ locū sibi non tu tū. p̄tūmā
cia. eius nō est manifesta. ideo docto
de exceptione etiā corā iudice iupio
re p3 q̄ non tenebat venire. c. ex par
te. supra. de appel. Si aut̄ p̄nūciatū
essz p̄ iudicem q̄ locus sit tut⁹ parti.
7 ideo partē excōicauit. quia nō cō
paruit. tūc non absolutur pars nisi
p̄stata cautione de stando iuri. et so
lutis expēsīs nisi appellas̄ ab inelo
cutoria predicta. Rō quia hoc casu
i p̄ncipali 7 etiā i accessorio scz nego
tio expensarū est p̄tūmācia notoria.
ex q̄ citat⁹ aduenit̄ sine q̄ facit noto
riū. ideo non absolutur. nisi restitū
tis expensīs. fm Jo. an. Jo. mona. 7
sequitur Arch.

Sec⁹ si ex cā legitī

ma appellatione interposita iudex
appellatē excōicat nō d̄z supior statī
p̄nūciare excōicationē nullā. ec̄ post
q̄ sibi p̄stat q̄ lata ē post appellatio
nē ex cā legitīma inēpositā. h̄ p̄t eaz
relaxare ad cautelā. Hoc dicit vsq̄
ad s̄ sane.

Prīa ¶ Excōicat⁹ p̄ appel
lationē ex cā p̄ba
bili inēpositā statiz absoluti ad cau
telā. h̄ n̄ p̄nūciat̄ excōicatio nullā. nisi
p̄us doceat cē veritatē. Probatur in
hoc s̄ 7 i. c. inēposita. s. d̄ app. Qñ ad
obtinēdū finale itētū appellatiōis. n̄
sufficit̄ p̄bare cāz insertā eē itimā. h̄
optz ec̄ p̄bare eā eē verā. vt in illo

Sūmariū et conclusiōes Sexti

c. interposita. absolutio tñ ad caute-
lam p̄t tradi añ p̄gnitionē veritatis
vt h̄z i. s̄. fi. 7. e. et ibi. g. bona. et idez p̄
omnia in excōicato. q̄ dicit errorem
intolerabilē in s̄ntia exp̄ssū. et in p̄tra-
riū pbabiliē ille error defendit̄. Exē-
pla patent h̄c in. g. verbi iustitia
Secunda cō. ^{et si.} Ap-
pellatio interposita a citatione ad locū non
tutū est valida. licz exceptio coraz in
dice de loco non tuto nō sit p̄posita
p̄batur h̄ in tex. Contrariū tenet
Archi. in s̄. supra. p̄xi. p̄ illū textū. et
Hosti. in. c. ex parte. j. supra. de appel.
dicentes q̄ iste citat̄ tenet̄ excipe de
loco nō tuto. et petere q̄ assignet lo-
cus secur̄. sed q̄ illud debeat petere
doct̄. cōiter non recipiūt. q̄ hoc non
reperitur iure cautū. 7 iudex ex officio
suo de loco securo p̄uidere h̄z. An
aut̄ p̄poni debeat h̄ exceptio de loco
non tuto corā iudice. videtur Jo. an.
tenet̄ cū doct̄. p̄dictis q̄ sic. nisi cuz lo-
cus notorie est non tut̄. p̄ tex. in cle.
pastoralis. s̄. non sane. de re iudi. vel
nisi non posset secure adire cita t̄ in
dicem vt exceptionem p̄poneret. In
nocen. in alle. c. ex parte. tenet̄ citatuz
ad locum non tutū statim posse ap-
pellare a citatione. per tex. ibi in ver-
bo libere. Idem Pau. in cle. quia cō-
tingit. de reli. do. quia talis citatio
p̄ se gravat. igitur ab ea p̄t appellari.
et videt̄ h̄ tex. ap̄t̄ Idē tenuit Imo.
in alle. c. ex parte. et Job. mō. dicit. q̄
cancellaria dat l̄ras sup̄ appellatiōe
absq̄ eo q̄ h̄ exceptio sit p̄posita. et
videt̄ p̄suetudine h̄ opinio p̄probā.

Sane cum cer-
tum ē aliquē eē excōicatum in ste d̄z
supior ip̄m ad excōicatorē absoluē

dū remittē. nec d̄z ip̄e supior talē ab-
soluere. nisi in mora sit piculū. aut ex
cōicator deneget p̄stare absolutiōis
b̄nificiū. Si aut̄ p̄stat supiori excōica-
tionē esse iniustā. d̄z ip̄e sine difficul-
tate mor excōicatum absoluere. nec
debet̄ eū ad excōicatorē remittere.
Si dubitatur an s̄ntia sit iusta aut in-
iusta. p̄t supior absoluere excōicatum
s̄m formā eccl̄ie. nisi excōicari d̄ferat.
q̄d honestius est. S̄z vbiq̄q̄ supior
de excōicatione habet̄ p̄gnoscerē. tenet̄
absolutio p̄ euz facta. etiā si sit in-
iusta. quia non est p̄tra ius p̄stitutio-
nis errore exp̄ssō in ea. Hoc. d. v̄sq̄
ad. s̄. deniq̄

Prima. ^{excōicatum in}
ste d̄z supior
ad excōicatorē absoluendū remittē.
p̄batur h̄ et in. c. p̄ tuas. s̄. e. ti. c. cuz
p̄tingat. s̄. de offi. dele. et. c. ad rep̄ri-
mendā. s̄. de offi. ordina. Et fallit h̄
p̄clusio in duobus casib̄. Prim̄ qm̄
piculū est i mora. quia tūc supior p̄t
absoluere. q̄d verū si subest sp̄ciale pe-
riculū p̄pter morā. puta quia infir-
mitate gravat̄. aut iminet belluz r̄.
Secus si generale periculū solū sub-
est. puta mors in genere. eo q̄ excōi-
cat̄ citius moritur p̄pter excōicatio-
nem. vt dixi in. c. j. s̄. e. ti. quia hoc ge-
nerale periculū nō venit sub excepti-
one. Sec̄s casus est qm̄ suffraganē
aut excōicator negligens est absol-
uere. et p̄cor. iura allegata

Secunda cō. ^{In iuste}
excōmū-
nicatus ad excōmunicatorem pro
absolutione non est remittendus.
Idem etiam in casu dubio licz re-
mittere hoc casu sit honesti. p̄ro-
batur in. s̄. si vero. et se. 7 p̄cor. ad pi-
mū. c. sacro. e. ti.

Desetētia excoīcatis

Ultima cō. Sicut excoīcatio in iudice lata tenet et est valida. ita et absolutio iniusta a potestate iudice facta. Probat in s. ubi ait. Et rō ponitur in tex. ex qua patz qd excoīcatio cōtra ius pōnis lata nō tenet. qd veruz est qm̄ error iuris est patenē exp̄ssus in ea. vt p3 in s. p̄t. 7. e. Ita notat. g. in. c. cu3 inter. supra. de re iudi.

Deniqz archi

ep̄us. pōt a subditis suffraganei sui emendas pecuniarias exigere. si id habeat ex p̄suetudine in illis casibz in quibz eos p̄t excoīcare. potest ec̄ absoluerē ad cautelā tūc qm̄ excoīcatus dicit s̄ntam in se continere itoz lerabilem errorem. vt quia in ea aliquid continetur sub vi p̄cepti qd est d̄ genere maloz. aut sub vi p̄bitōis qd est de se bonum. et suffraganeus aut excoīcator dicit in p̄trariū qd ex iustia cā rōnabili et p̄ cōs̄ seruanda iusticia id ab eo fuisset p̄ceptū vel interdīctum. Et d̄mō ab̄ soluit ad cautelā eū qd dicit se p̄ appellatōnē legitīmaz ab interlocutoria i iudicio vel extra iudiciū interposita esse excoīcatū. etiā añq̄ ei cōstet appellatōnē legitīmaz. d̄mō cōstet eidem eā esse añ excoīcatōnē interpositam. Hoc dicit.

Prima cō. Pōt iudex si id habeat a cōsuetudo pecuniarias penas exigere ab excoīcato. Probat in h̄ i. tex. dū id p̄mittitur archiepo in casibz qbz p̄t subditos suffraganei sui excoīcāre. q̄rū casuū aliq̄ h̄ntur in. c.

7. s. e. li. de pe. et de hoc in. c. pastora lis. supra. de offi. oz. An autē de iure iudex p̄t exigere p̄ delicto istā penā pecuniariā. aliq̄ dicit qd sic. p. c. dile ct. de offi. oz. et est verū ubi ius exp̄s se hoc p̄mittit. c. i. arabiepatu. d̄ rap. c. cū deuotissimā. xij. q. ij. c. qm̄. xvij. dist. sed ubi ius illud exp̄sse non per mittit. tūc si consuetudo vel statutū illā imponi permittit. tūc si p̄mittit aggrauando penā criminis et p̄t im poni p̄ iudicem. p̄ textū. hic in. c. ij. de delict. puer. Si autē p̄ quolibz crimi ne p̄mitteret soluere pecuniā nō va leret. fm̄ Hosti. in alle. c. ij. quia est ir rationabile dans occasionem delin quendi et exponens homines et bo na eorum venditōi p̄cio. pro q̄ fa cit. c. pauper. xi. q. ij. ubi nullam re pertimescit culpam quam redimere potest per pecuniā. Ubi autem sta tutū vel consuetudo nūl disponit de pena pecuniaria. tunc si ius cōmune certā penā p̄ delicto statuit. tunc dic fm̄ Hosti. et Jo. an. in alleg. c. in archiepatu qd ex causa. et qm̄ scandaluz non iminet. et iudex ex officio proce dit p̄t illam penam p̄mutare. p. l. qd ergo p̄ pena grauior. ff. de his qd nō. infra. et. s. nō. ij. q. ij. secus si non sub̄ esset causa. aut scandalum imineret ex p̄mutatione aut ab alio crimino sus esset accusatus. quia tunc nec pe na mollis. nec durior debet infligi q̄ in iure sit statuta. l. ij. in fine. l. ne sa. bap. ite. licz plerunqz contrarium fiat de facto. notatur in. c. ad audicē tiaz. de homicid. et hoc in. c. licz. de pen. per glosam et Panormita. Ubi autē ius certam penā non imponit tūc iudex extra iudiciū p̄cedēdo. n̄ p̄t pecuniariā ip̄onē. qd certi s̄t modi

Sūmariū et conclusiōes Sexti

precedendi sup delictis q̄s observare
d3. de q̄bus in. c. q̄liter 7 q̄n. de accu.
et quia alias videret q̄dāmo facere
q̄stū. de peccis aliorū. q̄d est illicitum
c. irrefragabili. de offi. ordi. in fi. S3
iudicialit̄ pcedendo. tūc q̄ certa pe
na a iure nō reperitur p̄t illaz imponē
q̄ plus timef. c. q̄m frequent. vt li. nō
p̄test. et sic etiā pecuniariā. c. de caus
de offi. dele. et sic intelligit. c. dilect̄.
de offi. oz. Quid aut̄ fieri debeat de
hmōi pecunia. Dicit Panoz. in alle.
c. licz. q̄ si imponitur ex statuto aut
psuetudine. p̄t iudex eā sibi imburfa
re. c. ij. de delict. pue. et. c. dilect̄. alle.
Si aut̄ ex officio tūc q̄vis iudex in
digens possit eā sibi reservare. vt nō
tur in all. c. dilect̄. tū vt omnē suspi
tionē cupiditatis euitet d3 eā i pias
cās erogare. vt nōt. g. in. c. ij. de deli.
puero. An aut̄ p̄ absolutōe ab excōi
catione possit exigi pecunia. vi. h. in
g. verbi inodare. q̄ dicit q̄ sic. an̄ p̄
absolutōe. Et dic hoc vltimuz. scz
vt post exigať honesti. nec ob. c. ad
aures. de symo. vbi dicit̄ symoniacū
eē aliqd̄ exigi p̄ absolutōe ab excōi
catione. q̄ tū ptumaciā puniri est cō
sonū iuri. c. i. de postu. pla. c. dilect̄. s.
de pe. Ideo dicit Hosti. in. alle. c. ad
aures. q̄ si psuetudo aut statutū h3
q̄ excōicat̄ anteq̄ absoluat̄ p̄ q̄li
bet mense q̄ stetit in excōicatiōe cer
tā q̄ntitatē soluat tunc est observan
dū. q̄ est rōnale et iustū. put dic ob
servari in francia. et ita pōt intelligi
q̄d dicitur de emendis. in. c. dilect̄
de offi. oz. nec tūc petitur aliqd̄ pro
absolutōe. s3 p̄ delicto ptumacie. et
si vltra statutū aut psuetudinē aliqd̄
exigit. dicitur mod̄ excedi. l. hodie.
ff. de penis. et ideo p̄t ps appellare. c.

de pore. de apel. nōtur in. c. licz. s. de
offi. oz. 7 cessate psuetudine aut statu
to ex officio iudicis p̄t puniri ptua
cia illa pena q̄ plus timef. c. de caus
cū p̄cor. supra allegat.

Secunda cō. Si excōi
in s̄tia p̄tineri intolerabilē errorem
p̄t petē a iudice q̄ absoluat̄ ad cau
telā. Probatur hic in. s. p̄t q̄z. q̄d ve
rū si iudex q̄ eaz tulit tale q̄d allegat
seu exp̄mit. quod facit casū dubiuz.
vt h. in ter. in versi. et suffragane. iū
cta. g. verbi iustitia. Nam nisi tale q̄d
allegat̄ possz talis s̄tia q̄ patent erro
rem iuris in se p̄tinet statim p̄nucia
ri nulla. fm Jo. and. h. et dicit h. In
nocen. q̄ in casu hui' p̄clusiōis hanc
absolutōe ad cautelā exceptio ma
nifeste offense non possz impedire. s3
impediat q̄n nullitas p̄tendit̄ ex eo.
quia excōicatio lata ē p̄ appellatio
nē. vt in. c. solz. s. e. Et rō est q̄ mani
fest̄ delinquē snon audiat̄ appellās.
c. puenit. 7. c. cū sit romana. sup. d. ap
pel. et sic ex hac exceptiōe pbata ap
paret male appellatū. Sec̄ cu3 error
exp̄mitur in s̄tia q̄si impossibile sit
q̄ talis error exp̄sus sit cā p̄ qua q̄s
debeat excōicari. Qñ aut̄ error iur.
dicatur exp̄sus in s̄tia. declarat̄ hic
ter. per exempla Nam tunc dicitur
exp̄mi in sententia q̄n iudex excōi
cauit aliquē. quia facit aliqd̄ q̄d est
de genere bonoz. vt quia visitauit
infirmos orauit. dedit elemosynā zc
vel interdixit aliquod horum. Idez
si per modum p̄cepti continetur i
sententia aliquod quod est de genere
malozum. vt est hominem offendere
contra iuramentū venire furtum cō
mittere zc.

De sententia excoicationis

Tertia con- et finalis
Si sententia
excoicationis post appellationem sit
lata. potest eius nullitas pretendi. ideo
datur absolutio ad cautelam petenti
Probatum etiam hic in fin. tex. et in. c.
solet. s. e. Et dicitur ideo si alia nullitas
pretendatur. ut ibi dicitur. Et intellige in
casu huius reclusionis absoluteionem
ad cautelam procedi per superiorem etiam
antequam incipiat agnoscere de veritate
appellatiois ineposite etiam ex iudici
liae sit appellatum. dum tamen constet appel
lationem processisse sententiam. ut hic per
ba. et voluit h. g. penul. q. e. nobilis

Ecernim' vt

iudex ecclesiasticus compel
lere valeat iudices secula
res per ecclesiasticam censuram. monitione
pmissa. ut excoicatos a patrocinan
do. agendo et testificando in suis iu
dicijs repellant. Hoc. d.

Ex ter elicitur talis reclusio.
Iudicem laicum compellit
ecclesiasticum ut excoicatum repellat ab
actibus iudicialibus sibi prohibitis.
Probatum hic in tex. et qua pena. per
in tex. quia censura ecclesiastica que con
tinet excoicationem. suspensionem. et
interdictum. ut hic in. gl. et intellige
de omnibus iudicijs ecclesiasticis qui
iurisdictionem episcopalem vel quam in loco
habent. s. in Jo. an. et hoc casu debet
iudex secularis credere ecclesiastico iu
dici dicenti quem excoicatum s. in Jo.
mona. quia iudicis secularis de hoc
non est agnoscere. pro quo. c. si iudex. i.
fi. quod verum intelligit Boni. quoniam du
bitatur de validitate excoicationis
Nam quoniam dubitatur de facto an quis
sit excoicatus vel non. potest iudex laicus
agnoscere s. in en. de quo in. c. cum. l.

laicus. s. e. li. de fo. speten. Et intelli
ge reclusionem et tex. de excoicato ma
iori. quia mater sancta ecclesia illud ex
cludit. ergo et iudex eum excludere de
bet ex officio suo. et nullo opponente
si excoicatio sit notoria. c. exceptio
nem. s. de excep. vel si non sit notoria
faciet iudex hanc reclusionem ad pe
titionem partis excoicationem probatis
per litteras forte ordinarij. c. post. ces
sionem. de proba. Et tres actus excoi
catis prohibitos vide hic in tex. De quo
busdam alijs vi. hic. gl. fi. que videtur
tenere quod excoicatus non possit con
dere testamentum. quod etiam late est Jo.
in d. in. c. quod. s. eo. d. usuris. Sed con
trarium tenet Archid. in. c. pia. s. de
excep. et hic Joh. an. qui dicit excoi
catum equari relegato et non de
portato. ut est. g. in. c. pastoralis. s. d.
appella. in. g. vlti. s. relegatus potest te
stari. ff. de interd. et rele. l. Nec est
excoicatus perdit bona sua ut depor
tatus et testamentum est dispositio de
bonis suis. ff. de testa. li. de quo late
hic per Jo. an. qui etiam rindet ad ratio
nes opinionis pertrarie. Item an no
tarius excoicatus possit instrumen
tum conficere. vid. hic in. g. fi. quam
tenet hic Boni. Et de materia vide
Innocentium. et alios in. c. veritatis. s. de
do. et ptuma.

Constitutione

posita in. c. statum. s. e. ti. q.
vult participantes excoicatis maio
ri non nisi canonica monitione pmissa
excoicari papa declarando dicit
tunc habere locum quoniam alijs legitime
observatis monitione. exprimitur hoiatim.
Statuit etiam quod loco monitionis
canonice iudices utantur tribus mo
nitionibus vel una pro omnibus que
B i

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

habeat competentia dierū interval
la. nisi aliud suadeat facti nēitas aut
rōnabilis cā. Hoc. d.

Prima con. In par
tes excōicatis maiorī non p̄t excōi:
catio ferri. nisi p̄us noiātīm sint mo
niti. Probatur hic in p̄n. Et q̄n q̄s
dicatur noiātīm monit̄. vide hic in
g. verbi noiātīm. q̄ etiā tenz p̄ hunc
tex. hodie in genere non posse excōi
cationē in participantes ferri. eo q̄
hoc casu monitio generalis repro
batur in hoc tex. q̄d etiā tenz Joh.
mō. et Archi. licz Hosti. et Bar. p̄. h.
g. est seruanda. fm Jo. mona. Et vi
detur ex tex. q̄ extra hunc casuz mo
nitio dicitur canonica si noiā excōi
catoz non exp̄mūtur in ea. 7 voluit
hic tex. dum dicit. in hoc casu. Et sic
vult q̄ alias valet generalis moni
tio. et probatur in. c. si sacerdos. s. de
offi. ordi. et. c. post miserabilez. s. de
vsuris. et. c. et si iudeos. de iudeis. fm
Jo. an. Non p̄t etiā hoc casu simul
cū monitione noiātīm facta excōica
tio ferri. facit. c. statim. supra. e. ibi
post monitionē. q̄d etiā est sp̄ale

Secunda con. 7 fina
lis
Debz etiāz alias monitio canonica
p̄tinere aliq̄rum dierum intervalla.
Probatur h in. s. statim. et p̄cedit
p̄clusio etiāz in excōicationib⁹ latis
alias q̄ p̄tra participantes excōica
tis fm doct. et p̄bat hic tex. dū v̄t̄
verbo statim. et in. omnib⁹ iudici
b⁹ excōicantib⁹ p̄cedit. siue sint oz
dinarij. siue delegati. siue ep̄i. siue in
feriores. q̄d vult tex. dūz dicit. sic ge
neraliter iudices fm docto. Debz er
go iudex volens excōicare aliquem
ip̄m trib⁹ edictis monere. aut vno i

se p̄tinente intervalla dierū. vt hic i
g. anpenul. Et fm doct. est tutum q̄
q̄libz dilatio ad min⁹ duos dies cō
tineat. q̄ tex. hic vult q̄ etiāz in vna
dilatione seruentur p̄petētia intual
la dierū. et sic pluriū diez intervalla
requirit. et sic obseruant executores a
postolici. tū cōiter assignant sex dies
p̄ q̄libz dilacione. Et hec vera. nisi i
casu excepto in si. hui⁹ tex. de q̄ exem
plifica. vt hic in. g. si. Et p̄pter hunc
casū forte p̄cellū. c. sacro. s. e. ti. nō di
xit de trina monitione. sed p̄petētez
monitionez aū excōicationem debz
p̄mitti

Resēti papa

declarat edicto q̄ in genera
li interdico loci nō hz locuz ad cau
telaz relaxatio. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis p̄clusio
In generali interdi
cto loci non habz locū relaxatio ad
cautelā. Probatur hic in tex. Nā lz
regula sit q̄ siue censure p̄nt ad cau
telā tolli. q̄n allegant nulle. c. solz. s.
e. Tū fallit i casu hui⁹ tex. scz i inēdi
cto generali loci. Pro q̄ adde q̄ ge
nerale interdico loci dicit q̄d ad lo
cū aliq̄ne generalit̄ refertur. scz ad ci
uitatē. castrū. aut villā. vt in. c. uz in
partib⁹. supra. de verbo. sig. Sp̄ale
aut inēdictū loci est. q̄ ad aliquē lo
cū sp̄alit̄ refert̄. vt q̄n talis ecclia ci
uitatis interdicit̄. aut etiāz oēs ecclie
ciuitatis vel diocef. quia tūc extra il
las ecclias adhuc p̄nt celebrari diui
na. puta sub tentorio etiā alta voce
p̄mū nō relaxatur ad cautelā. scdm
sic. Et rō dispositionis hui⁹. c. p̄z h
ex. g. q̄ etiā dat rōnes dubitādi. Et
ex his sequitur q̄ si executor gratie
ap̄lice excōicat canonicos et inēdi

De sententia excoicationis

cit eccliam. quia non recipitur in ca-
nonicū is cui dat^r est ad mandatu^m
suū. tunc si canonici ppter appellatio-
nem pcedentē aut aliā cām dicūt sen-
tentias nullas eē poterunt relaxari
ad cautelā. et placz Jo. an. quia in
dicta eccliarū non sūt generalia. nec
in eis locū habz. s. ad iudicium. i. c. alma.
i. e. ti. qd etiaz tenent dñi de rō. deci.
cccxiij. Quid aut de interdicto in p-
sonaz lato? Sic si est spēale et pōt rela-
xari ad cautelā. vt hic in. g. penul. q.
tale interdictū vim excoicationis hz
quo ad pceptionē sacramentorū. s. m.
g. et cōiter doct. Si aut est generale
latū generaliter in psonas. vt in. c. si
sua. i. e. et iterū pōt relaxari ad caute-
lam. quia vt pz in. e. c. si sua tale in-
dictū non dicitur platū in locuz. er-
go de eo hic text^r non loqitur. et sic
stabilim^r regule. de q in. c. solz. s. e. Ex
dictis ergo pz vna differentia in
terdictū loci. generale et spēale. quia
pōt nō relaxatur ad cautelā. scdm
sic. Alia differentia ē. quia pōt scz
generale non pōt proferri sine spēali
mandato pape pro debito pecunia-
rio. vt in extrana. Bonifacij. pvide
artēdentes. sec^r in spēali. Alia differ-
rentia etiā supra fuit tacta. quia de
cretalis alma. i. e. non hz locuz in spe-
ciali interdicto loci. quia in eo nō ē
licitū celebrare diuina submissa vo-
ce. In generali aut hñ locū hz. vt ibi
sunt casus ppter q̄s excoi-
catio dicitur nulla. vi. h.
in. g. verbi cautelā. ad quā solz fieri
remissio. cui adde casū. c. romana. s.
in vniuersitatē. supra. e. ti. fm opin.
verā ibi determinatam

Quicūqz dat
licentiā offendendi aut gra-

uandi eos qui ecclasticā censurā in
aliqs exercuerūt i psonis aut rebus
aut etiaz in suis. vel etiā hanc sniam
censure obseruantes. aut obseruari
facientes. incurrit ipso facto sniaz ex-
coicationis. nec licentiā ipam reuo-
cent re integra. vel si ad captiōnem
honorū sit pcessum infra octo dies
sit sca restitutio aut satisfactio. Eo-
dem modo excoicat^r est vtens pfa-
ta licentiā aut pprio. motu facies h
phibita. et si excoicat^r p hanc pstitū-
tionē pseuerat in excoicatione spatio
duorum mensū. non pōt ex tūc absol-
ui ab alio q̄ p romanū pontificē.
Hoc. d. vsqz in finem.

Ex ter elicitur talis conclusio.
Excoicat^r est ipso fa-
cto inferens grauamina in reb^r aut
psonis hic expōssis ppter sniam exco-
municationis. interdicti. aut suspen-
sionis. Probat^r hic in tex. et patēt
tales psonae ex ter. nec h locū habz si
h grauamina inferantur ppter alias
snias q̄ censurē. fm Jo. an. quia tex.
hic solum loqitur de snijs censurarū
Et loqitur qñ snie censurarū fue-
rūt late in aliqs psonas. Quid ergo
si ppter dñm terra eius interdicatur
vt in. c. non est vobis. sup. de sponsa.
an pstitutio locū habeat. De nō vi-
detur. quia tex. loqitur qñ in psonas
fertur snia censurē. et quia penalis
est non debz extendi. Jo. an. tñ de-
minat p trariū. quia lata videt^r hoc
casu snia in psonam. quia requiritur
satisfactio psonae. c. alma post pn. i. e.
ti. Et dicit Franē. q̄ quia multi pla-
ti timebant qñqz exercere censuram
ppter grauamina q̄ eis aut suis infe-
rebantur. ideo edita. fuit hec pstitu-
tio. Qui aut veniāt appellatione suo-
rū. vi. hic in glō. verbi suoz. naz ve-

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

nunt filij serui. Item domestici vxores et coloni sanguinei et familiares vt pbatur. xij. q. ij. eccliarum seruos. Insti. de his q. sui vel alie. iur. sunt. per totū. iij. q. v. in sūma. et. l. quicumq. l. de re mili.

Iudex laic⁹

aliquē malefactorē capiat et ille se clericū dicens et ad iudicē ecclīasticū se remitti petat. vel si iudex ecclīastic⁹ ex officio eum repetat et ipse iudex secularis eū clericū esse negat. de hoc videlz an talis capt⁹ sit cleric⁹. iudex ecclīastic⁹ pgnoscē habet. vocari debet tñ iudex secularis vel ali⁹ interesse habens. Q. si sit notorium talem captū esse clericū q. priuilegio clericali debeat gaudē vel si de hoc est publica fama. vel si cōiter pro clerico habebatur incontinenti ante aliquā pgnitionem de clericatu debz reddi ecclīastico iudici. Et idem si ante captionem publice se gessit vt clericus et in habitu tonsura clericali fuit captus. Q. pbat tex. triplici argumēto legali. Primum de eo q. est in possessione libertatis. licz ab alio dicitur libertinus. q. talis donec seruitutem pbauerit p ingenuo est habendus. Scdm est q. fabricenses ex stigmatē eis impresso pgnoscuntur. Tertium de custodib⁹ aquaz q. hydrophilati vocantur q. etiam ex signis suis manifesti sunt. Qñ q. libz presumitur esse talis. q. l. s. habit⁹ quem gestat ipm fore demōstrat. qui igitur cōiter habebatur p laico et vt talis publice icessit. q. n. s. in habitu clericali repertus et capt⁹ sit. non restituitur iudici ecclīastico. nisi de titulo prius fidem fecerit ppter presūptionem ex delatione ha-

bitus laicalis ptra ipm ortam. Interim tñ iudex secularis nil faciat contra eum penitus. Hoc dicit bec decretalis vtilis. et sepiissime practicat. fm Jo. an.

Prima con. Cleric⁹ capt⁹ a laico iudice p crimine p̄t de clericatu excipi et se ad ecclīasticū iudicē remitti petere. Probat⁹ h i pn. tex. Et rō est. quia talis a suo iudice est puniendus. c. at si clerici. 7. c. cū non ab hōīne. vt. s. de iudi. 7. c. fame. s. e.

Secunda con. p̄t etiam iudex ecclīastic⁹ ex officio clericū repetere captū a laico. Probat⁹ h in pn. et s. i. inducit. g. ij. Est aut iudex ecclīastic⁹ hoc casu epus su⁹. officialis. aut ali⁹. quozū forū cleric⁹ capt⁹ rōne delicti loquitur. vt in. c. si supra. d. foro ppeten.

Tertia con. Si iudex secularis capt⁹ a se clericū eē negat. hōī rei pgnitio ad iudicem ecclīasticū spectat. Probat⁹ hic in. s. i. Et rō dubitādī potuit esse. q. iudex in dubio pgnoscit an sua sit iurisdicō. l. si qs ex aliēna. ff. de iudi. 7. c. sup. l. s. de rēsp. Et ergo h iudex secularis videbat de hoc pgnitionem habē. S. rō decidendi p̄trariū sumit ex tex. quia h agitur de re ecclīastica et spūali. de q. ec p viā exceptionis et incidēt iudex laic⁹ pgnoscē non p̄t. vt h p. 7. i. c. latoz. s. q. si. sunt legi. 7. c. tuā. d. oz. pgn. imo h pl⁹ pbat⁹. videlz q. qñ iudex ecclīastic⁹ faciet. tñ nihilomin⁹ p̄t pgnoscere an sit iurisdicō. quod notur singulariter. et videt. p. g. in. c. statutu. s. i. sup. verbo copia. s. e. l. i. d. rēsp. vñ. g. i. c. cū p̄sone. s. e. l. i. d. p̄i.

De sententia excoicationis

supra. verbo ordinarijs. sentit q' tuti
us est istud p' delegatū expedire. Co
lonie decan' maioris ecclie clericum
captū per laicos repetit. 7 officialis
epi de clericatu cognoscit. et sic sine
omni suspitione cā pcedit.

Quarta con. In q'rtu
bus tenetur iudex secularis clericus
a se captū. anq' se doceat clericus re
mittere ad iudicē eccl'asticū. 7 habē
tur hi cas' in s' et si notoriū. 7 s' idem
ē. et sūt plani ex tex. et q'rtum casus
tex. corroboret triplici argumento
legali. q' declaratur p. g. et ex pmo ca
su p3 q' exceptionē notoriam iudex
debz admittere 7 ei parere absq' iu
diciali pgnitione. qd nō. singularit.
Ex secdo casu p3 q' multū opatur cō
munis fama. nā in casu tex. nostri in
ducit plenā pbatōnē etiam in casu
criminali. cū scz inducitur ad pbatō
nem iurisdictionis. Secus si indu
ceretur ad pbatōnē criminis. quia
nec semplenā induceret. p quo. gl. i
c. veniens primo. de testi. nec in casu
hui' tex. fama cōis pbat hūc captū
vere clericus. s' opatur id q' debeat
captus remitti ad eccl'asticus donec
pstat an sit clericus an non. et si pstat
q' non sit clericus. adhuc postea debz
remitti ad secularem. Ex tertio casu
nō q' dephensus in habitu 7 tonsu
ra est statim remittend' ad eccl'asti
cum iudicē. et est bñ nōndū. s' in Jo.
an. Et rō p3 ex tex. quia talis psumi
tur clericus donec pbetur p' rariū for
te p p'fessionem aut indirecē. ut si di
catur puatus privilegio clericali. si tñ
essz penit' ill' ratus. essz vrgens psum
ptio p' rā eum q' non essz clericus. p.
q. c. null'. d. e. li. de tpi. or. Et an capi
entes tales deferentes habitū 7 ton

surā clericales sint excoicati. nōtur i
c. vt fame s' i. supra. e. 7. c. si clericus. 7. e.
et in. c. cum non ab homine. supra. d.
iudi. sup. g. 7. in ca. p' sbz. lxxi. distiū.

Ultima con. ^{Assum} p' tio cle
ricalis habitus facta p' euz q' primo
reputabatur laic' non tribuit posses
sionem clericat'. Probatur h' in s' si.
Cū talis statim nō remittitur ad iu
dicē eccl'asticum si sit capt' a iudice
seculari. s' p'us debz p'bare clericatū
suū ad qd admittitur. non obstāte
eo q' publice p'fessat' sit se laicum. 7
sic non videatur audiend'. argu. c. p
tuas. supra. de proba. Nam s' in Jo.
mona. auditur p'pter bñficiū p'cessus
ordini clericali. et licz iste capiatur i
habitu clericali. tñ statim nō remit
titur. quia multo plura p' rā ipm fa
ciūt q' p' ipō. releuat tñ in hoc dela
tio habit' tpe captiuitatis. q' q'escē
debz strepitus iudicis secularis pen
dente articulo pbatōnis

Statutus in. c.

p'stitutionē. supra. e. de excoi
catione non ferenda in participātes
excoicatis nō pmissa canonica mo
nitione s' in formā illius tex. etiaz h3
locū in interdici 7 suspensiois s'uis
et nulle sūt he s'nie aliter p'mulgate.
Hoc dicit.

Ex ter. elicitur talis p'clusio.
Iudex volēs parti
cipantes excoicatis suspēdere. debz
etiā specificē 7 noiātīm eos monere
Probatur hic iūcto. c. p'stitutionem
supra. e. et. c. statum'. supra. e. inter q'
c. nō est sup'fluitas. qd sic p3. quia ex
q' iudices faciles erant ad excoican
dū participantes excoicatis. id ema
nauit. c. statum'. supra. e. vbi statuit

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

monitionem p̄mitti postea iudices fecerūt fraudes in genē monēdo. Jō p̄tra hanc fraudē p̄uidit. c. p̄stitutio nem. s. e. Demuz iudices quia excōi cari non poterāt participantes nisi noīatim monitos dicebant. excōica m̄ talē ⁊ suspendim̄ omnes ei par ticipātes ⁊ interdiciim̄. ideo emana uit hoc. c. et patz ex hoc q̄ est diffici le singulorū malicijs obuiare.

Icet sentētia

excōicationis lata post ap pellationē legitimāz nō recoualecit p̄ appellantis appellatiōē suā nō p̄ sequētis negligentia. post appellatio nem tū noīatim ⁊ specificē excōicat̄ si infra temp̄ debitū illaz nō est p̄se cutus p̄t publice excōicat̄ denūcia ri. et tā i iudicijs q̄ extra vt excōica tus vitari. donec docuerit appellati onē fuisse legitimā. aut alias senten tie nullitatem. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis conclusio. p̄ma. Excōicatio p̄ appellatiōē legitimāz lata est nulla nec ratificatur etiāsi appellatio effici atur deserta. Probat̄ h̄ in tex. Et intellige p̄sonem siue appellatio sit interposita aī diffinitiuam s̄ntiam a granamine. siue sit interposita a dif finitiua. quia q̄ ad casū nostrū idem iuris est in vtroq; casu. fm̄ Job. an. licz sc̄do casu non oporteat in appel latione cām exp̄mē quaz in appellati one a granamine oportet exp̄mē. vt h̄ in. g. iij. Itē p̄cedit conclusio q̄ licet q̄ appellās deserat appellatiōēz siue tacite eidē renūciet. siue exp̄sse. vt in c. sollicitudinē. in fi. de appel. sec̄ si nō potuit appellās p̄seq̄ appellatiōē in fra t̄minuz hōis aut iuris. q̄ ipedit̄ aut iusta cā suberat q̄re non tenebat̄

ea p̄seq̄. forte p̄promissuz fuit. Nam his casib̄ non h̄z locū tex. q̄ p̄bat h̄ tex. dū dicit. non fuit p̄secut̄. et fa cit cle. sic. ⁊ cle. q̄ diu. de appel. Et p̄ dicitis non ob. l. furti in p̄n. ff. de his q̄ nō. infra. quia r̄ndenduz ē. vt h̄c in g. iij. et breuē a s̄ntia nulla appellās si deserat appellatiōē. regularit̄ tū non p̄ hoc assumit vires s̄ntia ec̄ alia q̄ censure. vt h̄ in. g. ij.

Secūda con. ⁊ finalis appellatiōē etiā legitimā excōicat̄ si ap pellatiōē debite non p̄seq̄tur p̄t publice excōicat̄ denūciari. ⁊ tanq̄ excōicat̄ ab omnib̄ donec de nulli tate docuerit debeat vitari. Probat̄ in sc̄da parte huius. tex. Et q̄ p̄ q̄ denūciatio excōicationis non n̄cario p̄cludit quē esse vere excōica tū. licz h̄n̄ p̄cludit denūciatū. tā in iudicialib̄ q̄ extraiudicialib̄ ec̄ vitā dū. de q̄ dicēdū vt h̄ i. g. vbi nūciari

I clericos in r̄sidiōni p̄lati subiectos ip̄e p̄lat̄ etiā p̄ laicos faciat capi aut in carcerē induci licz non sint in corrigibiles ip̄i clerici. dū mod̄ als non excedatur. non est p̄lat̄ aut etiā capiētes excōicari. non debēt tū cle rici in carcerib̄ detineri. si fideiussoriā p̄stent cautionez de stando iuri. nisi enormitas delicti aut alia cau sa rationabilis eos suaserit detineri. Hoc dicit.

Prima con. Capies clericuz de mandato ep̄i aut p̄lati alteri nisi alias ex p̄posito modū excedat. nō ē excōicat̄. Probat̄ h̄ in p̄ma parte tex. Et rō dubitādi p̄t sumi ex d̄cre. vniuersitatis. s. e. et his q̄ habentur

De sententia excoicationis

in glō. v. Rō decidendi in p̄trarium
p̄z ex tex. quia ad hoc ut man^o in cle
ricū injiciēs incurrat excoicationem
requiritur. q̄ vel temere id agat. vel in
iuriose. ut h̄ dicit. z facit. c. p̄tingit. s̄
e. s̄ nullū eoz h̄ p̄t nōzi. igitur z̄ In
tellige tñ p̄clusionē de plato h̄ntē in
risdictionē in clericū captuz. ut h̄ in
g. ij. et dūmō habeat p̄tātē puniendi
crimina. ut h̄ in. glō. v. z facit cle. ad
fi. de cele. miss.

Secūda cō. Pro q̄libz
crimie gra
ui p̄t cleric^o capi z detru di in carce
rē. dūmō p̄stet eū delictū p̄misisse sal
tē p̄ p̄sūptionē. Probatur h̄ p̄clusio
in. c. grauis. s̄. de depo. vbi ter. ex eo
q̄ ille cleric^o de q̄ ibi loculos habu
it. vult q̄ est p̄sūptio p̄tra eū. et iō ec
ponitur ad torturā. facit. c. ut inq̄siti
onis. s̄. i. s̄. e. li. s̄. here. et clem. i. s̄. i. de
hereti. Et intellige p̄clusionē de cap
tura z incarcerationē q̄ fit ad custo
diā. nō autē d̄ p̄petua aut t̄pali incar
ceratiōe. q̄ fit ad penā. quia illa fieri
non p̄t nisi plene liq̄at de delicto. ut
ij. q. viij. sciant cūcti. xx. q. i. c. i. et. c. tue
de pe. et q̄ dixi in. c. q̄uis. s̄. eo. li. de
penis.

Altima con. Cleric^o
capt^o si
p̄stat cautionē fideiussoriā de stādo
iuri. d̄z de carcere relaxari. Probatur
hic in sc̄da parte tex. Nō tenet ergo
talīs capt^o cauere de parendo volū
tati aut arbitrio sup̄ioris. aut etiāz
renūciare appellatiōni. facit. c. ad h̄
si in vna. s̄. de appel. l. si. ff. q̄ sa. cogū.
Cū cauere debet sibi plati n̄ri t̄pis
q̄ detinet p̄stitutos in sacris z in di
gnitatib^o captos in carcerib^o etiāz
fm formā hui^o tex. cauere sint para
ti. fm Jo. an. In casib^o autē in textu

positis p̄nt eos nihilomin^o detinere
captos. ut si enormitas criminis id
suadeat. ut in falsario l̄rarum pape
aut q̄ eas p̄ntat. xix. dis. in memoriaz
de rescp. c. ij. c. sup̄ eo. de cri. fal. Idēz
si est infamat^o de crimine enormi. vlt
si occidit ep̄m. aut est infamat^o d̄ he
resi. c. ut inquisitiōis. s̄. e. li. de here.
et idē in similibus criminib^o Jo. an.

Terceia in
terdicti ferat in clerum. nō ē
interdictus p̄plus. nec ecōtra. nisi ali
ud expr̄matur in s̄tia. Leterū si p̄pter
delictū d̄ni vel rectoris ē interdicta
ciuitas non sunt interdicti cines. q̄m
imo licite audiūt extra illā ciuitatez
diuina. nisi sint culpabiles. vel nisi
si etiā in eos p̄pter delictuz d̄ni lata
sit interdicti s̄tia. Cū vero p̄plus ali
cui^o terre interdicatur. non p̄nt singu
lares de p̄lo illo extra calus in iure
p̄missos alicubi audire diuina aut
pcipe eccl̄astica sacramenta. quia sin
gulares hoc casu intelliguntē inēdi
cti. ne effectū careat talis s̄tia

Prima con. Inēdco
p̄plo nō
p̄prehenditur cler^o sub hac s̄tia. nec
ecōtra. Probatur hic in pn. tex. Ex
q̄ p̄z q̄ appellatiōe cler^o non p̄tinet
p̄plus. nec ecōtra. q̄d vep̄ nedū i ista
materia. s̄z etiāz in q̄libz alia s̄tia. cu
ius illa corpora essent capacia. dicit
tñ Sens. in cle. in pelerisq̄. de electi.
q̄ si p̄plo p̄ceditur p̄uilegiū p̄pete
etiā illud clero. etiāz ex p̄pria signifi
catiōe populū. p̄ s̄ plebelicitū. Insti.
de iure n. a. gen. et ciui. Et idē dicit i
omnib^o fauorabilib^o. facit. c. dilecti.
de fo. p̄pe. s̄. Ad hūc tex. dicit q̄ loq̄
tur in odiosis. Appellatiōe districtū
aliū aut p̄uincialiū veniūt etiāz cle

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

rici. fm Jo. an. de q̄ in alle. cle. 7 in. c. si. s. e. li. de offi. dele. 7. c. dilecti. super verbo anglicis. supra. de fo. ppeten. **Secunda con.** Si p̄ delictū dñi aut rectoris inēdicat ciuitas aut terra. p̄nt inhabitātes alibi licite admitti ad diuina. Probat hic in s. ceterū. et fallit in duob' casib' i ter. positis. Et ex isto p̄ primo q̄ ppter delictū dñi aut rectoris p̄t ciuitas a terra sua interdici. p̄cor. c. sane. ij. s. de offi. dele. 7. c. nō ē vobis. supra. de sponsa. Que aut terra hoc casu includatur. dicit Job. an. q̄ illa in q̄ dñs ppter quē latū est interdiciū h̄z directū dñium et plenuz. aut vsū fructū tñ. q̄ est in multis casib' pars dñi. l. iij. ff. de vsufr. Idē si nudam h̄z p̄rietatē i ea. facit Insti. de here. insti. s. i. ij. 7. iij. et terra in q̄ h̄z dñi iurisdictionale. c. j. s. de postu. pla. et videt exp̄ssū in all. c. sane. Idē de ea in q̄ h̄z vtile dñium. vt si eaz tenet in feudū. emphiteosim. aut dotez. de q̄ p Jo. cal. in tractatu de eccle. inēdi. in sc̄do mēbro. vers. quid si inēdicē tra. An veniat terra quaz tenz talis dñs lo co pignez. Dic q̄ aut in sn̄ia inēdicatur terra quā talis dñs tenet et tunc terra impignerata etiam venit aut interdicitur tra ip̄i dñi. et sic non venit. Ita nōt Jo. an. in. all. c. j. de postu. pla. Itē si in diuersis p̄ uintijs possidet trā. si qdē p̄ diu. so omnes veniunt. alias non. facit. c. sacris. supra. e. ti. Itē non a terra illi dño post latū inēdicū adq̄sita. non venit nisi id exp̄mat. facit. g. j. in. c. cū capella. supra. de p̄uile. Itē terra v̄ dita adhuc remanet interdici. quia res trāsit cū onere. Debz aut hoc casu tolli p̄ euz q̄ tulit et ille. facilem se

p̄bebit vbi frans si inuenit. facit. c. sacris. supra. e. ti. de q̄ p Jo. an. i. alle. c. j. Sc̄do p̄ q̄ appellatiōe cōtinētis non venit p̄tētum. q̄n cā que exp̄mit nō p̄t omnib' p̄tētis aptari. de q̄ in c. p̄ exemptionem. s. e. li. de p̄uile.

Ultima con. Inēdi. ta vniuersitate vel p̄lo. singulares p̄sone intelligūtur sup̄p̄te iterdicto p̄zobatur h̄ in. s. fi. Nā ibi fit mētio vniuersitatis in materia q̄ non est p̄portionabilis vniuersitati vt vniuersitati. vniuersitas sumitur p̄ particulariū capitibus in ea inclusi. et sic cap̄lo interdici. singulares censent̄ interdici. fm Jo. an. s. j. in hoc casu singulares noiatim intelliguntur interdici. vide Inno. in. c. in lateranens. de p̄ben. in cle. j. de sepul. et Jo. cal. in tractatu de eccle. interdici. alle. circa p̄n. sc̄di mēbri. An autēz hoc casu absentes tpe delicti p̄missi p̄t qd̄ fuit latu in interdiciū aut p̄sentes et p̄radicentes sint interdici videt Jo. an. sepe dubitari. tenz tñ q̄ sic. p̄ hunc ter. q̄ probat hac sentētia innocentes puniri. Nec hoc casu distinguūtur culpabiles ab inculpabilibus. facit. quia illud qd̄ fit a maiori parte populi. videtur factuz a toto populo. c. j. de his que fiūt a ma. par. ca. qd̄ ec̄ t̄ Jo. cal. i tractatu all.

¶ Ciuitas castrū aut villa sint eccl̄asticō inēdicō sup̄p̄ta. licet videantur murozum ambitu terminari. tñ etiam eozum suburbia et cōtinētis edificia intelliguntur interdici. ne si celebretur in suburbijs p̄tingat censuraz eccl̄asticam vilipē

De sententia excommunicationis

di. Eadem ratione interdicta ecclesia non potest celebrari in capella. et eadem primum nec in cimiterio eidem primum aliquis potest sepeliri. Hoc dicit

Ex ^{elicitur talis conclusio.} **ter.** Interdicto loco principali. interdictus est etiam locus ad adherens illi. Probatum in utroque ratione huius textus. Extenditur ergo hoc casus dispositio penalis ultra naturam et proprium significatum verborum. quod est singulare hoc casu. Et regula est in primum. et specialitatis ratio patet in textu. Et secundum Jo. an. si locus principalis ab homine sit interdictus. etiam adherens et accessorius illi censetur non a iure. sed ab homine. licet dicamus participantem in crimine a iure excommunicationis. c. si cubine. supra. e. quia ibi est duplex culpa scilicet principalis. et illa ligatur sententia hominis. et subsequens culpa participantis. et illa ligatur sententia iuris. hic autem est unica sententia et eadem culpa. Quis autem potest relaxare interdictum iuris? Dicit Jo. an. post Archiepiscopus. quod episcopus ubi conditor canonis si ubi relaxationem non reservavit. ar. c. nuper. supra eodem. Si autem pro eodem delicto a iure profertur excommunicatio in singulares. et interdictum in civitatem aut locum et papa reservat sibi absolutionem ab excommunicatione. Dicit Archiepiscopus. quod etiam videtur sibi reservasse relaxationem interdicti licet interdicti mentio non fiat. quia quotiens vitium ex una radice nascitur. debet etiam una lege tolli. l. finali. c. de nup. Sed in primum facit. c. none. cum sua materia. de presumptis. supra. et illud tenet Dominicus et in suspensione hoc tenet glossa. in

de. i. quia vero. de heresi. super verbo excommunicationis. Item procedit hec conclusio etiam si locus adherens loco interdicto puta suburbium. non esset de iurisdictione loci interdicti aut universitatis interdictae. secundum Jo. cal. in tractatu de ecclesia. interdicti. in secundo membro. vers. circa quod queritur. per rationem huius textus. Et quid dicitur suburbium seu coherens edificium. relinquendum est arbitrio iudicis secundum glossam hic. et Jo. cal. in loco alle. Item quid sit civitas castre aut villa. vide hoc per Jo. an. et breviter consuetudo regionis plurimum est attendenda

S qui celebrat sci

enter in ecclesia sanguinis aut seminis effusione polluta. aut excommunicato maiore presente. non incurrit irregularitatem. cum id non reperitur expressum in iure celebrans autem in loco interdicto nisi super hoc sit privilegiatus aut a iure id sibi sit concessum irregularitatem incurrit. efficitur ineligibilis active et passive. nec potest secum dispensari ab alio quam per pontificem romanum. Hoc dicit.

Prima con. Nullam irregularitatem celebrans in excommunicato maiore presentia vel in ecclesia polluta. Probatum in prima parte huius textus. Et ratio conclusionis patet ex textu. quia irregularitas non strahitur nisi in casibus in iure expressis ad quod hic textus allegatur. sed isti casus non reperiuntur expressi. igitur etc. et ex

Sūmariū et conclusiōes Sexti

hoc videtur q̄ irregularitas est intro-
ducta de iure positivo. 7 p̄ tanto pa-
pa in omni irregularitate p̄t dispen-
sare. de quo p̄ Inno. in. c. si. de cleri.
excōi. minist. et. c. nisi cū p̄idem. s. d.
renū. Iste tñ celebrās sciēter i ecclā
polluta aut coraz excōicato maiori
agit temē. vt dicit h̄ tex. quia in ecclā
polluta suspēsa sūt organa diuine
laudis. c. si. de p̄se. ecclē. vel alta. p̄t in
simili dicitur. in. c. iij. supra. de iure
pa. Scdo casu peccat. vt in. c. sacris.
supra q̄ mer⁹ cā. et prim⁹ irregulari-
tati. vt h̄ in. g. iij. fm̄ Jo. an. q̄ etiam
dicit. q̄ excōicatos maiori p̄t hostia-
rius ecclē expellē. vt in cano. clericos.
xri. di. vbi de hoc in. g. vltima.

Secūda conclu. ^{et fina.} Cele-
brans in loco interdicto in casibus
non p̄missis. efficitur irregularis. a-
ctiue et passiue ineligibilis 7 p̄ inferi-
orem a papa indispensabilis. Pro-
batur hic in scda parte tex. Et dicit
Math. in cle. 7. e. ti. q̄ iste non est irre-
gularis. quia p̄hibet⁹ ordinari p̄ re-
gulā apti. h̄ quia p̄hibetur p̄ papaz
a cōi regula q̄ omnes admittit. nisi
p̄hibeātur. vt in alle. cle. 7. c. si. de ex-
cess. pla. Quid autē si celebrans scit lo-
cū a iure interdictū. h̄ illud nō ē pu-
licū p̄ denūciationem an celebrās in
eo est irregularis. Archi. t3 q̄ sic. et
hoc ideo. q̄ celebrare voluntarium
est. de isto p. g. in. cle. grauis. e. ti. sup
verbo suppositis. Et q̄ istud grave
est p̄pter. g. in. cle. vnica. de cens. ideo
ad releuandū p̄scientias timoratas
fuit ordinatum in p̄clio Lōstān. et
postea in Basiliē. q̄ non incurra-
t irregularitas hoc casu. nisi post de-
nūciationē. et facit alle. clem. vnica.
Quid autē de celebrāte tpe cessionis

a diuinis. dixi in. c. si canonici. s. e. li.
de offi. ordi.

Joniaz iba

p̄tismo 7 p̄firmatiōe vtimur
chrisimate. 7 h̄ sacramenta etiā adul-
tis tpe interdicti p̄ferūtur licite p̄t
ecclē chrisima in die cene p̄fici tpe inter-
dicti. Hoc. d.

Prima con. ^{Baptis.} ^{m⁹} 7 cō-
firmatio in fronte p̄nt nedū p̄neris
h̄ ecclē adultis p̄cedi interdicti tpe Pro-
batur h̄ in tex. Jura autē antiq̄ h̄ alq̄.
in. g. iij. p̄cesserūt solū baptismū par-
uulorū h̄ exp̄m̄t̄ Idez. de baptismo
adultorū. Et rō p̄missionis p̄ ex tex.
q̄ baptism⁹ ē sūme nētat̄is sacramē-
tū. c. maiores. de hap. Et p̄firmatio
nē q̄ p̄tēneret. non esset ver⁹ xp̄ianus
vt in can. 7. c. vt ieiuni. de p̄se. vi.
iij. igitur &. Et ex hoc habem⁹ hic
duo sacramēta tpe interdicti p̄missa
Tertiu⁹ sacm̄ scz p̄ntē etiā viuētium
enumerat h̄. g. Quartuz q̄d p̄mittit̄
est sacramētū eucharistie in q̄ntū di-
cū viaticū q̄si ducēs ad p̄riam. c. q̄ i-
te. s. d. pe. 7 remis. Quintuz q̄d p̄mit-
tit̄ ē matrimoniuz. q̄d omni tpe p̄t
p̄trahi. et etiaz p̄ gentiles et excōica-
tos. c. q̄nto. de diuor. 7. c. significasti.
de eo qui dux. in. ma. quaz pol. h̄ de
solennitate. an tunc fieri possit. Dic-
q̄ sic. quia non reperitur p̄hibita
nisi certis tēpibus. de quibus in. c.
capellanus. de feri. Benedictio ta-
men nubentium bene est p̄hibita
quia illa est ordinis clericalis. c. 7. et
ij. d. secun. nup. De ordine sacro dicit
Inno. in. c. nō est vobis. de sponsali.
q̄ tempore interdicti potest conferri
clericis. non autem laicis. de quo

Desentētia excoicationis

ibi Panoz. lat. Itē pfectio chrisma
tis pmittitur. vt h. de quo in pclusi
one sequēti. Prohibētur autē tpe in
terdicti. primo extrema vndio. scdo
ecclāstica sepultura. de quo in. c. q. i
te. all. tertio celebratio diuinorū. de
quo in. c. fi. j. eo. ti.

Secunda con. ^{et fin.} Per
mittitur chrisma confici in cena dñi
etiā tpe interdicti. Probat h in te
xtu. Et hui⁹ rō vrgens ponitur h i
tex. Naz pmisso vsu rei tpe phibito
etiā intelligitur pmiffa illi⁹ rei crea
tio. Naz veteri chrismate phibetur
sacerdos baptifans vti sub pena de
positiōis. vt h in. g. fi. Et quia in ba
ptifmo et pfirmatione vtimur chris
mate. hñ pcludit rō hui⁹ tex. Dicunt
tñ docto. q. tpe interdicti in die cene
dñi non dz pfici chrisma solenniter
alta voce. pulsatis campanis. z facit
.c. pmittim⁹. s. e. vbi hoc etiā t. Do
ctienf. Et q. chrismatio fit in fronte
et p solū epm. vi. in. c. qnto. s. p. sue. s.
et qre pcedit. vi. i. c. vnico. s. la. vnc.

S. cui ecclesie in
gressus ē interdict⁹ irregularis effici
tur. si durate suspēfione in ecclā cele
brat vt pri⁹. et si ptingat eū mori. nō
dz in ecclā sepeliri. Sane sicut excoi
catio nō suspendit p appellatiōē se
quētē. ita nec appellatio suspendit ab
officio vel ingressu ecclē latā suspen
fionem. Hoc dicit

Prima Ab ingressu ecclē
suspens⁹ in ea cele
brās diuina effici irregularis. Pro
batur h in pn. qd verū si celebrat in
suo officio diuina. vt pns. De q. dic
vt dixi. s. e. ti. z. li. c. j. Et sic habemus

effectū suspensiois ab ingressu ecclē.
An aut talis p̄t pertransire eccliam. vi.
p. Jo. cal. in tractatu de ecclē. in edic.
in fin. scdi mēbz. et placet sibi q̄uis
iste ex p̄ria significatione vocabuli
ex nulla cā p̄t ingredi ecclā. et ideo
nec possit in ea sepeliri. vt hic in seo
cūdo dicto. Tñ quia h tex. in primo
dicto. z tex. in ca. p̄nti. v. q. ij. videtur
tale interdictū restringere ad celebra
tionē z auditionem diuinorū. Ideo
plac̄z sibi q. tpe quo in ecclā non ce
lebrant diuina p̄t talis in ecclā ora
re. et faciūt nō. j. q. j. qui studet. in fin.
Si tñ solū audit diuina. nō incurrit
irregularitatē. vt h p. z. et facit. c. is q
supra. eo. ti.

Secunda con. Ecclē
siā in
trare phibit⁹ si moritur impenitēs
non p̄t sepeliri in ea mortu⁹. Proba
tur hic in scda parte tex. Ex quo pa
tet q. sola penitentiā sufficit ad hoc
q. sepeliri possit in ecclā sine alta in
terdicti relaxatiōe. Tutius tñ est fm
Job. an. q. fiat relaxatio. que etiā i
morte fieri potest a simplici sacerdo
te. vt in. c. finali. supra. de sepul. Sei
cūdo patz. ex isto q. prohibitus in
trare locum ad certum tempus. pro
hibitus videtur. siue viuus sit siue
mortuus sit. et sic vidit. Domini. all
gari hunc textum contra quendam
qui relegatus fuit a ciuitate ad cer
tum tempus. et interim obiit dz cō
sanguinei corpus eius vellent sepeli
ri in ciuitate. allegabatur. q. id non
possent. p. istum textum

Ultima con. Suspen
sionem
ab ingressu ecclē vel officio nō suspē
dit sequēs appellatio. Probat h i. s.
fi. z idē i suspēfioē alia ab actu mere

Sūmariū et conclusiōes Sexti

spūali. Secus aut in suspensioe a be-
neficio. ut h in. g. si. et t3 etiā Archi.
Et idem dic in alijs suis censuris. ut
per appellationem sequentē non sus-
pendantur. p̄batur hoc de excōica-
tione in. c. pastoralis. in fin. supra. de
appel. De interdīcto in. c. ad hec qm̄.
supra de appel. et hoc si simpliciter fe-
ratur. secus si in diē. aut sub p̄ditōe.
ita loquitur. c. p̄terea. ij. supra de ap-
pella. quod nota.

Religioso ma-

n^o violentas in clericū secula-
rem iniicienti. p̄t per ep̄m absolutio
ab excōicatione cōcedi. eo casu quo
clerico seculari p̄cederetur id facien-
ti. Et q̄uis ingressus religionem
an̄ professionem non sit religiosus
cum effectu vere. iniiciens tñ man^o
violentas in eum incurrit excōicati-
onem latam a canone. Doc. d.

Prima con. Si reli-
giōsus
verberat secularē clericū absolui p̄t
per ep̄m eo casu quo absolueret se-
cularē clericum. Probatur in pri-
ma parte huius textus. Et rō dubi-
tandi sumitur ex glosa. ij. Ex qua ec̄
patet ratio decisionis huius textus
Quando autem episcopus absolue
potest ab excōicatione cano. si quis
suadente. xvij. q. iij. vide. hic in. gl. ij.
que dat circa hoc sex exēpla. Et dic
quando iniiciens est pauper cui
non convenit mendicare. quia talis
non vadit ad curiam. Que autem
paupertas excusat quem ab illo ite-
nere. Dicit Johanni. and. in. c. ea no
scitur. supra eodem titulo. quia si est
mendicans. non excusatur. quia ita
bene potest in via mēdicare sicut ali-

bi. nisi haberet uxorem et filios qui
bus non possz forte in via existens
ita bene providere. Sed si essz alias
non mendicans. s; pauper laboribus
suis se nutries. excusatur. de quo ibi
dem p̄ Jo. and. An autem episcop^o
in casibus huius tex. p̄t absolue reli-
giosū qui ante assumptionem religi-
onis iniicit manus violentas in cle-
ricum. Doctores dicunt q̄ sic. si nūc
est professus et vere religiosus. et de
hoc non fuit dubium propter ea q̄
hic habentur in glō. ij. Excōmuni-
catum tamen p̄pter iniectioem ma-
nuū in clericum adhuc noviciū si
pri^o excōicationē incurrerat. abbas
non potest absolue. sed ep̄s in ca-
sibus glō. ij. hic. aut papa extra illos
fm̄ Jo. an. in. c. cū illoz. supra. eo.
post Inno. et abba. h. alias quilibet
excōicat^o ut evitaret iter ad curiam
recipet noviciatū alicui^o monasterij
facit tex. h in. ij. r̄iso. novitiū. tñ qui
in probatione constitut^o excōicatio-
nem incurrit absoluit abbas su^o. de
quo in alle. c. cum illoz. Et nota
etiam hūc tex. procedere et p̄clusionē
in religioso monasterij exempti seu
exempto. fm̄ doct. quia eadē est rō ī
illis scz ne vagent. facit. c. ij. s. e. li. ne
cle. vel mona. c. si. s. de regu. cū p̄cor.
Secūda cō. et si. Verbe-
tū religionis p̄trahit excōmunicati-
onem canonis. Probatur hic in secū-
da parte textus. Et ratio dubitādi
et decidēdi potest sumi hic ex glō.
verbi non potest. licet em̄ talis nō
sit religios^o cū effectu icōmutabilē
religiosus tñ est s; p̄mutabilē quia
exire potest. c. sup. eo. et. c. statūimus
supra eodem. de regulari. sicut etiaz
tacite p̄fess^o p̄t infra tridū penitē et

De sententia excoicationis

exire ut in. c. non solū. s. e. li. de regu.
et pbat h. tex. q. ingrediens pfectio/
nem psonaz cuiusdā generis gaudet
pūilegijs pcessis hominib' illi' pfectio/
tionis. et sic volēs effici de aliq' arte
cū est incorporat'. et facit exercitiuz
illius artis de voluntate regentiuz
illā artē. gaudet pūilegijs illi' artis.

Os qui ab ex

coicatione iuris aut hōinis
ppter piculum mortis aut aliud im/
pedimentū non possunt a quo d' iu/
re absoluendi essent. habere recursū.
z ab alio absoluuntur. vult papa ve/
illudatur censure in e. n. de excoimu/
nicatione z reincedere ipō iure. si im/
pedimento aut periculo cessante ad/
illum a quo absoluendi sunt de iure
non accesserint q̄cito possunt pmo/
de et humiliter pareant mandatis
eccie. Idez statuit de absolutis a pa/
pa aut legatis ipsius. quibus ab eis
inunctum fuit ut ordinariuz vel
alioz iudicum conspectui se presē/
tent z passis iniuriam seu alias ad/
quozum excoicati sunt instantiaz sa/
tiffaciant. si cum primuz potuerunt
cōmode id non curauerunt facere
Hoc. d.

Prima con- Propē
mentum legitimū aut spēale peri/
culum mortis potest excoimunicat'
absolui ab eo qui de iure ipm absol/
uere non habz a sententia excoicati/
onis. Probatur hic in principio te/
xtus Pro quo aduerte q' de iure ab/
soluere debz ab excoimunicatione ca/
nonis episcopus. nisi ille casus alte/
ri absolutionem reseruet. c. nuper. su

pra eodem tit. Exemplum patz hic
in. gl. ij. que enuinerat. xxxij. casus ex/
communicationis late per pstitutio/
nes in hoc libro. insertas. q̄b' adde/
aliū casum q' habetur in. c. s. e. li. de
vsuris. quem h. glō. omisit. et adhuc
vnus habetur in. c. exigit. 7. ti. primo
q̄d tñ. c. ita decisum venit sub bulla
Et pauci ex casibus hic enumeratis
sunt papales. id est reseruari pape. s.
solum q̄ntus. xxiij. xxvij. z. xxx. post
perseuerantiam duozum mensium.
De casibus autem per constitutio/
nes clementinarum introductas. vi.
glō. in. cle. eodem titulo. ex quibus
xvi. sūt papales. id est pape reserua/
ti. quos ibi glosa singulariter expref/
sit. Et de his casibus vide etiā Tho/
stien. in summa. eodem titulo. s. ceterz
in prin. vbi colligit triginta casus iu/
ris veteris. Ab excoimunicatiōe autē
hominis absoluit qui eam protulit.
et in eius defectum vel negligentiaz
superior si est ordinariuz qui exco/
municauit. vel si sit delegatus ipse de/
legans absoluit in casu negligentie
seu defectus. ut in. c. ad reprimendā
et. c. pastoralis. supra. de offi. ordiñ.
z. c. prudētiam. s. sexta. supra de offi.
delega. In mortis autem articulo
quilibz absoluit. ut hic probatur. et
in. c. finali. supra. de sepulturi. et in. c.
q' de his. et. c. quīs. supra eodem. et
notatur in. c. de cetero. supra eodem
de quo per glosam in. c. pastoralis.
supra de officio ordinarij. Et idem
dic in impedimento legitimo. ut p/
pter illud etiam alius possit absol/
uere. q̄ ille ad quem de iure spectat
absolutio. ut hic. quod intelligit
Johannes andree. de impedimen/
to perpetuo. de quo in. c. quamuis.

Sūmariū et conclusiōes Sexti

s. e. ti. et illud vez q̄ ad veraz absolu-
tionēz ppetnaz .h. qd̄ h̄ d̄r̄ intelligit̄
de tpali. alias non tenētur ire iteruz
ad eū a quo de iure est absoluend⁹.
quod h̄ requiritur. vt patebit.

Secūda con. A non
cē in casu nēitatis aut piculo iminē
te absolut⁹ ab excōicatiōe reincidente
in eandē sniam. si non p̄ntat se ei qui
de iure eū debz absolvere. q̄ cito p̄t
p̄mode. Probat̄ur hic in p̄ma parte
tex. Nam talis absolutio limitatur
ad tempus piculi. ideo illo cessante
non subsistit. vt hic patet. Unde dī
cunt doct. q̄ iste debz se p̄ntare in p̄
pria p̄sona ei qui de iure hz absoluē
c. q̄ de his. supra. e. ti. cui⁹ occasione
tractat hic Arch. an p̄ p̄curatorem
p̄t peti absolutio ab excōicatione. s̄
quo p̄ Jo. an. in .c. cum desideres. s̄.
eo. ti. p̄mo r̄iso. Et cōiter tenetur q̄
sic licz sec⁹ sit in absolutioe q̄petiē
in foro p̄ntali. de quo plenius ibidē
debent isti cessante impedimento q̄
cito p̄nt se p̄ntare. fm̄ Jo. mona. id̄
quia p̄ iuramentū in absolutioe p̄nti
tum tenētur ad factū iniūctuz in ab-
solutione. ideo illud q̄ cito p̄nt de-
bent implere. l. p̄tinu⁹. s̄. cū ita. 7. l. in
terdū. ff. de verbo. ob. Est iusta cā
cessante nō p̄ntant se illi a q̄ sunt ab-
soluendi dicuntur p̄temnere se p̄nta-
re. vt nōtur. ij. q. vij. metropolitanuz
Quā aut̄ intelligitur se posse p̄mode
p̄ntare. vid. g. q̄npenul. in. cle. j. de pe.
q̄ iungenda est huic textui.

Ultima con. Si ab-
soluto a papa aut legato iniūctuz est vt ab
ordinario vel alio iudice p̄ntiam re-
cipiat et eius arbitrio satisfaciatur il-

lud q̄ cito p̄mode poterit facere nō
curat in eandem excōicationem ip̄o.
iure cadit. Probat̄ur hic in fine tex-
tus. Et intellige de eadem sentētia
non in numero. h̄ in genere. fm̄ Jo.
mona. qui etiā dicit hanc p̄clusionē
p̄cedere in excōicatione a iure lata
tū. quia papa vel legatus nō absol-
uit ab excōicatione. hominis. de sū-
lo curie. sed remittit ad excōicatores
qd̄ tamen fallit vbi delegatus non
potest absolvere. puta quia mortu⁹.
aut post annuz a tempore sententię
late. c. querenti. de offi. deleg. et. c. pa-
storalis. s̄. p̄terea. de offi. ordi. Itēz
loquitur hic text. et p̄clusio de abso-
luto a papa aut legato Secus ergo
est in absoluto ab alio inferiore. ar.
huius tex. a p̄rario. fm̄ Jo. an. et fa-
cit. c. ad audiētiam. de deci. Quid er-
go de absoluto a sententiā iudicis.
fm̄ formam ecclesie p̄stito iura-
mento de stando iuri aut parendo
mandatis ecclesie si non pareat. aut
non stet iuri. an reincident sententiāz
eandem ip̄o iure. Johannes mona-
chi tenet q̄ non. sed iterum per sentē-
tiam debet excommunicari. vt sic
stetur antique regule. de qua in. c.
significavit. de officio ordinar. c. in
quisitioni. supra. de appellationib⁹.
et. c. sacro. supra. eodez titulo. nisi in
casu in quo apparet h̄ viciata. l. p̄cl-
pinus. l. de appellationē. et sequun-
tur illud domini de rota. decisio. ij.
que incipit. Item nota. q̄ vbi ex-
communicatus. vbi etiam tenent q̄
auditor vel delegatus istam. posset
reintrudere post annum. quia. ex
quo sub conditione ista absoluit si
satisfaceret fm̄ formam ecclesie non
videtur functus officio suo. q̄ d̄m

De sententia excoicationis

perditio non est impleta. ar. l. licet i pñ.
ff. de iure do. fm eos. Jo. an. tñ h te
nuit perarium. quia voluit huc tex.
etiã intelligi de sñia hominis p ver
bum quibusuis. capiendõ illud vni
uersaliter. put sonat. Sz cũ alia opi
nionẽ Job. mō. tñsit hie etiã Bom.

Am quis cu

ius nomine alter clericũ ver
beravit illud factũ ratificavit. excoi
cationem incurrit. cũ ratihabitio re
trohatur et mādato pparatur. Si
aut eius nomine nõ est percussio facta
tunc quis eam ratihabendo peccet
tñ excoicationem. p̄terea non incur
rit. Hoc dicit

Prima Si is cui nomine
clericus est percussus
ratificet percussione est excoicatus.
Probatur h in p̄ma pte text. Et rō
patz in tex. quia ratihabitio retroh
bitur et mandato pparatur etiã in
maleficijs. vt h patz. dum tñ noie ra
tificantis maleficiũ seu actũ qui rati
ficatur sit gestus. quia alias ratiha
bitio non haberet locũ vt hic pba
tur. et in regula ratũ quis. f. eo. li. de
regu. iur. In habente autẽ generale
mandatũ a me si maleficiũ p̄mittit
nomine meo. sufficit scientia et non
p̄tradictio. nec requiritur ratihabitio
quia ex q̄ scio resistere debeo. alias
teneor. vt in. c. cum in positionibus
ij. rñso. supra. eo. li. de iureiurañ. c. j. in
fine. vt lite non p̄test. et. c. cum olim.
de offi. delega. Adverte tamen q̄ in
casu huius tex. iste ratificans tunc p̄
mo ligatur sententia excoicationis
cum ratificat. fm. g. hie in verbo in
currat. Cũ ratihabitio trahitur hie
retro ad actum primo habitũ non
tamen ad tempus illius actus. fm

doctores. Et ratio est. quia excoica
tio est pena delicti. nec ligat innocẽ
tem. c. j. de testi. co. et sic anteq̄ ratifi
cet non ligatur.

Secunda con. 7

lis
Approbans malum per alium per
petratum peccat. etiamsi eius nomi
ne non sit actum. Probatur hie in
sc̄da parte textus. Non tamẽ incur
rit excoicationem si approbat p
cussionem clerici per alium hoc mo
do. non suo nomine factam. Cuius
ratio ponitur hie in textu. Esti dici
tur textus iste probat etiã nõ meo
nomine gestum posse habere ratum
quia dicit q̄ iste peccat ratum habẽ
do. h. Dic q̄ ibi ratum debet expo
ni. id est gratum.

Uma mater

ecclesia sepius aliqua salubri
ter edita utilitate subditorũ suaden
te reuocat et i meliõ reformat. Quia
igitur olim statutum fuit vt in ter
ris et locis interdicitis nulla celebra
ri diuina deberent aut ministrari sa
cramenta. certis casibus et sacramẽ
tis exceptis. et ex hoc statuto excre
uit indevotio populi. pullulabant
hereses. et plura alia insurrexerunt
animarum pericula Ideo papa per
constitutionem presentem. concedit
q̄ tempore interdicit. tam infirmi q̄
sani admittuntur ad penitentie sa
cramentum. quod propter pronita
tes ad peccata hominibus maxime
est necessarium. nisi sint excoimunica
ti. qui preter q̄ i mortis articulo nõ
sunt admittendi. vel nisi sint tales q̄
culpa vel dolo lata e sñia interdicit
q̄ nõ p̄ceditur p̄nia. nisi p̄mo satis

Sūmariū et conclusiōes Sexti

fecerint de offensa si pnt. vel saltē de satisfaciendo pntent cautionē idoneam. vel si nō pnt satisfacere aut idonee cauere iurent. q̄ cum poterunt satisfaciunt. et q̄ ad satisfactiōem faciendam p̄ eos q̄ eā facere pnt laborant. S; nec ppter istud relaxet etiā q̄ ad eos vbi loc^o vel vniuersitas est interdicta interdicti snia. s; solūmō inūgatur eis pnia. Hoc. d. vsq; ad sadijimus

Prima con- Statu
cunq; rōnabilia pnt mutari ex rōne alia. Probatu hic in pn. et in. c. nō debz. supra. de p̄san. et affi. et in p̄be mio. supra. e. li. et hic in. g. ij.

Secūda con- Regula
la sacramenta ecclīastica tpe interdicti ministrare sunt permīssa. Probatu hic in tex. et fallit in sacramētis de quibus hic in. g. ij. et dixi latius in. c. qm̄ in baptismo. supra. e. tit. Et p̄ hoc patz q̄ dicens aliq̄ sacramētum tpe interdicti pmīssū. debz hoc ostendere. quia regulaz habz p̄tra se p̄ hoc notatur. j. de re. iur. sup rubri.

Altima con- Quam
pnia tpe generalis interdicti p̄cedebatur solū morienti. hodie tñ regulariter omnes tā sani q̄ infirmi pnt hoc tpe ad p̄niam recipi. Probatu hic in vers. p̄cedim^o. iuncta. gl. verbi simplicit. et rō hui^o concessionis p̄ ex tex. Et dicit regulariter ppter excoīcatis qui non recipiuntur ad penitentiā seu p̄fessionē nisi fuerint absoluti p̄ eos q̄ id possunt. de quo in. c. eos q̄. supra. e. vel nisi sint i mortis articulo p̄stituti. quo casu admittuntur. dum tñ sint absoluti saltez a sin

plici sacerdote q̄ id in hoc articulo facere potest. vt in. c. si. de sepul. Itē et dicitur regulariter ppter eos qui causam dederunt interdicto. q̄b^o eē denegatur sacramētū p̄nie nisi satisfecerint. aut caueāt vt pnt. ne fructū habeant ex delicto. fm̄ Jo. mō. Itē et ppter eos qui dederūt p̄silium. auxilium. vel fauorē. ad p̄petradū delictum. cuius occasione latū est interdictum. qui etiā eodē modo tenentur satisfacere. Ex quo videtur q̄ is de cuius consilio rapina fit in solidum tenetur d̄ reb^o raptis. de quo pulcre p̄ Immo. in. c. sicut dignū. s. d̄ homi.

Adijcim^o quod
tpe interdicti generalis possint in ecclesijs dici missa et diuina officia vt prius submissa voce ianuis clausis excoīcatis et interdictis exclusis et non pulsatis campanis et illis non interessentes distributiones q̄tidias nas amittant in ecclījs in quibus tales diuina interessenti^o dari solēt In quattuor autem anni festiuitatib^o videlicet natalis domini. pasche. pentecostes. et assūptionis beate marie virginis. etiā interdicti generalis tēpore pulsantur campane. aperiātur ianue. et celebrentur diuina solēnit et alta voce. Excoīcatis exclusis sed interdictis admīssis. duz tñ culpabiles altari non appropinquent. Alia que circa obseruantiam interdictorum ab alijs romanis pontificibus sunt statuta confirmat. Et omnia p̄ uilegia q̄buscūq; concessa q̄ sūt huic constitutioni p̄traria cassat. Hoc. d. In lo

Prima con- cis gene
raliter interdictis pmittuntur diuina officia vt prius saluis quattuor que

De sententia excoicationis

expmte hic tex. Probatur h in textu
Et est istud ius nouū .oliz em̄ semel
tm̄ in hebdomada pmittatur cele
bzare p̄byteris parochialib⁹ p̄ cō
ficiendo corp⁹ dñi p̄ infirmis. c. per
mittim⁹. supra. e. hodie vt prius licz
celebrare. dñmō seruantur q̄tuor h
exp̄ssa scz q̄ non pulsantur campane
misse dicantur submissa voce. claudā
tur ianue. et excoicati ⁊ interdīci ex
cludantur ⁊ p̄ transgressionē cuiusli
bet violaretur interdīcū. fm̄ Job.
an. Et dicitur i p̄clusionone in locis ge
neraliter interdīctis x̄. quia in ecclia
sp̄aliter interdīcta non p̄nt celebra
ri diuina fm̄ formā hui⁹ tex. quia h
tex. locū hz. qm̄ terra seu loc⁹ est inē
dictus. et tale dicitur interdīctus ge
nerale. c. cū in partib⁹. s̄. de ver. sig.
et dixi in. c. p̄nti. supra. e. et hoc tenet
Jo. cal. in tractatu de interdīc. ecclie.
in sc̄do mēbro. in vers. p̄ p̄dicta solz
uitur qd̄. Et eadem rōne non habe
ret locū hic tex. si papa p̄ciperet exi
re clerum reseruatū p̄byteris paro
chialibus p̄ sacramentis ministran
dis que pmittuntur tpe interdīci. vt
q̄nq; p̄tingit. S; in tali casu loc⁹ erit
ei. qd̄ habetur in all. c. p̄mittim⁹ fm̄
Jo. an. hic et ibi. Et quia tpe inēdi
cti in loco interdīcto verbum dei p̄t
predicari. c. r̄iso. supra. e. p̄ illa causa
p̄nt campane pulsari fm̄ morem tm̄
p̄suetum et non cū maiori solēnitate
sed non debēt pulsari hoc tpe qm̄ di
uina celebrantur. vt h p̄3. Et rō est.
quia campane pulsantur vt ppl̄s vo
cetur. c. j. de offi. cust. c. Jobes. de ho
micī. S; quia ppl̄s non admittitur
ad diuina. ideo nec d; vocari. quia
aut sermo pmittitur. ergo et pulsus
ad sermonē tanq̄ signū ⁊ p̄ambulū
actus p̄missi. facit. c. p̄terea. c. suspitū

onis. et. c. prudentiam. de offi. deleg.
Et eodem mō pmittitur pulsatio q̄
fit p̄ salutatiōe Marie fm̄ more cō
suetum. aut pro ostensione reliq̄ari.
quia non est officium ordinis. Sed
pro missis ⁊ diuinis submissa voce
fm̄ formam hui⁹ tex. dicitur nō pos
sunt pulsari campane q̄ntūcūq; par
ue. vt per eas vocentur q̄ sunt extra
eccliam. alias incurreretur irregula
ritas. p̄ hunc tex. et ne fraus fiat hu
ic constitutioni fm̄ Jo. cal. in tracta
tu alle. in sexto mēbro. Alio ergo si
gno puta p̄cussione tabule debent
p̄vocari. et sic signum pmittitur. per
qd̄ satis poss; dici q̄ p̄ sonuz campa
nelle poss; signum fieri. qd̄ fere yndi
q; habz p̄suetudo

Secūda cōclu Etiam
generalis interdīci in q̄tuor festiuita
tib⁹ anni p̄nt diuina publice celebra
ri. Probatur h in. fm̄ festiuitatibus.
Debent hoc casu excoicati exclu
di. vt in textu dicitur. et h; hic fm̄
Jo. an. magnā equitatē q̄uis tēdit
ad norā clericorū quia in locis inē
dictis et rebellibus. sunt cōiter mul
ti excoicati qui de facto p̄ clericos
nō p̄nt repelli Itē et in his festiuita
tibus q̄tuor culpabiles circa sn̄iaz
interdīci non debent appropinq̄re
altari. et sic p̄pter opprobrium culpe
remotius remanebūt. ar. c. in capite
l. dis. An autē laicis in his festiuitati
bus debz p̄cedi sacramētū eucharis
tie. videtur q̄ sic. saltē in trib⁹ p̄mis
festiuitatib⁹ h exp̄ssis. p̄ ca. qui id di
cunt. de ple. dis. ij. c. et si non frequēti
us. c. seculares. et. c. om̄is homo. S;
Arch. hic tenz p̄trariuz. et illud dicit
Jo. an. tenēdū tanq̄ indubitatur. q̄
h tex. sicut et p̄adijctim⁹. non loq̄tur
E I

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

nec aliquid tractat de sacramentis
aut participatione sacramētorū. sed
solū de diuinis officijs. Tū nec mor-
tui in his festiuitatib⁹ pnt sepeliri in
cimiterio fm Jo. an. qd etiā tenz .g.
in cle. eos. de sepul. sup verbo a iure.
Qñ aut incipiet dies in his q̄tuor
festiuitatibus q̄ ad diuinorū celebra-
tionem. vid. hic in .g. verbi assūptio-
nis. quā etiā seqtur Jo. cal. per. c. ij.
supra. de feri.

Ultima con. Omnia
pūle
gia huic p̄stitutioni p̄traria quibus
cūq̄ concessa. sunt hodie p̄ hanc de-
cretalem renocata. Probat̄ h̄ i. fi.
tex. et. g. si. dat exempla. et intelligit
tex. de pūlegijs ante hanc p̄stitutio-
nem p̄cessi s. sec⁹ de his que post eaz
p̄cederentur. qd etiā seqtur Arch.
et facit tex. hic. q̄ in renocatione p̄-
uilegiorū debeat exp̄mi causa q̄re si
at renocatio put hic fecit papa

De verborū s̄- gnificatiōib⁹

Eniēs ⁊ cete

ra. Per verba p̄tenta in p̄-
uilegio. recipim⁹ vos in
sp̄ales ⁊ p̄rios romane ecclie filios
non confertur exemptio. sed p̄uile-
giant̄ sic recepti. vt excōicari. suspen-
di. vel interdicti nō possunt. nisi a pa-
pa vel ip̄i⁹ de latere legato. Dicitur
etiā locus desert⁹ in pūlegijs lucij.
de quib⁹ in tex. qui nūq̄ fuit inhabi-
tat⁹ aut cult⁹. vel vltra memoriā ho-
minū sub saracenorū potestate fuit
detent⁹. In quib⁹ ecclie a fratribus
constrūctē sūt libē a diocesana lege.
nec pnt interdicti aut excōicari. fm

tenorem dicti pūlegij. duz tñ p̄ fres
de licentia pape in eis sunt constrū-
cte. et per suos clericos idoneos gu-
bernent ip̄arū populū. quos p̄ntent
ep̄is a qb⁹ exāinēt ⁊ istinēt ad curā
animarū. Ceteruz dicti fratres deci-
mas laboruz et noualuz p̄p̄ijs ma-
nib⁹ cultorū et de bonis alijs sibi a
deo collatis cum integritate soluat
clericis sui ord̄inis. a quibus tertia
vel quarta non debetur ep̄is. In ali-
is eorū possessionib⁹ reseruatur ius
eccl̄ijs parochialib⁹ ⁊ ep̄is. nec p̄ hāc
declarationem papa vult derogari
alijs partium iurib⁹. Hoc dicit

Et pro casus positione. vid. gl. i.
verbo p̄soluant. et q̄ ad prima duo
dicta h̄ decre. facit ad titulum. q̄ ad
alia non fm Jo. an.

Prima con. Exem-
ptio nō
p̄fertur p̄ receptionē in sp̄ales ⁊ p̄-
p̄rios filios romane ecclie. nō pnt tñ
tales sic recepti a quocūq̄ interdicti
aut suspendi vel excōicari. nisi a pa-
pa aut legato de latere. Probat̄ h̄
in pn. ⁊ in. c. si papa. vers. non sic. s. e.
li. de p̄uile. Aliq̄tis ergo exemptio
p̄fertur p̄ dictā receptionē. et de effe-
ctu hui⁹ receptionis ⁊ talis pūlegij.
vide. in. c. ne aliq̄. s. e. li. de p̄uile. Re-
cepti aut in sp̄ales ⁊ p̄rios subie-
ctos sūt exempti. vt in. c. si papa. de
p̄uile. e. li. vers. similit. et cur taz va-
rie. vide ibi p. g. super verbo non exi-
stunt. Patet ex isto etiam q̄ legatus
de latere potest cognoscere de cau-
sa exemptorū. qd abbas dicit alibi
non p̄bari ita clare Nam vt h̄ patz
talis legatus ligat exemptos in hoc
in quo erant exempti. et sic videt ha-
bere iurisdictionē in eos. de quo in
c. s. de offi. de lega. An aut tēplarij

De verborū significatione

et hospitalarij sunt exempti. dicit h
Jo. an. q. si h. tex. intelligatur. de eis
pbat q. non sunt exempti. h. solū pri
uilegiati. Si autē intelligam? hūc tex
xū non loq. de eis. h. vt dixit Inno.
et abbas. q. loquitur de qdā ordine
qui dicitur sancti Jacobi. et est i his
pania in q. sunt laici vxorati. qui cer
tis dieb? in septimanis abstinent a
thoro vxoris. et habēt etiā clericos
in ordine suo. et tunc non soluitur h
h. qd. de templarijs et hospitalarijs.
an sint exempti. et de hoc Jo. an. re
mittit ad nō. p. se in. c. recepim?. s. d.
p. uile. sup. g. que. g. ibi videtur tenē
de istis. et etiā cisterciē. q. sint exem
pti. Hosti. ibi p. tra. alle. de cisterciē.
tex. in. c. f. de supplen. neg. pla. et de sy
mo. ne diu. et de hospitalarijs et tem
plarijs alle. hūc tex. Jo. an. ibidez p
p. cor. dicit q. g. ibide respicit factū.
dicit autē Hostiē. respicit ius. et ita
etiā transibit Job. de ligna. q. n. ve
lunt q. de iure scripto non p. stet eos
exemptos eē. q. n. de facto sint exē
pti forte p. p. uilegia q. tenentur ostē
dere. quia non sūt clausa in corpore
iuris. quod nota.

Secūda cō. Quāuis qd
libz locus
dicitur desertus q. non seritur aut in
quo deseritur habitatio. In casu tñ
hui? tex. id. intelligim? cū certi tps
spacio. Probat hūc in. s. illū. Et q.
patz q. ex p. pria significatione voca
buli desertū non requirit excessū me
morie. vt p. z. etiā in appellatiōe q. dī
citur deserta post lapsum anni. l. qm
L. de appella. et cle. sicut. de appel. et
ecclia p. non residentiaz dicitur deser
ta. c. ij. de cle. non resi. tñ in casu hui?
tex. ad hoc vt locus desert? dicatur.
requiritur q. non fuerit inhabitat?

aut cultus a tempore cui? est memo
ria hominū. vel q. vltra memoriam
hominū fuerit sub saracenoꝝ p. rate
id. est q. non sit memoria hominū q.
p. xpian os fuerit habitat?. vt hūc p.
batur. in. g. verbi penit?

Tertia con. Laici reli
giosi s. om
nibus bonis. habent solū decimas
clericis. etiā de p. prijs suis laborib?
Probat hūc in. s. ceterū. Et debēt
soluere h. mōi decimas s. iure cōi ec
clesie parochiali. vt in. c. cū p. tingat.
de deci. et in. s. in alijs. f. e. c. Aut cleri
cis sui ordinis ex p. uilegio. vt hūc illū
cta. g. verbi p. soluant. qd. verum i. de
cimis noualiuz. et illorum que an cō
cilium. de quo in. c. nuper. supra. de
deci. mōchi. adquisuerunt. De alijs
aut q. suis manibus non colunt aut
que ab alijs habent aut post p. ciluz
debent ecclie parochiali soluere deci
mas. ita etiā loquit. s. in alijs. f. e. c.

Ultima con. Quam
uis de
iure cōi debeat epō q. rta decimas
rum. p. n. tñ ab eius solutiōe aliqui se
defendere p. p. uilegium. Prima ps
probat hūc. et in. c. de quarta. s. de
rescp. c. conquerente. de offi. ordi. c.
qm. et. c. dudum. de deci. Et videtur
hūc q. illam quartam etiā epō exi
gere potest de iure cōi a religiosis.
alias q. non exigeretur in casu hui?
textus ab his fratribus. non est p. ri
uilegium fm. Hosti.

Constitutione

c. si forte. supra. e. li. de electi.
Cque vult opponentem electo aut p.
mouendo inter alia euidentē defectū
scientie aut persone astringi. ad illi?
p. bationem ante discussionē alioꝝ

E Z

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

obiectorū. et si ipm nō pbauerit eē pu
niendū. ac si defecissz in probatione
omniū obiectōrū. et excludi a profes
sione aliorū. vult papa habere lo
cum et seruari in eo qui opponit ele
cto. aut pmouendo manifestuz defe
ctum sensus. alicui⁹ aut intellect⁹. et
sic vult papa capere p eodez q ad il
lam constitutionez evidens et mani
festum. Hoc dicit vsqz ad ceterum

Ex tex elicitor talis conclusio.
Capitulū si forte. s.
e. li. de elect. locū hz neduz in opponē
te pmouendo evidentez psone defe
ctū. sed etiā in eo qui opponit mani
festum. Probatur hic in tex. Et sic h
duo in pposito sūt synonyma. s. quo
h in. g. verbi manifestū. Et quo etiā
sumitur ratio dubitandi. Et decidē
di ratio fuit. quia vt liquet ex vi no
minis. nam manifestum idez est qd
aperū. clarū seu certū. arg. c. i. sup. de
peni. 7 remiss. 7. c. vestra. de cohabi.
cle. 7 muli. et illud qd aptum 7 clar
est. dicitur evidens. vt in. c. evidētia.
de accu. s. Unde licz manifestum ali
quali pbatione egeat. tū dici potest
evidens. quia paria sunt aliqua esse
certa 7 leuiter posse fieri certa. l. q
uis. l. ad. le. in. de adul. c. ij. in fin. s.
de depofi. cum pcor.

Ceterum cano

nici statutum facientes et illud in
ramento firmantes. q scilicet se in
qntum possūt 7 vsqz ad sniam defen
dere debeant ptra omnes canonica
tū in ipa ecclia impetrantes cōsibus
expensis. et cuz procuratorio sigillo
capli sigillato censendi sunt conspi
ratores. 7 contra romanā eccliam ac
eius obedientiaz pnrantes. et vt ta
les sunt puniendi fm canonicas san

ctiōnes. et tale statutuz est irrōnabi
le et illicitum. quia compellit mouē
iniustam litem. subtrahit sedi aplice
debitam obedientiam. phibz liti ce
dere. et agnoscere bonam fidem. i ge
rit. grauamen expensarum 7 inducit
ad peccm. Hoc dicit vsqz in finem

Prima con. Canoni
ci ecclie
possunt facere statuta dum tū alias
sunt licita. Probatur hic in tex. 7 in
c. cum omnes. et. c. cum. ad. supra. de
psti. cum similibus. de quo hic in. gl.
verbi statutum. ad quā semp solz ste
ri remissio in ista materia fm Boni.
Et dicit. g. q in his que tangunt ge
neralez statum ecclie. caplin sine epo
nihil p̄t statuere. Et idē in his que
tangunt ep̄m et iura eius. De alijs
autem minorib⁹ que tangunt nego
tia singularia canonicorū. potest ca
pitulū solum facere statuta. fm. gl. d.
Et loquitur. gl. si bene attendatur de
capitulo ecclie cathedralis. Idem tū
dicendum est in capitulo ecclie inferio
ris. fm docto. Et ita nōt Archi. in
ca. catholica. xi. di. quia sicut ep̄s est
caput ecclie cathedralis. ita 7 omni
um aliarum eccliarū sue diocef. c. rez
quisisti. de testa. Nō ob. predictis. c.
cum dilect⁹. de cler. non residen. vbi
de residentia facienda in ecclia fuit p
solum capitulum factum statutum.
vt patz ex superscriptione. Quia di
cendum q illud fuit factum auctori
tate ep̄i. vel non fuit qui ipsuz impu
gnaret. Et sic etiam ad similia iura
respōdetur Ad. c. cōstitue⁹. de resp.
vbi de certo numero canonicorum
per decanum 7 capitulum fuit factū
statutum. quod p̄cernet etiam statuz
ecclie. Dicendum est q ibi non dicit
q statutuz illud valeat. sed ibi dicit

De verborū significatione

capitulū non cogendum ad recepti-
onem impetrantis ppter iuramentū
sup certo numero in ecclia statuto fa-
ctum. de quo impetrās nullam fecit
mentionem. Vel dic q̄ ibi statutū fu-
it pfirmatū de sciētia pape. Alia de
ista materia vide. p̄ doc. i. c. cum om-
nes. allega.

Secūda conclusio. Si autē
canonici statutū de non recipiendo ali-
quē in canonicū ad mandatū pape
q̄ diu p̄nt resistere faciunt. censentur
conspiratores. et vt tales puniendi
sunt. Probatur hic in eodem. Et si
iuramento hmoi statuto fuerit per
eos firmatum. dicuntur p̄iuratores.
Et qui dicuntur conspiratores. et q̄
coniuratores. et qualiter puniuntur.
vid. hic in glō. verbi canonicas. Et
dicit hic Archi. q̄ coniuratio ē plu-
riū in vni iuratio. et fit cum iuramē-
to. Conspiratio autē fit facta aut di-
cto tñ sine iuramento. a con. et spirā-
do. quasi simul spirando aut flando
dictū. Si tñ ad aliquod licitum fit
colligatio. non est conspiratio. s̄ po-
tius concordia et vniō. vt nō. xi. q. i. q̄
clericorum. sec. cum fit sup re illicita
aut ad malum. vt hic. et facit. c. cum
J. et. A. d. sen. et re iudi. vbi mōchi fu-
erunt in causa p̄ra abbatem de mā-
dato aliorum. et videbatur conspira-
tio. sed non fuit reprobata. et de illa
etiam p̄ intelligi. c. cū ecclia vultera-
na. de elect. Unde dicit Jo. an. in. c.
exhibita. de indi. si clerici iurāt et sta-
tuunt q̄ teneant se simul. et non per-
mittant p̄latū dilapidare bona. aut
aliquē alium dānificare monasteriū
aut q̄ excoīcatū non recipiant. aut
q̄ se non prodant contra malū pre-
latum aut potentem et infamatum li-

cita est conspiratio. p̄ ca. sane. xvi. q.
vij. Dicit tñ Inno. de scisma. c. i. q̄ sp̄
p̄sumitur p̄ma facie cōtra conspira-
tores. p̄ alle. c. si qui clericorū. Idem
Glinceū. in. c. si. de testi. et de materia
vid. xi. q. i. coniurationē. cū. c. sequen-
tibus. Possūt autē hi canonici ex scri-
ptura cōvinci de hmoi conspiratio-
ne. de quo hic in. g. alle. et in regula
semel mal. i. in. q. Advercur. et ibi dicā

Ultima con- Nec va-
let tale
statutum sed tanq̄ illicitū et nutries
pc̄m est reprobatum. Probatur h̄ i
statutum? et multe rōnes quare illi-
citurum sit hmoi statuto. patz ex text.
Nam tendit ad subtrahendū debi-
tam obedientiam pape. dū vult non
esse obediendū pape saltem ante sen-
tentiā. Et ideo est iniq̄m tanq̄ con-
tra libertatē eccliaē factū. de quo
p̄ Hostien. in. c. nouit. supra. de sen-
excō. Itē ingerit grauamen expen-
sā. et sic est contra legitimas sanctio-
nes. l. non ignoret. l. de fruct. et liti-
expen. Itē vetat cōcordiā litis. Itē
p̄pellit mouere iniustā litē. Itē p̄-
hibet litis male execrationē. et sic est
contra laudabile votum execrande
litis. Itē inducit pc̄m. Et in his
omnibus modis p̄t quis cognoscē
an statutū sit illicitū. q̄ est bñ no-
tā. fm̄ Boni.

Exiit qui semi-
nat ic. Istud. c. declarat re-
gulam fratrum minorū. et est Nicolai
tertij. et quare ita decise hic ponat.
patz hic in. g. que etiaz dicit q̄ fit p̄-
hibitū glosari. et ideo non solet legi
Ideo h̄sto ratū dicit Job. monach.
Tex. tñ mādāt legi litteraliter. vt pa-
tet in q̄ qui igitur i. e. Et dicit Job.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

an. q. Job. xxiij. suspendit hanc p̄hibi-
tionē. et ei⁹ penā vsq; ad apl'ice sed.
bñplacituz p̄ p̄stōnem que incipit. q.
nōnūq̄

Privilegiuz

Processū monasterio vt mo-
nachi in cellis ipsius habi-
tantes non p̄nt excōicari aut suspen-
di. nisi a papa aut legato. nec celle
p̄nt interdici ab alio. Solū intelligit̄
de cellis separatis a cōi vita homi-
nū. et habitātib⁹ in eis solitariam ⁊
premlatinā vitā agentibus. non de
eccl'is p̄ozatib⁹ aut alijs monasterij
capellis. Doc. d.

Ex ter. elicitur talis conclusio
privilegiū datuz de
cellis et habitantib⁹ in eis. intelligit̄
de locis secretis ⁊ solitarijs ad cōtē-
plationē deputatis ⁊ eas inhabitan-
tib⁹. Probatur h̄ in textu. et facit. c.
qm̄ p̄ confessionē. s. d. p̄uile. et i. auē.
de mona. cogitandum. coll. j. Et rō
dubitādi potuit eē. quia videbat̄ q̄
appellatiōe cellarū etiā p̄ozat⁹ mona-
sterij deberent p̄p̄bendi. p. c. p̄terea.
ij. de transact. vbi habet̄ q̄ plures sē-
fres vnus celle. et in. c. q̄ sit n̄cariū.
xviij. q. ij. iuncta. gl. vbi appellatiōe
cellarū eccl'ie vel capelle monasterij
p̄p̄bentur. et alibi dicit̄ q̄ oēs
celle monachoz debēt eē infra clau-
suram monasterij. nec aliqs sine cau-
sa. puta p̄pter infirmitatē extra dor-
mitoriū cellā habere p̄mittat. xx. q.
iij. c. vlt. sed fm̄ Domi. in his iurib⁹
cella capit̄ fm̄ latā significatiōez. h̄
capitur fm̄ p̄p̄riā. et sentit̄ h. g. verbi
solitaria. Cū sentit̄ q̄ ex q̄ privilegia p̄-
iudicātia ordinariē iurisdic̄tiōi. intel-
guntur strictissime. ostenso q̄ aliqd̄
minimū p̄ferunt vltari⁹ non extēdū

tur. c. pastoralis. s. de p̄uile. Intelligē-
do igitur p̄uilegiū de q̄ in tex. de cel-
lis. fm̄ modū hic declaratum. aliqd̄
confert in cellis sic interp̄tatis. ergo
vltra non extēdit. sec⁹ aut̄ ess̄ si fie-
ret mentio de cellis in materia nō p̄-
iudicante ordinarijs. vt volūt iura
p̄us all. Et p̄ ista dicit̄ Jo. an. hic q̄
istud p̄uilegiū in ordine cartusienz
non h̄z locū q̄ ad cellas fratru. que
sūt i claustris ipoz. quia habitātes
in illis habent cōionē claustrij. eccl'ie
et capli. et certis dieb⁹ refectorij. vt
nōt Jo. an. in. c. sane. de regula. in fi.
magne. g. et ibidē dicit̄. q̄ q̄dā mona-
steria q̄ h̄nt vitā socialez. habēt aliq̄
loca extra monasteria. vt in monte.
ad q̄ monachi deuoti p̄tēplationi se-
dare volentes solent transferri. s. q̄
bus cellis p̄uilegiuz de q̄ in tex. intel-
ligitur. et hoc voluit hic. g. verbi sol-
itaria. q. g. eē dicit̄. q̄ cella dicit̄ a ce-
lando. i. occultādo. quia cella mona-
chū quē celat p̄ cōtēplationez deo
ornat. et ergo fm̄ Bernar. inē celuz
⁊ cellā est cognatio. non soluz nois.
sed etiā pietatis. qd̄ em̄ in celo celat̄
et geritur hic in cellis. scz deo vaca-
re ⁊ frui p̄pter qd̄ de cella in celuz a-
scendit. fm̄ Jo. an. An aut̄ vita sol-
itaria ⁊ p̄tēplatiua sit melior q̄ mo-
nastica ⁊ socialis. g. si. hic remittit. et
Archi. hic dicit̄ q̄ sic. p. ca. in scriptu-
ris. viij. q. j. vbi inqt̄ Bregl. q̄ q̄es ex
corde nobis est appetēda. et vide de
hoc p̄ Jo. an. in. c. sane. de regu. in. g.
magna. vbi dicit̄. q̄ id quod ē solita-
riuz debz eē sibi per se sufficiens. ali-
as dicitur ve soli. c. ij. s. statu mō.
Licz igitur solitaria vita debito mō
sūpra sit p̄minentior sociali. quia d̄
sociali ad solitariā trāstetur. si tñ abs-
q̄ exercitio sumatur. ē periculossimū

De regulis iuris

ma nisi p̄ diuinā gratiā suppleatur. q̄d in alijs p̄ socialē conuersatiōem adq̄ritur. ut videlz̄ intellect⁹ p̄ gr̄am dei instruat̄ in contemplandis ⁊ affectiones norie rep̄mantur. vid. p̄ Jo. an. hic in loco alī.

Sicut nobis si

gnificatur q̄dam h̄nt̄ puilegiū q̄ possint cōferre beneficia cleri corū suoz̄ cedentiū vel decedentiū. Itē q̄ clerici ip̄oz̄ possint p̄cipere fructus p̄bendarū in absentia. His q̄ casib⁹ et similib⁹ illi dicitur esse alii cuius clerici qui sūt eius familiares veri et p̄tinui p̄mensales ac domestici. licz̄ interdū p̄ aliq̄ negotio eos cōtingat absentari. Hoc. d.

Ex ter. elicitur talis conclusio. Gratia facta alicui. cui⁹ effectus diriuatur in suos clericos ⁊ p̄mensales. intelligitur de illis qui sūt continui ⁊ vere p̄mensales ei⁹ et in expensis suis. Probatur hic in ter. Et rō dubitandi ⁊ decidendi sumitur hic ex. gl. verbi similib⁹. Et q̄ p̄ p̄mo. q̄ quib⁹ gratia aut puilegiū p̄ceditur alicui. ut effect⁹ ip̄i⁹ diriuatur non in euz̄. s̄ in aliū. simile in. c. si cui. s. e. li. de p̄ben. et. c. q̄ cunctis. s. e. li. de p̄cessi. p̄ben. Et hoc casu p̄sona puilegiata est p̄ncipaliter attēda. et non p̄sona in quā diriuat̄ gr̄a h̄mōi seu puilegiū. Et q̄ p̄ sc̄do q̄ si ep̄us h̄z̄ puilegiū de q̄ in ter. quotcūq̄ clericos p̄mensales habeat nō curam. et seruat̄ q̄ ad omnes puilegiū. Item si impetrat q̄ q̄tuor clericis suis obsequijs ⁊ seruitijs insistentes p̄nt p̄cipere fructus h̄nficiorū vno cedente aut decedente p̄t ali⁹ in loco ei⁹ surrogari. fm̄ Jo. mō. et p̄batur in. c. quia circa. supra. de puil. et in cō

cordan. ibidē allegat. in. g. vlt. i. p̄n. quia ep̄o facta ē gratia. ergo ei⁹ p̄sona p̄ncipaliter est attēda. Tertio p̄ ex eadem rōne q̄ gratia seu puilegiū de q̄ in ter. extenditur ad beneficia post datā hui⁹ puilegij adq̄sita. maxime. quia videm⁹ has gratias cōcedi dignitatib⁹. et p̄sertim sc̄dam. s̄ q̄ h̄ in ter. ut nō. in. c. ij. sup. g. ij. e. li. de resp̄. An percipere fruct⁹ in absentia sit puilegium aut ius p̄mune in clericis. q̄ sūt de familia ep̄i aut cardinalliū. Idē videtur ter. q̄ illud solū ex puilegio possit p̄petere. de q̄ vid. quo ad cardinales in. c. cū dilect⁹. de cle. non res. p̄ Jo. an. sup. vlt. g. de ep̄o vid. nō. in. c. ad audientia. supra. e. ti.

De regulis iuris.

Est q̄ papa determinauit de omni iure sp̄cialit̄ ⁊ diffuse in fine subnectit̄ q̄sdā generales regulas. put̄ etiā facit̄ iurisconsult⁹ in fine libri. ff. de iur. ⁊ papa in fine decretalium. Et rō hui⁹ ponit̄ hic in. g. rubrice i. p̄n. Et si dicatur q̄ h̄ p̄tinuationem sit ad imediata. ⁊ id nō valeat p. l. ij. ff. de sta. ho. Dicendū q̄ ex q̄ h̄ continuatio cōcernit omnes titulos p̄cedentes satis dicitur fieri ad imediata. Vel aliter dic̄ q̄ cōtinuatio sp̄cialis tituli ad aliū titulū sp̄cialē d̄z̄ fieri ad imediata. sed hic illud fieri non p̄t. ex q̄ hic titul⁹ generalis est et respicit omnes titulos eque p̄ncipaliter. put̄ etiā facit̄ titul⁹ supra. primus. et continuatio sp̄cialis tituli fieri debz̄ ad titulū imediate p̄cedētē. intellige p̄ncipalē. Nā titul⁹ Insti. de legitima pa. rute. non continuat̄ ad titulum de capi. di. qui imediate ip̄m p̄cedit. eo q̄ incidēt̄ ibi ponitur. sed ad titulu⁹ de legit. ag. rute. et

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

in. ff. de procura. p̄tinuat ad ad titulū de postulādo. et tñ imedi-
ate postponitur titulo de his q̄ no.
infa. s̄ ille acces. ponitur. et hec nō.
De alijs q̄ p̄cernūt declarationē hu-
ius rubricę. Sic vt hic in. g. Et vid.
etiā hic Dñ. qui tractat an indiffi-
nita locutio equipollet vñ. s̄ quo p̄
glō. in verbo eccl̄asticorū. i. c. vt cir-
ca. supra. e. li. de elect. et i. ca. si roma-
norū. xix. dis. et q̄uis Jo. mona. etiā
scribat circa has regl̄as iuris. tamē
Arch̄. circa eas nō repitur aliq̄id
scripsisse

Beneficiū ec-

clesiasticū non p̄t licite si-
ne canonica institutione

obtineri

Done casū vt hic in. g. i. p̄n-
cipio. que etiāz dic̄
p̄ hanc regulā q̄ in b̄ficijs non h̄z
locū p̄scriptio. cuz in eis requirā
canonica institutio. nisi rōne. p̄prietatis.
vt in. c. cura. de iure patro. et hic
in. g. vlt. in p̄n. Itē dicit beneficiū h̄
capī generalit̄ vt p̄p̄endat digni-
tates. p̄sonat̄. officia. eccl̄ias. vicari-
as. et pensionē ad vitāz p̄ beneficio
assignatā. sicut capitur in. c. nulla. in
p̄n. de concess. p̄bend. Nā omnia ista
illicite detinent̄. nisi canonica insti-
tutio p̄cedat. Canonica autē institu-
tio appellat̄ in q̄ omnia istalia insti-
tutionis largo mō s̄p̄te p̄currunt.
videlz collatio. inuestitura. et in pos-
sionē inductio. et decens p̄sone tā
conferentis q̄ recipiētis habitas.
et defect̄ alicui p̄dictor̄ reddit re-
tentionem illicitā ip̄i b̄ficij. Nam

collatio seu verbalis institutio dat
ius p̄prietatis in beneficio. et illa de
iure cōi ad ep̄in spectat. vt hic in. g. f.
Si aut̄ in ea sit defect̄. siue ex parte
instituentis. quia ille instituit q̄ insti-
tuere non p̄t. vt vicarius generalis
ep̄i sine sp̄ali mandato. illi cite deti-
netur beneficiū. c. cum generali. e. li.
de offi. vica. et. c. ex frequētib̄. de in-
stitu. Idem si captm instituit in be-
nificijs ad collationē solius ep̄i spe-
ctantib̄. supra. e. li. de institu. c. vnico
Idē si fiat institutio de eo q̄ nō p̄t
institui. vt de laico aut alias irregu-
lari. cui p̄hibetur habere beneficiū
vt. s̄. de institu. c. ij. cum similib̄. Vel
est defect̄ institutionis in forma. vt
quia facta sub p̄ditione. cū act̄ legi-
timi p̄ditionem non recipiant. vt in
regula act̄. f. e. et. c. ij. sup̄. e. li. de elec.
Itē si non est seruata forma. c. vlt.
supra. e. li. s̄ elect. vt hic in. g. fi. Inue-
stitura etiāz requiritur q̄ est collationis
seu verbalis institutionis p̄firmatio
et institutio. supra. s̄ hereti. cū ex in-
iūcto. in fin. et illa spectat de iure cōi
ad archidiaconū. c. ad hec. supra. de
offi. arch̄. Item missio seu inductio
in possessionē beneficij requiritur q̄
est p̄cedentium. scz collationis et in-
uestiture executio. et ad ius possessi-
onis vel quasi. et ius administrandi
et etiā ad archidiaconū de iure spe-
ctat. c. ad h. s̄ offi. arch̄. Large igit̄ su-
mitur hic institutio. vt et collatio
nem ⁊ inuestiturā. et inductionem in
possessionem p̄p̄endat. Si em̄ in-
stitut̄ verbaliter et inuestit̄ sine in-
ductione in possessionē auctoritate
p̄pria. possessionē occuparet. dicere-
tur incubere possessioni vt p̄edo. nō
vt iustus possessor. l. nec ex vera. c.

Deregulis iuris

de acqui. poss. fm Dy. q. plura h. scri
bit vtilia. de quib' vid. h. per eum
ponit hic questionem
Jo. an. mercuri alc. Datus est
executor p. papam ad providenduz
mibi de beneficio in certa ecclia. an
providere possit mibi de beneficio
deuoluto ad papam per negligentiam
inferiorum collatorum. iuxta. c.
nulla. de concess. prebend. et si de tali
mibi providet. sit canonica. pmissio
et institutio. que questio hodie est ex
pedita in cle. si de beneficio. de pb. e.
et ibi dicitur q. sic. de quo ibi latius
per glo. in verbo. siue ad nos ic.

Offessor ma

lesidei vilo tempore non
prescribit. alias icipit ma

le fidei possessor ic.

Hec regula duos habz intel
lectus fm q. dupliciter
poteit legi. Primo enim legitur faci
endo punctum post verbum malefi
dei. et sic sensus est q. possessor male
fidei nullo vnq. tempore prescribit.
et tunc ponit casuz per. c. vigilanti. s.
de p. scrip. vbi dicitur q. nulla antiq.
dierum possessio iuuat aliquem ma
lesidei possessores. Secdo modo legi
tur faciendo punctum post verbum
vilo tempore. et sic sensus regule est.
q. qui prescribit in nulla parte tem
poris debz habere malaz fidem. ali
as impeditur prescriptio. et tunc po
ne casum. vt hic in glosa. in prin. per
c. si. de prescrip. vbi dicitur. oportet
q. qui prescribit in nulla temporis
parte rei habeat conscientiaz aliene
Et hos duos intellect' tangit h. g.

ij. et clarius Dy. et dicit hic glosa
hanc regulam fm leges non proces
dere. nisi dicantur correcte per ius
canonicum. in quantum admittunt
prescriptione cum mala fide. et hoc
tenet Dy. hic. per. c. finale. supra. de
prescrip. Et nota bene hanc glosam
quando lex potest per canones cor
rigi aut non. quia solet propterea fie
ri remissio ad hac. g. Quis at dicae
malefidei possessor qui impeditur p
scribere. et quis bonefidei qui non
impeditur. Dicit hic Dy. q. malefidei
dei possessor est. qui contra interdi
cta legum vel canonum mercatur. l.
quemadmodum. l. de agri. et censu.
libro vndecimo. Item qui emit rem
contradicente domino. l. qui fundu
l. de rei vendi. Item qui vendito
rem dolo induxit ad vendendum. l.
si dolo. et. l. dolus. l. de rescin. ven.
Item ille qui emit ab eo quem scie
bat vendere non posse. vt a pupillo
sine tutoris auctoritate. vel a tutore
falso scienter. vt. ff. de contrahend.
empt. l. qui a quolibet. Per contrari
um bone fidei possessor dicitur. qui
fraude qualibet et fraudis suspicio
ne caret. vt q. emit vel ex alio titulo
accepit rem ab eo quez credebat do
minum esse et ius vendendi habere
vt. l. bonefidei. ff. de verboruz. signi.
De alijs vide hic in glosa et late per
Dy. n.

Jo. an. circa hanc regulaz ser
curiales per quendam theologum
vt refert disputatas prima est. vtruz
Tytius prescribens rez. Sempronij
malefide spacio triginta vel qdragis
ta annorum. possit dictam rem defere
dere sine peccato ptra Sempronij q

Sūmariū et conclusiōes Sexti

eam repetit. Solutio dicit q̄ nō ar-
gumento hui⁹ regule. et p̄ cañ. si res.
xliij. q. vi. 7 regulā p̄c̄m̄. 7. e. ti. p̄ q̄ p̄-
batur q̄ h̄z n̄c̄e restitūe illam rē etiā
non petenti.

Secunda q̄o Utrū p̄-
scriptio sit p̄tra ius naturale introducta. 7 li-
cet iuris periti cōiter vident dīcē q̄
īp̄a sit p̄tra ius naturale et naturalē
ēq̄tatē. q̄ habetur in. l. naz. natura. ff.
de p̄dīc̄. inde. 7 in regula locupleta-
ri. 7. e. put apte nōt. g. in. l. 7. ff. de vsu.
capl. 7. xvi. q. iij. canone q̄cūq̄ in. g. 7.
Utrū dīc̄ q̄ cū i iure naturali repianē
plures r̄le. licet p̄scriptio videat̄ denia-
re ab vna regula iuris naturalis. q̄
habet in r̄la locupletari. 7. e. reuoca-
tur tñ ad ius naturale fm̄ duas ali-
as r̄tas. q̄ruz vna dīc̄it q̄ peccat d̄z
puniri. alia dīc̄it q̄ finis litib⁹ d̄z im-
poni. 7 sic p̄scriptio p̄cordat iuri natu-
rali 7 fundat̄ in r̄tis iuris naturalis.
put dīc̄im⁹ in fili de legibus q̄ p̄mit-
tunt vsuras. q̄d fūdat̄ i iure natura-
li. in q̄ntū p̄mouēt bonū publicum.
7. e. canones q̄ p̄hibēt etiā fūdanē
in iure naturali. q̄d dīc̄at puniri 7 p̄-
hiberi p̄c̄a. Et ex his apparet rō q̄
re leges 7 canones q̄nq̄ p̄trahent. cū
tñ in eodē iure naturali fūdetur. d̄ q̄
h̄ lati⁹ p̄ Jo. an. et p̄e. de anco.

Tertia q̄o Utrū p̄scriptio
iuris canōici
debeat eē alia 7 distincta a p̄scriptio-
ne iuris civilis Et certū ē q̄ p̄scri-
ptio q̄ currit de iure canonico debz
h̄re bonā fidē. vt h̄. 7 illa nō sp̄ req̄ri-
tur fm̄ leges. vt d̄m̄ ē. Et sic ē alia p̄-
scriptio iuris canōici ab ea q̄ cur-
rit de iure civili. Et rō hui⁹ discordiē
ē. q̄ ius civile intēdit p̄ p̄scriptiones
punire negligētiā et litib⁹ imponere

finē. l. 7. ff. de vsu. ca. c. vigilati. d̄ p̄scri.
Et his rōnib⁹ eā induxit. in q̄ntum
āt mēs p̄scribeti. cū mala fide ē vsur-
pare rē alienā. 7 sic iniq̄ agē ius ciui-
le eā non inducit. q̄ nullū p̄c̄m̄ pōt
inducē. l. gratijs. l. de adult. h̄ eā p̄-
mittit hoc casu ap̄t bonū p̄mune q̄d
inde p̄t elicē. quia aut ius canonicū
p̄ncipaliter ordinat̄ in deū. et rectifi-
care actus interiores. 7 d̄o infringit
et tollit p̄scriptionem cū mala fide.
et sic diuersitas finium ē cā diuersi-
tatis horum iurium

Quarta q̄o est Utrū in
p̄scriptiōe
adq̄rat̄ dñiū. de q̄ q̄one nōt. xvi. q.
iij. in sūma. 7. c. q̄cūq̄ in. 7. g. et in auē.
nisi tricennale. l. de bo. m̄n̄is Pro-
solutione dīc̄ q̄ dñiūz directū et vti-
le. q̄nq̄ sūt duo diuersa dñia. et tunc
distinguitur penes aliūz 7 aliū mo-
dū vtendi. put videm⁹ in vasallo. q̄
colit 7 vti fructib⁹ rei feudalis. 7 ali-
ter dñs vti illa re q̄ recipit seruitiū
sine labore. 7. d̄ in emphiteota. et
p̄ncipali dño. Et hoc mō distinguē-
do h̄ dominia p̄ p̄scriptionē adq̄-
tur q̄nq̄ vtile dominūz tñ. vt si q̄s
contra feudatariū p̄scribit. q̄nq̄
directum tñ. vt si p̄tra dñm̄ q̄s p̄scri-
bat. et q̄nq̄ vtrūq̄. vt in eo qui rem
simp̄l̄ icit p̄scribit. 7 sic omnē modū
vtendi 7 totale dñiū adq̄rit. Alio
mō dñiū vtile 7 directū distinguitur.
sicut duo modi habēdi idē dñiū
um vel adq̄rēdi. Cū em̄ dominia rei
rū sint de iure gētiū. l. ex hoc iure. ff.
de iustici. et iure. ex adquisitiōe dñiū
q̄ directe inicitur iuri gētiū. vt cuz
res nullius occupatur. aut res vere
licita a vero domino ex iusto titulo
recipitur. iuxta s̄. singulorum. et s̄.
nullius. et s̄. per traditionem iusti.

De regulis iuris

de re. di. dicitur adq̄ri directū dñuz
quia nō est aliq̄ regula iuris gētium
aut naturalis. q̄ huic adq̄sitiōi vale
at obuiare. Si aut̄ debitor aliq̄d no
mine pene mibi soluit. illi dñuz ad
q̄ro fm iura ciuilia. sed non directe.
Primū pz in. l. id q̄d pene. ff. d. solu.
Scdm pz. quia non totalit̄ p̄cordat
iuri naturali. quia nō illi regule q̄ ē
in. c. locupletari. c. q̄uis fundes i iu
re naturali. q̄d dicit pro q̄libz p̄co
penā intelligendā. Hoc modo capiēdo
dñium directū non adq̄ri directuz
p̄ p̄scriptionē. quia huic adq̄sitiōi
reptur aliq̄ regula iuris naturalis
obuiare. vt patuit De ista q̄one etiā
t̄tat hic Dy. h̄ loq̄tur i alijs t̄minis

Quinta q̄o est. Utrū p̄
scribēs cuz
mala fide sit fur vel raptor. aut q̄lis
sit p̄coz. Pro solutiōe aduerte. q̄ p̄
furtū vsurpat̄ res aliena. sicut ec̄ i ra
pina 7 vsura. h̄ i furto illa vsurpatio
est occulta. xiiij. q. v. penale. et i hoc
differt a rapina 7 vsura in q̄b̄ vsur
patio ē manifesta. sed i rapina ē pe
nit̄ violēta. in vsura aut̄ vsurpatio
est partim volūtaria. quia ibi ē p̄sen
sus. licz extor̄ rōne mutui. xv. q. 1. ex
merito. Ex q̄ pz solutio. q̄ iste p̄scri
bens cū mala fide p̄rie non p̄t dici
fur aut raptor. q̄ p̄cōm furti 7 rapi
ne p̄sistit p̄ncipalit̄ in vsurpatioe rei
aliene nō in detētiōe. Ideo si in actu
vsurpatiois fur aut raptor de p̄ben
danē tali noie cēsent. et ita puniunt̄.
licz nōdū rez detinebāt. p̄cōm aut̄ p̄
scribētis cū mala fide p̄ncipalit̄ p̄si
st̄ in detētiōe rei aliene inēpretatie
7 indirec̄te deberet cēseri cum vtro
q̄ scz q̄ ad interiorē ip̄ius affectū fa
cit. c. si q̄d inuenisti. xiiij. q. v. Nō p̄t

ergo rectificare suā p̄scientiā sine re
stitutiōe. sicut dicim̄ in fure 7 raptor
re. c. peccatum. i. eo.

Ultima q̄o est An ma
la fides
adueniēs p̄scriptiōe p̄pleta tollat
ip̄am p̄scriptiōem obliget p̄scriben
tē ad restitutiōem. quēadmoduz ma
la fides p̄ueniēs. 7 disputās p̄dict̄ te
nuit q̄ sic Et ita dicit cōit̄ theolo
gi. vt nō. in. c. 1. s. de p̄cess. p̄re. h̄ ita nō
facerēt. Jo. an. t̄m 7 7 cōit̄ iuriste q̄
restituē nō teneēt. put etiā tenuit. g. i
c. vigilati. 7. c. si. de p̄sc̄p. et. xiiij. q. vi.
si res. q̄ h̄ res iam iuris auctoritate
est effecta p̄scribētis. nec ampli⁹ est
aliena. et tur⁹ est talis tā iure canoni
co q̄ ciuili. et sic iuste possidet. Et p̄
hac opi. Panoz. in all. c. vigilati. in
ducit certas rōnes efficaces Itēz eā
etiā tenz Jo. scor⁹ in. iij. sniarum di
cens q̄ cū impator 7 papa per suas
leges ex iusta cā ordinatas hunc de
fendant q̄bus deus regnum cōmisi
vt in ca. vides. x. dif. Memo debz eē
ausus p̄radicere. Antho. tamen de
Butri. in. c. vigilati. disputādo hāc
questionem dicit se tenuisse opinio
nem theologoz

**Ine possessi
one p̄scriptio non pro
cedit**

Done casum vt hic in glo
sa. Et intellect⁹ hu
ius regule est fm Dy. q̄ sine possessi
one vel quasi possessione ciuili et
naturali simul. vel saltem ciuili t̄m.
non autem naturali t̄m. si ali⁹ ciuilit̄
possidet p̄scriptio largo mō s̄pta
p̄out vsurpationē sub se p̄prehendit

Sūmariū et conclusiōes Sexti

non pcedit. i. non inchoat. licet inchoat
 dum inchoata mediāte possessione
 p̄tinuatur etiā sine possessione. Dicit
 p̄mo sine possessione vel q̄si p̄pter in-
 corporalia q̄ non possident. l. iij. ff. d.
 adq. possel. 7 tñ p̄scribūtur. l. i. 7. ij. l.
 de serui. 7 aq. S3 in eis est quedā q̄i
 possessio q̄ opatur hoc qd̄ in corpo-
 ralib⁹ vera possessio. Dicit p̄sequenē
 civili t̄. q̄ quis sola civilis possessio
 scz q̄ aīo retinet sufficiat ad p̄s-
 criptionē. vt in. l. in. accessione. ff. de
 diuer. et tpa. p̄e. 7. l. i. §. p̄ seruu. ff. de
 adq̄. poss. vbi p̄bat q̄ absens quez
 p̄stat solā civilē possessionem in aīo
 retinet. possidet q̄ ad p̄tinuā vsucapi-
 onē. tñ sola naturalis non sufficit ad
 p̄scriptionē. vt p̄bat in. l. i. §. p̄ euz. ff.
 de adq̄. poss. 7. l. adq̄. r̄. §. vlt. ff. d. ac.
 re. do. Itē exq̄ civilē possidēs p̄t p̄-
 scribē si etiā naturalē possidēs pos-
 set p̄scribē. seq̄tur vnū iuris impossi-
 bile. scz q̄ duo eiusdē rei d̄m̄uz in so-
 lidū adq̄rē possent eodez tpe p̄tra-
 l. si vt certo. §. si duob⁹. ff. d. cal. pecu.
 Et p̄pter hāc rōnē p̄ absentēz civilē
 rē suā possidētē p̄scriptio non p̄t in-
 choari. nisi postq̄ civilē p̄didit per
 obliuionē 7 negligentā possessionis
 naturalis p. x. annos vel vltra. p. l. si
 ideo. ff. de adq̄. pos. in. §. vlt. 7. l. furti.
 §. si fūdi. ff. de vsuca. Dicit p̄scriptio
 largo mō sūpta t̄. q̄ licet in p̄ria si
 gnificatiōe p̄scriptio ad imobilia 7 i
 corporalia referat tñ. tñ large ponit
 vt eē vsucapionē triennij p̄bēdatz
 omnē p̄scriptiōē q̄ntūcūq̄ lōgeuam
 Ita p̄miscue iuriscōsulti vtunt̄ istis
 vocabulis. vt. ff. de vsuca. p. totuz. et
 maxime in. l. iij. 7 ibi nōt. Dicit vlti-
 mo nō pcedit. i. non inchoat. licz q̄
 q̄ inchoata sine possessione p̄tinuet
 p̄pter hereditatē tacētez q̄ non possi-

det. l. §. ff. si q̄s in testa. l. i. eē ius. fuerit.
 et tñ vsucapit. l. ceptā. 7. l. nunq̄. §. va-
 cuā. ff. de vsuca. Et hoc ē ideo. quia
 possessio quā habuit defūct⁹ apta ē
 p̄tinuari in heredē. q̄ ē eadem p̄sona
 iuris fictione. l. heres. ff. de vsuca. Itē
 pcedit p̄scriptio fm̄ By. et Job. an.
 Quid at̄ sit possessio. vid. p. Bar. i. l.
 §. ff. de adq̄. poss. q̄ dicit q̄ possessio
 ē ius insistendi rei nō p̄hibite possi-
 deri. Et est duplex. quedā ē civilis
 q̄ solo animo retinet. vt q̄n habeo
 ius in re 7 toto conatu mētis initor
 illi rei. licz ali⁹ actu eā possideat. 7 d̄
 illa loquit̄ hec regula. vt dixi. Que-
 dā est naturalis. et ē q̄n q̄s corpora-
 liter aut realiter possidet rē noīe p̄-
 prio seu alieno. et illa dicit̄ q̄i p̄cedū
 positio. Et an be possessiones sint di-
 uerse 7 differāt specie. late hic dispu-
 By. Nam Azo tenuit q̄ sit tñ vna
 possessio que diuersificatur p̄ accidē-
 tia. Et p̄batur. vij. vel. ix. rationib⁹.
 Jo. tenuit p̄trariū. similit̄ Martin⁹.
 7 Dingu. 7 hāc sequit̄ etiā By. p. mul-
 tas rōnes 7 leges. et ab illa opi. non
 ē recedēdū. q̄ p̄suetudine approbat.
 et p̄ eaz facili⁹ p̄trarijs r̄ndēt. de q̄ ec-
 vide p̄ doct. in. l. licet. l. de adq̄. pos.
 Est etiā alia diuisio possessionis
 quia quedā est iuris. et quedam fa-
 cti. de qua remittit glō. Et alia cir-
 ca materiam huius regule. Dicit vt in
 glōsa.

Jo. an. ponit hic questionem
 de curial. de episco-
 po diocesano qui petit quartam de
 cimarum. ecclesia opponit. p̄scripti-
 onem Queritur quis habeat proba-
 re Et soluendo dicit ecclesiaz teneri
 ad p̄bationē. siue alleget generalem
 p̄suetudinē aliaz ecclesiaz illius loci
 siue si ealē p̄scriptionem. alieno aut

Deregulis iuris

suo p̄rio noīe. de quo hic latī per
Jo. an. q̄ etiā interserit pulcre d̄ p̄ba
tione negative. de q̄ p. g. in. c. bone. f.
de elect. 7 in. l. actor. c. de p̄ba.

Eccatus non

dimittit nisi restituat ablatū

Hec regula intendit q̄ si rez
ineam surripuisti vel vi
olenter abstulisti. vel aliq̄d a me ex
tozisti p̄ usurariā p̄uitatē. nō remit
tur tibi p̄ccm nisi restituatur abla
tū. et p̄batur in. c. ij. de cens. cū p̄cor.
h in. g. alle. Et q̄b̄ p̄ etiā poni cas̄
et quō distinguūt p̄ccm. delictū. 7
crimē. Dic vt h in glō. j. q̄ etiā intelli
git regulā p̄cedere. q̄n restitutio est
possibilis. Itē p̄cedit nisi fiat remis
sio liberalit. vt h in. g. ij. Et cui faciē
da est restitutio. Dic vt in eadē. g. et
tractat h By. de dictōe. nisi. dicens.
q̄ dū seq̄tur negatiuaz ponit. vt h. 7
c. sequēti. dum vero seq̄tur affirmati
uā. p̄uar. vt. ff. e. ti. l. q̄ tutela. in pn. de
q̄ latī. p̄e. de anco. in. c. pri. 7 Bal.
in. l. si eū. q̄ iniuriarū. ff. si quis cau
tionibus c.

Jo. an. ponit hic aliq̄s q̄ones
Mercuriales. De ma
teria usurariū. p̄ma. quid sit usura. et
an p̄tractus usurariū sit p̄missibilis
aliq̄ iure. Et dicit q̄ usura diffinitur
vno mō sic. Est lucrū ex mutuo pa
cto debitū vel exactū In q̄ diffinitio
ne tangit p̄mo materiale i usura. q̄d
est mutuu. sc̄do formale. q̄d est ip̄a
exactio lucri v̄ obligatio. Alio mō
diffinit̄ usura. est q̄cqd̄ sortī accedit.
vt. r. iij. q. iij. pleriq̄. Cui diffinitioni
addit Soffre. ex pacto vel p̄cedente
intentione. 7 tūc p̄cordat cuz p̄ma. et
dicit Jo. an. q̄ etiā sola intētio p̄stī
tuit quē usurariū. q̄n intentio 7 spes

lucri est p̄ncipalis cā mutui p̄ id q̄d
habetur in. c. p̄sulu. de usur. vbi dī
citur mutuu dātes nihil inde sperā
tes. 7 an aliq̄ iure p̄mittat̄ patebit̄.

Secunda q̄o

Utrū cō
tractus
usurariū est ex natura rei viciōsus 7
malicia conuoluit. Et fm om̄es dī
cendū ē q̄ sic. quia etiā Aristoteles
nulla lege duct̄ h̄ rōne naturali sola
artatur. lucrū usurariū detestā. vt p̄
in p̄mo polyticoz. Itē quia in vete
ri 7 nouo testamento est p̄hibita. vt
in. c. sup. eo. d̄ usur. 7 varie rōnes ad
hoc solent adduci. de quib̄ hic per
Jo. an. Naz est p̄tra naturā dū facit
numerabilia. vt pecuniaz supualere
suo numero. ponderabilia suo pon
dere. et mensurabilia sue mensure c.

Tertia q̄o

Utrū iura de
dere contractum usurariū p̄ter ali
q̄d bonū q̄d inde oriatur. vel aliq̄d
malū. q̄d p̄ eā vitatur. Soluēdo dic̄
q̄ iura naturalia nullo mō p̄cedūt h̄
simplicit̄ p̄hibent hūc p̄tractum. vt
patuit. et p̄ p̄sequēs idē dicēdū d̄ iu
re diuino a q̄ iura naturalia dirinā
tur Eodē mō ius canonicū hūc con
tractū. p̄hibz 7 punit̄ usurarios. c. q̄
in om̄ib̄. de usur. 7. c. q̄. e. ti. in. vi.
Nec eū p̄mittē possz cōtra vet̄ 7 no
uū testamētū. c. sup. eo. d̄. e. ti. Jura at̄
cūilia olim cōcedebāt aut p̄miserūt
hūc p̄tractū p̄missiōe indulgētie pene
q̄ nullā penā imposuerūt p̄ter ip̄m
Nō aut̄ p̄mittunt usuras p̄missione
tolente impedimētū volentib̄ exer
cere usuras. aut eē p̄missiōe iuuamē
p̄stante. Et q̄ his modis capiat̄ p̄
missio. p̄bat̄ i. c. deniq̄. iij. di. 7 in. c.
nominis. supra. de verbo. signi. 7. c. ij.
supra. e. li. de pe.

Sūmariū et conclusiōes Sexti

Quarta qō ^{Utrū in aliq casu} de facto p̄tractus usurarius sit concessus a iure. Et dicendū simpliciter q̄ non nisi fm̄ p̄missione statim dicitur et de iure civili. Ius em̄ canonicū nullo casu eū p̄mittit. aliquo mō p̄missionis. quia malicia est p̄uolū. Et h̄ a iuristis aliq̄ casus ponantur. in quib⁹ usura p̄missa videtur. vt in c. 7. c. p̄quest. 7. c. salubriter. d̄ vsur. cū similib⁹. Tū dic. q̄ in illis casib⁹ non est intelligendū p̄mitti vsuram sed in eis p̄mittit̄ lucruz aliq̄. et sic aliq̄ simile vsure. qd̄ tū p̄p̄e nō est usura. sed interesse dāni. lucr̄. pena. aut locū sortis h̄ fm̄ Jo. and.

Quinta qō ^{Utrū ius canonicū} cum 7 civile possint sibi obuiare. v̄ habeāt tantā p̄cordiā q̄ q̄cquid est p̄tra vnū. sit n̄cario p̄tra aliud. et sic an eo ip̄o q̄ p̄tract⁹ vsurari⁹ est p̄bit⁹ de iure canonico. sit n̄cario p̄bit⁹ de iure civili. Rō dubitādī ē. quia ambo iura sumūt fundamentū in iure naturali. et sic videtur q̄ q̄cquid sit contra ius naturale. sit n̄cario contra dicta iura. et p̄sequens sic erit de vsura. S̄ dic q̄ non est in cōueniens aliq̄ esse prohibētum in iure naturali. qd̄ tū non est prohibētum in iure civili 7 positivo. quia p̄hibētio iuris naturalis sit p̄ solā vicij detestationem. prohibētio iuris positivi. sit p̄ pene p̄minationem. et sic per additiōem se habz ad ius naturale. Et licz ius positivū tam civilē q̄ canonicū intēdat hōīnes ducē ad bonum p̄mune. tū ius civile illud intendit per iustitiā legalem facere. aut saltem per viāz civilis amicitie que fm̄ Aristotelem. maxime videt̄

ciuitates continere. quia igitur contractus usurarius non habet illaz civilē amicitiaz impedire. non p̄bitur n̄cario a iure civili p̄ p̄minationem pene. Ius aut̄ canonicū cū sit quedam explicatio iuris diuini intēdit eūdem finē cū eo scz bonum aīe. ad qd̄ non possunt homines p̄uenire p̄ civilē amicitiaz aut legalem iustitiā. sed requiritur vltra eam q̄daz celestis amicitia que dicitur charitas cui opponuntur omnia vicia 7 mortalia peccata. ideo merito ius canonicū cum p̄hibere debz omnia talia. Et sic dicitur ius civile p̄mittēdo vsuras opponit se iuri diuino. p̄tra. l. nā magistratus. ff. de arbi. cle. ne romani. i. prin. d̄ elect. Dic q̄ hec p̄missio iuris civilis non est per oppositum. s̄ per omisiōem quasi negatiue. quia non p̄minatur penam vsurario. sed omittit et relinquit tales contractus prohibendū iuri canonico 7 diuino quibus id magis videtur p̄gruē fm̄ Jo. and. Hodie tamen de iure auctoritatorū etiam leges prohibent vsuras. quia imperator mandat seruari quattuor concilia. vt in auct. de eccle. titu. 61. colla. ix. 7 constat q̄ in concilio Nyceno vsure fuerunt p̄bitē. xvij. dis. c. quoniam multi. ergo etiam de iure civili.

Eccati venia

non datur nisi correcto

Done ^{casuz per. l. in aniche os. l. d̄ hereti. vbi} dicitur. Delicti veniam penitentib⁹ damus et per alia iura hic allegata in glosa que intelligit regulam p̄cedere de venia culpe vel pene eterne. que non datur nisi correcto. vt hic. venia autem pene temporalis

De regulis iuris

ex certis causis quibus datur non cor-
recto. ut in ca. deniq. liij. di. 7. cor-
recto. dat. venia pene etne. aut etia 3. culpe
etiā si sola cordis contritione sit cor-
rectus sine alia satisfactione ecclie aut p-
rimo lesa facta. Commutatur em̄ p. cō-
tritionē dicta pena perpetua in tpele
in pnti seculo aut futuro sustinēda. 7.
remittit culpa. 7. ex tūc incipit hō eē
in grā. pbantur b̄ in ea. pbibentur
xxij. di. et de pe. di. vlt. c. si. quia tñ
p. pccm etiā ecclia offenditur tenetur
pccoz etiā satisfaccē ecclie. qd̄ facit p-
fessionē oris 7. satisfactionē pntē si
bi iniunde. c. a nobis. ij. de sen. excōi.
Itē si prim⁹ est offens⁹ p. pccm etiā
d̄ ei fieri satisfactio. alias nō dimittit
titur pccm. ut. s. c. pri. Qui em̄ plu-
rib⁹ obligationib⁹ tenetur. omnib⁹
a satisfaccere tenet. c. j. de cri. fal. et nō ē
in. c. parochianos. d̄ sen. excōi. Hinc
dicit Hosti. in. ti. de pe. 7. re. quib⁹
7. q̄liter. in vlt. colū. q. plurimi sacer-
dotes in istis delinquit. dū credunt
sufficere ad remissionē pccē si fiat sa-
tisfactio primo 7. alias nullā impo-
nūt pntiam. sed simpliciter absolvūt
Delinquit etiā pccozes q. facta satis-
factione offense non curant ampli⁹
p̄fiteri pccm h̄ certe ut dicitur est per
restitutionē de pccō satisfactū est p-
rimo. h̄ hoc nō sufficit. nisi eē deo 7. ec-
clesie satisfacciant. ut patuit. Et si igit
pntia fructuosa intervenientib⁹ his
trib⁹ scilz cordis contritione. p̄fessione
oris 7. satisfactione opis. de pe. di. liij.
p̄fecta. Auctoritates igit q. innuunt
sola cordis contritione deleri pccā in-
telliguntur q̄ articul⁹ nēitatis oris
p̄fessionem et opis satisfactionem ex-
cludit. Et hec omnia tria cōprehens
dit hic textus. dum utitur verbo ge-

nerali correcto. Alia dic. ut hic in. g.
et hic p. By. 7. Jo. mona.

Imo potest

ad impossibile obligari

Glosa ponit triplicem in-
possibilitatem. 7. cu-
iulq. dat exempla. et sic pone casum
ut in ea. Et triplicez rationē huius
regule vide etiam in glō. 7. in quib⁹
locum habz. quia in contractib⁹ vlti-
timis voluntatibus. confessionib⁹.
legibus. sententijs 7. matrimonio. ut
declarat. g. Et dic. ut in ea. et facit b̄
regula ad questionem disputatam
per Job. an. an. scz annus appellati-
onis prosequende currat ante inter-
positionem. et facit hec regula q. nō
p̄pter quandam impossibilitatem. d̄
qua. q. plene per glosam magnaz in-
cle. sicut. de appella. Item facit ad. q.
legistarum de ceco qui cōmisit ina-
leficiuz p̄pter qd̄ sibi oculus erui de-
beret. Nam p̄pter impossibilitatem
pene debet puniri in alio membro.
per. l. ij. l. ut intra certum temp⁹. sa-
cit quod notatur supra eodem libro
de elect. si compromissarius. in vlti.
glosa. Si tamen haberet unicz tñ
oculum illo esset privandus. per. l. si
in emptione. p̄penultimo. ff. de con-
trahen. empti.

Jo. an. ponit b̄ questionē. mer-
curialem. An lex vel
constitutio legati vel episcopi pro-
hibens aliquem actum et contrafa-
cientem excommunicans non scripta
valeat. ita q. contrafaciens excomica-
t⁹ sit. coaprat at regule q. videt ipof-
sibile fin naturalē cursū nature con-

Sūmariū et conclusiōes Sexti

stitutiones non scriptas ppetuo mē
ti teneri p eos q̄s ligare debent. c. lō
ginq̄tate. xij. q. ij. vbi dicitur q̄ lon
ginq̄tate t̄pis obscuratur veritas
et p̄stitutionēs de sui natura sunt ppe
tue. c. si. de offi. lega. cū similib⁹. So
lutio est q̄ p̄stitutio nō scripta valz
et tenz. quia scriptura nō est de esse
legis vel p̄stitutionis. aut de ei⁹ for
ma s̄balī. vt est ter. in. c. j. in fi. s̄. de in
reirrañ. et est cas⁹. supra. e. li. d̄ renū.
c. vno. et p̄batur multis alijs modis
h̄ p̄ Jo. an. et sic p̄trauentēs ad cui⁹
notitiā puenit. excōicat⁹ est. facit re
gula eū qui cert⁹. j. e. nec statvēs icur
rit penā. c. j. s̄. e. li. de sen. excō. quia il
lud. c. locū h̄z in s̄iis que ligant cul
pas p̄teritas. non in p̄stōnib⁹ q̄rum
ap̄riū est ligare futura. c. ij. de p̄stitu.
cū p̄cor.

Privilegiuz

personale personā sequit̄
et extinguit̄ cum p̄sona.

Done casū vt in. gl. Et dic
idē in rescriptis pa
ctis et p̄promissis. licet aliud sit in iu
re cōi etiā ad certas p̄sonas. directo
vt in. c. in causis. s̄. d̄ re iudi. Itē dic
etiā p̄uilegiū eē p̄sonale ex parte p̄ce
dentis et nedū ex parte ei⁹ cui p̄cessū
est fm. g. qd̄ vez si id̄ exp̄matur in p̄
uilegio. q̄ durare debeat ad vitā cō
cedentis. vt in. c. si gratiose. s̄. e. li. de
rescrip. alt. licz nomē p̄cedentis sp̄ ex
p̄matur in p̄uilegio. nō ideo p̄uilegi
um p̄sonale est ex parte p̄cedentis. nī
si illud exp̄matur. Alia vid̄. h̄ in. gl.
et. l. in omnib⁹. et. l. p̄uilegia q̄dā. ff. eo.
tit. Et huic regule bene aptaretur
q̄o an p̄uilegiū vel gratia nō sc̄pta i
solita forma aut sc̄pta et non bullata
expiret per obituz pape. de qua per

Jo. an. supra. eod. li. in p̄be. et ibi de
hoc aliquid dicit̄.

Jo. an. ponit hic. q. mercuri.
an p̄uilegiū papale ex
primens p̄lati nomen. cum tñ tenoz
respiciat eccliam. vel ecōtra. non exp̄
mens nomē p̄lati s̄ dignitatem tñ.
cū tñ tenoz respiciat p̄sonā. intelliga
tur p̄sonale aut reale. Soluendo dic̄
Jo. an. non sp̄ eē curandum de noie
an sit exp̄sū vel non. sed tota virtus
p̄sistit in tenore et verbis p̄uilegij. vt
p̄batur in. c. pozro. et. c. recepim⁹. et
c. cum oliz. j. et. ij. de p̄uile. et. c. si papa
e. ti. et. li. Mā docet exp̄c̄tia q̄. quasi
omnia antiq̄ p̄uilegia papalia et im
p̄alia exp̄mebāt nomē tñc regentis
eccliam. cui dabat̄ p̄uilegium et in pa
palib⁹ loco religioso p̄cessis addeba
tur eiusq̄ fratrib⁹ regularē vitaz du
cētibus. Si seculari ecclē p̄cedeba
tur non ponebat̄ ibi regularē. et vbi
hodie dicit̄ salutē et aplicā b̄ndictio
nē. tunc dicebat̄ in p̄petuū. Quis q̄
dubitat exp̄sionē nois non impedi
re p̄petuitatē et realitatē p̄uilegij.
Mā ecōtra p̄t eē q̄ nomē non exp̄
matur p̄lati. et tñ p̄uilegiuz sit p̄sona
le. quia hoc apparet ex tenore. quia
p̄pter b̄n merita. aliquid p̄ceditur p̄
lato. facit. c. mādāta. de p̄s̄p. et. c. cō
stitutus. de p̄cess. p̄ben. vbi tñ ex p̄
uilegij tenore non p̄t colligi intētio
p̄cedentis circa realitatē p̄sonalita
tē et p̄uilegium p̄t p̄uenire successorī
standuz essz decre. qm̄ abbas. supra.
de offi. dele. aut papa seu p̄cedens s̄
haberi possz consuli. c. iij. s̄ si vero. s̄.
e. li. de offi. ordi.

Interferit etiā Jo. an. ali
am q̄onem ve
neriales Bartho. brix. an p̄hec ver
ba rescripti aplici. p̄mittim⁹ tibi vices

De regulis iuris

nostras in tali puincia ad aliquem
epm expisso noie pprio epi directa fi
at comissio realis aut psonalis. et t3
Jo. an. post Barto. q. est psonalis.
nisi aliis ex verbis rescripti sumatur
p supius dicta. et hoc etiã t3 Buil. in
Ipe. ti. de instru. edi. s. n. c. autez. vers.
quid si papa

Emel malus

Ip psumitur malus

Glosa ponit casum 7 subdit
q. h. prescriptio p. di
ci hominis. facti. iuris. h. non d. iure
Et dat remissiones de his psumptio
nibus. subdit etiã vñ procedit hec p
sumptio. Et dic. vt in ea Jo. m. dicit
q. r. o. regule ex parte psumptis e. q.
natura corrupta poti. psumit mala
Juxta illud sapiencie. xvij. semp. p. tur
bata pscientia presumit seua. Cetera
dic. vt in. g. Et fin. Jo. an. hec regla
facit ad qonẽ de notario q. fecit vnũ
instrumentũ falsũ. an. valeant postea
confecta p. ipm. de q. q. stione tractat
Buil. in Ipecu. in ti. de instru. edi. s. re
stat. vers. qd. si tabellio. et ibi t3 fina
liter q. postea pfecta per eum valent
donec fuerit puat. vel interdict. vti
officio suo tabellionat. p. suam. alle.
l. post. p. tractũ. ff. de dona.

Jo. an. ponit h. in mercurial.
primã qonem quã dis
putauit post doctoratũ. an. scz. p. in
strumentũ directe p. betur crimẽ. Et
dicitur directe p. bari si adhibitis te
stib. rogatur tabellio p. ficere instru
mentũ de vulnere. homicidio. adulte
rio. incendio. et his similib. que p. misi
sti. et tabellio sic facit. 7 postea p. tra
te instrumentũ illud p. ducitur. de q.
q. p. Ly. in. l. sciant. c. ucti. l. de p. ba.
Soluendo dicit Jo. an. p. instrumen

tum directe non p. bari crimẽ. quia
in criminali testes debent exhiberi
coram iudice. l. iudices. l. de fis. in
stru. et in au. apud eloquentissimũ.
ibidez posita. ergo non statur instru
mento. facit. ij. q. i. iudex p. mates. vbi
de crimine non d. iudex punire nõ
p. uictũ p. testes vel p. priã p. fessionem
facit. l. sciant. c. ucti. alle. Et hec vera
nisi p. me vel me volente et mandate
p. ficiatur instrumentum p. qd. ip. o. fa
cto crimen meũ p. betur. Ita loq. tur
c. c. u. in p. sitionib. s. e. li. de iureiura.
c. ij. s. e. li. de verbo. signi. c. u. p. cor. In
quibus p. iurũ et conspiratio p. bari
p. nt p. instrumentũ. Indirecte aut in
strumentuz. p. bat crimen 7 adiunat
criminis p. bationẽ. vt si accuso te q.
incendisti domũ meaz. p. testes p. bo
incendium. et p. instrumentũ domuz
eẽ meã. Item accuso te de p. iurio p.
duco instrumentũ qd. iurasti. et p. te
stes q. contrariũ fecisti

Atũ quis ha

bere non p. t. qd. ip. ius noie
non est gestũ

Intellect. hui. regule est
vt quis non
possit habere ratũ qd. ip. i. noie non
est gestũ. vt scz. p. terea p. ratib. habitio
onem sit obligat. vel vt possit quis
agere cõtra. Cũ si tu occidisti homi
nẽ tuo noie v. l. aliud qd. cũq. delictũ
tuo noie p. misisti. vel etiã contractuz
tuo noie celebrasti. etsi ego ratũ ha
beo. non. p. terea teneor. vt in regula
ista. facit. c. c. u. q. s. e. li. de sen. excõi.
Per qd. g. ponit casũ. et p. traria p. g.
solue. vt in ea. Et an. heres v. l. succes
sor. p. lati possit habere ratuz factum
nomine defuncti aut p. decessoris. vis
hic per By.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

Jo. an. ponit̄ q̄ttuor q̄stōes
si duo et tribus delegatis simplicit̄
datis tertio irrequisito s̄ntiam p̄fer
runt. an valeat s̄ntia tertio ratū hūte
Et fuit q̄o hec venereal̄ Bartho.
brix. xli. et tenuit q̄ ratihabitōe nō
potuit cōfirmari q̄ nulla fuit. facit
r̄ta non firmat̄. 7. e. 7. nōt. ix. q. ij. c. 7.

Secūda q̄o. est an s̄ntia
excōicati
cationis lata in clericū Bononiē.
per ep̄m mutineū. possz haberi rata
p̄ ep̄m Bononiē. ita q̄ valeat. 7. fu
it hec venereal̄. xliij. et Damasi. p̄i
ma. in rubrica de p̄suetu. et tenuerūt
q̄ non p̄t ratificari. etiāsi lata fuisset
nomen ep̄i bononiē. cū excōicatio
pure lata. aut statim ligat. aut statiz
est nulla. et secū s̄ntia trahit executionē.
nē. c. pastoralis. s̄. de appell.

Tertia q̄o. Religios̄ ele
ctus sine licē
tia supioris p̄sensit et postea admini
stravit demū p̄lat̄ suus licentiā sibi
dedit. aut factū ratuz habuit. an ille
possit p̄laturā tenere. Et hec q̄o ex
pedita est p. c. si religios̄. 7. r̄iso. s̄. e.
li. de elect. quia talis p̄sens̄ est nullus.
et electio est ip̄o iure irrita. et sic cō
sensus et ratihabitio supioris supue
niens non iuuat electū. regula non
firmatur. 7. e. ti.

Quarta q̄o. Duo erant
p̄promissa
rii quorū vn̄ altero absente elegit il
lū in quem certū erat absente p̄sens
surū si p̄ses fuisset. aut verisimile sal
tē fuit et postea etiā p̄sensit vel ratū
habuit. an valz electio erat questio
Stepha. poloni. q̄ tenuit electionez
ab vno factā non valuisse. quia cum
p̄tās duob̄ tradit̄. vn̄ alteri p̄mittē

nō p̄t. quia industrie p̄sonarū viden
tur electe. et ergo nec p̄t ratū habere
facit. Tutor aut. Insti. de auc. tuto.

Ratihabitio

nē retrorabi 7 mandato
p̄parari dubiū non est.

Done calum vt in. g. Et it
telligit hanc regulā
procedere duobus concurrentibus
scz q̄ id quod ratum habeo fit meo
nomine gestū. vt. s̄. c. p̄ri. Et q̄ rati
habitio fiat infra t̄ps infra q̄o actū
facere debui. vt in. g. Itē p̄cedit hec
regula tā in p̄tractib̄ q̄ in malefici
is q̄ in iudicijs. intellige tū de male
ficijs q̄ p̄ alios fieri p̄nt. secus in his
que persone coherent vt in adulte
rio 7 similibus. vt notatur in. l. hoc
iure. 7. deiecit. ff. e. ti. et h̄ per Dy. Itē
dicit h̄. g. ratihabitionez inādato cō
parari q̄ ad effectū q̄ idē est in māda
to 7 ratihabitione. non aut q̄ ad spe
ciem actionis. q̄ mandatū parit acti
onem mandatū. l. licz. ff. de p̄cur. Ra
tihabitio aut parit actionē negotio
rū gestorū. l. 7. et. l. si pupill̄. ff. de ne.
ges. non aut actionē mandatū. q̄o ve
rū fm Dy. 7. Jo. an. si habet ratū ab
absente gestum. si aut habeat ratum
gestuz noie suo eo p̄ntē. parit actio
nem mandatū. Ideo tūc etiā quo ad
sp̄m actionis p̄paratur mandato. l.
qui patitur. ff. manda. et nōtur in. l.
sp̄ q̄. ff. e. Alia dic. vt hic in. g.

Jo. an. ponit̄ b̄ q̄onē quā pa
due disputavit ricar
malū. que est. contra duos simul in
quirebat̄ p̄tra Andream q̄ occiderit.
et cōtra Jobem q̄ mādauerit vtz q̄
fuit. p̄batū. h̄ Andreas p̄bauit se die
maleficiū fuisse in loco remoto. vt q̄
illud fecit ad sui defensionē. Job. nil

De regulis iuris

probanit. Queritur an ex illis actis
absoluend' est Job. que qd etiã p̄t
in foro eccl'astico occurrẽ. fm Job.
an. Soluendo dicit q' p̄batio and.
q' ad sui defensionẽ occidit non rele
uat Jo. quia bona fides faciẽtis nõ
releuat maliciã mandatoris. p. l. si
q's s'z ali'. ff. de iur. om. iu. facit. c. cū
volũtate. s. de sen. ex. C. u' aut' pbauit
And. se fuisse absentẽ. si iudex testes
illos p' veritate veriusq' inq'sitionis
cõiter p̄tra vtrunq' formate recepit
qd potuit. quia latissimũ est ei' o'ff.
ciũ. l. i. ff. de iur. om. iu. tunc absolue
tur Jo. p' easdẽ p̄bationes p' q's ab
soluit andre. l. i. ff. de qõn. Si aut'
ad sp̄alem defensionẽ and. tñ rece
pti sũt testes. tunc Jo. non p̄derunt
p' hoc. C. q. res iudi. nõ no. l. ij. 7. C.
res inter ali. act. p' totum.

¶ Sunt par

tiũ iura obscura. reo potius
favendũ est q' actori

¶ Done casũ fm Byñ. qñ a
ctor 7 re' parit' pro
bant p' numerũ testiũ eq'lez p' omnia
vel p' instrumenta equalis auctorita
tis. p. l. fauorabiliores. ff. e. ti. Itẽ si
neuter p̄bat. vt in. l. si debitor. ff. de
pigno. vbi agẽs hypothecaria p̄. 7
p̄bat eẽ sibi obligatã kalẽo. augusti
7. 7. p̄bat sibi obligatã eadẽ rẽ eodẽ
die. nec apparet cui p̄mo. absoluitur
re'. p̄cor. c. si a sede. s. e. li. de p̄ben. et
alia exempla pone. vt h' in. g. que eẽ
dicit regulã locũ h'ẽ in s'nia iã lata.
vt in. c. si. sup. de re iudi. Et q' ter. di
cit partiũ in plurali numero. forti'
p̄cedit regula. si iura actoris tñ sũt
obscura. non sic si iura rei tñ sũt ob
scura. q' illa ventrent interpretãda cõ
tra reũ. c. licz. sup. de p̄ba. et h' in. gl.

fi. Et rõ huius regule est triplex. fm
Jo. mona. p̄ria q' re' defedit. actor
aut' impetit s' p̄mod. insti. de inẽdic.
Scõda quia nemo p̄sumit ligat' sine
obnoxi'. nisi p̄betur. in auẽ. q' mo.
natura. effi. sui. s' natura siqdem. coll.
vi. Tertia quia re' pugnat p' liberta
te. vñ debitor dicitur cliens credito
ris. l. iij. C. de noua. 7 puerbio. xij.
dicit. q' mutuũ accipit. seru' e' fenerã
tis. fm Job. an. cetera dic. vt h' i. gl.

¶ Jo. an. ponit h' qõnẽ quã dicit
putauit de excõicato
q' appellauit. Sed dubitat an appella
tio p̄cessit vel excõicatio qd in ta
li obscuro iudicandũ sit p' illo q' re
peritur re'. et p̄ponit qd in his ter
minis. epus excõicauit Titũ legẽtes
appellationẽ quã inẽponebat ab eo.
scõdo excõicauit Lutiu' q' appellauit
epo p̄ferente s'nia. tertio excõicauit
Seiũ sub p̄ditione q' an p̄ditionẽ de
sijt esse de foro suo. et postea euenit
p̄ditio. queritur de his s'nijs an liget
p̄rima duo mẽbra cõiũgendo dicit
soluẽdo nõ h'ẽ dubitationẽ qõnẽ. si
appellatio fuit friuola. Itẽ vbi p̄us
appellatio iudici e' p̄orrecta postea
ex abũdanti legif. vel si p̄mo epus p'
aliũ p̄tulit s'niã. iuxta. c. si. sup. s' re
iudi. e. li. et postea ex abũdanti eaz res
petebat. Itẽ nõ est dubiũ si appellãt
in verbo appellatiõis aut cause exp̄s
sionis p̄uenit ep̄m excõicantẽ. vel cū
ep̄s excõicando in verbo excõicatio
nis p̄uenit appellatẽ. Remanet ergo
dubitatio qñ post inchoatã appella
tionẽ an verbũ appellatiõis vel cau
se exp̄sionis interuenit excõicatio
7. vel qñ post p̄nũciationem an ver
bũ excõico interuenit appellatio Lu
cij. vel qñ dubitat qd verbũ p̄cessit.
licz sciatur q's p̄mo inchoauit. et q' d'
f z

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

nis equū est statuerē hoc casu q̄ po-
tior est q̄ p̄mo inchoauit vt sit loc⁹
p̄uentioni. c. duob⁹. eo. li. de resc̄p. de
appel. c. vt debet. De rigore tñ iuris
dicit q̄ ligat⁹ est. T. quē inchoantez
appellare. p̄uenit ep̄us in p̄nūciatio-
ne. et Luti⁹ ligat⁹ nō est q̄ ep̄m incho-
antez excōicare p̄uenit in appellatiōe
p̄ decre. si duo. s. e. li. de pecu. vbi nō
ponderatis p̄ambuliz litis aut q̄s
illā p̄mo inchoauit. ille de p̄curato-
rib⁹ plurib⁹ dicitur occupasse vel p̄-
uenisse. q̄ p̄mo p̄testat litē. qd̄ est sba-
le in dño litis ⁊ instantie. sic in p̄posi-
to nō ponderat p̄ambuluz vel exoz
diū snie vel appellatiōis. s̄ soluz q̄s
i s̄alib⁹ illoz actū aliu p̄uenit Ter-
tiū q̄onis mēbrum disputauit Bar-
tho. bur. in. q. venereal. xij. ⁊ dixit il-
lū ligari de q̄ q̄ritur cū snia lata sub
p̄ditione teneat ⁊ iudex possit statu-
ere in futurū. de sentē. ex. a nobis. Et
hanc solutionē approbat Jo. an. et
tenēt eā glosator. Inno. Hostiē. sup̄.
de appel. c. p̄terea. ij.

Iudicijs nō est

acceptio p̄sonarum faciēda

De hac q̄one curios⁹ videre p̄t
btm̄ Tho. in sc̄da sc̄de. q.
lxij. p̄ totū. et maxime in articulo vl-
timo. Dy. intelligit regulā de eq̄lita-
te in iudicijs seruanda inter litigato-
res siue sint pares. vt q̄ vterq̄ vilis.
vel vterq̄ honest⁹. aut in dignitate
p̄stitut⁹. siue sint impares. nec em̄ dz
iudex p̄textu dignitatis alicui⁹ litis
gatoris vel honestatis. vel p̄textu
alicui⁹ gratie. vel odij in alterutram
p̄ artem declinare. s̄ vtriq̄ parti qd̄
iustū est p̄stare et equitatē in omni-
bus obseruare in auē. iusurand. qd̄
p̄statur ab his. s̄ ⁊ equ⁹ ero. Et pone

casū hui⁹ regule. vt in. g. Dy. etiā po-
nit exemplū. quia si vn⁹ litigatiū sit
p̄uilegiat⁹. et alter nō. transit etiā p̄ri-
uilegiū ad ip̄m. l. si. l. c. de fruct. et li.
expen. de q̄ ibidez nōtur. et Insti. de
iure natura. s̄ qd̄ p̄ncipi. et f̄m. gl. b̄
q̄uis in iustitia ministrāda nulla ac-
ceptio p̄sonarū est hñda. vt hic. tñ i
penis infligendis bñ habet rō p̄so-
narū. quia in eis deferuntur dignitati
et p̄sone vt minor pena imponat exi-
stenti in dignitate q̄ minori. c. sane.
ij. s̄. de offi. dele. ⁊. c. ij. supra. e. li. et ti.
Et rō hui⁹ p̄t esse. q̄ minima pena i
minori est maxima in superiori. et h̄ p̄-
cedūt in pena corpali imponēda. q̄
in pecuniaria pl⁹ punitur maior q̄
minor. ⁊ nobilis q̄ ignobilis. vt nō.
g. in. c. cum qdā. s̄. de iur. iur. an. Alia
dic vt in. gl.

Jo. an. ponit hic q̄onē mercu-
rialē. p̄p̄a p̄cessit p̄-
uilegiū ecclē collegiate q̄ p̄tra eā in
suis iurib⁹ ⁊ bonis non currat p̄scri-
ptio minor centenaria. agit p̄lat⁹ cō-
tra capl̄m. vel eccl̄m. quorum bona
sūt discreta sup̄ re alias p̄scrib̄ribili.
Queritur an alter p̄tra alterū illo p̄-
uilegio possit vti. Solutio est q̄ nō
quia tenoz p̄uilegiū est seruād⁹. c. por-
ro de p̄uileg. Et quia tenoz p̄uilegiū
loq̄tur. cum contra ip̄am eccl̄am mi-
noz p̄scriptio allegat. ⁊ sic contra to-
tā ip̄am eccl̄az. quia indiffinita vni-
uersali eq̄ pollet. c. cū circa. supra. e. li.
de elect. in terminis q̄onis nō habe-
bit locū p̄uilegiū. scz cuz sol⁹ p̄rela-
tus p̄tra capitulū p̄scriptionem alle-
gat. vel econtra. capl̄m p̄tra p̄latum
cū capitulū vel sol⁹ p̄lat⁹ non faciāt
totā eccl̄ā. s̄ solū ei⁹ partē. c. nouit. s̄
his q̄ si. a p̄re. Et hui⁹ occasiōe sub-
nectit Jo. an. et q̄n p̄uilegiat⁹ cōtra

De regulis iuris

privilegiatū possit vti suo privilegio.
de q̄ etiā in. c. p̄ntia. de p̄batio.

Ignorantia facti

non iuris excusat

Hec regula duas h̄z partes.
et pone exemplū i. vras
q̄ vt in. g. Dy. vtriusq̄ partis ponit
exemplū in eo q̄ confitē in iudicio
p̄ errore. Nam si errat in facto. vt q̄
confessus est aliū sibi coherede. .i. si
cū putarē. ff. fami. heres. tūc excusat.
Si in iure erravit. non excusat. .i. non
fatetur. ff. d. p̄fess. vt si credebatur valē
testamentū sine solēnitatib⁹ iuris. q̄
omisse viciant. Jo. mō. etiā ponit ex
emplū in eo q̄ ignorat vacationē be
neficii. cui non currit temp⁹ semestre
c. quia diuersitatē. de p̄cess. p̄ben. Se
cus si ignorabat semestre temp⁹ currē
collatozi. de sup̄. neg. pla. c. penul. 7
fi. et in vtraq̄ parte hui⁹ regule fun
datur hic. qd. g. h̄ dicit de p̄dēnatio
ne expensaz. quā. gl. sp̄ nō. q̄ ad eam
q̄tidie fit remissio. Et p̄ intellectu re
gule aduerte breuiter. q̄ ē q̄druplex
ignorantia. Nam quedā est crassa q̄
surgit ex electione et p̄tempu. scz q̄
quis procurat ne ad eū sciētia rei p̄
deniat. 7 dicitur crassa similitudina
rie. quia sicut crassitudo repellit in
tellectū. sic habens hanc ignorantia
p̄curat ne noticia rei ad eum dene
niat. Alia ē ignorantia sup̄ina. 7 illa
surgit ex negligentia. vt cuz quis ne
gligit scire vel dicit se nescire qd̄ pu
blice factū est. vel q̄ omnes alij secuz
p̄uersantes sciūt. et ideo sic appellat.
quia sicut negligens est qui sup̄inus
iacet in lecto torpore vacans ultra
temp⁹ debitū. ita habēs hanc igno
rantia. negligit scire qd̄ omnes alij
sciūt. Et he due ignorantie. siue sint

facti. siue iuris. nūq̄ excusant. h̄z d̄ ta
liter ignorante intelligit illud. igno
rans ignorabitur. xxxviii. dist. q̄ ea.
imo talis dicitur magis p̄ceptor q̄
ignorans. fm Jo. mona. Aut saltem
effectator ignorantie. vt in. c. sū. sup̄
de clam. despon. Alia est ignorantia
erronea. et est q̄n applico mentes ad
id cui⁹ veritas habz contrariū. de q̄
Aristoteles dicit in Ethic. q̄ omnis
malus est ignorans. et talis etiā si sit
iuris. non excusat. vt hic patet. Nec
tū ignorantia differt a titubatiōe. q̄
titubans dicitur. qui nō applicat me
tem suā ad aliquid. h̄z propter confi
dum rōnum dubitat cui parti men
tem applicet. ar. l. si. l. d. cond. inde.
Quarta est ignorantia p̄babilis. et
est quando quis ignorat qd̄ cōiter
ignoratur. nec scire tenetur. vt ē igno
rantia facti alieni. vt in. c. ab excom
municato. supra. de rescript. et talis
bene excusat vt hic. Iuris autē igno
rantia nō potest eē probabilis. nec
aliquez excusat. vt hic et. l. regula. ff.
de iur. et fact. ignorā. et ibi plene de
materia. et late hic per Dy. et p̄ glō.
xxxviii. dist. in summa. 7. liij. q̄. iij. s̄no
tandum. in tex. et glō. ad que loca re
mittit hic. g.

Jo. an. ponit hic. q̄. mercuria
lem. de eo qui impe
trauit beneficiū. an teneatur facere
mentionem de vacatura quaz expe
ctat. vel reservatione que pro eo p̄
det. ita q̄ aliter impetratio non va
leat. et procedit questio in eo qui sci
ebat se tale ius habere. alias facti ig
norantia excusaret illum. vt in. c. gra
tia. supra. eodem libro. de rescript.
Solutio est. q̄ non valent littere per
c. in nostra. supra. de rescript. iūcto. c.
q̄uis. supra. eodem libro. de p̄ben

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

nam cū littere ad bñficia sūt odio se. nil d; in eis taceri qđ mouere posset pncipem ad gratiā denegādā. nec est verisimile qđ ita papa p eo scribe ret cui alias gratiaz fecit sic. pro eo cui nunq̄ gratiam fecit. Uicietur ergo ex hac taciturnitate gratia. 7 facit. c. ij. de fi. p̄sby. e. li.

Am quis in

ius succedit alterius instam ignorātie causā censetur habere

Hec regula venit exemplificatiue ad p̄cedentē. naz ignorantia facti p̄babilis excusat. ut ibi. Exemplū est in eo qđ in ius alteri succedit. ut hic. Et pone exēpla in hac regula ut in. g. Dy. exemplificat i eo qđ p̄misit mibi dare bouē in kalend. augusti. etsi nō daret p̄misit centū. decessit p̄mittens añ kalend. et heres ignorās p̄missionē factam. non soluit. queritur an teneatur ad penā. Et rñdetur qđ non. p̄ hanc regulā cū suis p̄cor. qđ verū. intelligit de eq̄tate impetrata restitutiōe que datur ei propter p̄babilē cām ignorantie. ut h. quia alias de rigore pena p̄mittitur contra heredem etiam ignorāte. ut aperte probat. l. ad diem. ff. de ver. ob. Itē intellige hanc regulā in quolibz successore. tam vniuersali qđ particulari. et qñ agit cum eo et sic conuenitur. nō aut cum ipse agit. quia tunc tenetur esse certus. l. qui in alteri. ff. e. ti. Tāgit etiā. g. qđ nem. An malafides defuncti noceat successori ad p̄scriptionem impedidam. Et tenz qđ non. et hoc etiam tenet Dy. in regula possessor. supra. e. i. penul. q. De eq̄tate canonica p̄ illaz regulam si heres a se velit inchoare p̄scriptionē. dicit tñ qđ rigor iuris ci

nilis hoc non patitur ppter fictionē identitatis defuncti et heredis. de qđ p. gl. in. l. ij. l. pro herede

Jo. an. ponit hic qđ nē mercure virginis vel solute deceptus fuit a lena qđ maritū habebat. quia se ip̄am submisit loco virginis seu solute. accusatur Titus de adulterio p̄ illi. lene maritū. queritur an sit vt adulter puniendus. et fuit qđ Pilei. xxiiij. et accidit iste casus Quidio. ut ip̄e refert in libro de vetula. Pyleus solutus do dixit eū ab accusatione adulterij absoluendū. quia adulteriū nō p̄petrauit. p. l. penul. ff. de adult. Dicit tñ eum puniendū ac si viduā vel virginem cognouisset. l. eum qđ scuz aliqs ff. de iniuri. et vid. nō. in. l. vxor. l. d. repn. et. xxiiij. q. ij. in lectum

Interferit aut Joh̄ and. aliam q̄stionē que fuit. Clericus p̄gnouit mulierē maritatā que ab ip̄o 7 ab omnibus habebatur p̄ soluta vel ecōtra cognouit solutam que modo p̄dicto habebatur p̄ maritata. queritur an detecta veritate sit puniendus vt adulter pena iuris cōis aut statuti synodalis quo cauetur adulterantem cū alterius vxore beneficio fore priuatum. Solutio quo ab forum p̄niale et eternum iudicem in p̄mo casu censetur simplex fornicator. si cum ignorantis sua concurrebat intentio abstinendi si sciret illam conjugatā. p. gl. in. c. illud. xv. q. j. Secdo casu iudicatur adulter. quia adulterari intentabat. c. cum voluntate. supra. d. sen. excōi. cum concoz. ibidem. in. g. j. alt. Duo ad penā aut iudicialem videēt hunc in vtroq̄ casu vt adulterum puniendum quo ad primū. Ideo qđ

De regulis iuris

verum est istum vxorem alterius ꝑg
nouisse. licz non in ea spe. quia tñ fu
it dolosus in genere iudicabitur de
licitū fm rei veritatem et mulieris q̄
licitatem. facit. c. dñs. lvi. dist. in histo
ria de iuda. et thamar. qđ verum si
mulierem in matronali habitu rep
tam. nō curans qualis est ꝑgnouit
secus si eā notam habens sciebat eā
reputari solutam et talem esse crede
bat. quia non diceretur adulter cuz h
culpa non sufficiat. sed dolus req̄ra
tur. l. penul. ff. de adul. Quo ad scđm
casum q̄ iste adulter censeatur. et vt
talis puniatur pena iuris cōis patz
quia ibi fuit culpa in ope. dolus ī in
tentione. et cōis opinio ī qualitate.
que tria merito preferuntur veritati
postmodum detecte. c. nuper. sup.
de hyga. cum similibus. Si autez pe
na statuti. grauior est q̄ pena iuris
cōis. non punietur illa si veritas ap
ret ante suam. quia in penalibus sta
tutis q̄ sit stricte interpretanda. non
pmittitur adulterium. nisi cum vxo
re vera. et non putatiua. xxxij. q. iij.
meretrices. 7. q. vij. adulterij. 7. ff. de
adul. l. stuprum. et de hac. q. vide ꝑ
g. et legistas in. l. vxor. l. de repudi.

De restringi

et fauores cōuenit ampliari

Pone exempla vt in. g. vel
fm Dy. pone exem
plū ꝑ. c. statutum. supra. eo. l. de elec.
Item in pacto liberatorio de nō pe
tendo qđ tollit naturalem obligati
onem. l. stychum. §. naturalis. ff. de so
lutionibus. sed pactum de petendo
qđ est obligatorium. non tollit illā
īꝑo iure. ff. de pact. l. si vnus. §. pact.
ne peteret. Et hoc inducit ratio hu
ius regule. ad. c. ex parte. iij. de deci.

qđ videtur obfata huic regule. dic
vt h in glō.

Jo. an. ponit hic qđnem mer
curialem quaz dispu
tauit d̄ eo canonico. q̄ scienter elegit
in suū ep̄m quendam mutilatuz vel
bigamum vel excōicatum. an talis
ꝑpterea incurrat penas concilij late
raneū. scz priuationis et suspensōis.
iuxta. c. cum in cunctis. §. clerici. sup.
de elec. Qđ sic videtur. quia quotiēs
electio est nulla ex vicio persone sci
enter electe. locum habent dicte pe
ne. vt nō. Inno. et doct. in. c. gratum
de postu. prela. sed ista electio ē nul
la ꝑpter indignitatem persone. q̄
bigamꝑ prohibetur eligi ap̄lo. ꝑ. ad
Thymo. iij. 7. a ca. xxvi. dist. per totū
et de biga. per totum. mutilatus et
corpore viciatus prohibetur lege
veteris testamenti. Leviti. xxi. 7. a ca.
lv. dist. per totum. 7. de corpo. vicia.
per totum. excōicatus similiter ineli
gibilis est. c. ꝑ. de postu. prela. c. fin. de
cleri. excom. minist. Soluendo dicit
Job. an. in eligente mutilatum 7. bi
gamū. q̄ nō incurrit penas dicti cō
cilij. Nam cum certe indignitates ī
dicto ꝑcilio exprimant. scz q̄ttuor ꝑ
pter quas locꝑ est illis penis. in nō
expressis cessabunt. ar. huius regule
Ratio autez concilij potest esse. quia
plus homines in casibus ibi expref
sis delinquere consueuerunt. equum
tamen putat Job. an. q̄ papa ad ali
as indignitates penas prorogaret.
ꝑpter rationis identitates. In ele
ctione autem excōicati dicit. secus si
est excōicatus a iure vel ab homine
iuste. quia tunc includitur in probi
bitione concilij vita 7. moribus. 7.
vbi autem excōmunicatꝑ esset ab ho
mine iuste forte ne eligeret. vt Jo.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

an. dicit se vidisse factum. non est lo-
cus pene. et ita intelligatur decreta.
cum dilectus. 7. c. cū inter. R. de ele.
supra

Ecce concessū

a principe beneficiū eē mā-
surum.

Pro evidentiā huius regule
aduerte. q̄ beneficiū
capitur duob' modis. Uno modo
stricte scilz pro beneficio simplici ec-
clesiastico. non dignitate. personatu
vel curato. sed prebendam continen-
te. c. licet. supra. e. libro. de prebend.
Alio modo capitur large. et hoc tri-
bus modis. Primo vt significat om-
ne beneficiū ecclesiasticū simplex
vel curatum. dignitatē aut persona-
rum. regularem aut secularē. Ita ca-
pitur in regula beneficiū. supra. e.
Secundo modo capitur pro omni in-
dulgētia. gratia. vel privilegio. a p̄-
cipe concessis. 7 sic capitur in hac re-
gula. Tertio pro omni indulgētia
vel privilegio a iure cōcesso. et sic ca-
pitur in regula sequēti. Hoc premis-
so. pone casum. vt in. g. que etiam in-
telligit hanc regulam in privilegijs
realibus. non autē in p̄sonalibus. 7
fm Dy. procedit etiam si cessat causa
p̄cessionis privilegij. dummodo illa
causa fuerit impulsua. l. ij. § penul. ff.
de donatio. v' si fuerit finalis. rema-
nent tñ reliquie eius. vt i illa que de-
sūt esse vxor. contra quas adhuc nul-
la turpis actio instituitur. ff. re. amo.
l. ij. 7. ij. Et idem cum dubitatur an
fuerit impulsua an finalis. l. si muli-
er. C. de iure. do. Et quinqz casus

quibus privilegium perditur. vide
in glo. vers. et nota.

Jo. an. ponit hic questionem
legistarum de eo qui
propter numerum filiorum obtinuit
sibi decerni per congruum iudicē
emunitatez a muneribus. sed postea
aliqui de numero perierunt. an du-
ret emunitas. Et premitit. Jo. an.
pro intellectu questiois q̄ fm leges
habens rome tres filios. in Italia
quattuor. in alijs prouincijs quinqz
a munere tutelet cure excusatur. C.
qui numero. liber. l. j. Insti. de excu-
tu. in principio. 7 generaliter habēs
quinqz liberos cuiuscunqz sexus va-
cationem habet ciuiliū munerum
C. de his qui numero libe. l. si. l. i. r.
Idez si quattuor habz liberos. 7 ex
quinto filio premortuo extat nepos
secus si ex filia. l. ij. § non solum. ff. de
excu. tuto. filij at isti debēt eē natu-
rales. et legitimi. et tales excusant eē
si sint emancipati. Insti. de excusa-
tuto. in principio. Et licet isti a ciui-
libus muneribus excusant. nō tamē
ab honoribus vel muneribus que
honoribus coherent. l. j. C. qui nu-
mero. libe. libro decimo. nec a mune-
ribus patrimonialibus. ff. de vaca-
mu. l. ij. § que patrimoniorū. nisi ha-
beret. duodecim liberos. quo casu eti-
am ab his excusatur. l. si quis decur-
rio. scda. C. de decurio. l. i. r. tamen et
tunc requiritur fm quosdam q̄ sit de-
curio. vt ibi. alias requiruntur sede-
cim filij. vt. ff. de iure emuni. l. j. sepe-
r. monstratur. Soluendo igitur q̄
stionem dicit hanc emunitatem du-
rare in casu questiois. et ita dicit p̄-
solennes docto. in facto consultum
per hanc regulam. cum concord. et

De regulis iuris

regulam factum .i. eodem .cum suis
concoz. facit. c. dilectus. versiculo ad
hoc. de capel. mona.

Modulum a iure

beneficium non est alicui auferendi

Done casum ut hic in glō

Et intellige regu-
lam q̄ beneficium alicui concessum
ab homine et sine causa ei non ē au-
ferendum. fm̄ glosam. Quid ergo d̄
iudicijs et dilationibus que datur
a iure. est hic bona glosa. et menti te-
nenda. que dat talem theoricam. q̄
dilationes datas a iure sine omni
ministerio iudicis tacito vel expres-
so. non potest iudex abbreviare aut
elongare. ut est dilatio decem dierū
data ad appellandum. et triginta ad
petendum apostolos. Datas autem
a iure cum ministerio hominis pot̄
iudex auferre ex cā. et abbreviare
ut sunt inducie unius anni dati ad
prosecutionem appellationis. Item
viginti dierum ad deliberandum. et
istam theoricam sequitur hic Dy. et
Ly. in. l. j. c. de dilatio. et Ange. de
perusio. in. l. ij. ff. de re iudi. et Imo.
in. c. cum sit romana. supra. de appel-
latione. Dicitur autem dilatio data
ei lege sine iudicis ministerio. quan-
do ius d̄ per se sine facto iudicis sta-
tuit terminum ad aliquid faciendū.
Cum iudicis ministerio datur q̄ ius
disponit certum terminum prefigen-
dum a iudice. et dat iudici auctorita-
tem prefigendi et assignandi illum
terminum. Bartolus autem in. l. ij.
allegata tenet indistincte omnes di-
lationes iuris per iudicem causa p̄g

nita posse mutari. et illud sequitur
Zinto. in allegato. c. cum sit romana
et vide ibi Panoz.

Jo. an ponit hic questionem
talem. Legatus cui
papa specialiter concessit ut aucto-
ritate apostolica in quolibet mona-
sterio sue legationis unum monachū
poneret. Quidam eadem auctorita-
te concessit ut reciperetur in certo
monasterio in monachum et in fra-
trem. queritur utrum annus proba-
tionis monasterio reseruetur. Solu-
tio dicit q̄ sic. per hanc regulam cui
statutur. ubi contrarium non exprimi-
tur. non tamen habet monasterium
voluntariam repulsionē ipsius quā
haberet si legatus non scripsisset. et
in hoc valet gratia legati. Si ergo
probant legitimam repulsionis cau-
sam quam in anno probationis p̄-
cipere poterunt. illum repellere pore-
runt. alias nō sic ius cōmune non le-
ditur. et gratia satis confert. facit. c.
cum dilectus. de consue.

Non firmatur

tractu temporis qd̄ de iure
ab initio non subsistit.

Done casum ut in glō. no-
stra. Et intellectus
huius regule est secundum glosam.
De illud quod a principio est nul-
lum. solo temporis tractu non fit va-
lidum. Illud autem qd̄ a principio
non est nullum. sed validum. quis ex
post facto veniat annullandum. bñ
firmatur. Idē si ab initio esset nullum
et causa impedimenti sublata est per

Sūmariū et conclusiōes Sexti

tacitum consensum vel exp̄ssum.
Nam tunc conualescit prout ex nūc
non autem prout ex tūc .et hoc solo
tractu temporis non conualescit. p̄
batur optime. supra. eo. li. de desp̄o.
impube. c. vnico. s̄. coniugi. seruo. c.
posuit. cum concoz. in glo. allegatis
Jo. an. p̄dit hic questionē. Archi
presbyter non valens habere cop̄iā
ep̄scopi renunciauit in mortis arti
culo in manib⁹ p̄sbi recipientis no
mine ep̄scopi. et statim canonicū ele
gerunt. Titium post duos dies mor
tuo archip̄sbro. ep̄scopus veritate
cognita electionē confirmauit. Que
ritur an valeat electio et confirma
tio. Job. s̄. monte murlo qui dispu
tauit hanc questionem dixit. q̄ renū
ciatio valuit electio et confirmatio
Quia valuit renunciatio intellige i
preiudicium renunciantis. vt nota
tur in. c. q̄ in dubijs. supra. de renun
ciationē. ergo vacauit eccl̄ia et canōici
valuerunt eligere. Job. an. reproba
ta solutione illa tenet q̄ electio fuit
irrita. et sic per consequens nec con
firmatio valuit. quia facta ad ecclesi
am non vacantem et in locum vinen
tis. contra. c. 7. ij. de concessio. p̄bē.
Nā renunciatio nō fuit vera. s̄ aper
te contra textum. in allegato. c. q̄ in
dubijs. vbi dicitur q̄ renunciatio fa
cta in manibus superioris. nullam
obtinere firmitatem. nec est vera glo
sa que dicit ibi q̄ obtinet aliquaz cō
tra illud vniuersale negatiuum in te
xtu positum. de quo ibi per Jo. an.
sup̄ glō. p̄ma

Onē sine cul
pa qui rei que ad eum non

pertinet se immiscet.

Done casum vt hic in glō.
By. ponit exemplū
de eo qui dixit se peritum in iure ca
nonico et civili cum esset ignarus. q̄
si pretextu talis assertionis in iudici
um assumptus fuitz male iudicauit
videtur fuisse in culpa Ideo tenetur
actione in factum. in quantum religi
oni iudicantis equum videtur. vt in
l. si iudex. ff. de va. et extra or. cognit.
et Instit. de ob. que ex. q̄i. male nas.
in principio. Et quomodo per hāc
regulam non tollit tractatus nego
tiorum gestoz. vide h̄ per. g. Et fa
cit hec regula q̄ clericus qui patro
cinatur in causa sanguinis coram iu
dice seculari q̄ sit irregularis morte
secuta. de quo plene per Johannem
and. post Hostien. de postula. c. 7. su
per glo. 7.

Jo. an. ponit hic questionem
de eo qui vocatus ad
testimonium obliuione vel alia de
causa non iurauit et se immiscuit te
stimonio ferendo et falsum dixit. q̄
ritur an teneatur pena falsi. de qua
habetur. ff. ad leg. corne. de fals. l. 1. s̄.
ultimo. et l. qui falso. l. eodem. et in
c. 7. de crimi. fal. Solutio est. q̄ tene
tur pena falsi. probatur hoc per le
gem diuinā Daniel. xij. vbi illi duo
seniores qui falsum testificati fuerūt
sine iuramento contra Susannam.
damnati sunt de falso et pena mor
tis. Secundo probatur per legeꝝ ca
nonicam. Nam in. c. nuper. supra. s̄.
biga. pena bigamie tenetur. qui ve
re bigamus non est p̄pter intentōis
affectū cū ope subsecuto fortius iste
falsarij pena punitur q̄ nec nomine
caret. vt dicitur Proverbiorum. xij.

Deregulis iuris

qui mentitur est testis fraudulentus
et. rix. c. falsus testis non erit impu-
nitus. et adarbei. rxi. Nonissime
venerunt duo falsi testes et dixerunt.
Tertio probatur idē per. l. civile vt
in. l. si quis legatum. 7. ij. rñso. ff. ad
l. cor. de fal. vbi q̄ sibi ascribit legatū
in testamento licz legatus sit inutile
puta rei sacre. aut licz non habeat eē
in principio. vt quia falsū. aut quia
filius preteritus est in eo. quia tū si
guram hz et est pfectū exteriori z vi-
sibili forma tenetur. l. cornelia. d. fal.
Ita etiā ex quo testimonium habet
suā figurā. quia in actis habetur. et
put iurati solent deposuit. locus est
huic pene. Nam ad eē falsi testimo-
nij et eius penam. non requiritur q̄
fructū afferat alicui. p. adarci. rxiij.
ibi multi falsum testimoniū dicebāt
aduersus illum. et convenientia testi-
monia non erant. facit. cle. eos q̄. de
sponsa.

III° uti plu-

ribus defensionibus proba-

betur

Donec casum vt in. gl. By.
ponit exemplū alī
quis egit contra me. negauit intenti-
onem suā. ipe probauit. ego possūz
adhuc alia defensione vt. videlz p-
ponere exceptionem pacti. iurisiurā
di. rei iudicate. aut simile vt hic. Itē
z simul et semel possūz plures exce-
ptiones pponere. vt pacti iurisiuran-
di. z rei iudicate. vt. ff. de excep. l. ne-
mo. Non autem sic est in actore. qz
vbi ei plures actiōes competūt vnā
legere debet et intentare. l. q̄ in he-

redem. Feligere. ff. de tributo. et nō ē
in. c. vt quis duas. supra. eodem lib.
de electi. Ratio est fm By. et docto.
quia reus fauorabilior est. vt in. l. fa-
uorabiliores. ff. eodem titulo. et pro-
cedit regula. etiam in pluribus defē-
sionibus contrarijs. dūmodo tamē
in effectu non sint contrarie. fm glo-
sam hic in fine. et dūmodo ius eas
nō prohibeat proponi. Et vndeciz
casus in quib⁹ ius non admittit plu-
res proponi exceptiones. vide hic i
glosa. et dic vt in ea. Tractat etiam
hic By. de cumulatione plurium
actionum late. de quo etiam per In-
nocen. in. c. constitutus. supra. de in-
inte. restit.

Jo. an. ponit hic questionem
Accusatus fui de ho-
micidio. negauit simpliciter. proba-
tum fuit contra me homicidium. vo-
lo probare qz defendendo id feci. an
sum admittendus. Johannes an. d.
dicit qz si simpliciter negauit non ad-
mittitur allegans se defendendo id
fecisse. quia allegaret contraria. fa-
cit. c. finale. de iureiurand. supra. eo
libro. aut negauit excipiendo vel des-
negando iudicem. puta forum decli-
nando negauit se in iudicis territo-
rio occidisse. tunc auditur in princi-
pali excipiens qz defendendo se id
fecit. Sed primum dictum videtur
doctoribus durum. quia lex non re-
putat talem occisorem. sed defensorē
l. scientiam. q. qui cum aliter. ff. ad le.
aquil. et in. l. cornelia. debet inter-
uenire verus dolus. l. i lege. ff. ad le.
cor. ergo admitti debet. etiam si sim-
pliciter negasset. et opinio Joh. an.
potest procedere in civilibus. vel sal-
tem in leuioribus criminib⁹

Sūmariū et conclusiōes Sexti

Modo semel

placuit amplius displice
re non potest

Dy ponit exemplum in diffi-
nitiva sententia que p p-
ferentem non renocatur. sine sit eq. si
ue iniqua. l. paulus. et. l. iudex. ff. d. re
iudi. d. quo per Jo. an. in. c. qualiter
et quando. supra. de accusa. sup. glō
- et hic per Dy. Alia exempla dat h
glosa. que etiaz ponit vigintitres ca-
sus. in quibus fallit hec regula. Et i
fine sbiungit quattuor requisita ad
regulam. scilz q placitum non sit im-
probatum q scienter placeat. q non
sola mente. et q alterius interfit. de
quibus dic. vt in. gl.

Jo. an. ponit hic questionem
de testamento iurato
an possit renocari per testamentato-
rem. Soluendo dicit. q ille qui fe-
cit testamentum et iuravit non con-
trauenire vel illud non mutare. secū
dū testamentū facere non debz. 7 illō
faciendo vel primum mutando sine
causa. est periuus. quia seruandum
est iuramentū qd sine periculo ani-
me seruari potest. c. si vero. d. iureiu.
Iuramentū enim est de iure natura-
li. et obligat ex pcepto. xxij. q. ij. si pec-
catum. de iureiuran. c. est xpus. et sic
penitus est seruandum. vbi non con-
tinet aliquod illicitū. Dicit tamen
Job. an. d. q si iste fecerit scdm testa-
mentum. illud valet. quia ambula-
toria debet esse vltima voluntas. v-
q ad extremum vite exitum. l. j. c. d.
de sacrosancti. eccle. cano. vltima vo-
luntas. xij. q. ij. et. c. cum marthe. de
celebra. miss. Nec potest quis sibi le-
gem imponere a qua non possit dis-

cedere. l. si quis in principio. ff. de le.
ij. facit quia cuiq non prohibito li-
cet testari. et prohibiti habentur In
stitu. qui non est per testa. fa. per to-
tum. 7. l. et. ff. eodez titulo. p to tum
inter quos iste non reperitur probi-
bitus. igitur zc.

On debz ali

quis altēius odio pregra-
uari.

Done casum vt in glō. Et
vt patet ex glō. pe-
na eterna vnus nunq punitur pro
alio. argumento. c. quesuit. de his q
fiunt a maio. par. capitū. Idez in pe-
na temporalis seu corporali. nisi in ca-
sibus. vt in crimine lese maiestatis
heresis. et scismatis. vt in iuribus in
glosa allega. Et fallit etiam in casu.
quia propter incōtinentiam patris
punitur filius. ne promoueat sine
dispensatione ad ordines. vt proba-
tur. lvi. dist. per totum. Idem etiā in
pena spiritali excoīcatis. vt vn?
non excoīnicetur pro alio. c. si ha-
bes. xxvij. q. iij. 7 in. c. romana. s. ca-
neant. supra. eo. li. de sen. ex. Sz pena
suspensionis aut interditi quq vnus
punit p alio. vt in. c. nō est vobis. s.
de spon. cū filiis. Alia dic vt in. g. et
facit regula ad qōnez. an in inter-
dicto loco vel vniuersitate p radice-
tes vel absentes sint interditi. de q
qōne p Jo. an. in. c. si sūta. de sen. ex.
s. e. li. 7 ibi aliqd dixi

Jo. an. ponit hic questionem
mercurialem de repre-
salijs. que est. Bononiens. quidam
spoliatus fuit in diocef florentina

Deregulis iuris

requisitū fuit commune florentinorum
et eius rectores plures per commune
Bononiensium. ut iustitiaz de p̄donib⁹
faciant civi suo spoliato. qđ quia
neglexerunt obtinuit spoliatus a cō
muni bononiensium. represalias cōtra
cives florentinos et demū cepit vnus
ex illis civib⁹ florentinis a q̄ exegit
extimationē integram sue p̄de. Que
ritur an saltē in foro p̄scientie teneat
tur restituere. Solutio recitat Joh.
de bel. disputasse hāc qđnē. et eā po
luit in auct. ut nō fiant pigno. si. col.
v. et ibi tenuit qđ vbi p̄ iustitia ad su
periorē potest haberi recursus nō ē
loc⁹ represalias. ut in auct. ut differen.
iudi. si. 7. ij. coll. ix. alias p̄cedi p̄nt. p̄
pter iniuriā vel iniustitiam factā. p̄
tertū. in. c. dñs. xxiij. q. ij. quia si vbi
dicitur licet eo casu pugnare insidi
is fortius p̄ viam represaliarū. Con
ceduntur tñ hoc casu non solū cōtra
delinquētes. s; etiā contra magistra
tus. officiales. et consiliarios iustiti
am denegantes. c. romana. in si. sup.
e. li. de sen. excōi. Item et contra vni
uersitatem iustitiaz denegantē. l. ali
ud. §. refertur. ff. e. tit. Item et contra
dñm et eius subditos et auxiliū p̄re
bentes ad iniustitiam. c. si sūiam. si.
supra. eo. li. de sent. excō. non autē cō
tra singulares p̄sonas que non delin
querunt. alle. c. romana. Nec est con
cedendū p̄sone p̄iuate cui p̄ceditur
represalie qđ possit personas detinē
et in vinculis ponere et de rebus sibi
satisfacere. sed vt possit p̄sonas et res
iudici p̄sentare. vt in publico car
cere custodiantur. et vt sibi de reb⁹
auctoritate iudicis satisfiat. p. l. non
est singulis. ff. de regul. iur. et p̄ hoc
ap̄ter tumultus vitandos. vt ibi nō.

In culpa nī

si subit causa non est alia

quis puniendus.

Hic ponitur regula et exceptio
vt dicit glosa. et de exem
plis dicit vt in ea. que etiam dat rati
onem regule q̄ est. quia pena est mē
sura culpe. ergo deficiente culpa. de
ficiet et pena. Pro quo inducit Jo.
mona. illud Deuteron. xxv. in princi
pio Pro mensura peccati erit plaga
rum mod⁹. Patet istud etiam ex qđ
nominis. dicitur enim pena a pena
dendo. id est soluendo debitum pro
culpa fm Johem and. Et plures ca
sus qđ alius puniē sine culpa. licet
nou sine causa. vide per glosā in ca.
innouātes. xxiij. disti. in. c. antiqua.
supra de p̄uilegi. et in. c. cognoscent
tes. supra. de constituel. et patent in
his metris. Paupertas odium vici
um fauor. et zelus. ordo. Personas
spoliant et loca iure suo. quorum de
clarationem vide in locis allegatis.
Jo. an. ponit tres questiones
dicitur naturalem filium legitimari
per subsequens parentum matrimo
nium locuz habeat in genito et cle
rico in minoribus constituto habē
te beneficium ecclesiasticum. Sol
uendo dicit Johann. and. qđ sic. qđ
c. tanta. qui fil. sunt legitim. dicit per
virtutem sequentis matrimonij legi
timari illegitimum. dummodo coit⁹
tempore parētes fm leges potuerūt
esse coniuges. etiam concessio qđ for
nicatio et omnis concubitus qui fit
extra matrimonium sit damnatus.
vt probat. capitul. non solum. xxxij.
q. vij. et glosa in clemē. ad nostrum

Sūmariū et conclusiōes Sexti

de heredi. et hic latius Job. and. iste censendus erit legitimus ne detrahatur virtuti matrimonii. de qua loquitur in all. c. tata. faciunt non in cle. vnica. de sum. trini. an. g. fi.

Secunda quō An illud etiam locum habet cum alter parentum interit aliud contraxit matrimonium. et tunc Jo. an. q. sic. quia medium matrimonium non impedit hanc legitimam. c. c. tata. et iura de hac legitimam quae fit per subsequens matrimonium. loquuntur non distinguunt. an fuerit in medium matrimonium vel non. et ubi ius non distinguit. nec nos debemus distinguere. l. i. q. an. ff. de alea. xxxi. q. j. q. si dormierat. et c. solite. de ma. et obe. cl. p. cor.

Tertia quō An naturaliter filii legitimi nascuntur per matrimonium subsequens parentum in extremis tractum. Solo. dicit Jo. an. q. sic. per decre. tata. q. si. sunt leg. q. simpliciter loquitur. satis ergo est quod matrimonium sit tractum. licet Ja. de are. tenuit contrarium. p. l. nup. l. de naturaliter. q. dicit matrimonium tunc legitimare plene cum contrahitur spe colende sobolis. sed hae spes hae deficit. igitur non. Sed dicitur plene legitimata. licet spes illa desit. q. decre. tata. simpliciter loquitur. ut dixi. Item satis est quod hae spes plene in casu conualescentie. Item quibus plene sit unum bonum matrimonium. xxvij. q. ij. omne. et c. fin. s. de p. di. appo. tunc sine tali spe potest esse matrimonium propter humanitatis solatiū. xxvij. q. f. nuptiarum. de frigi. c. q. sed. cum ibi non. nec vinciat propositum non habet plene. nisi deducatur in pactum. all. c. fi. et non in. c. de infidelibus. de consan. et affi. l. constat enim verum fuisse matrimonium in gloriosa virgine Mariam et Joseph. et tunc beata virgo etiam

contrahendo se virginitate seruaturam disposuit. et sic iuxta dispositum animi non fuit spes plene. p. bat. xxvij. q. ij. b. r. a. Item adhuc tres rationes ponit de iure succedendi primo genitorum ex consuetudine. Prima quod est an naturali primo genito hae legitimo post natiuitatem legitimi propter succedere iure primo geniture. Soluendo tunc Jo. an. legitime naturae succedere iure primo geniture. quia ipse cepit esse hereditas. ad Galat. iij. si filius ergo heres. et primo fuit in iure succedendi. Insti. s. here. q. et d. r. a. s. sui. nec debet fauor matrimonii ampliari in d. an. legitimi. facit regula factus legitime. i. e. cum p. cor. 7. l. id quod non in. ff. e. ti. et c. contrariis r. idet Jo. an.

Secunda quō An consuetudo deferens hereditatem primo genito prius dicitur secundo genito clerico. et Jo. an. putat quod sic. Nam ita videmus in vrbis et consuetudinibus feudorum per quos clericus non solum non succedit in feudo. hae esse illud potest per clericatum. ut in. c. vno. s. v. a. sal. q. ar. bel. depo. et in. c. vno. i. si. de beneficio. fe. Item et quia hunc clericum in natiuitate sua et prius si fas est sic loqui ligauerat consuetudo ista. que primo genito detulerat bona. clericatus ergo subsequens sus prius questum primo genito ei auferre non potuit. Si autem quereretur de consuetudine que inchoaret preiudicium in iam clericus. talis non valeret per ea. que notat Hostiensis. in summa. de consue. q. si. versiculo sed pone. Et l. y. post Jacob. de ra. in. l. ij. l. que sit longa consue.

Tertia quō An inter laicos valeat consuetudo quod successio deferatur primo genito

De regulis iuris

de q̄ q̄one remittit Job. an. ad nō. p
se post hostiē. in. c. liz. de voto. In
magnis em̄ feudis q̄ diuidi. phibent
in honore et fauore imperij. bec con
iurudo obseruat 7 lege iuuat. l. ipe
rialē. p̄sterea. s̄ feu. non alie. sine p̄si.
dñi. coll. ix. nec posset pater hoc ius
auferre p̄mogenito. ar. c. si diligenti
de so. compe.

Modo quis

mandato facit iudicis. do
lo facere non videtur. cuz
habeat parere n̄e.

Done

exempla vt in. g. Et
uiter h̄ regla p̄cedit
i p̄cernentib̄ officiū iudicis. i his ei
parens mandato eius a dolo excusa
tur. ex q̄ n̄citas parendi facit cessare
p̄sumptionē doli. vt in. l. q̄ cū maior
c. de bo. q̄ libe. et maleficiū p̄mittit
sine dolo aut lata culpa q̄ dolo eq̄
paratur. l. illud. ff. de iniur. Et h̄ ver
ra. nisi in atrocioribus in q̄b̄ magis
deo q̄ hominib̄ obedire oportet. rī.
q. iij. h̄ dñs. 7. ff. e. rī. l. ad ea. et ibi lati
us de materia.

Jo. an. ponit q̄ones de illo q̄
occidit p̄missione iudi
cis vel statuti clericū bānitū q̄ laicū
putabat an excuset a dolo. et p̄sup
posito q̄ valeat statutus. q̄ bannitū
possit impune occidi. vt nōt Jo. an.
in spe. de p̄sti. ad si. Soluendo dicit
aut iste occidens sciuit bānū s̄ iure
non tenere. et tūc puniri d̄z q̄si dolo
fecerit. l. penul. in. si. ff. de adult. Aut
ignozauit bānū non tenē et illū cle
ricū eē. et tūc absoluetur. cū iustā h̄z
ignozantie cām. q̄ excusat in crimini
bus. sed nedū talia. Insti. de vi. bo.
rapt. 7. l. illud. ff. de iniur. Aut sciuit
illū clericū. sed ignozauit bānū non

tenere. et tunc etiā absoluet. si erat ta
lis persona in quā verisimilit̄ cadit
talis error. de quib̄ in. l. cū. de inde
bito. p̄sinaut. ff. de p̄ba. alias ille pu
nitur q̄si dolo se p̄miserit. ar. l. diuus.
ff. ad le. cor. de fals.

Ora sua cuius

bet est nocua.

Done

casū vt in. gl. et intel
lige morā esse no i
uā moroso q̄ ad plura. p̄mo em̄ fa
cit eū teneri de casu fortuito etiā si
res eodem modo fuisset peritura pe
nes dñm. f. m. g. et ē cōis opinio. quā
etiā tenet. g. in. c. vno. s̄. de p̄mo. et. c.
bona fides. de depo. Secūdo morā ē
nocua q̄ ad fructū ad q̄s tenet mor
ros⁹ et die more. q̄n aliqd̄ petit per
actionē bonafidei. vel p̄ actiones ex
testamento q̄ sapit naturā actionis
bonafidei. l. si q̄s bonoz. ff. de. le. ij.
Idē si ē actio stricti iuris p̄ quā pe
to mihi restitui qd̄ meū ē. h̄ si peto
alienū vēiūt a die lit. p̄l. l. videam⁹.
circa pn. ff. de vsur. Tertio ē nocua
q̄ntū ad interesse qd̄ peti p̄t et auget
ex die more in odiū morosi debito
ris. l. qui kalendis. ff. de re iudi. et vi.
h̄ Dy. de materia interesse. qui scri
bit plura subtilia et vtilia. Quarto
nocet morā quo ad causarum profe
ctionē. q̄ si cā p̄gnita fuit statutus
actori termin⁹ ad agendū. aut reo
ad excipiendū post terminū nō audi
tur. de q̄ p̄ Dy. i regula indultū. s̄. e.
et h̄ in si. g. q̄ dicit in p̄paratorijs be
ne purgari morā. qd̄ verum cuz ius
alterius partis non est factū deteri
us. vt nōt. g. in verbo breue tempus
in c. cum Bertold⁹. de re iudi. Post
litem contestatam autez non potest
purgari morā nisi fingeretur non

Sūmariū et conclusiōes Sexti

fuisse in mora fin. g. vt si post latas
iustam veniret adhuc iudice sedēte p
tribunali. l. diu. ff. de in iure restitū.
vel si habuit iustā cām absentie. qui
fingitur non fuisse absens aut moro
sus. c. cū Bertoldus. de re iudi. s. Et
trā requisita ad hoc vt qs pstituat
in mora. vid. hic in. g. et de materia
more. vid. in. l. mora. ff. de vsur. l. qd
te. ff. si cer. petā. et latissime p Bar. i
l. si isulā. ff. de verbo. ob. 7 p Inno. et
Hostien. in. c. ppter. s. de loca.

Jo. an. hic duas ponit questi
ōnes Prima est statu
tū epī puat beneficiatos iure suo q
infra menses titulū institutionis sue
in memoria lib? epī non faciūt poni
qdā canonici qui id facere omiserūt
possident nihilominus pacifice sua
beneficia. et imminente vacatiōe ecclie
plati eligūt. queritur an valeat ele
ctio. Soluendo dicit electionē valē.
quia canonici pacifice possidebant
canonicat? 7 cōiter reputabānt ca
nonici. qd sufficit probare cuiq; ele
cto puilo aut pūitato. vt l. c. querelā.
de elect. c. cum olim. de cā poss. et. c.
pultationib? de iure patro. Itē h
canonici a pncipio titulū habuerūt
7 auctoritatez supioris. licz ergo ici
derunt in penā puationis. valent tū
gesta p eos qd diu tolerantur. imo
nec possz habens titulū a pncipio. lz
p penā iuris eo puat? sit possessione
puari. nisi causa pgnita. et eo vocato
vt in. c. licet. s. e. li. de pben. Aliud tū
essz si isti eligentes fuissent intrusi. q
a pncipio nulluz titulū habuissent
fm Jo. an.

Secunda qd Execu
toz dat?
p papam ad puicendū Andree si ef
set idone? de prelatūra vacante poss

peremptoriū qd assignauit canonicis
ad opponendū ptra lras vel psonaz.
cum null? ptradixissz sibi pmlit pla
turā q tpe longo possedit eā. nūc co
rā legato pape Joh. canonic? petit
illū remoueri. q tacuit i lris bñficiū
qd habebat. et quia tūc patiebat de
fectū etatis. excipit ille andreas de la
psu termini peremptorij. de q supra q
ritur an obstat. Soluendo dicit illuz
Jo. canonicū audiendū. quia termi
nus dat? p executorē fuit dat? ad ex
cipiendū nō ad denūciādū. vel accu
sandū. et sic accusanti nō obstat. ar.
c. venies. ij. et. c. cām q. 7. c. cū in tua.
de testi. Et in vtroq; casu lre 7 pui
sio secute ex illis fuerunt nulle. vt p
batur in. c. si motu pprio. ij. rīso. sup.
e. li. 7 in. c. si eo tpe. de rescrip. e. li.

Que fiunt a

iudice si ad eius non spectāt
officiū. viribus nō subsistunt

Done casū vt in. g. Et itel
li ge hāc regulā hre
locū. etiāsi id qd factū ē sit bonū. vt
dicit. g. dū tū non sit tale qd depen
det ex potestate ordinis. vt est ordi
nare clericū. psecrare basilicas. vt pz
ex si. g. Et dic de alijs. vt in. g. 7 latif
sime p Pe. de anco. p quem bec regu
la est repetita

Jo. an. ponit hic qōnem. de
epō aut supioze alio
qui precepit aut statuit ppter bonos
statem melius conseruandā q nulla
mulier in loco sue iurisdictionis vte
retur ornāmētis fucati coloris siue
auri argenti. vel gēmarū vltra certā
qntitate seu lōgis vestib? vltra certā
mensuram. et contrafacientem excōi
cauit. Queritur an qlibz mulier cō
trafaciens hanc penā incurrat. etiāsi

De regulis iuris

maritus eius contrarium precipiat. Sol
vend o dicit. q. q. utitur furo co
loze ad fingendum pulcritudinem non
habitam incidit in penam. quia talis fu
catio ex q. de sui natura est mala. cu
cuius placere debeat color naturalis
nec sine iniuria dei alius potest supponi.
de psecra. dif. iij. ostendit. 7. q. 7. q. q.
dam. Un ecclia. iij. dicit. non accipi
es faciem aduersus faciem tuam. faciem ini
quam picture. aduersus faciem nature. 7.
ergo in hoc vxor non debet obedire
marito. xi. q. iij. non sp. cu similibus. et
sic loquitur. c. fucare. de p. dist. v. Cir
ca alia aut ornamenta dicit. q. quibus non
nupta tenet precise obedire statuto. p
c. sciendum. viij. q. 7. quia etsi ornata. ut
libus possit esse sine mortali peccato. ut
vt p. iudith. x. c. et dexter. ij. c. et fa
cit quia usus rerum non est in culpa. s.
abusus. xl. dist. c. 7. vis tamen precepti fa
cit transgressionem mortalem. Circa nu
ptas aut dicit. q. si vir expressit precipit
contrarium ei quod statuto ibi precepto
superioris continetur. debet obedire ma
rito. cuius obedientie immediate et prin
cipaliter est astricta. contra cuius volunta
tem tale statutum in his mulierem non
potuit obligare. sicut aperte probat.
xxij. q. v. manifestus. et. c. h. imago.
marito aut tacente aut expressit presenti
ente seruare debet statutum. Et multa
pulchra habent de ornatu mulierum. an sit li
citus. an peccatum. vide p. Job. an. et ali
quod p. doc. s. ne cle. vl. mo. sup. rubrica

Scienti et con

scienti. non fit iniuria neq

dolus

Done casu ut in. g. que etiam
dicit regulam precedere
in scire debent. Et dicit principium in
hac regula ponderandum. dat etiam ro

nem regule. de quibus omnibus dicit.
in ea. et quodlibet dolus potest probari. vide h
per Job. mona.

Jo. an. ponit quoniam de exem
pto qui praxit in lo
co exempto. et promittit creditori non
declinare forum diocesani. si statuto
termino debitum non soluit. lapsa
termino preceptum de soluendo a dio
cesano recepit. et quod diocesanus igno
rauit illum exemptum. nec contra talis
putabatur illum citauit. et quia non con
paruit. ipsum tanquam contumacez excōica
uit. Queritur an liget talis sententia. vide
tur quod sic. per hanc regulam. quia non potest
dicere quod sibi fiat iniuria. quia sciuit
et consensit. Soluendo dicit quod exem
ptus privilegio fori renunciare non pos
sit expresse vel tacite sine licentia pape
etsi renunciat. processus vel sententia non tamen
cum etiam superioris fauore privilegium ex
emptionis. respiciat ne super subditus
iudicetur ab alio. facit. ij. q. 7. c. ij. 7. c.
multi. 7. de iureiuram. c. nimis. Non
ob. non. in. c. cum tpe. de arbi. scz quod vale
at quod ad renunciantem. quia illud et om
nia similia procedunt. quoniam renunciatio
ledit ius renunciantis tamen. et non superio
ris vel alterius. facit bñ. c. romana. s.
e. li. de foro ppeten. vbi etiam partibus
presentibus archiepiscopus omisso articu
lo appellationis non agnoscit de prin
cipali. non obstat quod tacite contrahen
do potest renunciare foro. c. i. de pui. s. e.
li. quia illud non fit sine auctoritate
pape 7 iuris cōis hoc prouidentis.
Et eodem modo rñdetur ad decre. vlt.
de pe. et re. vbi exemptus potest sibi eligere
iudicem anime et pfectore fm Jo. an.
Interferit etiam Jo. an.
fuit quod Job. de deo. xxij. an si iudex
laicus citauit vere clericum. qui tamen
S i

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

cōi opinione laicus habebatur vt se defenderet ab accusatiōe homicidij. et quia nō venit eū bānuū. an teneat bānū. Et soluendo dicit q̄ cū deliquit incedendo sine tonsura nesciatur clericus et fuisse p̄sumat. potest ite p̄ iudicē laicū puniri. p. c. ex parte. de p̄uile. Et hui⁹ occasione plene distinguit. an et q̄n q̄s tenetur venire ad iudicē allegatur suū p̄uilegium. de q̄ etiā in. c. prudentiā. et ibi sup. g. ij. supra. de offi. delega. et de accusat. veniens. in glō. finali.

¶ De a iure cōi

exorbitant. nequaquā sunt ad consequentiā trabenda.

Done casū vt in. gl. Et dicitur hec regula intelligi fm By. et Jo. an. de his q̄ a iure cōi deuiant aut discordant. vel q̄ sūt cōtraria iuri cōi. ea em̄ sunt restringenda tanq̄ odiosa. et neq̄q̄ sunt ad cōsequentiā. id est ad similitudinez trabenda aut in exempluz. et illud facit ad q̄nē. an extrauagans sup. cathedram. que hodie habet in cle. dudū. de sepul. debeat extendi ad alios mēdicantes q̄ p̄dicatores et minores. de quib⁹ loq̄tur. et. g. tenet q̄ non. p. hanc regulā. de quo dicitur put dixi in c. constitutionē. sup. e. li. de regula. in p̄ma p̄clusionē. Itē facit hec regula ad q̄nē disputatā per Jo. an. q̄ sacer ordo non dirimat sponsalia d̄ p̄nti p̄us p̄tracta. licet id faciat p̄fessio. q̄ hoc exorbitat a iure. Et ita ē determinatū p̄ extrauagantez Job. xxij. antiq̄ cōcertatiōi. et vid. de hac q̄nē. g. iij. supra. e. li. de voto. c. vno.

Jo. an. ponit hic q̄nē. An ep̄us possit dispensare cū monacho translato ad eccliam

parochialē q̄ habere possit cū illa beneficiū non curatū. Soluendo t̄z q̄ non. quia q̄ monach⁹ instituit in ecclia seculari est p̄hibituz a iure. q̄ cōtra officiū monachale et stabilitatem monasterij. xvi. q̄. monach⁹. c. si cupis. c. placuit. et supra. de regula. c. sup. eo. Sed ab hoc iure exorbitat ius q̄d ex cā cōcedit eū p̄fici ecclie seculari parochiali. lv. di. p̄fiscis xvi. q̄. i. c. sic vine. cū. c. sequētib⁹. Illud q̄ ad aliū casū nō trabatur nec. amplietur p̄ hanc regulā cū concordat. Si eī qui eligit vitā cōtēplatiuam p̄pter officiū p̄dicandi et curā animarū p̄mittitur trāsire ad actiua. q̄ dicitur magis fructifera. c. nisi ad finē. de renūcia. Cessante hac rōne. p̄hibetur trāsire ad secularē eccliaz aut beneficiū

¶ Ad oēs tā

git. ab omnib⁹ d̄z approbatur

Done casum vt in. g. Et dicitur intelligi regulā in eo q̄d est cōmune plurib⁹ vt singul. nō in eo q̄d est cōmune plurib⁹ vt vn̄i. uersis. quia in illo stat maiorī parti l. q̄ maior. ff. ad municipia. Aliud q̄ refertur. ff. e. ti. et fm Jo. mona. in re cōi plurib⁹ vt singulis sufficit singularis et successiua approbatio in extraiudicialib⁹. de q̄ vid. g. sup. verbo tractat. in. c. supra. e. li. de re. eccl. nō alie. Et de materia hui⁹ regule vid. p. g. et doct. in. c. cū omnes. de cōstit.

Et alia dicit vt in. g. ista ponit hic q̄nē d̄nica. lem Bar. brix. lxxv. q̄ est Consuetudo erat in ecclia. q̄ cas nonici absentes tātuz percipient q̄ntum p̄ntes. s̄ ep̄us loci cū canonicis p̄ntib⁹ statuit. q̄ absentes nihil haberent. queritur an. p̄iudicetur alijs. eē

De regulis iuris

in scolis absentib? Jo. an. soluendo credit q? statutū illud valeat. dū in cōiter omnes respiciat. z liget etiam statuentes si se absentauerint z p̄iudicabit absentib? alias nō p̄uilegiatis sup̄ p̄ceptione fructuuz in absentia. facit pro solutiōe nō. in. c. cū omnes. de p̄stitū. c. fin. supra. e. li. de resc̄. c. f. de his q̄ si. a. ma. par. c. cum concoz.

Obscuris minimū est sequendum

Done casū vt in. g. Et itel. lige hanc regulā p̄cedere in q̄ntitatibus z cessantibus p̄ceduris. fm. g. et pbatur in. l. semp̄ in stipulatiōib? ff. e. ti. Item p̄cedit vbi electio non ē creditoris. quia si creditor h̄z eligere fallit regula. nisi minimuz eligat. in. rta. l. ij. z. iij. ff. de op. lega. Itē p̄cedit b̄ regula etiā in delictis. de q̄ hic p̄ By.

Jo. an. ponit hic q̄ones. Exē. p̄ manēs in loco exē. empto p̄iecit lapidē p̄ quem p̄cussit stantē in loco nō exempto. queritur q̄s sit iudex hui? delicti. an ordinari us loci. an p̄lat? exempti Solutio dicit vtrūq̄ iudicē. scz p̄latū exempti respectu p̄ncipij qd̄ spectat i maleficijs. c. cū volūtate. supra. de sentē. excō. et quia sub eo perfectū est delictū quo ad delinquentē. p̄ ter. in. c. f. de p̄sup. qui mittit lanceā zc. iunctis notatis ibidem in. g. i. et ordinariuz loci respectu finis vel effectus q̄ est ponderand? de cle. non resi. relatuuz. et ibi p̄cor. in. g. iij. In p̄tractu autez inter p̄dictos in dictis locis celebra to. ponderari deberet loc? vbi p̄tra ctus p̄fectionem z eē recepit z p̄sum mationez. vt si vn? dicit. p̄mittis. x. alter dicit p̄mitto. vel vn? dicit ven

do tibi rem talē p. x. alter dicit emo vbi erat ille p̄tractū sic in instanti p̄ficiens. ibi vterq̄ forū sortitur rōne p̄tractus. p. l. obligari. §. tutor. et. §. ff. de auē. tuto. nisi essent p̄sone. q̄ rōne contract? non sortirent foruz. de quibus in. l. heres. §. i. ff. de iudi.

Am qui certus est certiorari vltari non oportet

Done casū vt in. g. Et itel. lige regulā de eo q̄ cert? est vel esse debz. quia talē non oportz certificare. fm. g. nisi denūcia tio sit n̄cario requisita z de sba. quia tunc etiam scienti oportz denūciare. vt in. l. denūciasse. circa p̄n. ff. de adu. ulte. que tū in dubio non p̄sumitur requiri circa scientē. cum fieri soleat denūciatio vt icertus certificetur. l. Item veniunt §. petita. ff. de peti. he redi. fm. By. Cetera dic vt in. g.

Jo. an. ponit hic. q. quam dis putauit de duob? de legatis cū cla. q̄ si non ambo. quoz vnus solus processit suo collega ve re impedito. sed d̄ impedimento nō facta fide. queritur an valz p̄cessus. Soluendo distinguit an sit impedi mentū impediens iurisdictionē aut exercitiū p̄petuū vel tpale inuēta bile. et tūc siue illud sit notoriuz siue non. dum tū nec iudex nec pars qd̄ nem. aliqua z retulit. valz p̄cessus. q̄ verū est ex existentia conditionis il lum q̄ processit iudicē esse. nec fit ibi per partes aliq̄ progatio iurisdictionis. sed sola remissio probationis. Aut est tale impedimentū in q̄ neces saria est exceptio. vel est impedi men tū incōmoditatis vel voluntatis. et his casibus non valz p̄cessus. et sic

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

intelligitur. g. ij. in fi. et sequētes in. c. prudentiā. de offi. deleg. Et rō quā pmo casu oportz purificare p̄ditio- nem p̄ exceptionē oppositā 7 p̄baraz vt in. c. si p̄tra vnū. supra. e. li. de offi. dele. sc̄do casu non. p̄ incōmoditatez h̄ p̄ excusationem existit conditio. c. sciscitat. versi. dūmō. supra. de rescp. Tertio casu sc̄z volūtatis oportz de illa p̄stare vel p̄ p̄tūmāciā ip̄i requi- siti non venientis. vel p̄ aptam resis- stentiā. Nec aliter dicitur p̄ditio exi- stere. et sic in his casibz taciturnitas p̄ artū non est remissio p̄bationis h̄ progatio iurisdictionis in exerci- tio q̄ in delegato nō. p̄cedit. h̄ in or- dinario fm. Jo. an.

On licz acto-

ri qd̄ reo licitū nō existit

Done casū vt in. g. Et rō huius regule. quia eq̄- litas i iudicijs debz observari. c. no- nit. supra. de iudi. c. in iudicijs. supra. e. ti. Cetera dic vt in. g. que ostendit q̄re regula ista sit forzata. et dat ali- quas d̄ras inter reū et actorem

Jo. an. ponit hic q̄onez v̄sita- tā de accusato coram iudice laico de homicidio q̄ allegat se clericū 7 ad hoc p̄bandum coraz iudice eccl̄astico p̄ducit litteraz pa- palē in qua nominatur clericus 7 ca- nonic⁹ parisiē. queritur an sufficit hec probatio isto casu. Soluēdo di- cit h̄ac l̄ram hoc casu sufficere. facit ad hoc p̄sumptio littere autentice. Nam littere pape per multas ma- nus transeūt. de rescp. cum adeo. 7. c. ad audientiā. ergo p̄sumitur p̄ ip̄is Sc̄do facit fauor clericalis ordinis Mā pharao clericos honorauit li- bertate dotauit. de emu. eccl̄. c. nō mī-

nus Et Cōstātinus eorūz accusato- res recipere recusauit. xi. q. j. sacerdoti- bus. Tertio facit nullum vel modi- cum p̄iudiciū alterius Nam pe- na delicti non tollitur per hoc. sed eius sp̄s. et qd̄ differtur non auferē xxxij. q. ij. ancillā de voto. c. non ē. et facit bñ. decre. si iudex. supra. e. li. de sen. excō. Māz si sola fama de clerica- tu facit fieri remissionē. vt ibi. nō mī- nus ista l̄ra valere dz hoc casu. si tñ- pus habebatur pro laico. tunc cum eo casu teneatur facere fidem de titu- lo. vt. e. c. si iudex. s̄. fin. non videtur h̄ littera sufficere. Item si iste agendo in iudicio aliquo vendicaret bñfici- um vel aliud qd̄ clerico cōpetit aut peteret admitti ad celebrandum p̄ populo aut similia. talis littera nō sufficeret. quia nominatio illa ius nō tribuit. et p̄batur. xlv. dist. q̄scam. in pn. ibi si in clero electum se dicat. si sacerdotem se nominet 7c. et in ex- tra. Bonifacij. in iūcte. versi similit̄- ter cū sequentibz. et de cle. peregrini. c. j. cum sequentibz. Debz ergo ostēdē l̄ras ordinationis sue quas secū ha- bere debz. ij. q. j. legum.

Attare osiliū

quis non p̄t in alteri⁹ detri- mentum

Done casū vt in. g. q̄ remit- tit de materia ad re- gulā qd̄ semel. supra. e. ti. quā dicit i- telligi debere. fm istā Doc. etiā po- nunt casū in iudice qui s̄miam suam mutare non p̄t. l. iudex. ff. de re iudi. qd̄ verū in diffinitiuā valide lata. sc̄z- cus in inclocutoria aut i diffinitia i- ualida. de quo in. l. si iudex. l. q̄oz qm̄ iudex. l. qd̄ iussit. ff. de re iudi. et p̄ canonistas l. c. cū cessate. s̄. de appel.

De regulis iuris

Jo. an. ponit q̄onem disputa- tam p̄ ip̄m. Nicolans delegavit cām duob⁹ cū clā q̄ si nō abo nolueritis interesse dē. alter ip̄o rī delegationi renūciat. queritur an ip̄m de hoc penitente collega teneat̄ admittere. Soluēdo dicit q̄ licz no- lit interesse. remanet tñ delegat⁹ cau- se. nec hoc abdicare p̄t exp̄sse p̄ renū- ciationē. quia iudicadi mun⁹ nēcariū est. l. legat⁹. ff. de offi. p̄f. l. fi. si iudicā- di. ff. de mu. et honori. Sic ergo clā non poteritis. intelligit̄ q̄ diu nō po- teritis. Et ergo collega qui socio im- pedi to processit. solus tenetur ip̄m nūc potentē admittere. c. corā. de of. dele. facit. c. cū cessante. supra. de ap. Ita ergo collega qui socio nolente p̄cessit tenetur admittere ip̄m volē- tem p̄cedere. et fortius hec p̄cedunt cum hec clausula aut nolueritis. non est expressa. s̄ subintellecta p̄ interp̄- rationem. s̄ adijcim⁹. in. c. prudentiaz supra. de offi. delega. vbi eq̄paratur nolle et non posse. cū tunc nolens q̄ diu non vult peccet. et se redargutio in submittit. vt ibidem patz.

Generi per spe- ciem derogatur.

Donec casū vt in. g. que dicit etia hanc regulā p̄cedere in rescriptis. non aut̄ in p̄uilegiis. Et dat rōnem diuersitatis Ratio aut̄ regule est. quia q̄n aliquid intel- ligitur sub alio et etia exprimit̄. tūc ampli⁹ non intelligitur. sed p̄ exp̄ssi- onem sp̄ci derogat̄ ip̄i generi. hoc ē gen⁹ in parte tollitur. scz quo ad illā sp̄m exp̄ssam. p̄ q̄. l. derogatur. ff. d̄ verbo. signi. Et de materia hui⁹ re- gule late distinguit boyck. in. c. stu- diisti. de offi. le. Alia dicit vt in. g.

Jo. an. ponit hic q̄onem. Ep̄s processit Titio speciales licentiā semel ingrediendi certā clau- surā. non obstante statuto p̄hibente ingressū. et ante vsū illius licētie ge- neraliter indulsit quēlibz semel certa die ibi ingredi posse forte. in die dedicationis aut professionis alicuius monialis et. T. ea die virtute illi- us generalis licētie ingressus ē hoc p̄stans. queritur an ex sua sp̄ciali li- centia adhuc ingredi possit. Distin- guit. quia aut in vtraqz licentia exp̄- mitur causa ingressus. et si est eadem eā puta ad visitandū reliq̄as alicui⁹ sancti. sufficit vnus ingressus. Idem si obtinui licentiā hanc duz constan- guinea mea velari debuit et postea p̄ illo actu omnib⁹ data fuit. facit. c. si paup. supra. e. l. de p̄ben. Idem si sint diuersae. s̄ vno ingressu poterant expediri. vt generalis licentia p̄mit- tit visitationem sancti. sp̄cialis p̄mit- tit visitationem sororis q̄ debz eē cō- pendiosa et breuis. Si autē cause es- sent omnino diuersae q̄ similiter ex tē- pore vel facto. verisimiliter non pos- sent expediri p̄pter tumultū forte ge- neralis ingressus iterū ingredi p̄t. q̄ durante cā. durare d̄z licētia. c. cū ces- sante. supra de appel. aut in altera li- centia tñ exp̄mitur causa. et maxime in sp̄ciali. et idem quia si simul pote- rant expediri. non ingrediatur itez alias poterit ingredi. Aut in neutra licentia exp̄mitur cā aut tempus. sed simpliciter ē data licentia. tunc i hac materia restringibili et odiosa stricta presumatur intentio p̄cedentis ad p̄- mam vicē tñ qualitercūqz ingredia- tur per regulā odia. e. ti. cū concord. nisi de ip̄ius intentione aliter appa- reat. cui tunc stabitur

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

P **Lus semper**

continet in se id qd e min⁹.

Done casū vt in. g. que di-
cit hāc regulaz pce-
dere in pluri qnitate. quia qd plus
est. utiqz tāti est. non aut in pluri qn-
tate. et de ptrarijs formatis in glō.
dic vt in ea.

Jo. an. ponit hic qōnem dñi
calē Bart. brix. xxiij.
qua queritur si ecclā aliq teneatur al-
teri annua. xx. et tñ soluit p. xl. ānos
sola. x. an postea ecclā petere possit
itegra. xx. Solut q si. x. q soluebāt
ex vna causa debebantur. et illa que
non soluebantur. debebātur ex alia
cā. videtur in illis non solutis pseri-
ptū. Sed si ex eadē causa debebant.
videtur ecclā solūēs partē. agnosce
debitū totum. vt in. si. in. l. euz notū
sim i. l. de pserip. xxx. vel. xl. anno. s
quo p Jo. an. in. c. auditis. de pserip.
super. gl. penul.

Ro possessio-

re habetur q dolo desijt pos-

sidere

Done casum in. g. Et pce-
dit h regula in eo q
a pncipio sine dolo possidebat. qui
si dolo se desijt possidere. fingit pos-
sidere adhuc quo ad hoc vt in tātuz
teneatur sicut possidens. non aut vt
talitē teneatur. quia tenetur vili rei
vendicatione. possidens aut vere te-
netur directa. fm. gl. que dat simile.
Et dicit etiam regulam locum ha-
bere in plato ecclie quo ad ppa bo-
na tñ. nō quo ad bona ecclie p regu-
lā delictum. i. e. Probatu autē q qd
dolo desijt possidere. fm. gl. in. c. ad-
uersario. supra. de excep. eo q pbat

q tpe litis ptestate possidebat rē ni-
si ptrariuz desinens possidere pber.
Idem dicit Dyn. si post libellū rece-
ptū vel postqz actoz sibi denūciauit
se daturū libelluz desijt possidere. p
l. ij. ff. ex qui. cau. in poss. ea. et ponit
h Dy. multas pulcras qōnes

Jo. an. ponit hic qōnem. An

statuta synodalia aut
municipalia recipiant interpretatio-
nē vel extensionez. et aptatur regule.
quia non possidens hic p possessore
habetur altero istoruz modoz aut
p interpretationem. aut extensionez
et quid sit extensio satis patz. Inter-
pretatio aut est duplex. quedā consti-
stit in varietate linguarū. vt theos
grece. interpretatur deus latine. s. q
in. l. pma. in. fi. ff. de ver. ob. et illa lo-
cum habz in statutis. de quo nō du-
bitatur. Alia est que pstitit in obscu-
ritate littere vel sensus. de qua dicit
cuius est condere. eius est interpretari
c. inter alia. de sen. ex. et de illa est qō
Soluendo ponit diuersas solutiōes
vna est Jaco. de are. quaz dicit pnu-
nem et veram. q scz statuta. possunt
interpretari fm ius pnu. p. l. ij. l. s
nora. ac. fm lecturā. g. ibidez. et. l. i. s
quis. ff. de ven. inspi. Itē si interpreta-
tio sumitur p aperta expositione. et
hanc etiā bene respiciunt statuta. l.
vt gradatim. si. ff. de mun. et honori.
Si aut sumitur p extensione aut p
rogatione hanc non recipiant sta-
tuta. q sūt stricti iuris. euz ex eis dat
pdictio ex le. ff. s. pdi. ex le. l. vna q nō
est numerata inter actiones bonestū
dei. s. actionum. Insti. de actio. et sic
non expressum in statutis habetur
pro omisso. l. quicqd astringende. p
mo rīso. ff. de ver. ob. de quo hīc la-
tius Jo. an. et Anto. in. c. si. supra. de

De regulis iuris

psue. et boyck. in. c. ex parte. iij. de ver
borum significa.

Utile per inu-
tile non debz viciari

Done casum vt in. g. Et q
materia huius regu
le est brocardica. g. alle. p parte hu
ius regule. xxv. iura. et p parte con
traria. x. iura. et tandem in hac mate
ria dicit sic dicendū. q regularit vti
le p inutile non viciatur. vt hic. Ca
sualiter tñz vbi rō spēalitatē subest
est reperire casus in qbus vtile p in
utile viciatur. et ideoz notat. Accursi.
in. l. pedius. ff. de arbi. Quaz solutio
nez Dy. dicit nō sufficē. nisi rō spēalita
tis reddatur. quā rōnem dicit. g. no
stra esse. quia vtile et inutile sunt in
separabilia. vt est videre in omnibz
casibz exceptis. z sequitur Jo. mo.

Jo. an. ponit hic qōnem talē
A. et. b. litigantes i cu
ria sup receptione testium vtriusqz.
rescriptum impetrauerūt ad partes
coram receptore. opponit. a. q testes
b. non debeant recipi. cū rescriptuz
p ipsius parte sit nullū. quia excōica
tus erat maiorē excōicatione tpe da
te. queritur an hoc pbato rescriptū
valeat ex toto vel i nullo valeat. aut
ex parte. a. tñz valeat. Solutio. nullū
est dubiūz si impetratū est rescriptū
in casibz i quibz etiā sol^o excōicatur p
impetrare. de quibz in. c. j. de resp. s.
e. li. Itēz si excōicatus in p̄dicto iu
dicio fuit re^o. quia p̄t omnia ad sui
defensionem p̄tinentia. c. intellexim^o
de iudi. c. cū inter. s. excep. S; qō re
manet qñ excōicatus fuit actor p̄me
cause aut litis et tunc dicit in totum
valere rescriptum. de p̄secutiuis iudi
cij impetratū. ex quo n̄ fuit exceptū.

S; si adhuc excōicatus est licz exce
ptio non obstat. rescripto. obstat
tñ p̄ductiōi testium quā facit vt actor
sicut obstatet corā delegante.

reono debet

quis fructū consequi qd n̄
ertitit impugnare

Done casū vt in. g. Et itel
lige hanc regulā p
cedere tribz p̄currentibz. scilz qñ p̄se
ueret impugnans cū effectu in impu
gnatione. Secōdo q non rōne officij
id faciat. sed suo nomine et volunta
rie. Tertio q idē sit capl̄n qd impu
gnat ex q̄ nititur nūc fructuz conseq
fm. g. que etiā dicit hanc regulāz cō
uerti. vt p̄z in fi. in ea.

Jo. an. ponit hic qōnem d̄si
putatā p̄ eū. et est ista.
baptisauit vel lenauit pagan^o. iude^o
vel hereticus puerū. queritur an inē
istos et pueruz istū aut parentes ei^o
oziatur aliq̄ cognatio spūalis. qd n̄
videtur per hanc regulā. quia cū isti
fidem et eccliam impugnāt ex nullo
ecclie sacramento spūalē p̄gnationez
p̄trahere debent. Soluendo dicit in
heretico non solū baptisante. s; etiā
lenante contrahitur cognatio spūa
lis. quia talis est quo ad habitū de
corpore ecclie. p̄pter sacramentuz ba
ptismi qd h; qd p̄ heresim non per
dit. c. q̄nto. de diuoz. et de p̄se. di. iij.
ostenditur. et sic spūalem cognatio
nem contrahit. Secus in pagano z
iudeo. p̄ eandem rationem conuersā
Nam sunt extra eccliam. nec partici
pant sacramentalibus. ergo per cog
nationem spūalem contrahere non
possunt. Quare aut non baptisatus
p̄t baptisare. vt in. c. firmiter. s. sacra
mentum. de sūma. trini. et non p̄t le
s 2

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

nare. de pse. di. iij. c. nos autē. dicit
 Job. and. quia sicut quis nascitur
 carnaliter ex patre et matre. sic spūa
 liter renascitur ex deo patre et ecclia
 matre p baptismum. Qd colligitur
 xij. q. ij. qui abstulerit. et. c. ad mensā.
 xi. q. iij. pferens baptismi sacramētū
 gerit typum et psonam dei. ij. q. q. sicut
 xp̄s. et. c. intra. Suscipiens autē seu
 leuans gerit personā ecclie. c. vnico.
 de scruti. Quia igitur non baptisā
 tus est creatura dei. eius typus gerē
 potest. non tamen est membrus ecclie
 igitur eius typū leuando gerere nō
 potest. vterq; tamen quia ex pers est
 vite spiritalis in quam primus hō
 per baptismum renascitur nullā spi
 ritualem cognationē p̄trahere pōt
 Ita intelligatur nota. in. c. in baptis
 mate. de conse. di. iij. et. xxx. q. i. c. i.

Um quid pro

hibetur. prohibent omnia q̄
 sequitur ex illo

Done exempla huius regule
 ut in glō. Et si lem
 regulam dat hic Dy. quia aliquo p
 hibito omne id prohibetur per qd
 peruenitur ad illud. et probatur in.
 Lozatio. de sponsa. ff. vbi prohibito
 matrimonio. prohibita intelliguntur
 sponsalia. p que peruenitur ad illud.
 et ibi concord. de hoc. Et contrario
 etiā huius regule. etiā patz q̄ vno
 concessio. concessa intelliguntur que
 sequitur ex illo. et facit regula acces
 sorium. i. eodem.

Jo. an. ponit hic questionem
 An ex privilegio con
 cesso studio ut quidā prohibiti au
 dire ius civile. possint libere i eo stu
 dere. liceat eisdem prohibitis in eo
 dem studio ius civile docere vel in

eo doctorari. Solutio. putat q̄ de
 scholastica lectura quā facit schola
 ris ad studiū suū tātū non sit dubi
 um. qn illa vti possit is de quo ques
 ritur. quia tunc potius docetur q̄
 doceat. Nam talis lectio est quedā
 assuefactio. ff. ad. l. a. qui. l. qua actioe
 si quis in colluctatione. et. i. q. q. de
 dit. Et lectura autem doctorali ante
 factum psulit Jo. an. abstinere euz p
 uilegium concedat prohibitis audi
 re ius civile. modo audire et docere
 sunt diuersa. ut patet ex diuersitate
 nominum. l. si idem. l. de codicil. et
 diuersis membris hi actus conueni
 unt. lxxix. di. singula. et satis proba
 tur in probemio decretalium et sexti
 Post factū at si contigisset illuz do
 ctorasse et docuisse. nec infra duorum
 mensium spaciu destituisse. ut proce
 dat dubitatio. p. c. super specula. sup
 ne clerici vel mona. putat Jo. and.
 eum non incidisse penas concilij. c.
 non magno. supra ne cle. vel mona.
 et. c. finali. supra. eodem titulo. Per
 hanc regulā a contrario ut permisi
 sis auditu et studio. per que acquiri
 tur scientia permissa dicitur. que ex
 his sequitur. scilicet doctoratus. of
 ficiuz. et doctrina. maxime quia licz
 concilium. c. non magno qd de mo
 nachis loquitur vtatur verbo lecti
 onis. et prohibeat monachos exire
 monasteria ad legēdas leges et phy
 sicam. decretalis tamen super specu
 la. que loquitur de secularibus illud
 verbuz non ponit. sed vtatur verbo
 audire. Et sic pro eodem hec verba
 ponuntur in materia penali et pro
 hibitoria. ut ibi. ergo et fortius in p
 uilegio gratioso vno expresse aliud
 includi debet. Et interferit hic Jo.
 an. aliqua p̄uilegia doctorū. de qb?

Deregulis iuris

latus per doct. in cle. j. de magist. et
requisita ad doct. vide per Panoz.
in. c. proposuisti. de proba.

Luralis lo

cutio duorum numero est

Done casum ut in glō. Et
dicit hanc regulam
etiam procedere in testibus. per. l. ubi
numerus. ff. de testi. nisi alius certus
numerus in iure sit adiectus et exp̄s
sus. ut in casibus. xv. hic. in. g. enume
ratis. in quib' plures q̄ duo testes
requiruntur. de quib' casibus pleni'
vide in spec. in ti. de teste. § restat. de
nūero. et ad. l. j. ff. d. opti. lega. Dic ut
in. g. Et facit hec regula in Jo. an.
pro opi. Inno. et Jo. an. nō. supra. d.
fide instru. cū Jo. in. g. magna. super
verbo. et ita scilz q̄ per duos testes
reprobetur instrumentum. nam cū
l. optimā in fi. l. de p̄rahē. et p̄mit.
fi. dicat instrumentum per testes re
probari. intelligatur de duob'. decre.
etiam tertio loco. supra. de p̄batio.
dicit per fratres dom' reprobatum
intelligatur ergo de duobus p̄ hanc
regulam.

Jo. an. ponit hic questionem
Aliquis coram eodē
iudice et ab eodem convenitur sup
diversis rebus diversis libellis sibi
datis. index in vna actione condem
nat ipsum. et deinde eodez contextu
condemnat eundem. in altera appel
lat condemnatus et rescriptum im
petrat super appellatione sua huius
forme conquestus est talis. q̄ talis
index iniquā tulit diffinitivā sūtam
p̄ra ipsuz a cuius sententia ad sedez

apostolicā appellavit. et sequitur cō
clusio generalis. petit impetrans p̄
hoc rescriptum vtranzq; sententiam
renocari. excipitur ex aduerso q̄ nō
fuit appellatum ab vtraq; sed ab vl
tima tm̄. queritur an sic excipi pōt.
Solvit q̄ sic. Nam cū in rescripto
dicatur de sententia i singulari tm̄. et
negari non potest plures fuisse sen
tentias. q̄uis vno contextu verboz
prolatas non audietur. nisi contra
vnam scz vltimam vel contra durio
rem. ff. de solutioni. in primis quinz
q̄. ll. nec ante rescriptum dicitur q̄
ab vtraq; sententia appellatus sit per
l. cum in vna. ff. de appellat. vbi dicit
tur. q̄ si duplex sententia fertur. in
causa vna sortis. et alia vsuraru. du
plex appellatio est necessaria ne alte
teram agnouisse et ex altera prouo
casse videatur

Opportari nō de

bet ei per quem non stat si non faci
at qd̄ per eum fuerat faciendum.

Done casum ut in glō. Et
dic q̄ vbi quis ob
ligatus est ad factum aliquod si q̄n
tum in eo est paratus est id facere. s̄
aliqua impossibilitas seu causa im
peditiva superuenit ex post facto eli
ditur obligatio. ac si impossibilitas
facti accidisset a principio. ut hic in
l. nemo potest. supra. eodem titulo.
Si tamen infra certum tempus ali
quid facere tenetur aliquis. et non
stat per eum quo minus id faciat
tunc licet non imputetur sibi. ut hic
nihilomin' post lapsuz temporis te
netur cellus. ff. de arbit. et c. cum di
lecti. supra de dolo et contumacia.
fm que etiaz intelligit regulam. nisi

Sūmariū et conclusiōes Sexti

q̄s sua culpa incidit in casuz p̄pter quē postea facere non potuit. quod fuit faciendum. tūc em̄ illud est sibi imputandū. quia regulariter cas⁹ se quēs culpaz imputatur. c. 7. et qd̄ ibi notatur. s. de eta. 7. quali.

Jo. an. ponit hic q̄onem. secū eū disputatā q̄ fuit. Quidam diaconus p̄motus ad eccliam parochialē vltimo die septēbris habuit pacificam possessionē ecclie. neglexit vsq̄ ad q̄tuor tpa septēbris p̄moveri ad sacerdotiuz. et in sabbato q̄tuor tpm illi⁹ mensis nullo mō potuit p̄moveri p̄pter infirmitatē aut aliud impedimentū. queritur an finito illo mēse 7 p̄ consequēs anno sit p̄uatus ecclia p̄stitutionē licz canon. s. e. li. de elect. Et eadē qd̄ p̄t formari i dispensato ad septēnium cā studij q̄ infra annū dēbat fieri subdiaconus p̄ decre. cū ex eo. in fi. s. e. li. de elect. Hanc regulā inducit Jo. an. p̄ et cōtra. facit em̄ p̄ eo. quia non sterit per eū in sexto et vltimo sabbato q̄ id sibi licebat. p̄tra eū facit. quia p̄ ipm̄ i q̄ncq̄ sabbatis q̄bus potuit ordinari sterit. Soluendo t̄z istū ecclia nō p̄uatur. quia i p̄mis q̄ncq̄ sabbatis nō fuit in mora respectu pene. c. 13. canō allegati. et sic casus quez non p̄cessit mora vel culpa non imputat. l. lucius. ff. de po. l. lecta. ff. si cer. peta. Hoc tū verū qm̄ impedimentū p̄ueniens i n vltimo sabbato non fuit ex culpa ipi⁹. vt hic in. g. alias sec⁹. c. 7. de eta. et qualita.

Accessorium se
qui p̄gruit naturā p̄ncipalis

Done casū vt in. g. Et p̄cedit b̄ regula tam p̄ncipali inducendo. vt in. c. si super gratia. supra. e. li. de offi. dele. q̄ i eo tollendo. vt in. l. eos. l. de vsur. q̄ i confirmando. vt in. all. c. si sup̄ gratia Itē p̄cedit qm̄ in accessorio nō rep̄tur aliqua p̄uisio aut dispositio p̄cialis. alias sec⁹. l. centū capue. et. l. fi. ff. de eo qd̄ certo loco. Et rō hui⁹ ē q̄ p̄uisio seu dispositio sp̄cialis derogat ei q̄ virtute iuris vel significatione verborū intelligebatur inclusa l. de pac. sūe. fm̄ By. et Jo. and. et lex contraria que format. g. soluit vt in ea. et vide b̄ p̄e. de anco. in repeti. hui⁹. c. vbi latissime de hac materia.

Jo. an. ponit hic q̄onē. Statutuz artat doctozes legentes vt disputent et vt questioes disputatas infra certū diem stationario tradant. doctoz p̄uilegiat⁹ q̄ disputare nō teneatur disputauit sed q̄onem disputatam stationario non tradidit. queritur an inciderat in statutum. Soluendo tenet Job. an. doctozē de quo queritur incidit se in statutum. Itāz questio non ponitur de doctoze non incluso in statuto qualis est doctoz actu non legens aut viator. Sed proponitur i doctoze incluso vt in legente. sed p̄uilegiato in non disputando et per consequens tacite p̄uilegiato su per non tradendo questionem stationario. cessante ergo exp̄presso cessat etiam tacitum. et renunciato p̄uilegio super actu disputandi inferitur renunciatio super actu traditionis. que venit accessorie et in p̄sequētiā. c. translato. s. de p̄stit. et argu. hui⁹ regule. sec⁹ est si est p̄uilegius

De regulis iuris

ius copulativae sup vtroq. tunc renū-
ciatio in vno non extēderet se ad ali-
ud pariter principale. arg. l. iij. C. si
pen. appel. mors interue. c. qd a te. de
cle. p. iuga. cū concoz. Pe. tū de anco.
t3 hunc disputando non esse apterea
obligatū ad traditionem qdōis sta-
cionario. quia hic exempr^o equipa-
ratur p. ius extraneo. p. nō. in. c. i. sup
e. li. de p. uile. ergo idē in eo qd Jo.
and. dicit in extraneo. Item isti duo
actus copulantur p. statutum tanq̄
actus penitus separati 7 pariter p. i-
cipales. ergo non debent coniungi
postea vt p. nexa. aut vt accessoriū et
p. i. principale. quia originalis cā intuen-
da est. l. volūtarie. C. de excusa. tu. d
quo hic latius p. eum

Qui tacet con-

sentire videtur.

Done exemplum vt in glō
Et differt h regula
a sequēti. q. h regula loquit̄ d. p. sensu
sequēs d. p. fessioe. 7 negatione. vt etiā
ibi dicā. Itē septez effect^o taciturnita-
tis ponit hic. gl. et dic vt in ea. et de
materia in. l. sp. qui non p. hibz. ff. e. ti.
facit. l. i. ff. de feri.

Jo. an. ponit hic qdōnē. C. osti-
tutio epi Bononiē.
p. cepit nullā alienationē imobilium
rerū eccliarū fieri p. clericos sine licē-
tia epi vicians p. tractū 7 addens pe-
nā arbitrariā caplin bononiē. p. re-
misso tractatu vendit aliq̄s terrulas
epi epo sine aliq̄ licentiā an locus sit
penis statuti. Solutio dicendum qd
non hnt locū pene statuti. quia si di-
cit epus p. tractū non tenere ex viri-
bus p. stitutiōis p. rabēdo videtur
p. sensisse 7 licentiā dedisse. arg. c. quia

in tāti. supra. de p. ben. vbi epus dis-
pensando sup pluralitate bñficiōz
videtur dedisse licentiā in altero nō
residendi. c. ex ore. d. his q. sūt. a ma.
par. ca. de p. u. cū olim cum cōcozō.
Si aut dicit ex virib^o iuris cōis cō-
tractum non tenere. hoc non p. cedit
quia iuxta nō. xij. q. ij. abbatib^o. iferi
ores in minutis non tenētur n.ario
habere p. sensū epi. Esti dicatur p. tra-
ria opinio verior. vt etiā tunc consē-
sus epi requiratur. put tenz Arch. i
alle. c. abbatib^o. q. uis sine p. sensu epi
tunc epus possit facere alienationez
c. terrulas. xij. q. ij. tamen adhuc epo
potuit fieri hec venditio. Non ob.
q. in facto proprio auctorizare non
potest. de. si vna. cum ibi nota. de re.
ecclie. non alienā. Quia dic hoc ver-
rum. quando prelat^o contrahit cum
alijs ecclesijs. non quando p. trahit
cū ecclesia sua cathedrali. et sic etiā
loquitur all. de. de quo ibi. vid. nō.
in. g. antepenul. facit etiā p. solutio-
ne. c. requisiti. ad si. s. de testa.

Qui tacet nō fa-

tetur. S3 nec vtiq̄ negare videtur.

Done casum vt in glō. Et
pondera q. regula
non dicit non p. sentit. et sic non p. tra-
dicit regule. supra proxime. Nam su-
per confessione et negatione. et non
super consensu 7 dissensu fundatur
hec et lex qui tacz. ff. e. ti. que cōcoz.
cum ista. propter attinentiam tamē
quam habet confessio ad consensū.
et negatio ad dissensum. glosatores
iuris civilis et canonici illā materiā
adaptauerunt huic regule. que pro-
prie spectat ad regulā. q. tacz. et hec
regula in effectū duas reglas ponit

Sūmariū et conclusiōes Sexti

quarum fallentias ponit glō. et p̄clu
sive dicit glō. q̄ veritate inspecta ta
cens non loquitur. et sic nec contra
dicere nec expresse consentire videt̄.

Jo. an. ponit hic q̄tuor q̄sti
ones. Prima est vene
realis Bartho. b. r. x. r. et est aliq̄s
elect̄ fuit ad dignitatē ep̄us eo p̄nte
et tacente p̄tulit p̄bendaz illius. de
mū cassatur electio. queritur an p̄b
endaz repetē p̄t. Bartho. 7. Tācre.
dixerūt q̄ non. quia videtur eaz ha
buisse p̄ derelicta ex q̄ potuit p̄radi
cere. 7. non cōtradixit. Jo. an. tenz cō
trariū. quia in dānosiz onerosis ta
cere non est consentire. vt hic in. g. fa
cit. c. b̄ficiū. supra. e. li. de regu. vbi i
simili casu d̄z assensus accedere. q̄ de
notat actū. non ergo sufficit tacetur
nitas. Item facit. c. cum venissent. de
insti. vbi non soluz tacere. s̄ etiā loq̄
verba generalia non nocuit archidi
acono q̄ p̄mouebatur ab archiepo
7. b̄n facit. c. si b̄ficiis. s̄. e. li. de p̄bē.

Secunda q̄ ^{ē d̄nica}
lis. xli.
Presbyter p̄nter non contradicente
ep̄o. votū peregrinatiōis emisit. q̄d
dū exequi vellet. ep̄us p̄radixit. ipse
nihilomin⁹ iter arripuit. ep̄s eo absē
te eccliam alteri cōtulit. queritur an
p̄bz reuers⁹ illā petē possit. Soluen
do tenuerūt Tācre. 7. Barth. q̄ ep̄s
tacendo p̄sensit. nec vltari⁹ p̄radicē
p̄t. nisi noua cā inueniat. p̄ regulam
supra. primā cū suis p̄cor. Hec tñ so
lutio non sufficit ad q̄dnez. q̄ q̄rit an
sacerdos p̄t repetere eccliam eo q̄ cō
tradicēte ep̄o itinerauit. Et Jo. an.
soluendo t̄z q̄ eccliam alteri cōferre
ep̄us non potuit. s̄ si monuiss̄ eum
q̄ se non absētaret sub pena p̄uatio
nis. cui monitioni non paruiss̄. s̄ se

absentass̄. non excusabit euz tacetur
nitas ep̄i a pena. quia etiāz si exp̄sse
p̄sensiss̄. non potuit eo inuito votū
p̄ficere peregrinationis. xxxij. q. v.
manifestum. 7. c. voluit. quia posset
ep̄us aliquid nouiter sciuisse. p̄ter
quod peregrinatio non expedit eti
am salutē videntis. facit. c. ad aures
de tempo. ordinā.

Tertia q̄ ^{fuit t̄ Damalij}
prima. xi. de
his que s̄t. a p̄la. et d̄nicalis. lxxij.
et est. Ep̄us fecit alienationem tacē
te 7. non p̄radicente caplo. Querit̄
an successor illam reuocare possit.
Soluendo tenet alienationem non
valuiss̄. et sic ip̄am reuocandaz esse
per ca. sine exceptione. xij. q. ij. Nam
in alienatiōe rei eccliasice. clericis tñ
debent consentire. x. q. ij. ca. hoc ius.
Non ob. c. ij. de his que s̄nt a p̄e.
per quod videtur taciturnitas suffi
cere. quia illud loquitur de collatio
ne decimarum nomine beneficii per
sonaliter facta. vbi sufficit patientia
de quo ibi in glosa. 7. iij. Item in alie
natione necessarius est p̄cedēs tra
ctatus. c. dudum. supra. de re. ecc. nō
alie. qui hic non interuenit. ergo ali
enatio nulla fuit

Quarta q̄ ^{fuit. An re}
ligiosus ta
cente vel patiente suo p̄lato pos
sit esse executor testamenti. Saltez si in
eo sint sc̄a plura relicta ad p̄ias cau
sas Solo p̄lato contradicēte id nō
potest. per. c. 7. supra. de postulan. se
nec eo tacente et patiente. s̄m Job.
and. quia taciturnitas et patientia
p̄latis hoc casu non sufficit. quia cū
velle vel nolle non habet. quia om
nis talis actus quez aggreditur est
illicitus p̄ quaz frangitur obediētia

De regulis iuris

et abdicatio ppe voluntatis facit cle.
religiosus. de cura. et qd ibi nōtur
in. g. verbū constituere. oportet ergo
q̄ p̄us petatur et obtineat sup hoc li
centia. vt. supra. e. li. de testa. c. ij. et in
cle. 7. e. ti. vbi etiam tractat Jo. an. an
licentiam datam possit prelat' reno
care. et casus in quib' religiosus ha
bet velle. vide supra. e. li. de electi. c. si
religiosus. in p̄ma conclusione

Aspicimus iob

scuris qd est verisimilius. et qd ple
rūq̄ fieri consuevit

Done casum vt in glō. Et
dic de materia vt i
regula in obscuris. supra. eod. ti. que
nō obstat per ibi dicta

Jo. an. ponit hic q̄ones Sta
tutū ecclie h3 q̄ quilibet
bet canonic' post habitam p̄bēdaz
infra annū p̄moueri tenetur ad sacer
dotiū. sunt etiā ibi p̄bēde maiores
et minores. et de p̄suetudie maiores
dantur antiquiorib' Quidā igitur im
petrauit p̄bēdā cuz clā q̄ non tene
retur p̄moueri ad sacerdotiū. b. im
petrauit canonicatū et sibi p̄uideri
de vna p̄bēda ex maiorib'. vterq̄
h3 clām que tollit p̄suetudines et sta
tuta. s3 vterq̄ receptionis sue tpe il
la seruare iurauit. queritur an p̄iudici
catū sit illis p̄ tale iuramentum. Et
soluendo tenz Jo. an. q̄ gratie istoz
non videtur p̄ iuramentū derogatū
alias gratie essent pempte. et sic bñfi
cia vigore ip̄arū p̄sequi non possent
qd tñ nec iurans nec recipiētes facē
intendebāt. Itē iuramentum et rece
ptio videntur fieri p̄m formā l̄rarū
et vt illis p̄ueniant. arg. c. inter dilectos
et ceterū. de si. instru. c. maiores.

versi. similiter. de baptis. quia isti re
cipiuntur ad bñficia eis debita vigo
re litterarū. ergo non presumemus
istos iurasse ad suas gratias perimē
das. quia hoc non est verisimile nec
fieri consuevit. per hanc regulam cū
suis concoz.

Qui in ius succe

dit alterius eo iure quo ille vti de
bebit.

Done casum vt in glō. Et
p̄cedit hec regula
in Dy. in successore vniuersali acti
ue et passiuē. Actiue quia ius qd cō
petebat defuncto competit heredi.
Passiue quia ius competens cōtra
defunctum competit contra heredē
allega. Insti. de perpe. et temporali.
actio. circa. in p̄inci. Idem in singu
lari successore. d. quo hic latius per
eum. Et facit regula q̄ exceptio ex
cōmunicacionis maioris etiam ob
stet singlari successori. vt donatario
legatario aut emptori. de quo hic p̄
Dy. et vide de hoc supra. de iure pa.
c. vno in. g. penul. e. li.

Jo. an. ponit hic questionem
actoris vel rei agere possit vel cōne
niri per rescriptum delegati re inte
gra v' non integra. Solutio vbi re
scriptum potest respicere successores
tunc re non existente integra etiam
per conventionem tñ defuncti tran
sit rescriptum ad successorem. per. c.
significauit. de rescriptis. et. c. p̄o po
suisi. de foro competen. Forius si
lis sit contestata. re autem existente
integra. si ille de cuius successione
queritur fuit tantum comprehen
sus i rescripto sub clausula generali

Sūmariū et conclusiōes Sexti

et non p̄t p̄ueniri eius successor nec agere. p̄ alt. c. significauit. q̄d ita itel ligitur fm̄ doct. cōter omnes. Si at̄ fuit notatus in rescripto. tunc ad singularem successorem non extenditur rescriptū. nisi in casu. c. j. de alie. iud. mu. cā fac. vel cū scienter successit in vicium. de iudi. c. quia. v. vel cū emanat scdā iussio. vt in .e. c. quia. v. De successore vniuersali an ad eum extē datur. sunt opi. p̄trarie. de quib⁹ per g. in. d. c. quia. v. et. d. c. significauit. et placet Jo. an. q̄ transeat ad vniuersalem successorem tale rescriptum. et placet Pe. de bel. parti. in. l. ij. c. q̄n. li. pn. da. li. p̄. l. fa. de quo hic lati⁹ p̄ Jo. and. et per doct. in. d. c. significauit. et. c. quia. v.

Resumitur

ignorantia vbi scientia nō probatur

Donec casum. vt in. g. 7 p̄ce dit hec regula i ignozantibus facti fm̄ Byñ. et hoc verum fm̄. g. dūmodo illud factum sit occultum. quia circa ea que publice fiunt presumitur scientia. de quo v. plene per Hen. boyck in regula q̄ uis. supra. e. ti. in antiqs. Item cessat hec regula in his quis scire vel indagare tenetur. fm̄. g. q̄ etiam ponit triplicem modū p̄bandi ignorantiam quam semper nota

Jo. an. ponit hic q̄onem p̄ se disputatā istaz scz. Iudex recepit testes p̄tra absentem ad domū citatum sed non inventū. queritur an receptio valeat. Soluendo dicit. q̄ si p̄ducuntur testes ante litem p̄testatā. si q̄dem in casu publicatio nis ad p̄petuā rei memoriaz. q̄ p̄du

ctio sit regulariter ex parte rei p̄tra quē agi possz in futuruz. q̄ casu vera p̄tumacia requiritur. ideo tūc requiritur citatio p̄sonalis. p̄ anc. h. r̄i q̄s l. de testi. Si autē quia timetur deperire copia testium morte. recessu. v̄l aliter quo casu. sufficit citatio ad domū. quia non requiritur vera cōtumacia. per tex. in. c. q̄m̄ frequenter. in prin. vt li. non p̄t. Idem si sup̄ p̄ncipali in casu aliquo aut super dilatoria. quam reus opponit ante litem p̄testatam. fieret productio testium. quia p̄pter litem inchoatā sufficeret ficta p̄tumacia per citationez ad domū. c. causam. de do. et p̄tum. et. l. p̄randum. s̄. finalit. l. de iudi. Idem d̄ testibus quos actor produceret cōtra reum super replicatione p̄tra dilatoria rei eadem ratione. Si autē actor lite non contestata super p̄ncipali testes producit. requiritur cōtumacia vera que in tali requiritur processu per citationem scz personalem vel occultationez vel impedimētum dolosum. vt in allega. c. quoniā s̄. porro. Si autem producantur testes post litem contestatam siue actor siue reus producat super p̄ncipali. sufficit ficta contumacia. et ita seruatur fm̄ Job and. qui etiam hic interserit de citatione ad domum. quando sufficiat. de qua per doct. in. c. fi. de eo qui mit. i. pos. cā rei ser.

Ocupletari

nō debz aliquis cū alteri iniuria vel iactura

Donec casū vt i. g. 7 itelligē s̄ r̄ta d̄ enormi iactura vel dāno. 7 sic nō ob. id q̄d possz opponi d̄ p̄uilegio. Itē d̄ iusticia. v̄l i

Deregulis iuris

te rtus debz poni pro copulatia .et.
et sic nō ob. p̄traria .de vltica .et p̄re-
scriptiōibz fieri consueta .fm glosā
hic . Et fm Jo .an . large sumitur hic
hoc nomen iactura p̄ omni damno
vt in .c . suam . de pe . vbi etiā ponitur
verba huius regule . licet stricte sumen-
do . put dicitur a iacio . is . ponat pro
iactura . q̄ fit p̄ exonerāda nauē tpe
p̄iculi . de q̄ . ff . ad . le . ro . de iac . p̄ totū
Et ad exquirendū occasionē ponent
di tractatū sequestratiōis . dicit Jo .
mō . q̄ ad euitandas iacturas inuēte
fuerūt sequestratiōes . vt p̄ ex nō . sup̄
de sequestr . c . penul . Et ideo late h̄ tra-
ctat de illis per modū sūme . 7 Bar .
in . l . interesse puto . ff . de adq̄ . posses .
Et vid̄ de materia in . c . ij . supra . de
do . et contu . et in . c . examinata . s̄ . de
i . di . 7 supra . de sequestr . poss̄ . p̄ totum .
Et hanc materiā sequestratiōis ponit
hic Jo . an . loco q̄onīs mercurial .

¶ De penis beignis

oz est interpretatio faciēda
¶ Donec exempluz huius regu-
le vt in . g . Et rō huius
ius regule est . quia odia sūt restrin-
genda . vt hic in vltima . glō . Et dicit
By . q̄ vbi certū est delictum . 7 certa
ē qualitas delicti . sed animus cōmittē-
tis est incertus . non habet locum hec
regula . vt in . l . si non conuicij . c . de
iniuri . Item non habet locum cum
certum est delictus . et certa qualitas
delicti . sed incerta persona ex pluri-
bus . que fuerunt in actu delinquēdi
vt in . l . item mela . s̄ . si plures . ff . ad . le .
adqui . et . l . quoniam multa . c . ad . le .
iuli . de vi . pub . Et facit hec regula
fm Jo . an . q̄ in suspensis per triēni-
um a beneficijs si infra triēnium no-
uam penam incurrunt q̄ fiat cōcur-

sus temporum . de quo per Jo . and .
plene in . c . cum in cunctis . super ver-
bo triennio . supra . de electi . et legisti .
in . l . de quibus . ff . de legi . Item facit
sc̄do ad questionem dominicalē vlti-
mā de damnato ad amputatiō-
nem manus qui habz alteraz manū
aridam q̄ illa debeat amputari . Et
ita soluitur ibi hec questio per rati-
onem huius regule . et satis punitur
quia manus arida verum membrū
est . 7 valz ad decorē . 7 . q̄ . c . sic vgeri
Jo . an . ponit hic questionem
mercurialem disputa-
tam per eum . An penam ip̄o iure p̄
delicto impositam incurrat ille qui
illud delictum cogitauit et aliquid
egit . sed non perfecit . etiā si per ip̄m
non stetit . Pro et contra faciunt ius-
ta allegata . et tex . in . l . si quis non di-
cam . rapere . c . de ep̄isco . et cleri . que
habetur . de peni . di . i . et . c . i . de eo qui
mit . in . poss . causa rei seruan . Soluē-
do . putat q̄ ille penam hanc non in-
currat . per textum in . c . perpetuo . su-
pra . eodem libro . de electi . vbi penaz
a iure impositam ei qui sciēter in-
dignum eligit non incurrit ille qui
cogitauit egit sed non perfecit . c . i . d̄
cleri . pug . in . duel . vbi pugil ingressus
duellum animo occidendi . irregula-
ritatem que est pena homicidij non
incurrit . licet ad actum processit . ex
quo mors aut membri truncatio
non est secuta . facit . c . cominissa . p̄ri-
mo responso . supra . eodem libro . de
electiōn . cum concordant . Debet ta-
men is de quo queritur pena arbi-
traria puniri . habita consideratio-
ne an per euz steterit . aut nō . per . l . i .
in fine . extra . d̄ extraord̄ . crimi . cano-
nifata . de peni . di . i . c . sollicitatores .
Et omnia p̄traria q̄ voluntatē h̄nt

Sūmariū et conclusiōes Sexti

in criminibus p̄ effectu loquuntur in pena quā q̄s non p̄trahit ip̄o iure. s̄ iure p̄cipiente p̄ iudicē infligitur. aut in criminib⁹ q̄ sola volūate perficiunt. vt ē crimē hēsis. lese maiestati. &c.

Actus legitimi

conditionē non recipiūt neq̄

q̄ diem

Donec casū vt in. g. Et pro intellectu hui⁹ regule dic q̄ act⁹ de potentia egredit. et ideo act⁹ dicitur effect⁹ potētie. Legitimi autē act⁹ dicitur q̄ obueniūt aut firmātur a lege. l. lege obuenire. ff. de ver. ob. vel q̄ p̄ficiūtur iudicia. l. i. auctoritate. vt inia. hereditatis ad irio. tutoris datio. scz a iudice. Ido non recipiūt diē aut p̄ditionē. scz cōtra naturā ip̄orū. imo adiectiōes tales inficiūt actus. vt in iurib⁹ in. gl. all. Vel intellige hanc regulā in casib⁹ enumeratis. in. g. hic. et in. l. actus ff. e. ti. vt sic generalis regula remaneat in p̄trariū. scz q̄ omnes act⁹ legitimi recipiūt diē et conditionem. vt Insti. de ver. ob. s̄ omnis. et. l. de iure emphi. l. j. Sed fallit in quibusdam actib⁹. et in illis loquitur regula ista Ideo cauti⁹ dixit. l. act⁹ legitimi qui non recipiūt diē. fm. g. Et sex contraria q̄ fornat h. gl. Solute vt i ea

Jo. an. ponit hic q̄nē quam disputauit. an scilz ex causa possit papa dispensatiue cōcedere q̄ matrimoniū p̄traheretur duraturum solū vsq̄q̄ filius mascul⁹ ex matrimonio haberet. Et nō ē mirāda h̄ q̄ fm Jo. an. quia q̄dā rex antiqu⁹ h̄ns vnicū filiū monachū petebat a papa q̄ cū illo vt matrimonium possz p̄trahē dispēsaret. aut simpliciter. aut ad tēp⁹. et de sc̄do dice-

batur filius pl⁹ p̄tentari. Et q̄ papa non possit dispensare. p̄bat Jo. an. arguendo ad duo incōueniētia q̄ se q̄rentur. p̄imū q̄ matrimoniū p̄traheret ad tempus. sc̄do q̄ dissolueret m̄rimoniū iā p̄sumatū p̄ copulā q̄rū vtrūq̄ est p̄tra diffinitionem matrimonij. dū dicit indiuiduaz vite p̄suetudinē retinens. Institu. de pa. po. s̄ nuptie. ff. de ri. nup. l. palā. c. illud. de p̄sūp. supra. Itē dñs in euāgelio p̄hibz separari p̄ hominem p̄iūctos a deo. vt p̄z Math. xix. c. quanto. s̄. de transla. p̄rela. S̄z contra euāgelium papa non dispensat. xxv. q. j. c. sūt q̄dam. quia nec angel⁹ dei audiretur p̄tra euāgelium. ad Sala. l. xi. q. i. h̄ is qui p̄est. In p̄trariū tñ facit. quia papa dispensat p̄tra p̄ceptū de solvendis decimis. c. ex parte. et. c. a nobis. supra. de deci. vbi de hoc. Item dissoluit matrimoniū. c. ex publico. et. c. verū. de p̄ueri. p̄iuga. etiā iā cōsumatum inter iudeos. de consan. et affi. c. de infidelib⁹. q̄b⁹ tñ dictū fuit. quos p̄iunxit deus hō non separat. vt ibi p̄z. Nec i his facit p̄tra euāgelium vt hō. s̄ vt dei vicē tenēs. xxxij. q. ij. c. quos de⁹. et sup. d̄ transla. p̄la. p̄ totum. Soluendo dicit Jo. an. ne lingua transiens sup̄ terrā ponat os in celū. cōtra illud q̄d habetur. xxi. dist. in tātū ip̄e papa de cui⁹ potentia queritur q̄nēz soluat. Consulendū tñ est sibi q̄ abstineat. S̄z si dispensat multis videtur q̄ teneat dispensatio fm q̄s. c. sunt quidā. all. nō vetat papā contra euāgelium ex cā dispensare. sed euāgelia destruere vt ibi nōr. Lauri. Et de potentia pape remittit Jo. an. ad spe. xi. de lega. s̄ nūc ostendendū. vers. lxxix. et i. c. cum ad monasterium. in fi. supra. de

De regulis iuris

sta. mona. et hec opinio videtur ve-
rior. Nam ut refert frater Henricus.
in summa sua. de sta. mona. versu. itez q
rietur. Innocentius papa tertius dis-
pensavit cum quodam monacho cum pa-
ter eius princeps terre sine herede mor-
tuus esset ut praeberet matrimonium cum
quodam et cum ea esset per quatuor annos
pro bono pacis. et ut suscitaret semen
super terram et ad vitandam magnam
stragem. cui videbantur dies pauci
pro amoris magnitudine quem ela-
pso termino quinquagesimo. Inuitum predictum
papa compulsum redire ad claustrum. Et
pro hac opinione etiam facit quod non de panora.
in c. lras. de resti. spo. sup. g. verbi dis-
pensare. et Jo. an. in c. p. venerabilez
qui si sunt legitimi. ubi non. papam ex causa
posse dispensare. etiam in gradibus
divina lege prohibitis. quod tene. quia
potest contingere in practica circa istos
principes magnos qui sepe petunt dis-
pensationes a papa ut possint ducere
filiam fratris. Nam si iam dicta pa-
pa potest dispensare. secus in ascendenti-
bus et descendenti-
bus divina lege pro-
hibitis. fin. g. in alle. c. lras

Emel deo de

dicatum non est ad usus hu-
manos amplius transferendum.

Done casum ut in. g. Byñ.
ponit etiam casum In
eode sacra. que si destruat et corru-
at. locus tamen remanet sacer Insti.
de re. divi. §. locus. 7. ff. de contrabē.
emp. l. edes sacra. Sz contra hoc op-
ponitur. de l. cōtinu. §. penul. de ver-
bo. ob. ubi dicitur quod possibile est. rez
sacram fieri prophanam. Solutio.
By. dicit quod hic consideratur iuris
possibilitas. in contrario summi pon-
tificis potestas. qui potest sacrum re-

ducere ad prophanum. Sed quod illi
us solius potestati committitur repu-
tatur impossibile de iure. ut l. l. apud
Iulianum §. si. de lega. 1. Et dicit Jo.
an. non admirandum de hoc dicto
quia si contrarium diceretur. nihil
esset impossibile de iure positivo. cum
papa sit supra illud. et illud inutatur.
et contra illud dispensat. supra. de cō-
cef. preben. c. proposuit. cum concoz.
imo illud sic revocare potest quod ha-
beat pro infecto. ut in cle. vna. de
emunit. eccl. et hec nota. Et intellige
hanc regulam secundum glossam. an re deo
dedicata. etiam alienata inanimata.
quia talis in eadem forma non potest
ad humanos usus. id est in usus lai-
corum seu secularium personarum ve-
nire. et hec declara ut in. gl

Jo. an. ponit hic questionem
quam disputavit siml
cum questione posita supra. c. prim.
An videlicet papa possit dispensare
cum monacho ex causa ut matrimo-
nium contrahat. et pro parte negati-
va. facit hec regula cum concordant.
suis. c. cum ad monasterium. in fin.
de sta. mona. et quia votum videtur
esse de lege naturali. quia implere vo-
tum est preceptum legis divine per-
tinens ad precepta prime tabule. quod
est actus patrie. et illa sunt immutabilia
probat. v. dis. in principio. In cō-
trarium et pro parte affirmativa fa-
cit potestas generalis data Petro et
successoribus suis de ligando et solucō-
do. Math. xvi. xxiii. q. 7. quodcumque. et. c.
solite. de maio. et obe. Item quia au-
toritas superioris in votis intelli-
gitur excepta. de iureiuram. c. venien-
tes. et quia simplex votum tollitur
per matrimonium. c. meminimus. q.
cler vel vovent. et solennitates voti

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

sunt de iure positivo. et ex constituti-
one ecclie inducte. c. vno. supra. eo. li.
de vo. ergo et contra solēne votum
ecclia potest dispensare. Soluēdo re-
fert dictum sancti Thome in scda se-
cūde. q. lxxxviiij. articulo. xi. vbi tenet
q̄ cū continentia sit essentialiter an-
nera p̄fessionī religionis non dispē-
sat ecclia in voto solēnitate per pro-
fessionem. qd̄ voluit fm̄ eū. decre. cū
ad monasteriū. in fi. supra. alt. S3 di-
cit aliud in cōstituto in sacris. quia
p̄tinentia non ē essentialiter ānera or-
dini sacro. s3 ex cōstitutione ecclesie
ideo et p̄ eccliam cū tali dispensari
potest. de quo vide. p̄ Job. an. in. c.
placet in fi. supra. de conuer. p̄iuga.
Sed dicit Job. and. q̄ vbi votum
cōtinentie solenne est impeditu in
maioris boni. poterit papa dispēsa-
re super illo. Nam bonū p̄mune me-
lius est q̄ bonū vnus. et possz per
continentiam vnus bonū multitu-
dinis impediti. vt si per matrimoni-
um alicuius solēniter vouētis et mo-
nachi posset pax patrie p̄creari aut
patria infidelis ad fidem p̄ueri. ab-
sit vt bono tali aut simili preferat̄
p̄tinentia vnus monachelli. Et ad
p̄traria dic vt notat Jo. an. sup. alle.
c. cum ad monasterium. Nam mona-
chus non est aliud q̄ tristis et solus
xvi. q. 7. placuit. quicqd̄ vltra est ad-
ditum est de iure positivo. quia om-
nis regula vires sumit a papa. c. fi.
de religi. domi. supra. ergo p̄t papa
dispensare in continentia et proprie-
tate. Nam naturam ⁊ ordinem quē
posuit tollere potest fm̄ Inno. et fa-
cit. c. 7. supra. de regul. iur.

On prestat i-
pedimentū. quod de iure nō

sortitur effectum

Done casum vt in glō. que
etiam ponit casus
fallentie. de quibus dicendum vt in
gl. Et intellige hanc regulam proce-
dere preter q̄ in maleficijs. que licet
non sortiantur effectum a iure. tñ p̄-
stant impedimentum promouendis
quia in penaz delicti tales prohibē-
tur promoueri. vt. l. dist. c. 7. et. ij. ⁊. iij.
Unde dicit Ja. butri. in. l. non dubiū
c. de legi. q̄ maleficia habentur p̄-
infecis in p̄modū facientis. haben-
tur tamen pro factis quo ad ipsius
incōmodum. ideo pena pro eis ipo-
nitur delinquenti. c. vt fame. supra. d̄
sen. excōmū. c. quesuit. supra. de his
que fiunt a prela. cūz concoz.

Jo. an. ponit hic questionem
quam padue disputa-
uit. Est matrimonium solutum pro-
pter consanguinitatem. vel quia mu-
lier non cognita religionem profite-
tur. queritur an rumpat sponsalia d̄
futuro prius a viro contracta. Sol-
uendo dicit q̄ matrimoniu solutu
p̄pter consanguinitatez non rumpit
p̄iora sponsalia de futuro. per. c. cū
in apostolica. de sponsa. et facit hec
regula cūz suis concoz. et regula que
contra ius. 7. eo. xi. Si aut soluat p̄-
ingressum religionis. nihilomin⁹ rū-
pit p̄iora sponsalia d̄ futuro. per. c.
quidam. de conuer. coniuga. et quia
actio semel extincta amplius non re-
uiuiscit. de conse. dist. iij. c. queris. ⁊
ita notat Job. and. in. c. sicut. supra.
de sponsa. Nam claruz est q̄ p̄ spon-
salia de presēti soluitur p̄iora spon-
salia de futuro cum alia contracta.
vt in illo. c. sicut. et in. c. cum inter. ij.
rūso. e. ti. et. c. 7. de sponf. duo. quia er-
go hic certum est interuenisse spon-

De regulis iuris

salia de pñti quo ad verba .et q̄ ad
psensum .c. vno .supra .e. li. de sponsa.
ergo priora sunt rupta

¶ **Si licet quod**
est plus .licet vtiq̄ quod ē
minus.

¶ **Donec** casū vt in gl. Et est
hec regula brocardica fm glō .que etiam assignat ad
eam septem contraria .de quib⁹ dic
vt i ea. Et procedit hec regula .vbi
id quod ē min⁹ cōtinetur sub maio
re tanq̄ quantitas sub maiori . aut
species sub genere .secus si minus nō
continetur sub maiori . vt probat
in .l. solemus .§. latrunculator . ff. de iu
dic. vbi latrunculator potest agno
scere de causis criminalibus . sed nō
de civilibus . quia civiles cause non
continentur sub criminalibus . Itēz
fallit regula quo minus repugnat
dignitati maioris . vt .l. de cura .
l. penul. Itēz vbi ratio diuersitatis
dari potest . quare non licet min⁹ . cui
licet maius . vt in .c. ij. de rap. et in .c. j.
de toznes. Nota etiam hic ex glosa
tria alia brocardica . Primus qd licet
maiori . licet et minori . vt .xv. di. illō
superfluum . Sedm est negatiuū . cui
non licet minus . nec licet quod est ma
ius . vt in .c. cum illorū . supra . de sen.
excō. Tertius qd non licet in minori .
nec licet in maiori . c. cum in cunctis
supra . de elect. et ibi de hoc.

¶ **Jo. an.** ponit hic questionem
quam disputauit de
episcopo faciente contra statutū su
um q̄ non incidat in eius penam .
cum enim possit in totum illud tol
lere . fortius licet ei contra illud face
re . et ita tenet Job . and . Formauit

autem questionem hoc mō . Statu
tum episcopi Bononiē . excōmuni
cat ludentes ad basardum . iudit ipse
episcopus in diocesi sua vel metro
politano eius cū Titio . queritur de
p̄dictis trib⁹ statuti consijs . an sint
excōmunicati . Solutio . tenet Job .
and . de archiepiscopo q̄ ipm consti
tutio non ligat . quia est iuperior epi
scopi . statuta autem tm ligant subdi
tos . c. q̄ autem . supra . de penit. et re.
c. romana . in principio . supra . eodez
libro . de senten. excōmuni. nec ipsum
episcopum proferentem ligat . quia
persona loquēs semper intelligitur
excepta in generali sermone . c. peti
tio . cum concordan. supra . de iur. iu
rañ . et ita tenet Hostien. in summa .
de senten. excōmuni . §. quis valeat ex
cōmunicari . post principium . Dicēs
illud certo certius De Titio autē lu
dente cum episcopo aut archiepisco
po . tenet Jo . and . q̄ ligetur . quia nil
impedit eum ligari . quod verum si
episcopus constitutionem non tol
lit . vel contra illam non dispensat . s̄
solum iudit . alias secus . vt si eam tol
leret . aut contra illam dispensaret .
quod potest . licet archidiaconus no
tat in .c. licet canon . supra . eodem li.
de electio . episcopum contra suam
constitutionem dispensare non pos
se . cuius contrariū tamen seruat vni
uersum . fm Johan. and . pro quo fa
cit . l. minime . ff. de legi. Subdit Jo .
and . q̄ licet archiepiscopus et episco
pus in casu huius questionis non
sint ligati sententia statuti . ex partici
pio tamen quod cum titio faciunt i
crimine damnato . cum illud sit par
cipium criminis . z criminosi sint isti
ligati sententia iuris . per .c. nup . sup.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

de sen. excom. et que ibi nota. p In nocent. et Hosti. Et an participans excommunicato in illo primo actu. p quem excommunicatione incurrat et eo ligetur maiori. Hostien. videtur velle q sic. de quo Jo. an. tractat in c. contingit. supra. de sen. excoi.

¶ Si prior est tempore. potior est iure.

¶ Donec casum vt in glō. Et dic hanc regulam pcedere in his que pendent a voluntate duorum. vt in contractibus non in legibus aut testamentis. que a voluntate vnus dependent. Item procedit cum par est ius vtriusq. de qbus et de contrarijs formatis in gl. dic vt in ea. Et de exemplo glōse qn vna res est pluribus obligata. quis pferatur. plene psequitur hic Dyn. distinguendo et subdistinguendo. d quo hic per eum.

¶ Jo. an. ponit hic questionem porrorū. quam disputauit. et est ista questio. Quidam seminauit porros in parochia sancti Andree quos ibi natos plantauit in parochia sancti Johannis. querit cui ecclesie de his decime debentur. Videtur q ecclesie sancti Andree. q dicitur dentro. xiiij. decimarū parte separabis de omnibus que nascunt in terra. et. ij. Paralippo. xxi. omnium que gignit humus decimas obtulerunt. Sed hec verba. nascuntur in terra et gignit humus. insinuant generationis et natiuitatis locuz inspicienduz. igitur. Et facit hec regula cum concor. Pro ecclesia autē sancti Johannis facit qd habetur pma ad Corin. iij. ego plantauit. et deus incrementum dedit. et eadem

epistola. ix. capitu. quis plantet vineam. et de fructu eius non edet. et habetur. xiiij. q. i. §. i. Ex quibus patz q ponderanda est plantatio. non oigo pmeua. certum est enim qd plantari non posse. nisi prius sit ortum. xvi. q. ne pro cuiuslibz. facit regula in pari causa. cum concor. eodē ti. De diuidi debeat inter vranqz decima. videt p illud pma ad Corin. iij. c. Qui plantant et qui rigant vnū sūt. dei enim sumus adiutores vnus quisqz suam propriam mercedē accipiet. Sic igitur prima ecclesia secunde. tu ex planta et ego ex semine vnus sumus. operatione eiusdē fructus. et sūm coadiutores dei cuius manus et potentia in his pncipaliter operatur. accipiamus igitur mercedem nostram. facit. c. cū nō sit in pn. supra. de deci. Solutio Joh. an. dicit q ex porris plantatis duplex habetur fructus. vnus in semine pducto per porrum. de quo fructu cessat questio. quia cum illud semen non solum nutriatur. imo etiam nascatur ex huiusmodi humo scdi pres dii. debetur decima eius scde ecclesie sicut in grano et alio fructu dicitur. c. ex parte. ij. c. tua. ij. c. pastoralis supra. de deci. Est igitur questio de ipsa substantia porrorum quam capimus in fructuz ad olus. quod est optimum in augusto cum carnibus porcinis vel etiam ad ipsum cruduz pmedendū. quod multis placet. Et soluendo questionem putat Jo. an. integram decimam secunde ecclesie deberi. p. c. cū non sit. supra. de deci. dum dicit incrementū. facit. xxxij. q. ij. q non formatū. Et q p implātionem fuit dominium translatū de ecclesia sancti Andree ad eccliam

De regulis iuris

sancti Johannis. ut in *si titius* In
stituit. de re. divi. maxime cū ibi radi
ces egerint. ergo ecclia sancti Johis
decimas vendicare potuit illozum
porro cum ecclesia decimarū habe
at dominiū. etiam ante earum sepa
rationem a solo. ut notatur. *xvi. q. f.*
moderamine. et. c. tua nobis. ij. sup.
de deci. qd̄ verum etiam si porri fur
tue fuissent sublati. quia parochial
ecclesia in predialibus decimis pro
sequitur suū. notat in. *c. ex transmissa*
in *si. supra. de deci.* Dicit tñ Joh. an.
q̄ prime ecclie sancti andree debz sol
ui per dominum porrozum prioris
fundi decima ad extimationem por
rozum quasi porri sint consumpti p
radicationem in secūdo predio quo
ad primum predium. pro conscriptis
autem bene soluitur extimatio deci
me. *xvi. q. vij. c. quicumqz. et sic intelli*
guntur iura que faciunt pro prima
ecclesia. et dicit Joh. an. q̄ vxor sua
milantia super hac questione p eum
consulta ad instar principis. in auē.
ut iudi. sine quoqz suffra. *hec omnia*
apud nos. *colla. ij. dixit potioz eē*
priorum ecclesiam. dicebat enim ab
surdum q̄ si filium suum alia mulier
lactat et nutrit illius nutritis causā
potiozem dici in filio. Sed dic q̄ si
lius ille non ibi irradicatur. nec coa
luit corpori nutritis sicut porri hu
mo. igitur nō est par ratio. Et inter
serit hic Johannes. an. de precepto
soluendi decimar. an sit morale. ceri
moniale. aut iudiciale. De quo dic
ut notatur *supra. eod̄ libro. de deci.*
c. j. in glosa

¶ **Si sentit on?**
sentire debet et p̄modum

Hec regula duas habet par
tes. et pone casum vtrius
usqz partis. ut in glosa. que etiā po
nit quattuor casus in quibus fallit
hec regula. Primo scilz ratione eta
tis aut persone. Secundo ratioe na
ture contractuum. Tertio propter
speciale pactum. Quarto vbi ex cau
sa quis prohibetur ab emolumento
licet habeat onus. et exemplifica ut
in. *g.* Et ex hac regula colligitur il
lud generale. scz q̄ contrariorum ea
dem est disciplina. de q̄ hic per *By.*
et Joh. an. in. *c. nemo. de symo. sup.*
ultima glō. et sentit *By.* illud genera
le sic esse intelligendum. q̄ cognito
vno contrariorum. de facili cogno
scitur reliquū. ut in. *l. j. ff. de his qui*
sunt sui vel alie. iur. et *Iusti. e. ti. si.*
non tamen contrariorum eadem est
ratio. de quo etiam vide glosam in
cle. j. de sentē. excom. super verbo ob
seruare. que dicit q̄ cōtrariorum nō
est eadem disciplina. vbi mensz ver
ba resistunt. vide etiam de iureiur.
eam te. in glosa penul. Ratio autem
huius regule est fm doct. quia qui i
vno grauatur. in alio debet releua
ri. *ff. de iureiurand. l. eum qui. et affli*
cto non est addenda afflictio. *c. j. de*
cle. egro. cum concoz. et procedit fm
By. vbi est per omnia eadem ratio
cōmodi et incōmodi sustinendi. vbi
non est eadem ratio fallit regula. ut
patet in casibus in glosa positis.

Jo. an. ponit hic questionem
mercurialem. Si mo
nasterium sit priuilegiatum q̄ tem
pore interdici abbas et conuentus
familiares suos possent admittere
ad diuina. an etiam familiares post
priuilegium recepti possunt admitti

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

tere. ista regula facit q̄ sic. vt sentiāt
modum q̄ sentiūt onus. et hoc ap
probat Job. an. qñ noui familiares
post datam p̄uilegiū sunt assumpti ī
locum p̄morum deficientium vel re
cedentiū. cum tunc videant̄ illi iudez
nec p̄uilegiū illud est simpliciter
personale. quia concessum est mona
sterio vel personis p̄pter locū. facit
l. ciuib⁹. ff. de re. dubi. Si autē noui
familiares essent adiuncti p̄mis ad
huc manentib⁹. tunc si ex iusta causa
puta quia auctū est collegiū mona
chorū et facultates sunt aucte. 7 idē
facit. c. cum. ad supra. de p̄sti. Si autē
ex iusta voluntate sint de nouo assū
pti familiares. illi p̄uilegio non gau
debūt. ne censura eneruetur. ar. c. vt
p̄uilegia. supra. de p̄uileg. c. suggestū
de deci. cum similibus.

De re cōi potior

est conditio prohibentis.

Done casum vt in. g. Et rō
regule est q̄ habet ī
g. n. quia non solū ille qui vult dñs
est. s; etiā p̄hibens. vt in. l. si parietē.
ff. de serui. vt. p̄diorum. et fm Dy. p̄
cedit hec regula in cōi re quādo vn⁹
vult uti re aut facere aliquid in ea.
non tamen ad vsū ad quez res para
ta est. quia si ad eum vsū re uti velit
id potest inuito socio. vt in. l. si edes
ff. cōi. diui. et in. l. item mela. s; cū du
obus. ff. p̄ socio. Fallit autē hec regu
la in septē casib⁹. de qb⁹ dic ut in. g.

Jo. an. ponit hic q̄nē dñica
lē. Si cleric⁹ et laicus
patroni ecclie vacantis p̄ntent vnū.
postmodum ip̄e laic⁹ p̄ntat aliū. an
ambo neuter. alter. et quis eorūz sit
instinend⁹. Job. an. soluendo dicit
primūz preferendū. quia siue cleric⁹

eū presentet vt clericus. siue vt laic⁹
clarū est eum duas voces habuisse
et adhuc post p̄ntationē scōi habē.
quia lic; laicus patron⁹ nunc p̄sel
tavit alium. et sic variare videtur tñ
quia laicus non potest variare sim
pliciter recedendo a p̄ntis. presenta
to. sed solū accumulando alium ei q̄
p̄mo fuit p̄ntatus. ita q̄ ep̄s p̄t. imo
ceteris paribus d; non obstante va
riatione tali instituere p̄ntū. vt ha
betur in. c. cu; aut. et in. c. pastoralis
supra. de iure patro. et sic quia scōo
p̄ntatus solū vnā habuit vocē 7 nō
liberā vel integraz p̄mus preferatur
per q̄d patz q̄ idem ess; dicendūz eē
si p̄les sint patroni laici cū clerico.
aut si plures sint laici tñ. et p̄nto
p̄corditer p̄ntant vnū. et postea alij
etiam maior pars variat. quia p̄m⁹
deb; institui rōne p̄dicta rē.

Contra eū qui

legem dicere potuit apt⁹ est
interpretatio faciēda

Done casū vt in. gl. Et rō
regule ē. quia pactū
ambiguū p̄tra p̄ferentem est inē
p̄tandū. l. labeo. ff. de p̄traben. emp.
q̄d vez qñ illud pactū p̄t eē validū
ex parte vtriusq; contrahentis. Sei
cus autē vbi esset validū ex parte p̄
ferentis. et invalidū ex parte alteri.
quia illud pactū pro p̄ferente inter
pretaretur. Et rō est vt act⁹ magis
valeat q̄ periat. l. quotiens. ff. de re
dubi. Et ita limitat hanc regulā. gl.
in. l. in p̄trabenda. ff. e. ti. et septē con
traria que format hic. g. solue vt ī ea
p̄tē qualiter verba dubia sunt inē
p̄tanda in testamētis. suētōib⁹ in
iudicio factis p̄fessōib⁹. p̄tracōib⁹. s; e
tēijs. 7 legib⁹. plene distingue vt in
eadē glō.

De regulis iuris

Jo. an. ponit qonem quas dicitur
putavit. et est ad onas
chi monasterij sancti Stephani tenet
tur sibi abbatē eligere d gremitio mo
nasterij sancti Proculi. devolutū est
ius eligendi ad ep̄m. queritur an te
neatur eligere etiā vnam de gremitio
monasterij sancti Proculi. Soluēdo di
cit Jo. an. qd non haberet locum
in ep̄o p̄promissario ad eligēdū ab
batē dputato. quia tunc est q tenet
eligere de gremitio de q̄ p̄promitten
tes eligere tenebantur. vt in .c. cū in
veteri. supra. de elec. quia tunc nihil
ppriū habēt. sed vtitur iure p̄promit
tentū et t̄pibus ip̄ozū. c. si p̄promissa
ri. j. r̄iso. supra. e. li. de elec. facit regu
la is qui in ius. supra. e. li. et idē i ele
ctionibus et p̄uisionibus devolutis
que de iure cōi deberent fieri de cer
to collegio. vt p̄ in .c. cū singula. sup̄
e. li. de p̄ben. et in cle. p̄ma. de supplē.
neg. p̄la. Questio igitur loquitur in
ep̄o in quē p̄pter negligentia aut de
lictū monachozū devolutū est hoc
ius de iure cōi. iuxta. c. ne p̄ defectu
supra. de elec. et. c. q̄q̄. s. e. li. de elec.
Et tunc dic q si monachi tenebant
sic eligere ex consuetudine p̄scripta
ep̄us ad hoc non tenet. cū p̄scriptio
sit odiosa et restringibilis. et sic solis
monachis p̄iudicabit. non ep̄o q nō
fuit negligens. ar. c. j. supra. de p̄sc̄p.
Si autē monachi tenebant sic eligē
et p̄uilegio sūt attendēda verba p̄u
legij que si respiciūt solū monachos
Idē dicendū est qd supra. alias sec.
vt si dicit papa in p̄uilegio in mona
sterio sancti Stephani non p̄ficiat
abbas nisi de monasterio sancti Procu
li. ar. c. porro. supra. c. d̄ p̄u. cū p̄cor.
aut monachi tenentur sic eligere ex i
stitutione facta tpe fūdatōis adhuc

verba seruabim? q si obscura sint et
ab ep̄o plata ea p̄tra ep̄m interpreta
bimur p̄ hanc regulā. cū suis cōcoz.

On ē obliga

torū p̄tra bonos mores p̄
stitū iuramentū

Done casū vt in. g. q̄ etiam
dicit hanc regulam
pati exceptionē. in. c. si vero. supra. d̄
iureiuran. Et in fine dat duplicē rō
nē hui? regule. de q̄bus omib? dic
vt in ea. Dy. dicit hanc regulam p̄ce
dere in p̄hibitis p̄pter sui turpitudi
nē. In p̄hibitis em̄ in fauore p̄sone
tū iuramentū illi? cui? fauore respicit
facit valere qd nō valebat. vt i auē.
sacra p̄uberū. l. si aduer. vendi. c. q̄
nis. supra. e. li. de pac. c. cū p̄rigat. de
iureiuran. cū similib? Itē p̄cedit qū
iuramentū est d̄ bonos mores natu
rales. sec? si est d̄ bonos mores ciu
iles tū. quia illud iuramentū valet. vt
dicit in alle. c. q̄uis. de pac. s. eo. li.

Jo. an. ponit hic qonem mer
curi alem. Quidā ab
bas cū vuentu cā murmuratiōis et
scandali vitādi fecerūt statutū iura
mēto firmatū. vt singulis monachis
darentur. x. anue p̄ vestimentis. q̄rit
an abbas p̄p̄ia auctoritate p̄t illud
tollere ip̄is monachis pecuniā de
negando. Soluendo dicit. q̄ nisi cer
ta cā subsit p̄ quā statutū trahat ad
norā. abbas ex p̄p̄ia tū voluntate
non d̄ denegare pecuniā. sed d̄ ser
uare iuramentū cū possit seruari sine
interitu salutis eterne. p. c. debitores
supra. de iureiuran. cū similib?. verū
tū si ip̄e denegat. monachi aduersus
ip̄m impetitionē seu actionē nō hnt
h̄ tenentur voluntati sue obedire. p̄
tex. in. c. manifestū. 7. c. sequenti. xxiiij.

Sūmariū et cōclusiōes Sexti

q. v. Et p̄ hec videtur q̄ abbas cum capto p̄t facere monachum admi-
stratorē certe pecunie in certū suum
vsū n̄cariū p̄uertēde p̄ ea q̄ legūtur
notātur in. c. insinuante. supra. q̄ cle.
vel vo. et in ca. de viduis. xxviii. q̄ 7.
q̄d nō. circa p̄suetudinē quā habent
multa monasteria

Dolo facit qui

petit q̄d restituere o3 eūdez.

Done casum. Et intellige

hanc regulā nisi al

teri fieri debeat restitutio 7 alias q̄

in iudicio possessorio. q̄ declara vt i

gl. Et rō hui⁹ regule est fm̄ doct. q̄

frustra fit p̄ plura q̄d p̄t fieri p̄ pau

ctoza. l. in seruoꝝ. l. ex qui. cau. ces.

longi tps̄ p̄scrip. et. l. fi. l. de eman.

libero. Et q̄d. g. dicit in possessorijs

hanc regulā locū non habere. veruz

est in possessorio recupande. In pos

sefforio aut̄ adipiscende vel retinēde

bñ h3 locum. p. l. iij. s̄ cause. ff. ad car

bo. fm̄. Dy. de quo h̄ lati⁹ p̄ Jo. an.

Jo. an. ponit hic q̄onem. Et d̄

promiserūt partes in

arbitratorem publice excōicatus. q̄

arbitrando iussit p̄ reū actori aliq̄d

dari. q̄ actore id̄ petente opponit re⁹

ppromissū 7 arbitramētū non tenē

et sic eū dolo petere q̄d p̄ erroze3 so

lutū restituere⁹ esset. querit̄ an illud

compromissū in talē et arbitramen

tum p̄ eū latum teneat. Solutio. pu

tat Jo. an. arbitramētuz seu sn̄iam

talem non valere. nec etiā ppromissū

in publice excōicatum valuisse.

p. l. illa verba. ff. de verbo. signi. vbi

p̄batur idem in seruo. Nā ibi dicit̄

q̄ illa verba arbitratu titij ius signi

ficant. et ideo in seruū cadere nō pos

sunt. Item excōicatus equiparatur

ei cui interdicitur est aque et igni. vt
nōtur Insti. de ca. diuini s̄ minor. sed
tales p̄dūt que iuris civilis sunt. l. si
quis exheredato. ff. de iniust. rup. et
ir. testa. ergo arbitrari non potest. q̄
est actus civilis Et multos act⁹ pro
hibitos excōicatis et multos eis p̄
missos in iure enumerat hic Jo. an.
de quibus etiā vide in. c. pia. supra
e. li. de excep. et p̄ doc. in. c. veritatis.
supra. de dolo. et in. c. intellexim⁹. de
iudi. cum similibus

Non est in mo

ra qui potest exceptiōe legi

tima se tueri

Done casum vt in. glō. Et

rō hui⁹ regule ē. q̄

ad hoc q̄ quis dicatur esse in moza.

requiritur q̄ sciat vel saltez scire de

beat se debere et obligatū esse. vt no

tatur in. c. moza. supra. eo. tit. S3 ha

bens exceptionē legitimā. id̄ est que

non potest elidī aliq̄ replicatiōe do

li pacti aut̄ alia simili. nescit̄ aut̄ nes

scire dicitur se debere. ergo non ē in

moza. imo fm̄ Dy. talis exēpt⁹ abest

omnib⁹ effectibus moze. de quibus

diri in alle. c. moza

Jo. an. ponit hic q̄onem. Im

posita fuit p̄ papā ka

len. iunij. decima triēnalis solueda p̄

prelatos ac clericos ecclesiarum de

annuis ip̄arum proventibus. de mē

se marcij singulis ānis sub certis pe

nis et datis collectozibus vt est mo

ris do. Jo. qui tunc p̄erat ecclie pa

duane. et illius anni p̄cepit prouēt⁹

demū translatus fuit ad eccliam bo

noniē. kal. ianuarij. et dñs. D. tunc

fuit prelatus ecclie paduane. et v̄q3

sn̄iam ecclesiam statim possidet. neūē

ip̄on3 de mense marcij p̄imi sequē

De regulis iuris

eis decimas soluit. quiritur quis eorum incidit in penam. et quis ex illis solui tenebatur. videbatur quod do. Jo. tene retur. quia de fructibus debetur decima. et sine quantitate ipsorum in illis partibus ubi non est taxatio facta. Cum igitur domini Jo. fuit collector fructuum et sciebat quantitates ipsorum. non tenetur do. Jo. quia legitima exceptione se potest tueri per hanc regulam. Soluendo tamen tenetur quod domini Jo. episcopo paduano incumbit onus soluende decime. et sic non solvens incidit in penam et processus pape. per textum in c. si quis iam translatus. xxi. q. i. c. de solutio. Item debitum reale est. et quia do. Jo. per translationem quo ad ecclesias paduanas cesset mortuus. vij. q. i. sicce. successor. ad eius solutionem tenetur. c. i. al. lega. Et facit hec regula. quia dominus Jo. non fuit morosus. quia tempore sue administrationis decimas soluere non tenebatur. cum tunc non esset episcopus paduanus et prelati imposita esset solutio. ut patet in the mate. ergo do. Jo. qui fuit successor tenetur et conueniatur. tenetur autem do. Jo. soluere decimam pro ecclesiis bononiensibus. et illud satis est sibi

Modo ob gratia

alicui conceditur. non est in eius dispendium retorquendum.

Done casu ut in. gl. que est intelligit hanc regulam in eo quod proceditur pro privilegio pro prio motu principis. non autem petitionem impetrantis pro ea que habentur in toto titulo. ff. de quis iuri. in c. ij. supra. de inu. peti. cum similibus. et septem contraria format. g. de quibus dicitur ut in ea. Conuertit etiam in fine hanc regu-

lam. ut patet in ea. Et per hanc regulam solvebat Jo. in d. s. e. li. d. elec. c. generalis in additioni. quoniam talis. Papa translulit episcopum absentem et absoluit eum a vinculo prioris ut est moris et iuris. c. ij. sicut ergo. de transla. pla. querebat quoniam vacabat prior ecclesie. et tunc quod non statim vacat facta absolutio ne prioris vinculi. sed postquam presens translationi pape. per hanc regulam. Nam absolutio non est pura. sed conditionalis. sed si presenserit. quod probat per multa iura et dicit sic in curia declaratum nisi constiterit papam contrarium voluisse

Jo. an. ponit hic quoniam de electione facta ad ecclesias per canonicos postquam audierunt ipsam translationem anquam certitudinaliter ea sciebant. an tenet. Et soluendo tenet. Egidius crenoniensis. disputando hanc quoniam. quod licet inhonesta faciant canonici tamen tunc electio. cum per translationem statim desierat esse placatus prioris ecclesie. et effectus est placatus alterius non expectato eius consensu qui ex voluntate pape pendebat. Sed dicit Jo. an. quod si hoc verum esset dignitas vacaret in curia. et sic electio canonice non valeret. p. c. ij. supra. e. li. de preben. nisi in episcopatibus in quibus illa non habet locum. ut ibi non. Et subdit quod curia per reservationes. imo ut dicitur per constitutionem non sunt etiam minora beneficia vacantia per promotionem in curia per alios conferri debent.

Nullus ex consilio

dummodo fraudulentum non fuerit obligatur

Done casum tam in hac regula quam in exceptione ipsius. ut in glosa. que etiam

Sūmariū et conclusiōes Sexti

tangit rōnē huius regule. q̄ est quia ne
mo alteri p̄siliū seq̄ tenet. vt p̄ in ea
et an et q̄n aliq̄s ex p̄silio obligatur
distingue. vt in ea. et h̄ p̄ By. lat̄ de
materia. Et ex hac regula p̄ q̄ d̄ra
ē inter p̄siliū et mandatū. q̄ ex man
dato q̄s tenetur. et ex p̄silio nō. vt h̄
in si. g. de q̄ ec̄ per. g. in. ca. q̄s p̄cipit
xliij. q̄. Et p̄ p̄sione huius materie
dic̄ q̄ in p̄tractib̄ ex vero mandato
facto ei q̄ alias nō erat factur̄ q̄s te
netur. vt in. l. si remunerandi. §. si tibi
ff. manda. Idē si in p̄rie erat māda
tū. S̄z p̄rie p̄siliū cū adfectiōe certe
p̄sione siue aliq̄ erat factur̄ siue non.
q̄ sp̄ tenet q̄s. l. i. §. tua. ff. man. Idē si
p̄siliū sit fraudulētū. vt h̄ in. l. si euz
scires. ff. de dolo. et mero igit̄ p̄silio
nō fraudulēto non tenet q̄s. vt hic.
In delictis aut̄ dic̄ q̄ q̄daz sunt in q̄
bus sufficit sol̄ anim̄. et in illis ex
solo p̄silio q̄s tenet. intellige non illi
cui cōsultit. s̄ illi cōtra quez et in cui
p̄siliū cōsiliū dedit. l. i. §. suadere. ff.
de seruo. cor. Alia sunt delicta in q̄b̄
etiā factū requirit̄ vt in. l. si. q̄s cū telo.
ff. ad le. cor. de sic. et vt in illis q̄s te
netur ex cōsilio. requirit̄ etiā auxili
um. §. ope. Instit. de ob. q̄ ex ma. nal.
Idē vbi alias q̄s nō erat factur̄ de
lictū. l. sepe. §. si. ff. de verbo. sign. de q̄
p̄ Bar. in. l. non solū. §. si mādato. ff.
de iniuri. et p̄ doct. in §. tua. Instit. u.
manda

Jo. an. ponit̄ h̄ q̄nē dispu
tatā p̄ Nico. de moka
Statutū loci h̄z nō valere nisi
late sint cū cōsilio sapiētuz. Iudex
tres consultores assūpsit super diffi
nitua. q̄rū duo cōsultūt reū eodē
nādū. tertiū absolūendū. et iudex ab
soluit. q̄ritur an valet s̄nia. Soluēdo
tenuit q̄ cū ex forina statuti tenebat

iudex habet p̄siliū et non seq̄. valz sen
tentia. et si iniq̄ p̄ficiatū fuit h̄nt lo
cū cōtra remedia. scilz appellatio. et q̄
iudex fecit litē suā. et similia. ff. de iu
di. l. eū que remē. cū similib̄. Secus
si statutū haberet q̄ iudex teneat seq̄
in p̄ficiēdo cōsiliū sapiētū. q̄s assū
psit non de numero suspectoz. et in
terferit hic Jo. an. q̄ differentia sit in
hac materia et simili inter. cū. 7. de. 7.
sic an diuersa sint bec. euz cōsilio. et
de cōsilio Archi. in. c. vno. supra. e.
li. ne se. va. post Vincen. 7. Lōpoff. i.
c. penul. de consli. dicit q̄ sit differen
tia inter ista. quia p̄mo casu sufficit
requirere. nec est nec seq̄. c. euz olim.
de arbi. de quo etiā in. c. ne p̄ defectu
in. g. penul. supra de elec. Secūdo casu
nec sit sequi. quia pl̄ videt̄ artat̄ mā
datarius p̄ p̄positionem de. quasi
consultoris industria sit electa. c. pe
nultimo. supra. de offi. delega. Sed
dicit Jo. an. q̄ cum papa fratru
suoz cōsiliū requirit. dicit cōiter
de fratru nostroz cōsilio. vt p̄
de elect. c. licz. §. euitāda. c. dudū. ij. et
c. in. genesi. de offi. lega. c. licet. cum si
milibus. et tū nō tenet seq̄ p̄siliūz fra
tru p̄ ea q̄ notatur in. c. ad apostoll
ce. in. glosa. §. s̄. de re iudi. e. li. Et d̄ si
gnificato harū p̄positionū. cū. 7. de
vide h̄ per eum

Interferit etiā h̄ Jo. an.
aliā q̄nē ordi
nari tribus p̄sultozib̄ assūpris ita
p̄ficiat de cōsilio talis eodēmo
et de cōsilio taliz absoluo. elapsis
decem diebus actor petit sententia
executioni mandari. queritur an sit
exequenda. Soluēdo dicit senten
tiam ip̄o iure nullam propter quat
tuor. Primo quia non imponit finē
liti. q̄d facē d̄z si ia diffinita. l. 7. ff. de

De regulis iuris

re iudi. Secundo quia sup vno caplo
ptinere d3 absolutione tm aut pde
natione. vt ibidem. de q vi. p Jo. an.
in. c. cu inter. in vlt. g. sup. de re iudi.
Tertio quia debuit ee certa. Insti. d
actio. s. curare. Quarto. quia ptinet
ptraritatē. l. vbi repugnātia. ff. e. ti.

Exceptionem

obijciens non videt de intē
tione aduersarij confiteri

Done casū vt in. g. Et tri
plicem rōnē. huius
regule vide in eadem. g. Et intellige
hāc regulā qñ excipiēs stat in meris
tminis 7 finib' exceptionū. fm' Jo.
an. de q vid. p glō. anpenul. in. c. ij. s.
e. li. de lit. prestl. Et vid. de materia.
p Bar. in. l. nō vtiq. ff. de excep.

Jo. an. ponit questionē Sof.
tertia q querit. Quis
dam impetrauit rescriptū ptra me
dicens. q eū violenter de possessiōe
eiecerā. citat' prestoz q nō intēdo. li
tem prestari nec iudiciū ingredi. et
dico te falsū ex pssisse. cū non violen
ter eiecerā. s. iudicis auctoritate va
cuā possessiōe intrauerim. qrit an
hec exceptio veniat vt dilatoria cō
tra rescriptū. an vt pemptoria ptra
actionē. Solutio venit vt pempto
ria. ideo iudex non audiet hunc pre
stantē. sed prestatiōe nō obstāte co
get eū litē contestari p remedia iur.
puta missionē in possessiōe. non tū
facta est per hanc exceptionem litis
prestatio. q non fit p obiectū excepti
onis pemptorie. c. ij. s. e. li. de lit. pt.
Quotiens igitur qs pponit excepti
onē q ex sui natura sapit pemptoria
si protestet se nolle litem prestari vel
iudiciū ordinare. sed rescriptū elidē.
et cām differre iudex nō audiet illuz

tanq' sibi ptrariū. p. c. solitudinem
supra. de appel. l. 7. l. de fur. cū sūb'.

Interferit aut h' Jo. and.
qōnē veneria
lem. xliij. q est. An prestatio rei dicē
tis corā iudice 7 aduersario q non
intendit litē contestari impediāt cō
testationē ad quā alias ei' responsio
suffecissz. quā qōnez plene prosequi
tur spe. ti. de lit. prestl. vers. ex pmissis
Solutio dic litis prestatiōe nō fa
ctā. quia re' prestando litē debz ha
bere animū litem contestandi. vt in
c. vno. de lit. contl. l. vna. l. e. et. c. du
dū. ij. de elect. supra. s. ex q prestatur
deest anim'. vt in. l. iurisdictionum. s. q
fere. ff. de pac. Et hec sūt vera maxi
me si responsio fiat in cōtinēti facta
prestatiōe. quia tunc inesse videt.
l. lecta. ff. si cer. petā. c. officij. de electl.
Si aut sit ex intervallo. videt renun
ciasse prestatiōi. c. gratum. s. d. of.
dele. et placz Hosti. vt p3 ex nō. Jo.
an. in. c. cū. ad. de consti.

De contra ius

fiūt debēt vtiq. p ifeccl. hū

Done casū vt in. g. Et itel
lige regulā pcedē i
his q hnt ppetuā cām prohibitiōis
nō aut in his q hnt tpalem cām pro
hibitionis. Et p hoc solūtur ptra
formā i. g. Jo. cal. x. dis. c. vides. dic
q aut lex stat in tminis phibitionis
et sic pcedit h' regula. et. l. nō dubiū
l. de leg. aut vlt. pgre dit pfirmādo
aut annullando. 7 tūc qeqd lex addit
illis d3 seruari. et sic omnia ptra. g. sol
uūtur Abb. ec i distictōib' suis de
dit aliā solonē i. c. ij. d. testi. quā atē
buit Adofredo videlicet aut expe
dit facienti contra ius illud haberi
pro infecto et tunc habetur pro

Sūmariū et conclusiōes Sexti

facto vt in maleficijs. quia delictum non prebet inunitatē. ff. de interdi. et relega. l. relegatorū. in fi. aut expe dit illi haberi pro facto. et tunc ha betur p̄ infecto. vel ip̄o iure. vt sup̄. de electi. c. cum in cūctis. vel ope exce ptionis. c. q̄ sicut. eo. tit. et hoc ne ex improbitate sua consequatur actio nem seu p̄moduz aliquod. vt in. l. ita q̄ fullo. ff. de fur.

Jo. an. ponit hic questionem Sponsus sponsam d̄ presenti ingressam monasteriū 7 p̄fi teri volentē violenter rapuit 7 coru rupit que postea p̄fitetur. sponsus sp̄am repetit. queritur an illud pos sit. Hosti. in sūma. de conuer. p̄iuga. ad fi. tenet q̄ reddenda est viro q̄ vs̄ est iure suo. et sua possessione quam habz ex sponsalibus. Nā prim̄ coi tus ex debito non gratuit̄. de quo xxvij. q. ij. cōiuges. et sic vsus est iure suo. ergo nemini fecit iniuriā. c. cū ec clesia. supra d̄ elec. qd̄ secus est si p̄ professionem eam p̄gnosceret. quia non vteretur suo iure soluto vincu lo. c. ij. 7. c. ex publico. de puer. p̄iuga. Sc̄do quia negari non potest quin sint effecti vna caro sacramento ma trimonij p̄cedente. de puer. p̄iuga. c. ad apl̄cam. Jo. and. dicit q̄ hec qd̄ non hz dubiū si sponsa ante oppres sionez suisz tacite p̄fessa p̄ aliquem actū. aut expresse. Idē si sponsa licet inuita p̄sensissz i copulā ante ingres sum. Idē si post assignationē duoz mensū aut t̄pis arbitrarij quod ad profitendum datur fieret talis op̄ p̄ressio ante omnem professionez q̄ si tunc licite potuerit sponsus copu lam erigere ab inuita per supra d̄i cta. per. c. ex publico. de puer. p̄iuga.

Est igit̄ qd̄ dubia q̄ sponsa infra tēp̄ duozū mensū aut arbitrarium etiam tacite nō p̄fessa. oppressa fu it et p̄gnita. nec consensit in copulaz. In qua questione tenet Jo. an. cum Bar. b̄ixi. qd̄ne sua d̄ncali. lxx. vi delictet q̄ non sit reddenda viro. ne deterioris conditiōis sit delinquēs q̄ non delinquēs. c. eū qui. cū p̄cor. supra. e. li. de p̄bē. et facit hec regu la cum concor. Nāz iste deliquit cō tra iura. nec est vsus iure suo oppri mendo sponsam. que suo iure pote rat debituz denegare. siue dicamus primam copulam gratuitaz. siue di camus exceptionem temporis muli eri cōpetere. iuxta nō. xxvij. dist. p̄iuges. Et sic plus petijt causa aut tem pore. c. vno. supra. de plus petiti. nec matrimonij dicitur p̄sumatum. nisi per copulam requirentem p̄sensū sal tē inclusū in coactione conditionali vt in sponsa traducta licz inuita pri ma nocte cognita. casū. merito. xv. q. v. Sed hic apparet null̄ p̄sensus. q̄ coactio fuit absoluta. c. sacris. quod me. cau.

In pari delicto

vel cā potior ē p̄ditio possidentis
In effcū duas pōit r̄las. et pone casū i vtq̄. vt i. g. Et d̄ p̄ma pte h̄ r̄le dicit Jo. mō. i. c. j. s. e. li. de testi. q̄. p̄cedit in his q̄ de se sūt tur pia. vt occidere. furari. vbi vero fa ctuz in se non est turpe. sed qualitas rei adiecte vel personarum facit il lud turpe. tunc non est melior cōdi tio possidentis. quod dicit probari in. c. veniens. de symo. Et ratio redi ditur. ff. de condic. sine causa. l. auun culo. j. et. ij. r̄is. q̄ loquitur de pecuniis

De regulis iuris

data nomine dotis p neptem auicu
lo q̄ permittitur repeti quasi ex nul
la causa data. Et hic dicit Job. mō.
q̄ allegatio dicit. l. auiculo facit p
hac regula. licz decisio ptrafacere vi
deatur. que plus respicit factum q̄
qualitatem factum reprobantem ne
agens sit in danno. Dare ergo nō ē
prohibitum etiam in spiritualibus.
sed adiectio facit illud turpe. scz qū
datur ex pacto vel taxatione. qui ha
bet vim pacti. et ideo repetitur. facit
c. ij. supra. de magist. Secōda pars hu
ius regule procedit in promisso da
to 7 in remisso. nedū ex turpi cā. sed
etiam ex causa inhonesta. ut patz p
iura al' in g. Jo. an. ponit hic qō
nem legist' ruz disputatā p dominū
Mart. que ē. dedi tibi rē individuā
ob cām. partiz honestā et partiz tur
pem. verbi gratia. Dedi bouem ut
capuam vadās et hominez occides
neutrum fecisti. repeto. quia capuaz
non iuisti. qō honeste fieri potuit. et
tu vis retinere q̄ turpiter dederim.
quia dedi ut hominem occidas. q̄
ritur quid iuris. an competit repeti
tio in totum aut in nullo. aut p par
te. videtur totum repetendum quasi
turpis conditio habeatur pro non
adiecta. c. si. de condi. appo. Q̄ nihil
repetitur. quia hic fuit vna cā. ff. de
pdi. 7 de. l. hec scriptura. cuius pars
est turpis. ergo tota debz cēseri tur
pis. ar. l. etiaz. ff. de le. 7. Q̄ pars repe
tatur videtur. quia si tota cā essz in
honestā. totū repetitur. ergo idēz iu
ris sit de pte. Soluendo dixit Mar
tin' petitioni non esse locum p ratio
nem supra ad hoc allegatam. Nam
repetenti obstat turpitudō. ar. hui'
regule. maxime si vtrunqz fecisset ac

ciens et sic occidendo deliquisset
nihil repetetur. ergo abstinendo et
non delinquendo non tenebitur. ne
sit melioris conditionis delinquēs
q̄ non delinquens contra. c. eum q.
supra. eo. li. de pben. de quo hic lati
us per Jo. an.

Am stat per

eum ad quem pertinet quo
minus conditio impleatur haberi
debet perinde ac si impleta fuisset.

Done casum ut in glō. Et
non est hec regula
superflua per regulam imputari su
pra eodem. quia illa locum habet
quando stat per alium vel etiam p
impedimentum mei ipsius. quia licz
tunc non imputetur mihi quod per
me non fiet. ut ibi. tamen non habe
tur pro impleto. ut hic. Ista autē re
gula loquitur quando stat per eum
pro quo conditio impleri debebat.
fm glosam Bynus dicit regulaz im
putari loqui. quando quis impeditur
per casum. Ista vero quando
impeditur per euz cuius interest cō
ditionem non impleri. De alijs dic
ut in glosa

Jo. an. ponit hic questionem
per se disputatam de
prelato exempto non episcopo. per
quem non stat quo minus non ha
beat licentiam pape aut legati de
transeundo ad aliam religionēz stri
ctiorem. quia petijt eam. sed non ob
tinuit. queritur an zelo sanctioris vi
te transire poterit. Soluendo putat
Jobes. an. q̄ si dicta licentia fuisset
per papam expresse. negata transi
re non poterit. nec prelaturam

Sūmariū et conclusiōes Sexti

dimittere vel professionem in artio
ri monasterio facere. quia cum reli
gio non sit s̄ necessitate salutis. xxij.
q. vij. s̄ finali. et faciunt nota. ij. q. i. q̄
pio et papa professiones impedire
possit. vt in. c. quia i insulis. de regu.
et. c. non solum. supra. eodem libro z
ritulo. potest facere specialem prohi
bitionem que certum prelaturz respi
ciat. et eum profiteri impediat. Nā
omnis status religiōis pendet a pa
pa. c. finali. supra. de religio. domi. z
.c. vno. supra. eodez libro. de vo. Si
autem expresse non fuit dene gata. li
cet non data putat istum prelaturaz
posse dimittere. et ad religionez pos
se transire. quia non videtur exem
ptus fortius astrict⁹ pape q̄ mona
chus abbati suo. quem vice dei sup̄
caput suum posuit. c. si religiosus. lu
pra. e. li. de elect. et tamen monach⁹
inuito abbate transire potest. c. licet
supra. de regular. ergo et exemptus.
Item seruus potest profiteri licz nō
habeat licentiam domini. quia suffi
cit eius taciturnitas. liij. dist. c. si ser
uus. ij. agitur et exemptus. remanet
tamē pape salua potestas reuocādi
illum. c. q̄ dei. supra. s̄ sta. mona. licz
quo ad se hic prelatus p̄ professionē
fit obligatus. per. c. quidam. et. c. pla
cet. de puer. coniuga. De legato de la
tere putat Jo. an. q̄ etiam si ob cām
exp̄ssam in themate petitam licentiā
deneget prelatus. licite profiteri po
terit z transire. quia nec ipse sup̄
mam obtinet potestati. nec religio
nes approbare p̄t nec tollere. Sit er
go in eo idem q̄ in alio p̄lato cui⁹
subdit⁹ p̄t religionē artiozem ingre
di etiam eo inuito. c. licz. p̄alle. et Jo.
an. disputando hanc questionē i ul
lam induxit. allegationem legalem.

Et ideo subdit q̄ hic verbū nouum
cuditur z calamo describitur p̄ q̄
mendat p̄uincitur z patenter consū
ditur. dicens. q̄ non disquirē dispu
tatur aut soluit sine lege q̄.

Modo alicui

suo non licet nomine. nec
alieno licebit

Done casū vt in. g. Et dic
regulam p̄cedere.
etiā in delictis. Itē et in his que re
quirūt ministerium ordinis. vt in. e.
g. et dicit By. regulā p̄cedere. cū fa
ciendū noie alieno eūdem hz effectū
que haberet noie p̄rio. Et sic soluit
p̄trariū. de. l. questū. ff. de in ius vo.
et facit hec regula ad q̄onez. an hīs
gratiā cū b̄nficio acceptandi possit
laicū p̄curatorem p̄stituerē ad acce
prandū. de. q̄ q̄one p̄ Jo. an. in. c. ac
cedens. supra. de p̄ben.

Jo. an. ponit q̄stionez fratris
Uberti de eo q̄ ex dei
fede ordinis vel alia causa vocē nō
hz in caplo noie suo. vtrū habē pos
sit aut debeat habere vocē noie alie
no. si p̄stituat p̄curator aut vocē ha
bente. Et q̄ in q̄one ponit verbū dz.
q̄ nēitate importat. vt nōt in. c. in
tellerim. de iudi. dicit Jo. an. indi
stinde canōic⁹ nō p̄pellit ad admit
tendū quēq̄ si n. sūt. q̄ canōic⁹ capi
tulares secreta p̄ idē nō tenent illis
q̄ nō sūt de caplo. tam si sint de ip̄a
eccia. facit. c. si q̄s iust. s. e. li. de elec.
An aut volētes p̄nt talē admittē. Di
stinguit. q̄ si impedit⁹ ē impedimento
naturali. vt p̄pter defectū etatis. dis
cretionē animi. furorē zc. seu ē p̄ na
turā ei⁹ q̄ geritur vt status laicalis
quia nō est aptus ad tractandū ec
clesiastica et non p̄t admitti etiam

De regulis iuris

a volentibus. c. ex eo. supra. eo. li. de electi. Si autem non est tale impedimentum. tunc si est tale impedimentum quod non solum impeditum afficit. sed etiam alios. ut est excoicatio. et tunc idem est dicendum. ut in. c. illa. et in. c. cum inter. supra. de electi. Si autem ipsum solum afficit. tunc si impedimentum est statutum in pena eius. ut quia elegit scienter indignum. iuxta. c. cum in cunctis. supra. de electi. et in casibus cle. ut hi. de eta. et quali. et cle. ut pfectiores. de regula. et eligentes illam possunt remittere. et possunt eum admittere nomine alieno. ut in eo qui scienter elegit indignum. secus si non possunt illam penam remittere. ut in casu allegati. cle. ut hi. q. 7. r. i. r. i. et cle. ut pfectiores. Si autem impedimentum non est propter penam ipsius. sed quod nullo modo est de collegio. tunc canonici possunt si volunt eum admittere ut in. d. c. si quis iusto.

Quid est quis
per alium facere. quod potest per se ipsum

Donec casum ut in. glo. que etiam ponit. rvi. casus exceptos ab hac regula. Item dat regulam conuersam. cuius ponit quatuor casus exceptos. rationem specialitatis. assignans et superfluitatem regule que facit. f. e. excusat. Sic ut in ea Et fm Dy. intellige hanc regulam in his que possunt per alios explicari. al. no. in. l. i. quotiens. ff. de. vi. et vi. ar.

Jo. an. ponit hic questionem disputatam per dnm Alberti. An videlicet compaternitas contrahatur per procuratores. Soluendo putat Jo. an. compaternitatem per procuratorem contrahi posse

arg. huius regule. cum pcor. Item quod edictum de procuratoribus est prohibitio. l. mut. si. ff. de procurat. et c. j. s. e. li. de cura. et ad negotia constitui potest. l. j. ff. e. ti. igitur etc. Item quia constat ex facto viri acquiri comparitatem uxori plus cognite ignorantiam imo contradicentem. c. martinus de cogna. spiri. fortius ergo procurator acquireret eam domino scienti et volenti. arg. c. sicut tuus. s. de symo. Et de hac. q. vide que dixi in. c. ij. s. e. li. de. cogna. spiri.

In malis promissis

si fidem non expedit obseruari.
Pro casus positioe dicit. gl. recurrendum ad regulam non est obligatorium. supra. e. ti. Et quo differunt malum promissum. et male promissum. et fm Dy. mala promissa. ipso iure viciantur. quod ex turpi. Insti. de iuri. stipu. facit. c. si. sup. de pac. Male autem promissa puta per dolum vel metum interdum seruantur. quoniam sine metu seruari possunt. de iure iurati. c. si vero. Interdum viciantur ope exceptionis. l. dolo. l. d. in iuri. stipu. fm Jo. and.

Jo. an. ponit hic questionem disputatam per Jo. epim celenatez. an scholaris qui iuravit creditore non exire districtum Hononien. ante solutionem sine ipsius licentia. si sit filiusfamilias. et renocetur a patre ex iusta causa. aut si sit clericus beneficiatus et renocetur ab episcopo ad residendum vel simpliciter sit periurus si repatriauit non obtenta licentia sui creditoris licet ea petita. Solutio dicit si scholaris in fraudem creditoris procurauit vocationem

Sūmariū et conclusiōes Sexti

sui perirurus est. c. pastoralis i. fin. s. de offi. dele. Idem si potuit debitum solvere. et sic uterque parere. c. quere lam. supra. de iureiurando. Item si scholaris prius per iuramentum se obligasset epō aut patri ad reditum aut ad obedientiam nō est prius quia p̄mū iuramentum ex duobus licitis p̄fertur. c. veniens. et. c. intellecto supra. de iureiurand. Est igitur dubium. q̄n̄ iste non est alicui iuramento astrictus ad reditum. non p̄curat reuocationē. nec etiā soluere p̄t. 7 repatriare. et tunc dic. aut de licentia ep̄i. aut patris erat in studio. aut sine licentia. Primo casu si licentia fuit in determinata non astringens eum ad reditum certo die. nec excludens potentiam recipiendi mutuum p̄ n̄citatibus studij. tūc si in causam studij mutuum recepit. videtur etiā habere tacite licentiam ad omnia alia. sine quibus studij perficere non possit. c. p̄terea sup̄. de offi. dele. et. c. suspicionis. cum concor. Secūdo casu dicendum. quia si ep̄us possit eum non obligatum ad reditum saltem reuocare. c. ex parte. cum sequentibus. s. de cle. non resi. et pater etiā id possit. saltem ex iusta causa. ut ponit thema. ita etiam eum obligatum reuocare possunt cum patri vel epō p̄ iuramentum p̄iudicare non potuit. ergo ad ip̄orum mandatum repatriando prius non incurrit. facit quod clericus sine licentia ep̄i 7 filius familias sine licentia patris votum peregrinationis non adimplent. de consecra. di. v. c. non oportet. 7. xliij. q. liij. c. tribus. 7 facit quod de uxore dicitur xliij. q. v. voluit. et. c. manifestum. et quod nō. spe. ti. de renun. si. versi Item est beneficium. ubi notat talia pacta in scholaribus non valere. allega. l.

7. l. de patri. qui si. dis. et facit. c. ij. s. de pignori

Nalternatis debitoris est electio. et sufficit alterum adimplere.

Due sunt regule s̄m By. Prima respicit electionem cuius sit. et pone casum ut in ea. Secunda respicit obligationis effectum et ad eam facit. l. si ita quis stipuletur. ff. de verbo. ob. Et intellige istam partem de alternatiuis affirmatiuis In negatiuis enim requiritur quod neutrum fiat. l. si quis ita. in fine. ff. de ver. obli. quia sicut affirmatiua vult alterum fieri. ita negatiua vult alterum non fieri. et sic neutrum fieri. s̄m Jo. an. Procedit autem prima pars regule in alternatiua prestationis. prout est regulariter quolibet alternatiua. non antequam in alternatiua ordinis in qua ordo debet obseruari. ut in iuribus in glof. allegatis. et de orationibus alternatiuis et copulatiuis et solutis. vide hic lati⁹ p̄ By.

Jo. an. ponit hic questionem quaz disputauit p̄ off Jo. de deo libro decimo octavo An scilicet valeat appellatio alternatiua interposita. scilicet ad archiepiscopum. vel papam. vel legatum romanę ecclesie. Solutio. dicit Joh̄. andree. quod de iure civili valet hec appellatio. quia non relinquit appellatum incertum circa iudicem ad quem ex quo ad imperatorem non potest appellari omisso medio. l. imperatoris. ff. de appella. et sic ad proximum superiorem videtur appellasse. argumento. l. seruo. ff. de solutione. Sed quia de iure canonico appellatur ad papam omisso quolibet medio

De regulis iuris

diceret eā non tenere nisi p̄babili dubitationis cā ductus sit sic alternatiue appellare. arg. s. e. li. de postu. plat. c. i. Et pone exemplū. s. eo. li. de offi. dele. c. si is cui. 7 ibi idem tenet glo. h̄ dic de hac q̄one pro ut ibi dixi in vltima p̄clusionione videlz q̄ etiam fm canonones liceat indifficte alternative appellare. Et ita videmus omni die obseruari. q̄d ibi tenet Boni. et seruat rota vt ibi dixi.

Si ad agen

dum admittitur est multo magis ad excipiendum ad

mittendus

Glo. ponit casum et dat rationem huius regule dicens eā p̄cedere in eisdem personis vt habent exceptionem p̄tra vnū de exceptō p̄tra eundem. et sic nō ob. q̄d gl. dicit de publiciana. Dicit etiā eam fallere in possessorijs iudicijs. de quibz omnibus. dic vt in gl.

Jo. an. ponit hic questionem. An ecclesia p̄scribat rē laici spacio. x. annoz. ita q̄ ex tali p̄scriptione posset agere et excipere. De non. videt q̄ quod sibi non vult fieri alijs non debet facere. Math. viij. 7 in prin. de cri. et. c. dilecti. de ma. et obed. Sed ecclia non vult cōtra se p̄scribi spacio. x. annoz. c. illud. et. c. de quarta de p̄scrip. s. g. 2c. Contrariū soluendo tenet Jo. an. p̄ rationem. l. q̄d fauore. L. de legi. et regule q̄d ob gratiam. s. eo. et idem tenuit gl. in auē. quas acti ones. L. de sacrosan. ec. Non ob. titulus q̄d quisq̄ iur. in alteruz statuit. 2c. quia ecclesia habet tempus. xl. annoz. r̄u ex p̄uilegio p̄prio motu. nō ad interpretationez p̄cesso. De isto vide gl. in. c. illud. sup̄ de p̄scrip. et. xii. q. ij. i prin. que r̄idet contrarijs. Sed tene

solutionem Jo. an. quam etiā tenent p̄uniter doct.

Si facit per

alium perinde est ac si faceret per se ipsum

Glo. pro casus positione. et de materia remittit ad regulam. Potest quis. supra. eo. et fm Jo. an. 7 By. hec regula procedit de quadam iuris interpretatione. cū vere loquendo factum etiam ab eodē diuersis temporibus non representat identitatem eiusdem facti. l. si non sortem. s. si libertus. ff. de cond. inde. pro quo. c. vt qs. duas. sup̄. eo. li. de elec. Et fz Jo. an. hec regula et. c. potest quis. s. eo. facit ad q̄onem disputatam per eum de delegato ab alio q̄z a p̄cipe habente speciale mandatū subdelegādi an subdelegare possit. de qua questione dixi. s. eo. li. in. c. is cui de offi. dele. in prima p̄clusionione faciunt etiā he regule ad q̄onem de patrono. an possit p̄mittere alteri p̄sentationez beneficij non vacantis. de qua questione vide Jo. an. in. c. si. sup̄. de p̄cl. p̄b

Jo. an. ponit questionē dñicā. lē decimā. de magistro qui conuenit certis scholaribus vno anno legere pro certo salario. et ante finē anni vult substituē eque bonuz. scholaribz contradicentibz an id. possit. Pro magistro facit hec regula cū suis concord. Contra euz facit regule la mutare. sup̄ eo. ti. cū concord. suis. Sūl. in spe. ti. de salari. in fi. refert pyleum distinxisse quia aut iustam causam habet. et tunc recedere potest. s̄bstitute potest. aut non habz. et tūc nō non p̄t. allegauit. l. si. ff. ad. le. iuli. re. pe. Ly. in. l. vna. s̄ne aut. L. de cadu. tollen. recitat alios dicere q̄ si consuetudo esset loci q̄ aliū surrogare possz

Sūmariū et Conclusiones sexti

tūc scholares illo modo contraxisse videntur. Idem si esset specialis p̄suetudo illius doctoris quaz scholares sciebant. ff. de usu 7 habi. l. plenum 7 equitu. de quo hic latius per Jo. an. 7 per legistas in. l. inter artifices. ff. de solutio.

Actum legi-

f. time retractari non debet. licet postea casus eueniat a quo non poterat inchoari.

Donec casum ut in glo. 7 fz Job. mo. hec regula dum dicit factū legitime 7c. p̄reben- dit factū et modū. ut scz factum in se sit legitimū et sine peccato. et legitimo modo factū. Et de hac duplici p̄fectione habet in. c. pylanis. sup̄ de re sti. spol. Et fm̄ Dy. loquitur hec regula de facto iam perfectū. quia secus est si nondū esset perfectū sed inchoatū. et sic solunt contraria de. c. quē admodū. sup̄ de iure iur. et. c. si paup. sup̄ eo. li. de p̄reben. fm̄ Jo. an. Item licet p̄pter causam supuenientem p̄t impediri effectus eius qd̄ legitime factū ē. nō tñ irritat p̄terea legitime factum. qd̄ dicitur ut hic in glo.

Jo. an. ponit h̄ questionē quā disputauit de teste q̄ excoīcat ab hoīe vel a iure post iuramētū prestītū. et electore qui pariformit̄ excoīcat post votū depositū in scrutīnio iā publicato. Querit̄ an valeant dicta electio 7 attestatio. Et quid ecōuerso si p̄ius excoīcati absolunt̄ et postea deponerent aut eligerent. Solutio de electore putat Jo. an. q̄ neutro casu valet electio. p̄ tex. in. c. quia propter. sup̄ de elect. vbi patet q̄ substantialia electionis inchoari debent et perfici per illos qui possunt et de-

bent interesse. qualis non est excoīcatus. et cum isti actus sunt conneri factis patet veritas solutionis. De teste credit q̄ si post iuramentū excoīcetur repellat dictū deponendū vel depositū. In casu aut̄ econuerso cū post iuramentū ante q̄ deponat absoluit̄ licet iuramētū tpe fuerit excoīcatus. credit q̄ ex quo tpe productionis 7 iuramenti non fuit exceptus. post depositiōnē opponi non poterat illa excoīcatio. cū iuramentū quod de iure naturalī est. astringat etiā excoīcatū ad veritatem dicendā. facit pro solutione. c. p̄terea. de testi. cog. vbi infamia superueniens post iuramentū testis repellit testem. p̄cedens non.

Modo alicui

gratioso concedit trahi nō debet ab alijs in exemplū.

Glo remittit pro casu positio- ne. et facit. xxvi. q. ij. nō exemplo. vbi dicit q̄ p̄uilegia singulorum non faciunt legem p̄munem.

Jo. an. ponit h̄ questionem de iure patronatus ecclesiastico alicui⁹ rectoris ecclesie parochialis an p̄scribi possit per parochianos. Et videtur q̄ non per istam regulam. cum illud sit solum patroni gratioso concessum. ideo per nullū alium laicum vsurpandum. Et ita tenuit Archid. qui plenissime de hac questione tractat i ca. hortamur. lxxi. dis. Sed dicit Jo. an. q̄ dñs suus Maril. in. c. querelam. supra de elect. tenuit p̄ litterā ibi populus 7c. q̄ parochiani vel populus possidere et p̄scribere possunt ius presentandi in sua parochiali ecclesia. et facit. xvi. q. i. sic vine et. c. si quis monachus. in fine. et hanc sequitur Jo. an. q̄ ut dicit Hierony.

De regulis iuris

sup. Hieremias. Naturale est ut quis
gentile diligat solum, et nil habeat
dulcius patria. Ideo sue patrie con-
suetudinē et sui magistri opinionē de-
fendit imitando iuriscōsultū Cassiū
in. l. dicere. si. ff. de arbi.

Rustra sibi si

dem quis postulat ab eo ser-
uari cui fidem a se prestatā ser-
vare recusat. Pone casum ut in glō. et
solue p̄traria formata per eam ut i ea

ponit hic quatuor que-
Jo. an. siones. Prima fuit da-
masi iij. tit. de iureiuran. Seius iurat
dare tyrio. r. si ipse dabit sibi stichū
et contra iuravit dare seio stichū
si dabit. queritur quis eorum teneat
primo adimplere promissū. solvit il-
luz qui petit teneri prius implere. pa-
tet ratio quis qui sub conditōe pro-
misit non tenetur alteri nisi conditio
impleatur. Iusti. de ver. ob. sex condi-
tionali. oportet ergo illum prius im-
plere si vult petere. alias nulla est peti-
tio cum nulla sit alterius mora. ff. de
ver. ob. l. si pupillus et est similis que-
stio Jo. de deo quis prius teneatur
probare excipiēs vel replicans de q̄
questione per. Jo. an. in c. a. nobis. s.
de exceptionibus

Secūda questio est domini
calis rlv. A. et. B.
fecerunt paces promittentes inuicem
centum si alter alterum offenderet. de
mum cum a vulnerasset fratrem b. ip-
se b. turbatus vulneravit ipsuz a. que-
ritur an ipse a. possit penā petere. Sol-
uendo tenet q̄ non si ille B. defenden-
do fratrem vulneravit dictum A. sua
ro moderamine per. c. dilecto. s. e. li. d.
sententia excommuni. Sed in vlciscē
re questio videtur loqui. et tūc si stipu-
latio penalīs ita concepta fuit ut eti-

am offensam fratris includat non cō-
mittitur pena quia frangenti fidē nō
tenetur quis fidem seruare ut hic cuz
concor. Si autem solum personā pa-
ciscētis includit. questio ē magis du-
bia sed videtur idem dicendum argu-
mento regule in generali. s. c. ti.

Tertia Questio an retentis
tēnis questiois pre-
cedētis locus eēt pene si horum alter
cum alterius vxore adulteratus esset
et hec fuit questio Jo. de baytio fr̄is
arch. Et solūdo tenuit penam nō cō-
mitti contra vulnerantes pro quo. l.
miles. s. socer. ff. de adulte. vbi dicitur
q̄ audiendus non est qui vindicte do-
mus sue cōmodum pecuniarium pre-
ponere non erubuit

Quarta Questio est legista-
rum An retētis eis-
dem terminis si alter ex his alterum
tunc bannitum offendat vel occidat
q̄ lex municipalis permitit quid iu-
ris quam disputavit Jaco. de bel. et
locavit eā i. l. iij. l. ut infra certuz tps
eri. q. ter. et vlt. s. l. i. s. l. i. q̄ dixit simplr
stipulationem penalem non commis-
sam quia iste videtur omnino ali-
pore occisionis ab eo qui erat tempo-
re stipulationis. l. ex facto. s. ex facto.
ff. ad trebel. et q̄ lege cauetur q̄ pro-
pter bonum publicum q̄ versatur i
punitioe malefactorum priuata lex
et cōventionalis rumpitur. l. si quis i
grani. s. vtrum. ff. ad silley.

Elicituz perso-
ne non debet in damnum ecc-
lesie reducere. Pone casum
ut in glō. Et intellige hanc regulam
in delicto in faciendo extrajudiciali
aut in quocūq; delicto iudiciali. siue
in faciendo. siue i omittendo cōsistat
nisi delictum sit perpetratum a prela-
3 2

Sūmariū et Conclusiones sexti

to cum cōsensu totius Capli aut ma
ioris partis qui tunc cū tota ecclesia
dicat deliquisse bñ redundabit in dam
nū ecclesie. q̄ omnia declara vt in glo
Jo. an. ponit hic questionē ta
lem Sualterius angli
cus vno ictu percussit tres clericos ex
cōcatos. soci ei vno mōcho bigamo
intulit tres ictus querit de predictis
an sint excōmunicati. et si vna vel plu
ribus sententijs. Pro cuius solutione
premittit duas qōnes. Prima est an
percutiens clericū excōcatum sit ex
cōmunicatus. et tenet q̄ sic q̄ excōca
tus clericus adhuc retinet privilegiū
emunitatis vt notat gl. xvij. q. iij. si q̄s
deinceps. et glo. in. c. contingit. i. s. de
senten. ex. et probat in. c. i. 7. ij. supra. s.
sen. ex. Secōda questio est de percutien
te monachū bigamū an sit excōcar.
et tenet q̄ sic. nam bigamus fieri pōt
monach. vt notat. xxij. dist. seriatim
ergo etiaz gaudebit privilegio mona
choz. c. recolentes. supra de stat. mo.
et. cañ. si quis suadente. xvij. q. iij. non
dat monachis privilegiū sub largo
vocabulo clericoz. s. eos nominatim
exprimit duz dicit si quis in clericum
vel monachum ic. Tunc ad principa
lem questionem dicit Jo. an. de socio
Sualterij q̄ videtur tot excōcationi
bus ligatus quot ictus intulit. per al
leg. ca. si quis suadente. arguendo a ver
bis singularis numeri duz dicit si q̄s
et per singulare clericū. et per singula
re anathemati. et per plurale manus
per que colligē potest studiosus q̄
vnū plures percutiens vna sit excōi
cacione ligatus. Ad idem. c. cum pro
causa. supra de sen. ex. quod loquitur
de eo qui clericū percussit in domi
torio. et traxit verberando per clau
strum. et tamen quis vno impetu id

fecit. vna est sentētia. Idē de equitate
sentit de Sualterio propter vnitatem
ictus. tamen ex quo plures clerici lesi
sunt ex illo credit illum tribus excom
municationibus ligari. q̄ vnitas ictus
non impedit. facit s. quoties Insti. de
inuti. stipu.

Actiōni agru

it vt succedat in onere qui
substituatur in honore po
ne casum vt in glo. que etiaz hanc re
gulam conuertit Et fin. Dy. intellige
hanc regulam de onere non coheren
te persone. naz in illo secus esset. vt. ff.
de adi. leg. l. legatum.

Jo. an. ponit hic questionem
quam disputauit p^o do
minū Palmeriū. Causa delegatur du
obus. postea alia causa etiam delega
tur duobus. et vtriusq̄ simpliciter 7 s
nominibus dignitatum. mortuo vno
ex primis iudicibus qui prelat^o erat
duaz ecclesiarū duo surrogantur in
locum suum. Item mortuo vno ex se
cundis dignitas per papam sup vtra
q̄ tenenda college confertur. Querit
de his causis qui sint earum iudices.
Et quia hec questio duas habz par
tes In prima parte dicit q̄ si in 8to
exprimebat solum vna ecclesia vel di
gnitas. aut licet vtraq̄ exprimebatur
sed altera sola capax est delegatōis.
tūc ille sol^o q̄ succedit in dignitate ex
pressa vel capace. erit iudex delegat^o
h^o cause. faciūt nō. Jo. an. i. c. cū ex of
ficij. de prescrip. Si autez vtraq̄ eccle
sia exprimitur et vtraq̄ est capax. Et
quia dicitur talis ecclesiarum priori
tunc quis hic actus delegatōis plu
ralitatez non respuit sed amplectitur
.c. prudentiam s. illa. supra de offi. del.

De regulis iuris

utrumq; i delegatione succedet In secūda parte questōnis seu articulo tenet q̄ ille solus collega procedere potest cum sit administrator legitimus vtriusq; dignitatis. et hoc precipue probat de cr. licet. de offi. delega. Nam si defunctus college cōmisset vices suas. et ipse vti cepisset iurisdictione eo vivente esset competens iudex ut ibi si hoc facit subdelegatio. ergo et surrogatio

Argumentū trahi nequeunt que propter necessitatem sunt concessa

Pone casum ut in glo. et concord. c. que a iure. et. c. quod alicui. supra eo. ti. que tamen loquuntur in eo quod conceditur per favorem vel gratiam. Hic in eo quod conceditur ob temporis necessitatem. et sic neutra superfluit. Dicit tamen hic By. q̄ concessum propter necessitatem. propter eandem vel maiorem necessitatem. bene potest trahi in argumentum. quia que conveniunt in identitatem rationis per constitutionem iuris separari non debent. I. posthumi. ff. de iniust. rup. et irri. testata. Et hec vera nisi in contrarium esset prohibitio expressa. vel que equè polleret expresse. l. ij. C. de pat. qui fil. disti. dum dicit text. in hoc tñm oculo casu Jo. an. Item limitat glo. in si. regulam nisi utilitas succedat loco necessitatis. Et de ratione huius regule dicit ut in ea

Jo. an. ponit hic questionem. disputatam per dominum Barri. An scilicet bonus advocatus

in utroq; iure nunc monach' monasterij multuz ore alieno gravati de mandato vel licentia abbatis possit postulare in utroq; foro ut monasterium relevetur a debitis de ipsius lucro. Solvendo tenet monachum de quo queritur postulare non posse pro quo facit. ca. ij. xv. q. ij. vbi non solum monachi sed etiam clerici pro patroniis salarium exigentes sicut exactores degradari iubentur. facit. c. vnicuique de synd. l. consulta. C. d. testa. Et hec regula per quam patet q̄ si contra prohibitionem iuris aliquid ex necessitate conceditur. de illo non licet arguere ad casus etiam vbi vigeret similis ratio. et bene probatur sup̄ eod. l. de regula. c. constitutionem. i. rīso. et in regula que a iure. sup̄ eo. ti. Cum igitur prohibitio de qua loquimur sit generalis et habeat casum exceptū. ad alios casus exceptio extendenda non est. Non enim potest monachus postulare nisi de mandato abbatis in causa ex qua directe surgit utilitas monasterij. puta pro conservanda libertate monasterij vel alijs ipsius rebus in iudicio defendendis vel recuperandis. ut in. c. monachi. ij. xvi. q. i. et. c. ij. supra de postulā. Et sic quia causa in qua postulare pro lucro. ad clientulum spectat non ad monasterium in ea postulare non potest. et illud p̄ notum. in alleg. c. ij. dicit honestum securum. et vide ibi per eum

Imo potest plus iuris in

alium transferre q̄ sibi competere dinoscatur

Sūmariū et Conclusiones sexti

Glo. ponit exempla Et limi-
tat Dy. hanc regulam. nā
si ius quod erat apud transferentem
erat personale. nec illud transit sed de-
finit quo ad rem. Unde licet res pu-
pilli vendentis esset imprescriptibilis
.l. si bona fide. ff. de adquir. re. do. legi-
time tamen vendita et tradita vsuca-
pitur. l. ij. §. si a pupillo. ff. pro emp. Et
sic limita regulam Is qui in ius. sup
eo. Cetera dic vt in glo.

Jo. an. ponit hic questionem
quam disputavit post
Archid. Consuetudo ecclesie permit-
tit canonicos testari de fructib' pben-
darum suarum percipiendis p' mor-
tem vsq' ad annum. Queritur an va-
leat consuetudo. Jo. an. tenet q' valet
consuetudo. quia ei assistit ius vt pa-
tet in. c. si propter. supra eo. li. de Rpt.
Ubi patz q' de consuetudine fructus
primi anni possunt deberi etiam sin-
gulari persone. et sic mortuo vel ipsi-
us heredi vel legatario. Ad idem. c.
eam te. sup de Rpt. et. c. i. de consuetu.
de preb. quia sepe. eo. li. Per que ptz
q' cōsuetudo subtrahere potest eccle-
sie seruitium vnus ministri et facere
quem duplicem. ergo etiam potest fa-
cere q' subtrahat de medio percipi-
at fructus. Non valeret tamē consue-
tudo q' quotidiane distributiones ei
deberentur. ex quo diuinis non intest
.c. vnico. sup eo. li. de cle. non resid. De
illis igit' viuat successor Canonicus.
et seruiat ecclesie vel de suis proprijs
facit quia hec psuetudo viget in mul-
tis ecclesijs. et diu viguit. ergo seruan-
da. l. minime. ff. de legi. et est approba-
bata hodie per extravagant. Jo. que
incipit Suscepti. Intelligit tamē Jo
an. hec vera dum sit prescripta. per. c.

presenti. sup eo. li. de offi. oz. cum simi-
libus

In toto partē nō est dubium conti- neri

Pone casum vt in glo. que etiā remit-
tit de materia. Et fm Dy. huic regu-
le nō ob. l. si mater. §. si quis. ff. de exce-
ptio. rei iudic. vbi absolutus ab actu
non absoluitur ab itinere. nec ecōtra
cum tamen iter in actu cōtineatur vt
Insti. de seruitu. rustic. predi. §. actus.
Nam soluendo dicit Dy. q' iter sumi-
tur dupliciter Vno modo formaliter
vt est species seruitutis distincta ab a-
lijs. et sic non continetur sub actu. ita
procedit contrarium. Alio mō sumit
pro comoditate eundi. 7 tūc habet
se ad actum sicut pars ad totū. quia
est pars subiecti. ius actus. 7 actus ē to-
tum potestatiū. quia i potestate sui
comprehendit iter fm Joh. an.

Jo. an. ponit hic questionem
Duo habent eligere p
latum in ecclesia iure proprio vel cō-
promissario. vnus eligit reliquū qui
consentit. Queritur an valet electio?
Soluendo dicit Jo. an. q' in eligenti-
bus iure proprio. clarum est q' valet
electio. Solet tamen ad omne dubiū
tollendū compromissum fieri per am-
bos in tertium. qui postmodū eligit al-
terū. pro vt notat Jo. an. in. c. si. in fi.
supra de institu. Quando autem illi
duo eligunt per compromissum tunc
est maius dubium propter varias o-
piniones. circa decret. cum in iure. su-
pra de elec. Nam glo. ibi et sequaces
tenent q' compromissarij simpliciter

De regulis iuris

dati de se nō possunt eligere. Opinio Jo. et sequaciū habet contrarium q̄s sequitur Jo. an. Et tunc dicit ad questionem q̄ si vtrūq̄ in solidum eēt data potestas eligendi. non est questio dubia. Idem si hoc tacite fuisset actū vt quia dictum est q̄ de se possint eligere. Item si id expresse fuit inhibitiū nec de se eligerent. non est questio dubia. c. ij. supra eo. li. de testib. Idem si dictum est q̄ omnes sunt concordēs. fm aliquos. quod tamen non placet Jo. and. Est igitur questio dubia q̄n de simpliciter compromissum est. et hoc tenet Jo. an. q̄ vnus potest alterum eligere. nec tunc oritur a se ipso. s̄ vocat̄ est a deo et socio suo fm Jo. an. in allega. c. cum in iure. in gl. i. Et licet se non possit quis eligere. tamen potest se coeligere. Et sic nō ob. c. de dicitur. xxiiij. q̄st. i. c. i. de insti. cum si milibus

In generali cōcessionē non veniūt
que quis non esset verisimiliter in specie concessurus.

Donec casum vt in glo. Et idem est in obscuro. fm glo. que etiam ostendit que sunt illa que verisimiliter in specie non cōceduntur. et dicit vt in ea. Et quinquaginta modos quibus generalitas restringitur colligit hic Jo. mon. et ponit Jo. an. post eum. Ponit etiaz Jo. mon. hic prolixum tractatum de protestatione quem Jo. an. non decurtādo vt laboris sui honorem Jo. mon. fecit. de verbo ad verbum ponit. Et fuit tractatus Andree de Pysis qui prius eum posuit in l. si quis. in prin.

.ff. de le. iij. Canoniste aliquid tractāt in. c. cum accessissent. de cōsti. Boick plene prosequitur materiaz protestationis in. c. si conditiones. de condit. apposit.

Si cōtra iura mercatur.

bonam fidez presumitur non habere casum vt in glo. Dñi **Donec** etiam ponit exemplū in eo qui emit rem a pupillo sine tutorū auctoritate. per. l. euz qui. l. de aucto. prestan. Et est ratio huius regule quia aut emptor sciebat a iure prohibitum. et sic aperte concluditur mala fides. aut ignorabat et tūc presumitur mala fides propter errorem iuri. l. si fur. ff. de vsucapio. et per id quod notat hic gl. in fi.

Jo. an. ponit hic questionem disputatam per Suis de petra lata. Rectores parochialis ecclesie quandam aliam parochialem cum suis fructibus tenuerunt vt vnitam vel annexam nullo ibi instituto rectore tanto tempore q̄ de cōtrario non est memoria. Queritur an per id possit licite sic teneri. Soluendo dicebat disputas ex diuturnitate temporis talem vntionem non acquiri. et ex ea non posse rectorem vtrāq̄ regē. licet. vna ecclesia bene potest prescribere vntionem in alia. Et inducit pro hoc q̄ hec consuetudo sit onerosa ecclesie inducens periculum. animarum et de trabēs sine causa iuri episcopoz q̄ est vnire et diuidere ecclesias. vt in. c. sicut vnire. supra de excessi. prela. Jo. an. dicit hanc vntionem acquiri posse per tempus cuius initij nō est memo

Sūmariū et Conclusiones sexti

ria dum possessa fuit ecclesia vt vnita
seu annexa nec erit ecclē tunc in ea res
ctorem instituere cum rector p̄ci pa
lis sit rector vtriusq; sed non valeret
q̄ illa ecclesia non haberet propriuz
regentem curam scilicet vicarium per
petuum aut salte; temporalem iuxta
.c. extirpande. s. qui vero .de preben.
et de. frequens. s. quidam. d. excel. pre
la. et probat. constitutio execrabilis
ad si. Jo. xxij. nisi tamē facta eēt vnio
ecclesiarum propter paupertatem q̄
tūc inopia; et possibilitas regēdi vtrā;
q̄ excusaret a vicario ponendo. c. eaz
te in si. s. de eta. et qualitate

Ona fides nō

patitur vt semel ex actum ite
rum exigatur

pone casum vt in glo. et proce
dit hec regula cum idem
exigitur ab eodem siue illud sit debi
tum siue pena vel etiam si petitur ab
alio qui ab exacto causam habet vel
qui contra exactum esset habiturus
regressum vt in eo qui dolo delijt pos
sidere. a quo licet vel agens consecu
tus sit extimationem. nihilomin⁹ agat
ad rem contra possessorem vt in. l. nec
nullaz. s. si quis. ff. de pe. hē. cetera dic
vt in glo.

Jo. an. ponit hic q. An res et pe
na simul peti possunt. et dicit
Jo. an. q̄ aut pena conuentionalis suc
cedit loco rei vel interesse totius tūc
debet actor alterum eligere et illo eē
contentus per. l. predia. ff. de ac. emp.
et facit hec regula Si autem oppona
tur loco particularis interesse vt q̄s
penam certam stipulatus sum si mu
tuum nō reddas die statuta tunc peti
tur vtrūq; per. l. traiectione in prin. ff.

de ac. et ob. Si autem apponitur pro
pter contumaciam aut contemptum.
iterum potest vtrūq; peti. nec est lo
cus regule hic posite. cū tūc nō idēz
sed diuersum sit quod petit. In casu
dubio presumendum videtur q̄ loco
interesse sit apposita. per. l. si duo. ff. si
quis cau. Et de materia vide per Jo
an. post Host. in. c. dilecti. supra de ar
bi. per. Ly. in. l. cum proponas. C. de
transac. Jo. de bel. in. l. si pacto. C. de
pact.

Am quid v

na via phibetur alicui ad
id alia non debet admitti.

Done casum vt in glo. Et i
tellige regulam cum
aliquid prohibetur. habito principa
liter respectu ad rem prohibitam. nō
ad viam vel modū quo prohibet vt
patet in casibus exceptis in glo. 7 fa
cit. c. examinata. supra de indi.

Jo. an. ponit hic questionem
curator meus ad probanduz de iure
meo produxit in iudiciū quoddaz in
strumentum sua manu scriptum. que
ritur an faciat fidem. Soluēdo tenet
Jo. an. q̄ in tali instrumento nisi ap̄s
arguat de falso fides debet adhiberi
si ex sui forina ante litem motam; sus
ceptum procuratoris officium appa
ret ipsum fuisse p̄fectū Idem si postea
fuisse confectuz quando procurator
ex necessitate officij. illud confecisset.
vel quando dominus non nominati
sed vt quilibet alius vtilitatem ex eo
consequitur. Exemplum primi. si fuit
scriptor alicuius vniuersitatis. Scđi
exemplum si continet instrumentum
pactum inter duas vniuersitates. vt

De regulis Juris

quecumq; attulerit vniuz habeat tan-
rum &c. facit gl. in l. vlt. ff. de testi. que
dicit procuratorem testificari posse i
causa. et facit. l. deferre. §. item cum. ff.
de iure fil.

Contractus ex

conuentione legem accipe-
re dinoscuntur.

Donec casum vt in gl. que in
telligit hanc regulam
procedere de conuentione honesta. &
que non est contra bonos mores. nā
de illo intelligendum est quod vulgo
dicitur pactum rumpit legem. Secus
si fiat conuentio ne dolus prestetur.
quia non valz conuentio. l. contractus
ff. eo. ti. Idem si pactum sit impossibi-
le. Et in quibus contractibus veniat
dolus lata culpa leuis aut leuissima.
et in quibus casus fortuitus tractat
hic Dy. et Jo. an. post eum. de quo p
glo. et doct. in c. vno. §. de pmo.

Jo. an. ponit hic quattuor que
stiones de contractibus
advocatorum. Prima est dominical.
lxix. Quidam advocatus pro certo
feudo seu annuo certo. seu annuo sala-
rio conuenit patrocinari monasterio
sancti Antonij in omni sua causa. et
eodem modo conuenit cum alio mo-
nasterio. litigant hec duo monasteria.
inter se. Queritur si alicui. & cui debe-
at patrocinium prestare. Refert Joh
Doffl. Innoc. et Hostl. dicere q sine
pena inuat primum contra scdm. vt
in c. ma. et. c. veniens. et. c. intellecto &
iureiuran. Ita nō. in c. i. supra de po-
stul. Dicit tamen ibi Hostl. de benefi-
ciato duarum ecclesiarum quibus e-
qualiter tenetur q sibi consulit ne as-
sumat sibi partes advocati sed medi-
atoris.

Secunda questio

est venialis. lv. An pro eodem sala-
rio teneatur advocatus patrocina-
ri in causa appellationis. et in princi-
pali. ex quo simpliciter recepit causas
deferendam. Soluendo dixit Bart.
omnes tenere q non. quia alia ē cau-
sa appellationis a principali. ij. q. vi.
si episcopus. facit. l. inuitus. l. de pro-
curat. quod limitat Duil. in Specul.
ti. de salario. §. sequitur. versi. Sed nū-
quid advocatus in appellatione a dif-
finitiva. quia si ante sententiam appel-
latur vlt in integrum restitutio peti-
tatur q teneatur si in eodem loco p-
tractetur vlt satis proprie. pro quo sa-
ciunt notata Jo. an. post Innocent.
et Hostl. in c. non iniuste. supra de p-
curat. vbi de procuratore satis dicit illud

Tertia qd. incidens ē dicit
calis lxxij. si
milis pcedenti. et de ptractu medici q
pro certo salario puenit curare infir-
mū. an recidivante pro eodem tenea-
tur curare? Solutio placet Jo. an vt
distinguat an ilico recidivauit. aut lo-
post sanitatē adeptam vt primo casu
teneat medicus curare ipsuz. scdo nō.
alleg. l. diuus. ff. de in integ. rest. et qd
nō. §. eo. li. de elec. c. pmissa. §. i. in gl

iiii. qd. dicitur calis lxxij. Si ad
uote meus cui pueni-
dare centū si obtineret cam alio pueni-
de. x. cū transgerim cū aduersario de
beat hie centū. Et solv est q tota cen-
tū debet hie. qd etiā tenet gl. ff. i. l. vni-
ca. l. de suffragio. alt. l. si. ff. manda.
vbi etiā de hoc p gl. iij. et facit regula
imputari. §. eo. ti. & regula cū stat. §. e.
ti. cum concord. Forlan enim timore
advocati inductus ē aduersarius ad
transigendum. Habeat igit stipendiū

Sūmariū et Conclusiones sexti

qui pro tempore prestitit auxiliū. xij. q. ij. c. baritatem. Itē vicisse videtur ex quo eius desiderium est impletum arg. l. i. ff. qui satisd. cog.

Quinta questio est et si. An advocatus habere debeat totum salariū conventū ab herede Titij intentante adōnem quā ignoravit elidi posse ex persona ipsi Titij. Soluit q. ad totum salariū te- neatur heres per. l. sed addes. §. vlt. ff. loca. cum non constet per advocatū ut ibi et in. l. qui operas. eod. ti.

amnū quod quis sua cul-

pa sentit sibi debz non alij imputare exempla vt hic in gl. **Donec** Nec ob. huic regule. l. si igitur in sine. ff. pro socio. vbi imputat mibi damnū quod provenit ex delicto vel culpa alteri. Quia dicitur in Dy. q. illud procedit quando culpa potest mibi imputari ratōne participationis vel culpe vel delicti ratiōne cuius alius passus est penam.

Jo. an. An fideiussoz vsuras quas solvit creditori p. debitorē possit repetere ab eodem debitorē. Solvendo dicit q. si debitor ignorat obligacionem fideiussozis. et sic non possunt ab eo repeti. p. l. si quis negocia. ff. de nego. gest. Idem si scit sed contradicit. quia hoc casu nec sortem ab eo possit fideiussoz repetere. per. l. si p. te. ff. manda. Si scit et patitur tunc debitum solum pro eo potest fideiussoz repetere. sed nō indebitum nec vsuras. et sibi imputet q. se obtulit. arg. c.

bona fides. supra de depof. Si mandat ei q. solvat tñ sortē. si solvit vsuras non repetit ab eo. per. l. diligē. ff. manda. Aut ex mandato fideiussoz pro vsuris inclusis sub nomine sortē. prout est moris. et tunc repetit ex quo iuste credidit totum sortem fuisse. c. si beneficia. supra eo. li. de preben. Aut fideiussoz in omnē causam. etsi simpliciter non repetit. q. i. generali mādato non venit in debitum. l. si procura- tor. ff. de condic. inde Aut nominatim mandavit fideiussoz pro vsuris tūc si iuravit fideiussoz creditori q. solve- ret tunc repetit fm Jo. an. per. c. debi- tores. §. de iure iuran. Si non iuravit tunc si debitor iuravit fideiussoz indēnem servare repetitur vsura soluta ab eo in foro ecclesiastico etiam si sit laicus. c. si. §. e. li. de fo. comp. Si illud non iuravit tunc si propter pin- gnera aut fideiussoz expediebat de- bitori vsuras solvi et tunc repetunt ab eo c. pervenit. §. de iure iuran. Si non expediebat id debitor tunc fideiussoz sponte solvens eas non repetit eas a debitorē vt hic cum concor. su- is qd. verum iure fori sed iure poli fm theologos in foro conscientie de- beret debitor vrgeri ad restituendū vsuras solutas de quo hic latius per Jo. an. et per glo. et doc. in c. pervenit §. de fideiusso

**In famib' por-
te non pateat
dignitatum**

De regulis Juris

Done casum vt in gl. et qd dicit tex. pateant. dic id est aperiantur. vel nō detur ingres sus per illas. sed oblerent illis fm Jo an. Qui etiam dicit q porta dicit fm diriuatores a portādo intus et extra Sed olim porte dicebant civitatum proprie quia olim volentes edificare civitates in circuitu ducebant aratru designantes sic sulco locum murozū. s; vbi debebat eē porta. suspendebāt aratrum ne terrā tangeret a qua portatione dicta fuit porta S; hodie latius accipitur vt patet supra eo. li. de consecra. eccl. vel alta. c. vno. in fi. Et dicit Dy. hic q est duplex infamia. scilicet iuris que irrogatur per sententiā in actionibus. de quibus i. s. et q; busdam. Insti. de pe. tem. litig. Alia ē facti que opinionem alicuius ledit apud bonos et graves. Quod multis modis contingit. vt si quis damnetur in condictione furtiva. l. cessat. ff. de actio. et obli. vel i infidco. vnde vi. l. bonori. ff. de obsequi. Idem si pater i testamento filium increpauit vel iudex interloquendo dixit aliquē male vite vt hic probatur. l. de infam. l. interlocutoria. Et de qualibet infamia pcedit hec regula fm Dyū.

Jo. an. ponit hic questionem. Cuz electo ad dignitatem infamia potest opponi vt hic patet. opponit aliquis electo defectus naturalium et etatis. quis habeat probare Soluendo dicit Jo. an. q vtroq; casu opponenti onus probandi incumbit in tantu q si non probat nō cassatur electio. perdit instantiam et penam. patitur decre. prime. eo. li. de electio. Que etiam locum habet. cum super obiectis non est appellatū ad pa-

pam. vt notat in cle. ij. de procura. nō tamen confirmatur electio. nisi electus se probet legitimu. per. c. congregato. et. c. cum inter canonicos. de elect. de quo hic latius per Jo. an.

ertuz ē quod

is committit in legem qui legis verba complectēs ptra legis nititur voluntatem

Done casum vt in glo. Et fm Dy. patet ex textibus iurium allegatorum in glo. q si cut paria sunt facere fm verba legis. et fm sententiā vel fm sententiā tū non seruatis verbis vt in. l. nominis. s. verbum. ff. de ver. sig. Ita econtra paria reputantur facere contra vba et sententiā. aut facere contra sententiā tū. Et hec est mens huius regule fm eum. et quattuor modos quib; fraus fit legi. prosequit hic Dyū. de quibus gl. renittit

Jo. an. ponit hic questionem. de monacho. q defert habitum monachalem sed coopertū habitu clericali an sit apostata. et tenet q sic si non habz iustam causam transforinationis. quia desuper tenetur deferre habitum suum. c. clerici. supra de vi. et honest. cle. et. c. deus qui eo. ti. vbi late de hac. q. per Jo. de ligna. Et hodie videtur determinatuz in cle. quoniam. in prin. de vit. et hoī cler. verf ac religiosi. facit. c. in nōnullis. supra de iudeis.

atum i Rome apud s;

atum Petrum quinto nonas marcij pontificatus nostri anno quinto.

Sūmariū et Conclusiones sexti

Circa hāc datam Job an. quatuor tractat vtilia pro notarijs et aduocatis. Primo an locus inīti contractus debeat poni in instrumento. de quo remittit Scdo docet in glo. ij. inuenire kalendas. nonas et idus. Tertio in glo. iij. tradit modū Romane curie circa episcopatum scribendū in litteris. et circa formam Bulle. et circa pontificatum et quando incipiant. Quarto in glo. siū. disputat quando noue constitutiones incipiunt ligare. Fuit antez datus hic liber sexti anno millesimo ducentesimo nonagesimo octauo. De data decreti vide notata. ij. q. vi. § forma. De Concilio vienesi vide notata in cle. cum sit de censu.

Jo. an. ponit hic tres questiones in mercul. Prima An omīssio indictionis in instrumento viciet instrumentū. Soluendo tenet qd sic. quia est de substantialibus instrumenti vt probatur in auē. vt p po. no. impe. collat. v. per totum. et in .c. inter § sed contra. de fi. instru. et ibi gl. docet modum inuenire indictionē et glo. penult. in l. vna. C. de iusti. codi. confirm. de qua etiam notatur. xxij. q. v. de liguribus. et xvi. q. vij. maiores. quod verum nisi per aliqua. que precedūt in pagina de indictione possit cōstare. facit. c. scdo requis. de appella. Itē nisi consuetudo habeat indictionem nō poni i instrumentis. facit § leges. iij. dist. Dicit tamen Jo. au qd Romani pontifices et Imperatores Romanoꝝ indictionem in suis litteris non ponunt Imo Romani pontifices nec ponunt expresse annū na tiuitatis vel incarnationis dñi. s; hec quatuor ponunt. scilicet locum. annū

pontificatus. mensem et diem. Romani autem imperatores ponunt duplicem et quandoq; triplicem annum scilicet annum dñi. annū regni. et etiā annū imperij post coronationē. Olim tamen etiā in papalibus litteris ponebatur indictio. vt patet. xxij. dist. cione can. In nomine. quia tunc notarij subscribebāt. Hodie in bullatis notarij non se subscribunt. igitur nec indictionem ponunt.

Secunda questio

Quid si indictio ponit in instrumento que cum anno domini non cōcordat. Et tenet Dy. qd talis error nō viciat instrumentū. quia omīssio substantialium que leuis sunt non viciat. l. i. § si. ff. de vent. inspi. Cum igitur per instrumentum constat de grauib; scilicet de personis contrahentib; re in contractum deducta. et de causa contractus que contractū perficiunt. Cetera que solent apponi videntur leuis facit. l. i. C. de erro. cal. vbi error computationis vel calculi non nocet. An autem Notarius potest corrigere errorem suū in instrumento? Dicit Jo. an. qd si post productionem instrumenti i iudicio apparet error aut falsitas in instrumento. notarius nō corrigit illud sine auctoritate iudicis aut officialis ad hoc constituti. alias sibi potest impingi falsum. l. eos qui. in principio. ff. de fals. Sed anteq; parti tradatur potest Notarius illud corrigere sine iudicis auctoritate et sic seruat. Si non est Notarius qui corrigat et potest apparere protocolium per quod apparet error anni vel indictionis illi stabitur in auē. de tabel. § illō

De regulis Juris

collatio. iij. Ideo iurant notarij pro
to colla de omnibus actibus tenere si
nec protocollum videri potest. nec p
testes coadiuari potest instrumentū
qui memorantur de anno. nec aliud ē
in instrumento per quod appareat de
anno. putat Jo. an. contrarietatez in
dictionis et anni viciare instrumentū
quia indictio est de substantia instru
menti vt patuit. et patet de si. instru.
.c. inter. ergo falsitas eius viciat

Tertia questio

Job. and. est An magistri compo
res librorum vel scriptorum sua no
mina debeat in illis inscribere. Et q
questio distinctione eget. dicit q non
inscribens non peccat i casibus vt qñ
propter puram humilitatem non in
scribit se. aut ne det emulis materiam
delinquendi et detrahendi quam per
cipit forte parataz. quia vt dicit Hie
ronymus Reprehensionem vitare nō
potest nisi qui omnino nil scribit. Idē
si propter aliquam suam notam se nō
inscribit. quia est constitutus in apo
stasia cuius dicta recipi possunt qua
si rationabilia. non vt auctoritabilia
ex inscribēte. vt notat. xvi. dist. c. Idēz
si sit religiosus qui scripsit aliqua vti
lia in iure civili aut poetria. aut in a
lia materia sibi non congrua. quia li
cet peccauit vt patet ex legenda Hie
ronymi. non tamen illud occultū pec
catum proderet teneretur. de peni. disti.
.i. ca. non tibi dico. Peccaret autē nō
inscribens quando contra conscientiam
credens male agere non inscribit
Item vult studiose sine causa lectorē
dimittere incertum. quia facit contra
illud Quod tibi nō vis fieri. alteri ne
feceris Matth. vij. 7 in prin. de cl. Itē

quando improbo operis detractio
non inscribit vt alter id scripsisse putet
contrarium facit cōtra illud Diliges
proximum tuū. Matth. xxij. in fi. Idē
in similibus casibus. Inscribens etiā
interdum peccat si ex pura vana glo
ria inscribit se. aut ex ambitione. con
tra quos dicitur Regū. ij. Nolite loq
sublimia gloriantes. quia dñs scienti
arū est dñs. Et Tullius lib. primo tu
scul. questionū reprehendit opffices
qui post mortem gloriari volunt. Ibi
dens q nostri phi nōne in libris ipis
quos scribunt de gloria contemnen
da sua nomina inscribunt. et Seneca
in epla. cxij. Qui virtutē suam publi
cari vult non virtuti laborat sed glo
rie. Item peccat inscribens si ex rāco
re ad emulos quos videt ex honore
ipius dolere se inscribit. Faciunt no
tata. xxij. q. iij. si is qui. Non peccat
autem inscribens quando id facit vt
alios ad similes labores alliciat. facit
.c. de quibus. xx. dist. Item id facit ne
opus alteri ascribatur aut certificare
voluit illam fidem operis que prone
nit ex auctore. Sic enim Hieremias
Isaias Ezechiel. omēs qz xij. prophe
te minores suarum visionum et pro
phetiarum principijs sua nomina ha
bent inscripta Idē de parabolis Sa
lomonis. Idem apostoli in epistolis
excepta prima Jobis 7 vltima Petri
Idem quando se inscripsit habēs in
stum motum animi. licet cupidus fu
it fame et pompe per inscriptionem.
puta id fecit vt sibi et suis de scientia
in qua studuit diu prouidere possit.
Nam cum iste non intendit tales glo
riā timori diuino preponere. cum eti
hoc non repugnat charitati proximi
Et quia iustum motum fuit admis
sum scilicet q laboris sui honesti

Sūmariū et Conlusiones sexti

fructum perciperet inscribens. et suis necessitatibus prouideret. non peccat. facit. xliij. q. iij. quicumq;. Nam vt inquit Glalerius li. viij. de cupiditate glorie Nulla tanta humilitas q̄ dulcedine glorie non tangat. Et Hieronymus ad Saluanā Difficile ē gloria v̄tute superare. Et vt de his breuibus finem faciam opus hoc puerile ex alioꝝ scriptis pro mei ingenij modestitate enucleatuz. pro directione inueniuz. in Jure canonico proficere cupientiu cōp̄siam ac composui ad laudem ac gloriam in eum benedicti.
Amen

Sūmaria pariter

et conclusiones Sexti accurate et compendiose ex doctoribus circa eundem scribentibꝝ p̄ honorabilem v̄z dñm Johannē koelner. de vanckel artiu liberaliu mḡm. iuris vtriusq; doctorem. viruz peritissimū. in florentissimo studio Colonien̄ collecta. Anno gratie Mcccclxxv. i. vigilia purificationis beate dei genitricis Marie virginis gloriosissime impressa finem acceperunt feliciter.

